

Bundel van de AB vergadering van 3 juli 2019

- 1   Opening
            1 Agenda Algemeen Bestuur 3 juli 2019.docx
- 2   Verslag vorige vergadering
            2 verslag Algemeen Bestuur 5 april 2019.docx
- 3   Ingekomen stukken
- 4   Mededelingen
- 4.a   Asbestdaken
- 5   Benoeming leden dagelijks bestuur
            5 voorstel benoeming leden dagelijks bestuur.docx
- 6   Jaarrekening 2018
            6.1 voorstel vaststellen jaarrekening 2018.docx
            6.2 20190620 JAARREKENING 2018_v9.pdf
            6.3 brief accountant mbt controleverklaring.pdf
            6.5 concept accountantsverslag 2018 versie 20062019.pdf
- 7   Begroting 2020
            7.1 voorstel begroting 2020.docx
            7.2 20190618 BEGROTING 2020_v8.pdf
            7.3 Inhoudelijk overzicht zienswijzen.docx
- 8   Eerste burap
            8.1 voorstel Eerste burap 2019, incl afwegingskader.docx
            8.2 BURAP 1 2019_v4 (2).pdf
            8.3 BEGROTINGSWIJZIGING 2019_v2.pdf
- 9   Afwikkeling arbitrage VVGB (onder voorbehoud)
- 10   Stemverhouding algemeen bestuur
            10.1 voorstel Stemverhouding algemeen bestuur.docx
            10.2 Motie VVD fractie Stemverhoudingen.pdf
            10.3 Brief GS Stemverhouding in AB OD's.pdf
- 11   Verantwoording Programma collectieve taken 2018
            11.1 voorstel Verantwoording PCT 2018.docx
            11.2 Verantwoording programma collectieve taken 2018 vdef 20191505.pdf
- 12   PM Thema Zorgvuldige veehouderij
- 13   Rondvraag
- 14   Sluiting

AGENDA VERGADERING ALGEMEEN BESTUUR OMGEVINGSDIENST MIDDEN- EN WEST-BRABANT

Datum: 3 juli 2019
Tijd: 09.00 – 11.00 uur
Locatie: Gemeentehuis Moerdijk, raadzaal

	Agenda:	Bijgesloten:	Aard agendapunt
1.	Opening van de vergadering	1. Agenda algemeen bestuur 3 juli 2019	
2.	Verslag van de vorige vergadering	2. Verslag algemeen bestuur 5 april 2019	Besluitvormend
3.	Ingekomen stukken	geen ingekomen stukken	Ter kennisname
4.	Mededelingen a. Asbestdaken	4a.	Ter kennisname
5.	Benoeming leden dagelijks bestuur	5. Voorstel benoeming leden dagelijks bestuur	Besluitvormend
6.	Jaarrekening 2018	6.1 Voorstel vaststellen jaarrekening 2018 6.2 Definitieve jaarrekening 2018 6.3 Brief accountant mbt Controleverklaring 6.4 Controleverklaring 2018 (wordt nagezonden) 6.5 (concept) Accountantsverslag 2018 6.6 Bevindingen auditcommissie worden mondeling toegelicht	Besluitvormend
7.	Begroting 2020	7.1 Voorstel vaststellen begroting 2020, incl normering reserves 7.2 Begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 7.3 Inhoudelijk overzicht zienswijzen, inclusief reactie DB	Besluitvormend
8.	Eerste burap	8.1 Voorstel Eerste burap 2019, inclusief afwegingskader 8.2 Eerste burap 2019 8.3 1 ^e begrotingswijziging 2019	Besluitvormend
9.	Afwikkeling arbitrage VVGB (onder voorbehoud)	Drie gemeenten en de OMWB zijn in constructief overleg om via de zogenaamde minnelijke weg tot een oplossing te komen. Het is niet zeker of dit vóór 3 juli lukt.	Besluitvormend
10.	Stemverhouding algemeen bestuur	10.1 Voorstel Stemverhouding algemeen bestuur 10.2 Motie VVD fractie Stemverhoudingen 10.3 Brief GS Stemverhouding AB in OD's	Besluitvormend
11.	Verantwoording Programma collectieve taken 2018	11.1 Voorstel Verantwoording Programma collectieve taken 2018 11.2 Verantwoordingverslag Programma	Ter kennisname

		collectie taken 2018	
12.	PM Thema Zorgvuldige Veehouderij	Mondelinge toelichting Hangt af van de uitkomst van de bestuurlijke bijeenkomst op 1 juli 2019	Ter kennisname
13.	Rondvraag		
14.	Sluiting		

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN HET ALGEMEEN BESTUUR VAN DE OMGEVINGSDIENST MIDDEN- EN WEST-BRABANT

Datum: 5 april 2019
Tijd: 09.00 – 11.00 uur
Locatie: Gemeentehuis Moerdijk

Aanwezig:

Gemeente Breda:	De heer P. Depla (voorzitter);
Gemeente Alphen-Chaam:	De heer E. Wilmsen;
Gemeente Altena:	De heer R. van Vugt;
Gemeente Baarle-Nassau:	De heer H. van Tilborg;
Gemeente Bergen op Zoom:	De heer B. Jacobs;
Gemeente Drimmelen:	De heer G. de Kok;
Gemeente Etten-Leur:	De heer K. van Aert;
Gemeente Gilze en Rijen:	Mevrouw A. Zwartz;
Gemeente Goirle:	De heer B. Schellekens;
Gemeente Halderberge :	De heer H. Wierikx;
Gemeente Heusden:	De heer M. van der Poel;
Gemeente Moerdijk:	De heer J. Klijs;
Gemeente Roosendaal	Mevrouw I. Raaijmakers;
Gemeente Rucphen:	De heer R. Lazeroms;
Gemeente Geertruidenberg:	De heer M. Hofkens;
Gemeente Oisterwijk:	De heer P. Smit;
Gemeente Woensdrecht:	De heer J. van Agtmaal;
OMWB:	De heer N. van Mourik (secretaris);
OMWB:	De heer F. Goorden en mevrouw Y. Fens (verslaglegging).

Afwezig met bericht van verhindering:

Gemeente Dongen:	De heer R. Jansen;
Gemeente Hilvarenbeek:	De heer G. van der Put;
Gemeente Loon op Zand:	Mevrouw J. van Aart;
Gemeente Oosterhout:	De heer M. Buijs;
Gemeente Steenbergen:	De heer R. van den Belt;
Gemeente Tilburg:	De heer T. Weterings;
Gemeente Waalwijk:	De heer E. Daandels;
Gemeente Zundert:	De heer P. Kok;
Provincie Noord-Brabant:	De heer J. van den Hout.

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. Hij heeft een speciaal welkom voor nieuwe leden van dit bestuur: de heer Van Vugt namens de nieuwe gemeente Altena, mevrouw Raaijmakers namens de gemeente Roosendaal en de heer Jacobs is terug in het AB namens de gemeente Bergen op Zoom. De heer Buijs vertegenwoordigt voortaan de gemeente Oosterhout en de heer Van der Put is terug in het AB namens de gemeente Hilvarenbeek. Beide heren zijn helaas verhinderd.

Daarnaast zijn er berichten van verhindering ontvangen van mevrouw Van Aart (Loon op Zand), de heer Van den Belt (Steenbergen), de heer Weterings (Tilburg) de heer Daandels (Waalwijk), de heer Kok (Zundert) en de heer Van den Hout (Provincie Noord-Brabant).

2. Verslag van de vergadering van het algemeen bestuur van 12 oktober 2018 en de besluitenlijst van 12 december 2018.

Het verslag van de vergadering van 12 oktober 2018 wordt door het algemeen bestuur ongewijzigd vastgesteld. Er zijn geen aanpassingen in de actielijst. Ook de besluitenlijst van 12 december 2018 wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Ingekomen stukken

Er zijn geen ingekomen stukken.

4. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

5. Toelichting door de directeur op de Ontwerpbegroting 2020 en de Jaarstukken 2018.

De betreffende stukken zijn aan de deelnemers toegezonden. De directeur geeft een toelichting daarop. Uiteraard is de heer Van Mourik ook bereid om, indien gewenst, aan uw raad een toelichting te geven.

Toelichting de heer Van Mourik:

Voorlopige jaarrekening 2018

Het is gelukt om de genormeerde 324.000 uren te maken. De arbeidsmarktproblematiek waarin een schaarste aan medewerkers op verschillende vakgebieden is ontstaan, speelt de OMWB parten om méér declarabele uren te kunnen maken.

De organisatie zal afsluiten met een positief voordeel van € 1.7 miljoen. Dit voordeel is betrekkelijk, want b.v. uitgaven voor ICT (Project SPEER) zijn niet afgerond in 2018 en worden doorgeschoven naar 2019. Alle voordelen zijn overigens incidenteel. Ook het voordeel op inhuur derden. Graag had de organisatie meer declarabele uren gemaakt door meer inhuur, maar dit was vanwege de arbeidsmarkt niet mogelijk.

Het dagelijks bestuur zal een voorstel voor de aanwending van het positief voordeel in de vergadering van het algemeen bestuur van 3 juli a.s. brengen.

De heer Jacobs wil weten wat het minimum aantal uren is dat nodig is om de kwaliteit van de uitvoering te waarborgen. De heer Van Mourik geeft aan dat het minimum de basistaken zijn uit het werkprogramma P1. Voor de uitvoering daarvan heeft de OMWB ongeveer 290.000 uur nodig. Dat wordt gegarandeerd.

Aan de verzoektaken (P2) kan niet altijd worden voldaan. Voor verzoektaken is het niet bedrijfseconomisch vast personeel aan te trekken om de uitvoering te garanderen. Deze taken zijn immers niet structureel en daar wordt personeel uit de flexibele schil voor ingezet. De organisatie zoekt het evenwicht tussen uitvoeren van zoveel mogelijk taken en flexibel blijven in het personeelsbestand.

Dit zal een vraagstuk blijven voor de komende jaren. Hoe zorg je voor een vaste kern van medewerkers en hoe blijf je financieel gezond, door de risico's van fluctuaties in het werkaanbod af te dekken met een flexibele schil.

Dit is overigens een issue voor alle drie de omgevingsdiensten. We trekken in het werven van nieuw personeel dan ook gezamenlijk op, zodat we geen personeel bij elkaar wegkapen.

De problemen op de arbeidsmarkt worden richting het jaar 2020 alleen maar groter. De OMWB heeft daarom als speerpunt slagen te gaan maken in modern personeelsbeleid. Het verloop wordt groter, desondanks groeit het totale personeelsbestand. De OMWB gaat inzetten op het aantrekken van jongeren, daarmee richten we ons op de leeftijdscategorie 24-35 jaar. Er moet rekening gehouden worden met een langere inwerktijd bij jongeren. In het personeelsbestand willen we naast verjongen, ook verkleuren en vervrouwen.

De directeur geeft inzicht in de productiecijfers van de organisatie. Daarnaast wordt de risicomatrix toegelicht. De risico's zijn voldoende afgedekt.

Verder loopt het giga-project SPEER, waarmee de digitale huishouding van de organisatie wordt vernieuwd. De directeur vraagt aandacht voor de digitalisering bij de deelnemers zelf. Een betere digitale afstemming kan het werkproces van onze medewerkers sterk versnellen.

2018 Was ook het jaar van de invoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. De OMWB zorgt dat ook zij AVG-proof is.

De OMWB is gestart met het verder stroomlijnen van haar processen. Daarvoor is PPR opgericht (Programmeren, Plannen en Realisatie) en S&O (Strategie en Ontwikkeling). Op 20 plaatsen in de organisatie komen opdrachten binnen. Dit is niet efficiënt. Dit proces wordt zo gestroomlijnd dat alle opdrachten op één plaats binnenkomen (via een e-formulier). Van intake tot facturatie wordt één proces. Binnen S&O worden alle strategische en beleidsmatige ontwikkelingen samengebracht. Het HR-beleid wordt gemoderniseerd en afgestemd op de kwaliteitscriteria voor omgevingsdiensten.

De conclusie is dat de productie en kwaliteit op orde is. De bedrijfsvoering is beter in balans, zeker nadat onze digitale informatievoorziening door middel van het project SPEER is aangepast. Een zorgpunt is de arbeidsmarktproblematiek. Over het algemeen is er een constructieve relatie met deelnemers, gezien de grote diversiteit aan deelnemers blijft het soms lastig om op één lijn te komen. We gaan meer informatiegericht en risicogestuurde werken. Daarvoor is een risicomatrix met kleuren gemaakt. Door dataontwikkeling kunnen we beter op risico's gaan sturen.

Begroting 2020

De omzet komt uit op 32 miljoen. In de werkprogramma's zijn de verzoektaken weer gestegen. Hier spreekt vertrouwen uit.

De heer Jacobs vraagt welke risico's er zijn, door de arbeidsmarktproblematiek maar ook welke risico's zijn er in het veld. Naast de arbeidsmarkt die al eerder als kritische succesfactor genoemd is, ziet de directeur risico's bij de energiebesparing en zeker ook bij de zorgvuldige veehouderij. Niet voor niets is dit het thema van het tweede deel van deze vergadering. Bodem en ondergrond gaat als taak van de provincie in 2021 over naar de gemeenten. Ook ketengericht milieutoezicht verdient aandacht. Zeker in de keten, waarbij het gaat over alle niet-inrichtingsgebonden taken, zitten veel milieurisico's. De OMWB heeft daarom steeds meer te maken met forensisch onderzoek en gedragsbeïnvloeding.

Als er keuzes gemaakt moeten gaan worden tussen welke taken pakken we wel op en welke niet, wat is dan het afwegingsmechanismen en hoe worden de prioriteiten gesteld?

De directeur ligt hier op toe dat we daarin meewegen de maatschappelijke relevantie en de afspraken in het Gemeenschappelijk Uitvoeringskader. We zoeken ook meer samenwerking met ketenpartners. Het werk wordt daardoor efficiënter. We hoeven het niet altijd als OMWB zelf te doen. Hierover lopen o.a. contacten met Waterschappen, OM, en NVWA. De voorzitter zegt toe dat in het DB de discussie gevoerd zal worden over welk afwegingsmechanisme we laten gelden als er prioriteiten gesteld moeten worden in het uitvoeren van de verzoektaken. Hiermee komen we terug bij het AB.

Over de cijfers uit de begroting wordt opgemerkt dat de begroting een kader is op hoofdlijnen en dat in de werkprogramma's de afspraken worden gemaakt over de concrete producten en diensten die de OMWB gaat leveren. De oproep van de directeur is daarom om zoveel mogelijk de begroting te laten aansluiten bij het werkprogramma. Door middel van de werkplannen kun je sturen op de financiën.

Doorontwikkeling van Opdrachtgever- en Opdrachtnemerschap. We werken nog met een (achterhaalde) dienstverleningsovereenkomst. We willen deze relatie meer eigentijds vorm gaan geven. Hierover gaan we in overleg met DB en AB.

Concluderend kan gesteld worden dat de bedrijfsvoering in balans is, de verzoektaken nemen toe, waaruit vertrouwen blijkt in de OMWB. De organisatie gaat daarom een volgende fase in. De voorzitter ligt toe dat uitdaging voor de komende tijd is een goed personeelsbeleid te voeren. Dit doen we samen met de drie OD's en ook samen met onderwijsinstellingen. Voor de kwaliteit en duurzaamheid van organisaties is een goed personeelsbeleid de komende tijd een cruciale factor.

De deelnemers halen nu binnen hun organisatie de zienswijzen op, waarna de begroting in juli in de vergadering van het AB definitief wordt vastgesteld. We hebben in het kader van de begroting kunnen praten over de inhoud van het werk en niet zozeer over de cijfers. Dat is een zeer positieve ontwikkeling.

Afscheid de heer Goorden

De voorzitter spreekt een woord van dank uit voor de heer Frans Goorden die afscheid neemt als directiesecretaris. Hij gaat met ingang van 1 mei van zijn pensioen genieten. De voorzitter spreekt zijn waardering en respect uit voor de wijze waarop de heer Goorden al die tijd zijn taken heeft uitgevoerd, ook binnen de moeilijke opstartperiode van de OMWB.

De heer Depla verlaat de vergadering en de heer Klijs neemt het voorzitterschap over.

6. Presentatie OMWB Zorgvuldige Veehouderij

Drie medewerkers van de OMWB (Bart Suntjens, Janette Hol en Wilfried Michels) geven, samen met de directeur, een toelichting op het thema Zorgvuldige Veehouderij,

Er speelt heel veel op het gebied van veehouderij. Ons buitengebied zal de komende 10 jaar heel erg veranderen. Dit geldt ook zeker in Midden en West-Brabant. Er wordt een overzicht gegeven van de gemeenten die wel en niet deelnemen aan het project Intensivering veehouderij.

De provincie heeft een ambitie geformuleerd voor de transitie in de zorgvuldige veehouderij. Daar is een fors budget voor beschikbaar gesteld. Veehouders zullen de komende periode zich gaan oriënteren op stoppen met hun bedrijf of doorgaan, en indien ze doorgaan op welke manier. Indien ze stoppen heeft dit gevolgen voor het buitengebied door leegstand end.

De leden worden meegenomen in de tijdlijn van de belangrijke wijzigingen die eraan komen voor het buitengebied, zoals de Stoppersregeling, de nieuwe staleisen, de Omgevingswet en het verbod op asbesthoudende daken. Daarnaast wordt ook nog de regelgeving in grondwaterbeschermingsgebieden aangescherpt.

Door de warme sanering varkenshouderij kunnen ondernemers besluiten te stoppen. Het gevolg is dat de gebouwen gesloopt moeten worden, waardoor er sprake kan zijn van asbestsanering, er kunnen beschermde diersoorten een nest hebben en er kan een wijziging van de bestemming nodig zijn. Kortom, de gemeente krijgt te maken met veel verschillende wetgeving en is de spin in het web. De OMWB kan hierin de gemeente ondersteunen.

De heer Smit: De coördinatie is hierin zeer belangrijk, omdat er zoveel regelingen zijn van zowel rijk, provincie en gemeente. De provincie heeft een ondersteuningsnetwerk opgericht. Dit is recent middels een brief aan de colleges bekendgemaakt. In de presentatie wordt getoond wie in dit netwerk deelneemt.

Een ander issue is mestbewerking. Men wil een brabantbrede visie ontwikkelen, waarbij gezocht wordt naar geschikte locaties voor mestbewerkingsinitiatieven, zodat voldaan kan worden aan de wettelijke plicht om het mestoverschot te verwerken. Er wordt gezocht naar mogelijkheden van hergebruik en innovatieve stalsystemen. De deelnemers wordt gevraagd mee te denken over geschikte locaties.

Mevrouw Aart: Er zijn al individuele initiatieven. Kan dat nog steeds doorgaan? Ja, het blijft mogelijk om op locatie van een agrariër zelf de mest te (circulair) verwerken.

De bijdrage vanuit de provincie voor Intensivering toezicht veehouderij (ITv) stopt, maar het toezicht blijft nodig. Hier wil de OMWB graag over in gesprek. De heer De Kok vraagt wat de toegevoegde waarde is van ITv in plaats van het WABO brede toezicht. De heer Hornman OMWB licht toe dat het toezicht eerder plaatsvindt (in drie jaar in plaats van 10 jaar) plus er vindt breder toezicht plaats, zoals leegstand en asbest.

De OMWB constateert dat de communicatie binnen de regio over zorgvuldige veehouderij erg diffuus is en zou graag een bestuurlijke klankbordgroep oprichten. Gedacht wordt aan 4 tot 5 leden en 2 bijeenkomsten per jaar. Dit voorstel wordt goed ontvangen. De heer Wierikx bekijkt of aansluiting bij de kopgroep vitaal buitengebied een optie is en neemt hierin het voortouw.

Tot slot wordt nog stilgestaan bij de gevolgen voor de volksgezondheid van veehouderij. Naar het verband tussen longontstekingen en geitenhouderijen wordt nog onderzoek gedaan. Geconstateerd wordt dat vanuit de GGD pas informatie komt als alle onderzoeken zijn afgerond. De heer Smit wijst erop dat deze info, voor de rol als wethouder, vaak te laat komt. Inwoners zijn via andere kanalen (zoals internet) al eerder op de hoogte. De deelnemers kunnen met vragen over dit onderwerp terecht bij het ondersteuningsteam.

De heer Suntjens wijst nog op de gevolgen van de veranderingen in de Verordening natuurbescherming. Aanpassing van de stalemissie moet zijn uitgevoerd voor 2022 maar er is overgangsrecht. Voorwaarde is wel dat er voor 1-1-2020 een melding is gedaan. Er zijn daarom signalen dat er voor het eind van dit jaar nog veel meldingen worden ingediend. Dit kan tot een tijdelijke piekbelasting leiden.

De voorzitter vat samen dat de aanwezigen met de informatie die zij vandaag ontvangen hebben, in hun eigen organisatie nagaan of zij voldoende zijn aangehaakt bij het thema Zorgvuldige veehouderij. De presentatie van vandaag heeft de deelnemers in ieder geval bewust gemaakt van de verschillende issues die in de veehouderij spelen.

7. Rondvraag

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.

8. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde dankt de voorzitter de leden voor hun aanwezigheid en inbreng en sluit hij de vergadering.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant van 3 juli 2019.

de secretaris,

de voorzitter,

N. van Mourik

P. Depla

Doorlopende acties vanuit algemeen bestuur OMWB

Nr.	Datum vergadering	Actie	Wie
89.	18 april 2018	Met deelnemers overleg voeren over efficiencyverbetering (inziens dossiers, archivering etc.)	NvM
97.	12 oktober 2018	Evaluatie Omgevingsanalyse en risico-matrix	NvM
98.	5 april 2019	Benoemen afwegingskader verzoektaken.	DB
99.	5 april 2019	Eerste aanzet voor oprichten bestuurlijke klankbordgroep Agrarisch	H. Wierikx

Voorstel algemeen bestuur

Datum vergadering:	3 juli 2019	Datum:	19 juni 2019
Agendapunt:	5	Datum DB-besluit:	12 juni 2019
Aantal bijlagen:	-		
Onderwerp:	Benoeming leden dagelijks bestuur		

SAMENVATTING VOORSTEL

Door het vertrek van de heer Palmén en de heer Van den Hout zijn vacatures ontstaan in het dagelijks bestuur. Voorgesteld wordt de heer Van der Put (Hilvarenbeek) en de heer R. Grashoff te benoemen als lid van het dagelijks bestuur.

VOORGESTELDE BESLISSING

Voorgesteld wordt de heer Van der Put (Hilvarenbeek) en de heer Grashoff (Provincie Noord-Brabant) te benoemen als lid van het dagelijks bestuur.

Overwegingen dagelijks bestuur / motivatie voorgestelde beslissing

Door het vertrek van de heren Palmén en Van den Hout zijn vacatures ontstaan in het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur dient te bestaan uit tenminste 5 leden. Het dagelijks bestuur bestond uit zeven leden en zij wenst de vacatures weer in te vullen. Door invulling van de vacatures door de vertegenwoordiger van de gemeente Hilvarenbeek en de Provincie Noord-Brabant blijft er een evenwichtige spreiding in locatie over het werkgebied van de OMWB en in omvang van de deelnemers bestaan.

WAT ZIJN DE FINANCIËLE GEVOLGEN?

Begrotingswijziging bijgevoegd? ja; nee;

VERVOLGTRAJECT OP BESLUITVORMING?

In de eerstvolgende vergadering van het dagelijks bestuur zal zij afspraken maken over de portefeuilleverdeling.

INSPRAAK EN COMMUNICATIE

Via de website van de OMWB worden de bestuursbesluiten bekendgemaakt.

BIJLAGEN

Geen

Voorstel algemeen bestuur

Datum vergadering:	3 juli 2019	Datum:	19 juni 2019
Agendapunt:	6	Datum DB-besluit:	12 juni 2019
Aantal bijlagen:	5		
Onderwerp:	Vaststellen jaarrekening 2018 en bestemmen resultaat 2018		

SAMENVATTING VOORSTEL

Hierbij worden de jaarstukken 2018 van de OMWB ter vaststelling aangeboden. De jaarstukken bestaan uit een algemene inleiding, het jaarverslag en de financiële jaarrekening 2018. Tevens wordt een voorstel gedaan voor de bestemming van het resultaat over 2018.

Het resultaat van de jaarrekening bedraagt afgerond € 1,7 miljoen. Het voorstel is om hiervan € 207.000 te reserveren en € 800.000 over te hevelen naar het jaar 2019 voor het budget ICT & Databeheer. Daarnaast een bedrag van € 700.000 beschikbaar te stellen in 2019 voor de arbeidsmarktproblematiek en het oplossen van personele capaciteit.

De vastgestelde jaarrekening dient vóór 15 juli 2019 te worden verstrekt aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

VOORGESTELDE BESLISSING

Voorgesteld wordt:

1. Kennis te nemen van de brief van de accountant ten aanzien van de controleverklaring en het (concept) accountantsverslag over 2018 van EY;
2. Kennis te nemen van de controleverklaring (wordt nagezonden);
3. Kennis te nemen van de bevindingen en aanbevelingen van de auditcommissie;
4. De aanbevelingen van de accountant en de auditcommissie op te volgen;
5. De jaarrekening 2018 vast te stellen;
6. Het resultaat ad € 1.707.000 als volgt te bestemmen:

a) Toevoegen aan de Algemene Reserve	€ 207.000
b) Overhevelen naar 2019 in verband met niet-bestede budgetten voor ICT en Databeheer	€ 800.000
c) Budget voor arbeidsmarktproblematiek en oplossen van personele capaciteit in 2019	€ 700.000

WAT IS DE AANLEIDING?

Het algemeen bestuur van de dienst stelt de jaarrekening 2018 vast. Vervolgens wordt de vastgestelde jaarrekening aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aangeboden binnen de wettelijke termijn (vóór 15 juli).

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Transparant verantwoording afleggen over het boekjaar 2018. De jaarrekening 2018 is/wordt goedgekeurd door de nieuwe accountant EY. Wij verwijzen ter toelichting naar de brief van de accountant. De jaarrekening van de OMWB is voldoende betrouwbaar en rechtmatig.

De aanbevelingen van de accountant zoals opgenomen in het accountantsverslag worden door de dienst overgenomen.

Toelichting en overwegingen

Het voordelige resultaat 2018 is € 1.707.000. Dit ligt in lijn met de voorspelling die bij de Tweede Bestuursrapportage 2018 is gemeld van € 950.000.

Toelichting op het resultaat 2018

1. Inhuur derden (€ 700.000 voordelig)

Bij de Tweede bestuursrapportage is melding gemaakt van de capaciteitsproblemen voor de uitvoering van de werkprogramma's. Om deze reden is een aanzienlijk budget beschikbaar gesteld voor inhuur derden van ruim € 3,5 miljoen. Voor inhuur derden is – net als voor vast personeel – de arbeidsmarkt een uitdaging. Gevolg hiervan was dat we minder medewerkers ingehuurd hebben dan voorzien en er een bedrag is overgehouden van afgerond € 700.000.

2. Specifieke budgetten (€ 845.000 voordelig)

Bij de Tweede bestuursrapportage 2018 is melding gemaakt van de achterblijvende IT-kosten voor het project SPEER. Het implementatietraject vroeg meer tijd dan vooraf was voorzien. In de tweede helft 2018 is besloten de start van het nieuwe VTH-systeem niet per 1-1-2019 plaats te laten vinden, maar op een later moment. Als gevolg hiervan zijn de IT-kosten in 2018 aanzienlijk lager dan begroot en wel voor een bedrag van € 500.000. Deze IT-budgetten zijn noodzakelijk in 2019 voor een goede implementatie van het nieuwe ICT-landschap. Er wordt daarom een budgetoverheveling voorgesteld.

In 2018 is een bedrag van € 500.000 beschikbaar gesteld voor de afwikkeling van Huis op Orde. Dit budget is niet volledig besteed (mede ook als gevolg van de doorloop van het IT-project). Het niet bestede deel van het budget Huis op Orde van ca. € 45.000 valt vrij in 2018 en maakt onderdeel uit van het resultaat over 2018.

Daarnaast is een budget van € 300.000 beschikbaar gesteld voor Databeheer. Zoals gerapporteerd bij de Tweede bestuursrapportage is dit budget beperkt aangewend als gevolg van de korte doorlooptijd en de samenhang met het project SPEER. Ook dit bedrag maakt onderdeel uit van het resultaat 2018 en het voorstel rondom de resultaatbestemming.

3. Werkprogramma's (€ 50.000 nadelig)

In de Tweede bestuursrapportage is gemeld dat het werkpakket van de dienst in de loop van 2018 is gegroeid, maar dat dit als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt niet volledig kon worden ingevuld. Om deze reden is bij de Tweede bestuursrapportage de prognose voor 2018 bestendig op 328.300 uur. Dit aantal uren is uiteindelijk net niet gerealiseerd. In 2018 zijn afgerond 324.000 declarabele uren gemaakt (realisatie van 99%). Hierbij zien we twee financiële effecten optreden:

a. Volume

Er zijn 4.000 uur minder gerealiseerd dan begroot. Hiermee is een bedrag gemoeid van ongeveer € 350.000.

b. Prijs

Als gevolg van meer inzet van HBO- en specialistenmedewerkers door meer complexe vraagstukken is er een positief prijseffect van afgerond € 300.000. Dit is gebaseerd op 324.000 uur tegen gemiddeld € 1 per uur hoger tarief.

4. Overige (€ 212.000 voordelig)

Dit bestaat uit diverse kleinere voor- en nadelen.

Voorstel bestemming positieve resultaat 2018 (€ 1.707.000)

Het voorstel is:

- a. € 207.000 toe te voegen aan de Algemene Reserve van de OMWB.
- b. € 800.000 over te hevelen naar het jaar 2019 specifiek voor ICT & Databeheer. Dit bedrag is ten behoeve van de implementatie van het nieuwe VTH-systeem dat gepland staat voor de tweede helft 2019, alsmede de ontwikkeling van databeheer en –management, hetgeen cruciaal is voor een effectieve werking van onze dienst in de keten.

- c. € 700.000 aanwenden voor de arbeidsproblematiek en het oplossen van personele knelpunten. Dit budget wordt gebruikt voor wervingscampagnes, inwerken nieuwe medewerkers, opleiden van medewerkers, etc.

WAT ZIJN DE FINANCIËLE GEVOLGEN?

De hierboven beschreven financiële gevolgen worden verwerkt middels de 1^e begrotingswijziging 2019.

Begrotingswijziging bijgevoegd?   X   ja; de 1^e begrotingswijziging 2019

VERVOLGTRAJECT OP BESLUITVORMING?

De jaarstukken 2018 worden na vaststelling ter informatie aangeboden aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en aan provinciale staten. Vervolgens dient de jaarrekening te worden opgestuurd naar het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (uiterlijk vóór 15 juli 2019).

INSPRAAK EN COMMUNICATIE

De jaarstukken worden via de website openbaar gemaakt.

BIJLAGEN

- Bijlage 1   : Jaarrekening 2018
Bijlage 2   : Brief accountant mbt controleverklaring 2018
Bijlage 3   : Controleverklaring 2018 (wordt nagezonden)
Bijlage 4   : (concept) Accountantsverslag 2018
Bijlage 5   : Bevindingen auditcommissie worden mondeling toegelicht

Jaarstukken 2018

12 juni 2019

2018

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	3
1.1	Directieverslag	6
1.2	Besluit tot vaststelling van de jaarstukken	7
2	Jaarverslag	8
2.1	Programmaverantwoording	9
2.1.1	Programmadeel 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving (basistaken)	9
2.1.2	Programmadeel 2: Adviezen en projecten	14
2.1.3	Programmadeel 3: Collectieve taken	17
2.1.4	Programmadeel 4: Overige exploitatielasten en –baten	17
2.2	Paragrafen	18
2.2.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	18
2.2.2	Financiering	22
2.2.3	Bedrijfsvoering	24
3	Jaarrekening	27
3.1	Balans ultimo boekjaar	28
3.2	Het overzicht van baten en lasten	30
3.3	Toelichtingen	33
3.3.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	33
3.3.2	Toelichting op de balans per 31 december 2018	35
3.3.3	Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018	43
3.3.4	Toelichting op de baten	48
3.4	Overzicht baten en lasten per taakveld 2018	49
3.5	Publicatieverplichting op grond van de WNT	50
4	Toelichting op de controleverklaring	54

1 Voorwoord

Voorwoord

Voor u liggen de jaarstukken 2018 van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (hierna OMWB). De jaarstukken vormen het sluitstuk van de planning- en controlcyclus en bestaan uit de volgende onderdelen:

1. een algemeen deel met daarin het directieverslag dat de ontwikkelingen op hoofdlijnen beschrijft;
2. het jaarverslag 2018, bestaande uit de programmaverantwoording en de paragrafen;
3. de jaarrekening 2018, bestaande uit de balans, het overzicht van baten en lasten over het boekjaar en de toelichtingen.

a) Het resultaat 2018

Het voordelige resultaat 2018 is € 1.707.000.

Bestemming resultaat

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2018 wordt aan het algemeen bestuur een voorstel gedaan voor de bestemming van het resultaat.

b) Toelichting op het resultaat 2018

Het jaarrekeningresultaat 2018 ligt in lijn met de tweede bestuursrapportage. In deze bestuursrapportage van 19 september 2018 is een positief resultaat gemeld van € 950.000. Grotendeels is dit toe te schrijven aan de ontwikkelingen rondom het ICT-project SPEER. Aanvankelijk was de verwachting dat de implementatie per 1/1/2019 zou plaatsvinden. Vanwege de zorgvuldige voorbereiding is dit uitgesteld tot tweede helft 2019. Een belangrijk deel van de kosten schuiven door naar het volgende jaar. Het bestuur wordt gevraagd om in te stemmen met deze overheveling van budgetten.

Hieronder treft u de toelichting van het jaarrekeningresultaat 2018 aan ten opzichte van de begroting 2018 na wijzigingen. De belangrijkste oorzaken voor het positieve resultaat worden hieronder vermeld:

Inhuur derden (€ 700.000 voordelig)

Bij de tweede bestuursrapportage is melding gemaakt van de capaciteitsproblemen voor de uitvoering van de werkprogramma's. Om deze reden is een aanzienlijk budget beschikbaar gesteld voor inhuur derden van ruim € 3,5 miljoen. Voor inhuur derden is – net als voor vast personeel – de arbeidsmarkt een uitdaging op dit moment. Gevolg hiervan was dat we minder medewerkers ingehuurd hebben dan voorzien en er een bedrag is overgehouden van afgerond € 700.000.

Specifieke budgetten (€ 845.000 voordelig)

Bij de tweede bestuursrapportage 2018 is melding gemaakt van de achterblijvende IT-kosten voor het project SPEER. Dit als gevolg van een implementatietraject dat meer tijd vraagt dan vooraf was voorzien. In de tweede helft 2018 is besloten de start van het nieuwe VTH-systeem niet per 1/1/2019 plaats te laten vinden, maar op een later moment. Als gevolg hiervan zijn de IT-kosten in 2018 aanzienlijk lager dan begroot voor een bedrag van € 500.000. Deze IT-budgetten zijn noodzakelijk in 2019 voor een goede implementatie van het nieuwe ICT-landschap. Vandaar dat een budgetoverheveling wordt voorgesteld.

In 2018 is een bedrag van € 500.000 beschikbaar gesteld voor de afwikkeling van Huis op Orde. Dit budget is niet volledig besteed (mede als gevolg van de doorloop van het IT-project). Het niet bestede deel van het budget Huis op Orde van ca. € 45.000 valt vrij in 2018 en maakt onderdeel uit van het resultaat over 2018.

Daarnaast is een budget van € 300.000 beschikbaar gesteld voor Databeheer. Zoals gerapporteerd bij de tweede bestuursrapportage is dit budget nog maar zeer beperkt aangewend als gevolg van de korte doorlooptijd en de samenhang met het project SPEER. Ook dit bedrag maakt onderdeel uit van het resultaat 2018.

Werkprogramma's (€ 50.000 nadelig)

In de tweede bestuursrapportage is gemeld dat het werkpakket van de dienst in de loop van 2018 groeit, maar dat dit als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt niet volledig kan worden ingevuld. Om deze reden is bij de tweede bestuursrapportage de prognose voor 2018 bestendigd op 328.300 uur. Dit aantal uren is uiteindelijk net niet gerealiseerd. In 2018 zijn afgerond 324.000 declarabele uren gemaakt (realisatie van 99%). Hierbij zien we twee financiële effecten optreden:

1) *Volume*

Er zijn 4.000 uur minder gerealiseerd dan begroot. Hiermee is een bedrag gemoeid van ongeveer € 350.000.

2) *Prijs*

Als gevolg van meer inzet van HBO- en specialistenmedewerkers door meer complexe vraagstukken is er een positief prijseffect van afgerond € 300.000. Dit is gebaseerd op 324.000 uur tegen gemiddeld € 1 per uur hoger tarief.

Overige (€ 212.000 voordelig)

Dit bestaat uit diverse kleinere voor- en nadelen.

1.1 Directieverslag

De Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant sluit het boekjaar 2018 af met een positief financieel resultaat. Daar waar over 2016 en 2017 forse positieve resultaten zijn gerealiseerd, is dit voor 2018 meer in lijn met de begroting en de gemelde financiële ontwikkelingen bij de bestuursrapportages. Dit past binnen de bestuurlijke uitgangspunten om te komen tot een solide en voorspelbare financiële basis.

We kunnen als OMWB, samen met onze eigenaren en opdrachtgevers, terugkijken op een succesvol jaar. Ondanks krapte op de arbeidsmarkt is het ons gelukt om de 28 werkprogramma's grotendeels te realiseren. Dat is voor een belangrijk deel te danken aan de toewijding en volharding van onze medewerkers.

In 2018 hebben we ook een aantal nieuwe taken opgepakt. Dit geldt in het bijzonder de agrarische sector; in maart 2018 zijn we gestart met intensivering toezicht veehouderij. Maar ook op het gebied van energie en asbest hebben we de werkzaamheden kunnen intensiveren. Gemeenten doen ook steeds nadrukkelijker een beroep op de OMWB als het om de nieuwe Omgevingswet gaat.

Als OMWB willen wij de dingen niet alleen goed doen, maar ook de goede dingen doen. Dat vergt ook de nodige inspanningen van onze medewerkers. Kennis, kunde en vaardigheden nemen in belang toe om onze taken op adequate wijze te verrichten. Training en scholing zijn belangrijk; in toenemende mate is een HBO niveau van de medewerkers vereist.

In 2018 zijn wij volop gestart met de totale vernieuwing van de digitale 'huishouding' van de OMWB. Een majeure opgave voor de dienst. Door de vernieuwing kunnen we binnenkort nog slimmer en effectiever ons werk verrichten.

Het is ons een vreugde dat de deelnemers steeds meer en beter de weg naar de OMWB weten te vinden. Het aantal (vrijwillige) verzoektaken van de opdrachtnemers voor milieu en duurzaamheid neemt structureel toe. Dat weerspiegelt zich ook in de gestage groei van het aantal uren. Hieruit spreekt vertrouwen van de deelnemers in de dienst; een dienst die over veel kennis en expertise beschikt.

Dit jaarverslag en deze jaarrekening zijn bewust compact opgesteld. Ter wille van helderheid en duidelijkheid. Achter de teksten gaan veel feiten en cijfers schuil. De OMWB beschikt in toenemende mate over data. In 2018 is een voorzichtig begin gemaakt op het pad van informatie gestuurd en risicogericht werken. In de komende jaren zal deze ontwikkeling verder worden uitgebouwd, binnen de beschikbare financiële kaders.

De OMWB verstrekke ook in 2018 drie keer een Termijnrapportage aan alle deelnemers. In die rapportages worden de prestaties en resultaten periodiek toegelicht. Samen met deze jaarstukken geeft de OMWB daarmee een getrouw beeld van haar inzet en verrichtingen. De OMWB staat openheid en transparantie voor. Wij hebben de wil ons publiekelijk aan onze deelnemers te verantwoorden voor ons werk. En via de bestuurlijke deelnemers ook aan de samenleving.

Dat naast het leveren van inhoudelijke kwaliteit, ook het financieel resultaat positief is stemt tot voldoening. De OMWB is in balans. Dat is een compliment aan zowel het bestuur en de deelnemers als vooral ook aan onze medewerkers.

Nico van Mourik
Directeur Omgevingsdienst MWB

1.2 Besluit tot vaststelling van de jaarstukken

Vastgesteld door het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant in de openbare vergadering van 3 juli 2019.

Het bestuur voornoemd,

De secretaris,

de voorzitter,

2 Jaarverslag

2.1 Programmaverantwoording

In dit hoofdstuk wordt per onderdeel toegelicht wat de OMWB heeft bereikt in relatie tot de begroting. Aan het eind van ieder deelprogramma staan de baten vermeld. De totale programmalasten staan aan het einde van de programmaverantwoording.

Basistaken, verzoektaken en collectieve taken

In de gemeenschappelijke regeling hebben de deelnemers afgesproken dat er in de P&C-cyclus onderscheid gemaakt wordt tussen basis- en verzoektaken. De OMWB werkt met vier deelprogramma's: basistaken, verzoektaken, collectieve taken en de overige exploitatielasten en -baten. De programma's worden in de volgende paragrafen toegelicht.

2.1.1 Programmadeel 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving (basistaken)

Programmadeel 1 bestaat uit de wettelijke taken op het terrein van milieu, de zogenaamde VTH-milieutaken. In opdracht van bevoegde gezagen voert de OMWB voor de deelnemers de volgende taken uit:

- Vergunningverlening op het gebied van milieu (agrarisch, procesindustrie, afval, horeca, evenementen, BRZO, asbest(melding) en bouwen)
- Toezicht op het gebied van milieu (agrarisch, procesindustrie, afval, horeca, evenementen en BRZO, asbest en bouwplannen bij provinciale inrichtingen)
- Toezicht op bodemsaneringen en stortplaatsen
- Klachtenbehandeling en repressieve handhaving (agrarisch, procesindustrie, afval, horeca, evenementen en BRZO)

Net als in andere jaren vormden in 2018 de werkprogramma's van gemeenten en provincie en de afspraken met de andere Brabantse omgevingsdiensten het uitgangspunt van het 'gelijke speelveld' en de afspraken voor de landelijke uitvoering BRZO- en VTH-taken van de gezamenlijke BRZO-omgevingsdiensten, de basis voor dit programmadeel.

Realisatie

In onderstaande tabel is de realisatie van productie aantallen binnen de basistaken opgenomen en afgezet tegen de aantallen van 2016 en 2017.

Realisatie aantal producten basistaken januari t/m december 2018

	2016 gerealiseerd	2017 gerealiseerd	2018 gerealiseerd
Vergunningen			
Aantal omgevingsvergunningen	508	554	569
Aantal beschikkingen en advies bodembesluit	669	833	577
Aantal meldingen AMvB	1670	1487	1536
Aantal te actualiseren vergunningen	7	3	117
Aantal ingetrokken vergunningen	41	13	30
Aantal bezwaar en beroeps procedures	85	56	88
Aantal producten Overige vergunningverlening	1419	1600	1951
Aantal producten meldingen asbest	2983	3367	3933
Toezicht en handhaving			
Aantal integrale milieucontroles	3859	3268	3062
Aantal uitgevoerde hercontroles	2288	2003	1822
Aantal ad hoc controles	524	906	1191
Aantal toezichtcontroles overig	13	34	98
Aantal repressieve handhavingstrajecten	600	596	580
Aantal behandelde klachten en meldingen	7226	8181	8508
Aantal BRZO inspecties	65 en 61 onaangekondigd	68 en 68 onaangekondigd	67 en 65 onaangekondigd
Aantal controles Wet bodembescherming (Wbb)	242	341	305
Aantal meldingen besluit bodemkwaliteit	1224	920	1030
Ketenprojecten			10
Aantal controles besluit bodemkwaliteit	515	310	281
Bouw (oprichting) en sloop (asbest)	971	2126	2301
Asbesttoezicht (incl. administratief toezicht)			2257
Energiecontroles en EED-beoordelingen	35	373	199

Ontwikkelingen van invloed op de resultaten

VTH-algemeen

1. Op 12 oktober 2018 heeft het Algemeen Bestuur het Gemeenschappelijk Uitvoeringskader (GUK) vastgesteld. Het GUK beschrijft de algemene uitgangspunten die door de OMWB worden gehanteerd bij de uitvoering van de VTH-milieutaak.
2. Vanaf 1 juli 2018 zijn alle voorbereidende handelingen zoals vastgelegd in het Besluit omgevingsrecht (Bor) overgedragen aan de OMWB.

Vergunningverlening

1. Ten opzichte van 2017 is het aantal verleende omgevingsvergunningen iets toegenomen. De florerende economie leidt tot nieuwe initiatieven van bedrijven en daarmee ook een groot aantal vergunningaanvragen.
2. Het aantal afgehandelde meldingen Activiteitenbesluit (AMvB) is ten opzichte van 2017 met 3 procent (49 stuks) toegenomen. Naast de afgeronde meldingen was sprake van een groot aantal meldingen waarbij het nodig was aanvullende informatie te vragen bij de indieners. Dit leidt tot vertraging in de afhandeling en heeft geresulteerd in een aanzienlijke voorraad nog niet afgeronde meldingen aan het eind van het jaar. Wij zetten in op een inhaalslag in 2019.

3. De enorme stijging van het aantal geactualiseerde vergunningen (+114) wordt veroorzaakt door de noodzakelijk aanpassingen van vergunningen in het kader van de gewijzigde wettelijke eisen op het gebied van energie en afval (Landelijke afvalbeheersplan3). Beide actualisaties zijn projectmatig aangepakt.
4. Het aantal producten overige vergunningverlening is met 22 procent (351 stuks) toegenomen. Dit wordt met name veroorzaakt door het toegenomen aantal bouw- en sloopvergunningen, beoordelingen van aanmeldingsnotitie MER en veel losse adviesverzoeken (o.a. beoordelingen milieu-aspecten bouwplannen)
5. Het aantal asbestmeldingen nam (3.933 stuks) ten opzichte van 2017 met 566 toe. De toename kan worden verklaard doordat meer gemeenten het uitvoeren van de basistaak inclusief het beoordelen van de meldingen door de OMWB laat verzorgen. De prognose van het aantal meldingen komt overeen met de verwachting over 2018.

Toezicht, handhaving, klachten en ongewone voorvallen

1. Het aantal integrale milieucontroles is 6% lager dan in 2017 Evenals in 2017 heeft een verschuiving plaatsgevonden van integrale controles naar ad hoc controles (zie onder 3). Dit kan worden verklaard door meer adhoc opdrachten zoals:
  - a. Het uitvoeren van controles en het beoordelen van rapportages naar aanleiding van ongewone voorvallen of klachtsituaties en/of bestuurlijke gevoeligheden;
  - b. Voorgescreven onderzoeken in meldingen en vergunningen;
  - c. Controles afvalwater, ontheffingen zoals TUG, vuurwerkevenementen, pacht en cross compliance.
2. Het aantal hercontroles milieu (categorie A t/m D1) is 9% lager dan in 2017 is gerealiseerd. Dit wordt veroorzaakt doordat er minder hercontroles zijn overgekomen uit het voorgaande jaar en het lijkt dat het naleefgedrag in geringe mate is verbeterd.
3. Het aantal repressieve zaken is nagenoeg gelijk gebleven.
4. Het aantal behandelde klachten en meldingen is in 2018 ca 4% hoger dan in 2017. T.o.v. vorig jaar (toename 13%) is dit een lichte stijging. De hoeveelheid klachten en meldingen lijkt daardoor enigszins te stabiliseren. Uiteraard kan dit pas na meerdere jaren worden vastgesteld.
5. Het toezicht onderdeel Besluit bodemkwaliteit (Bbk) is grotendeels al uitgevoerd conform het in de loop van 2018 vastgestelde Level Playing Field bodem. Dit zoals vastgelegd in de besluitvorming NIG taken welke in oktober 2018 bestuurlijk is vastgesteld en ingaat per 2019. In 2018 zijn er ten opzichte van 2017 iets minder controles uitgevoerd. Het aantal behandelde meldingen is iets hoger. Het uitgevoerde toezicht vindt risicogericht plaats.
6. De Wet bodembescherming (Wbb) is door de OMWB namens de Provincie Noord-Brabant, en de gemeente Breda en de gemeente Tilburg (B5 gemeenten) volgens de gegeven opdrachten uitgevoerd (toezicht bodemsaneringen, vergunningen, onderzoeken, saneringsplannen, beschikkingen en/of meldingen). Het aantal uitgevoerde inspecties in 2018 is iets lager dan in 2017. Het toezicht vindt risicogericht plaats.
7. In 2018 is gestart met het project Intensivering Toezicht Veehouderijen (ITV). Hieraan doen 15 van de OMWB gemeenten en provincie mee. De controles zijn geprogrammeerd in de reguliere toezichtprogramma's. In de tabel opgenomen aantallen integrale controles zijn deze controles dan ook inbegrepen. De deelnemende gemeenten hebben een separate rapportage en verantwoording 2018 ITV ontvangen.
8. De uitvoering van het BRZO wordt toegelicht in het BRZO jaarverslag dat na 1 april beschikbaar is op de internetsite van de OMWB.

9. In relatie tot de begroting 2018 en de hierin opgenomen punten toezicht kan het volgende worden opgemerkt:
- a. Op basis van het begin 2018 vastgestelde inrichtingenbestand (IB 2.0) voor de basistaakbedrijven zijn eind 2018 de toezichtprogramma's 2019 opgesteld en zijn in overleg met de deelnemers een aantal prioritair te controleren branches vastgesteld (LPG tankstations, Risicorelevante bedrijven, ITV, afval en glastuinbouw);
  - b. In 2018 heeft een verdere doorontwikkeling plaatsgevonden van digitaal toezicht. Dit is o.a. ingezet bij toezicht garagebedrijven, vuurwerk, bodem en ITV.

Basistaak asbest

Vrijwel alle gemeenten hebben de asbestbasistaak bij de OMWB neergelegd. Ook brengen steeds meer gemeenten extra taken in: van het afhandelen van meldingen over illegaliteit tot en met het afhandelen van particuliere asbestsloopmeldingen en het toezicht daarop.

2018 stond in het teken van meer informatiegestuurd en risicogericht werken. De asbestsaneerders die zich keurig melden wanneer te gaan saneren, doen het steeds beter. We zien daar een groeiend naleefgedrag. Het naleefgedrag was in 2018 94%. De overtredingen die worden geconstateerd, zijn vaak administratief van aard. Het handhavingsmiddel is dan ook vaak een waarschuwing geweest. Onherstelbare overtredingen zijn, conform de landelijke handhavingstrategie, repressief opgepakt met diverse opgelegde bestuurlijke strafbeschikkingen als resultaat.

Door inzet en bijsturing in de meldingsfase worden overtredingen in de saneringsfase voorkomen. De ervaring heeft geleerd dat we de teugels op gemelde saneringen wat losser kunnen laten, maar dat meer inzet nodig is om de – nog veel voorkomende – illegaliteit aan te pakken. Binnen de asbestbasistaak is dan ook nadrukkelijk meer ruimte voor het oppakken van meldingen rondom illegaliteit en het aanpakken van bedrijven die zich onttrokken aan toezicht en asbestsaneringen illegaal uitvoeren.

De particulieren die zelf asbest mogen verwijderen, verdienen meer dan de gemelde bedrijfsmatige saneringen de aandacht. Door een gebrek aan kennis en kunde zien we hier een fors aantal illegaal uitgevoerde saneringen. Communicatie over de meldplicht verdient meer aandacht.

Bouwunit

Per 1 juni 2017 is de OMWB gestart met de zogenoemde bouwunit. 2018 is dus het eerste volledige jaar van deze organisatie-eenheid binnen team LOK. Binnen de bouwunit worden voor de provinciale inrichtingen in ons werkingsgebied én voor de BRZO-bedrijven in het overige deel van de provincie Noord-Brabant de BRIKS-taken (bouwen, reclame, inritten, kappen en slopen) behandeld. Het begrip 'BRIKS' omvat echter alle activiteiten genoemd in artikel 2.1 en 2.2 van de Wabo, uitgezonderd de milieu-activiteiten. Het kan bijvoorbeeld ook gaan om een afwijking van het bestemmingsplan, een aanlegvergunning of monumentenvergunning. Daarnaast vallen ook sloop- en gebruiksmeldingen op grond van het Bouwbesluit onder de BRIKS-activiteiten. Voordien werd deze taak, vanaf de oprichting van de OMWB, op verzoek van de OMWB, door de gemeente Moerdijk uitgevoerd.

Tabel 1: Aantallen verleende bouwvergunningen en uitgevoerd toezicht.

	Vergunningen/meldingen		Toezicht en handhaving	
	Niet BRZO	BRZO	Niet BRZO	BRZO
Bouwen	52	82	29	55
Totaalsloop	11	20	5	9
Asbest	14	8	7	13
Reclame / inrit / kap	1	2	0	0

Naast de provinciale BRIKS-taken behandelt de OMWB voor een aantal gemeenten meldingen totaalsloop en houdt zij toezicht op de uitvoering daarvan. Men spreekt over 'totaalsloop' als een object of gebouw geheel of gedeeltelijk wordt gesloopt. In de wet is geregeld welke rol de lokale overheid daarin hoort te spelen. Bij totaalsloop is regelmatig ook asbest betrokken. Gezien de grote gezondheidsrisico's die daarmee samenhangen, is een afzonderlijk wettelijk kader voor asbest ontwikkeld waarbij eveneens een belangrijke rol voor de overheid is weggelegd.

De beoordeelde meldingen bevatten in circa 45% van de gevallen gebreken: ze worden dan niet akkoord bevonden of krijgen een akkoord 'onder voorwaarden'. Slechts incidenteel worden de meldingen dan nog aangevuld of, na correctie/aanvulling, opnieuw ingediend. Het naleefgedrag in de praktijk is echter uitstekend.

Tabel 2: Aantal uitgevoerde beoordelingen meldingen totaalsloop en toezicht daarop.

Gemeente	Beoordeelde meldingen	Uitgevoerde toezicht
Bergen op Zoom	46	7
Halderberge	50	4
Hilvarenbeek	63	0
Oosterhout	74	15
Waalwijk	69	8

Verder zijn gedurende het jaar ook een aantal mensen vanuit de bouwunit gedetacheerd geweest bij gemeenten: drie in Bergen op Zoom (toezicht en handhaving), Geertruidenberg (bouwplantoetsing), Oosterhout (bouwplantoetsing) en Waalwijk (constructeur).

Tot slot houdt de bouwunit zich op verzoek van een aantal gemeenten ook bezig met sanering van woningen tegen verkeerslawaaai. In totaal lopen er zo'n twintig van dergelijke projecten in de regio. Eind 2018 zijn er weer twee nieuwe saneringsprojecten opgepakt.

EED-beoordelingen

De European Energy Directive (EED) verplicht bedrijven met meer dan 250 medewerkers of een bruto jaaromzet van meer dan 50 miljoen Euro om 1 keer in de 4 jaar een energieaudit te laten uitvoeren en het rapport hiervan door het bevoegd gezag te laten controleren. Het beoordelen van de EED-rapporten is een wettelijk verplichte taak. EED-plichtige bedrijven leveren het rapport aan bij omgevingsdiensten die het rapport namens gemeente of provincie beoordeelt. In aanvulling op het rapport verlangt de OMWB tevens een plan van aanpak waarin het bedrijf aangeeft welke energiebesparende maatregelen op welk moment worden genomen.

Eind 2019 start de tweede cyclus van vier jaar. Bedrijven moeten dan een nieuwe EED-audit uitvoeren en het rapport daarvan laten beoordelen. Met ingang van deze nieuwe ronde wordt het Rijk mogelijk het bevoegd gezag voor het beoordelen van de rapportages. In de loop van 2019 wordt hierover meer duidelijkheid verwacht.

2.1.2 Programmadeel 2: Adviezen en projecten

In programmadeel 2 brengen deelnemers aan de hand van het werkprogramma de adviestaken op het terrein van milieu en overige taken uit het omgevingsrecht in. Deze zogenaamde verzoektaken omvatten (milieu-) metingen, adviezen en projecten op het gebied van bijvoorbeeld BRZO, geluid, bodem, (afval)water, lucht, asbest (niet basistaken), totaalloop, communicatie, juridische zaken, bouwtaken, ruimtelijke planvormingsprocessen, externe veiligheid, duurzaamheid, energie, opruimen van drugsdumpingen, gevelisolatieprojecten en omgevingsbeleid. Deze taken hebben vaak een wettelijke grondslag of zijn onderdeel van beleidsambities.

De werkprogramma's zijn indicaties van het volume van deze taken. Incidentele verzoektaken kunnen van jaar tot jaar verschillen. Deelnemers hebben in hun werkprogramma's vaak enkele niet nader gespecificeerde budgetten opgenomen, waar in de loop van het jaar opdrachten voor worden verstrekt.

Realisatie

In onderstaande tabellen is de realisatie van de verzoektaken in 2018 weergegeven. Veel gemeentelijke opdrachtgevers hebben opdrachten bij de dienst belegd buiten de werkprogramma's om.

Aantal specialistische adviezen voor gemeentelijke opdrachtgevers, per thema

Adviezen gemeenten	Gerealiseerd 2017	Gerealiseerd 2018
Bodem, Water en Afvalstoffen	261	346
Ihkv Ruimtelijke ordening	205	240
Geluid	268	297
Lucht	29	30
Gevelisolatieprojecten	19*	21*

* Dit zijn lopende projecten.

De florierende economie leidt tot nieuwe initiatieven van bedrijven waardoor een toename is te zien in het aantal vergunningaanvragen. Deze toename heeft ook geleid tot een toename van het aantal specialistische adviezen.

RO-advisering

Het taakveld RO-advisering betreft voornamelijk het opstellen van milieuparagrafen, het toetsen van bestemmingsplannen en uitvoeren van milieuonderzoek ten aanzien van ruimtelijke ordening. Sinds 2018 is er een nieuw team van twee ervaren RO adviseurs bij de OMWB. In 2018 is geïnvesteerd in het ontzorgen van de gemeenten, het pro-actief meedenken en een duurzaam klantcontact met gemeenten. Bij diverse gemeenten zijn onze RO-adviseurs regelmatig in huis, waardoor de lijnen met de RO-ambtenaren en Team vergunningen in deze gemeenten kort zijn. In de ruimtelijke ordening lopen ook enkele pilots op het gebied van de Omgevingswet in samenwerking met gemeenten.

De omzet voor ruimtelijke ordening (RO) zal naar verwachting stijgen in 2019. Vrijwel alle gemeenten hebben in 2019 een hoger budget opgenomen voor deze taken dan in 2018. Daarnaast biedt de Omgevingswet nieuwe kansen, omdat deze wet vanuit planvorming is ingericht en een integrale benadering van de kwaliteit van de leefomgeving belangrijk is. Adviseren in RO vraagt om integraliteit.

Adviezen externe veiligheid

Adviezen externe veiligheid	2016 (incl. IOV)	2016 (excl. IOV)	2017 (incl. IOV)	2017 (excl. IOV)	2018 (incl. IOV)	2018 (excl. IOV)
EV-VTH	212	130	310 (incl. RRGs)	111	385 (incl. RRGs)	193
EV-RO	181	51	160	48	166	31

In bovenstaande aantallen zijn ook de adviezen opgenomen die binnen het programma Impuls Omgevingsveiligheid (IOV) vallen. De kosten voor deze adviezen worden niet in rekening gebracht bij de gemeenten, maar worden vergoed vanuit het subsidieprogramma IOV. Dit is een programma waarbij middelen van de rijksoverheid (ministerie I&W) via de provincie worden toegekend aan de omgevingsdienst. Doel van het programma is de taakuitvoering op het gebied van externe veiligheid te verbeteren en te verankeren. Deze middelen worden uitgekeerd aan de omgevingsdiensten, zodat zij de EV-taakuitvoering op robuuste wijze kunnen invullen en om te kunnen voldoen aan de EV-kwaliteitscriteria.

De adviezen voor EV-RO zijn onder te verdelen in: advies, QRA (kwalitatieve risicoanalyse) en VGR (Advies verantwoording groepsrisico). Deze opsplitsing is alleen in het IOV-programma gemaakt (zie onderstaande tabel):

Adviezen externe veiligheid binnen IOV	Advies	QRA	Advies VGR	Totaal EV-RO
EV-RO (2015)	75	19	30	124
EV-RO (2016)	88	22	20	130
EV-RO (2017)	60	21	8	89
EV-RO (2018)	82	20	33*	135

* incl. 23 stuks SVGR (Standaard Verantwoording Groepsrisico)

Binnen het programma IOV zijn een aantal projecten uitgevoerd ten behoeve van de verbetering/vereenvoudiging van de uitvoering en ten behoeve van kennisopbouw. Het betreffen de volgende projecten/activiteiten:

- Beheer en kwaliteitsverbetering RRGs (risicoregister gevaarlijke stoffen)
- Standaard Verantwoording Groepsrisico
- Inventarisatie vervoer gevaarlijke stoffen over gemeentelijke wegen. De rapportage kan de gemeente gebruiken bij de EV-advisering ten behoeve van de ruimtelijke ordening
- Toezicht bij risicorelevante inrichtingen
- Actualisatie van de beleidsvisie externe veiligheid bij een aantal gemeenten en workshops 'EV in de Omgevingsvisie' ter voorbereiding op de Omgevingswet.
- Cursussen EV gemeenten en kennisoverdracht EV Scholieren

Voor de rapportage van deze projecten en de overige projecten en activiteiten zie www.brabantnet.omgevingsdienst.nl.

Extra energiecontroles met subsidie

In het eerste kwartaal van 2018 is het project 'extra energiecontroles' uit 2017 afgerond. Met rijkssubsidie zijn ca. 100 energiecontroles uitgevoerd bij scholen, kantoren en sportaccommodaties. Het project heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de kennisopbouw over energietoezicht.

Aantal nadere onderzoeken P2 voor de provincie Noord-Brabant

Type onderzoek	Nadere onderzoeken - programma 2 (2017)	Nadere onderzoeken - programma 2 (2018)
Bodem en water	145	243
Grondwatermonitoring	4	2
Geluid, Trillingen en Licht	34	32
Lucht en Geur	92	154
Asbest	3	2
Bouw- en Afvalstoffen	3	0

De omvang van de provinciale opdracht voor zover het de uitvoering van Metingen en Onderzoek (voormalig bureau Milieumetingen van de provincie) betreft was € 1.830.900 ofwel 20.600 uur. Dit werkprogramma is in 2018 voor 98 % gerealiseerd.

Bij de niet VTH-taken worden naast de genoemde werkzaamheden in opdracht van de afdelingen Vastgoed en Infra van de deelnemers ook volledige bodemonderzoeken uitbesteed bij adviesbureaus. Deze onderzoeken worden bij de dienst in rekening gebracht en maken deel uit van de externe kosten.

2.1.3 Programmadeel 3: Collectieve taken

Collectieve taken zijn algemene taken op het terrein van de Gemeenschappelijke Regeling die niet zijn toe te schrijven aan één of meer specifieke deelnemers en die op basis van samenwerkingsafspraken ten dienste van alle deelnemers worden uitgevoerd. De taken dienen bij te dragen aan verbetering van kwaliteit en/of efficiëntie. Ze kunnen voortkomen uit een (wettelijke) verplichting of kunnen vrijwillig zijn. Het gaat hierbij niet alleen om VTH taken maar om alle taken op het gebied van het in stand houden en verbeteren van de leefomgeving.

Het grootste deel van de geplande collectieve taken is uitgevoerd en de doelstellingen zijn grotendeels gerealiseerd. Daarbij is er een aantal verbeterpunten geconstateerd:

1. Er is behoefte aan een betere borging van de uitvoering. Dit wordt in 2019 gerealiseerd door de programmering en uitvoering te verankeren in de eerder vastgestelde methodiek van projectmanagement. Dit betekent onder meer dat de projecten worden voorbereid, uitgevoerd en gemonitord op vaste momenten en volgens vaste formats. In een periodiek projectleidersoverleg wordt de voortgang en budgetuitputting besproken. In een portfolio-overleg wordt de samenstelling en voortgang van het gehele programma bewaakt en gefaciliteerd. Tevens ontstaat hierdoor een betere koppeling tussen het Programma Collectieve Taken en de reguliere uitvoering in de werkprogramma's.
2. Gebleken is dat meer actieve betrokkenheid van de deelnemers gewenst is om het programma beter op de wensen van de deelnemers af te stemmen. Bij de voorbereiding van het Programma Collectieve Taken 2019 is een werkgroep samengesteld met een vertegenwoordiging van de gemeenten. De werkgroep heeft onder andere inhoudelijke onderwerpen aangedragen die zijn meegenomen in het nieuwe programma.
3. Bij de uitvoering van het Programma 2018 is gebleken dat er behoefte is aan een nieuwe Omgevingsanalyse. Dit is een analyse onder de deelnemers naar actuele maatschappelijke uitdagingen en bestuurlijke speerpunten in relatie tot de kwaliteit van de leefomgeving. De uitkomsten van de in 2019 uit te voeren Omgevingsanalyse leveren een belangrijke basis voor het Programma 2020 en verder.
4. Veel activiteiten en projecten uit de collectieve taken hebben een lange doorlooptijd en worden vaak in het volgende jaar voortgezet. Daarom zal er in 2019 een meerjarenprogramma worden opgesteld voor 2020 en daarna. Het opstellen zal eerder in het jaar gebeuren zodat dit proces beter aansluit op de begrotingscyclus.
5. Tot slot is geconcludeerd dat de thema's ketentoezicht, branchegericht werken en de komst van de Omgevingswet in het programma 2019 veel aandacht verdienen.

Voor de verantwoording van het Programma Collectieve Taken 2018 wordt een separate rapportage opgesteld.

2.1.4 Programmadeel 4: Overige exploitatielasten en -baten

In programma 4 zijn de werkzaamheden ondergebracht die buiten voorgaande programma's vallen. Het gaat hierbij om de levering van producten en diensten aan zowel deelnemers als niet-deelnemers via derden. Dit zijn onder andere de kosten voor luchtkwaliteitsmetingen, laboratoriumkosten en kosten van e-noses. Ook subsidieprojecten zijn in dit programma opgenomen.

2.2 Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording voor Provincies en Gemeenten (BBV) bepaalt dat in de begroting en jaarrekening paragrafen worden opgenomen waarin de beleidslijnen en de -realisatie zijn vastgelegd voor een aantal beheersmatige aspecten van de organisatie. Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de jaarrekening staan, inzichtelijk worden gemaakt voor het bestuur. Het BBV benoemt zeven verplichte paragrafen, deze zijn voor onze dienst niet allemaal relevant.

De voor de omgevingsdienst van toepassing zijnde paragrafen zijn:

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
2. Financiering
3. Bedrijfsvoering (inclusief rechtmatigheid)

2.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf worden de risico's beschreven en afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. Enerzijds wordt verantwoording afgelegd over het beheer van de risico's in het afgelopen jaar, anderzijds is de risicoparaagraaf toekomstgericht.

Begripsomschrijving

Een risico is een kans op een optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang die niet is voorzien in de (meerjaren)begroting. Met name de negatieve gebeurtenissen worden opgenomen in de risicotabel, als onderbouwing naar het benodigde weerstandsvermogen.

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de risico's waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen en de capaciteit van middelen en mogelijkheden die de OMWB heeft om niet-begrote kosten op te vangen (BBV artikel 11). Hoe groot die weerstandscapaciteit moet zijn is afhankelijk van de risico-inschatting en de bereidheid van het bestuur om deze risico's al dan niet te lopen. Om te voorkomen dat bij niet afgedekte risico's ingrijpende (organisatie)wijzigingen noodzakelijk zijn, is een afdoende weerstandsvermogen voor de OMWB gewenst. De OMWB streeft een voldoende weerstandscapaciteit na, dat betekent een weerstandsratio tussen 1,0 en 1,4.

Beleid risicomanagement

Risicomanagement is het effectief omgaan met de kansen en bedreigingen die de realisatie van de organisatiedoelstellingen kunnen beïnvloeden. Hiervoor is het van belang dat er een continu proces wordt ingericht van identificeren, prioriteren en beheersen. Hierdoor kunnen goed onderbouwde keuzes gemaakt worden met betrekking tot:

- Welke risico's gedragen kunnen worden?
- Welke beheersmaatregelen kunnen getroffen worden?
- Welke middelen moeten, ter afdekking van risico's, gereserveerd worden?

De wijze waarop met risico's wordt omgegaan kent de volgende alternatieven:

- Vermijden (bijvoorbeeld: stoppen met bepaalde activiteiten);
- Beheersen (bijvoorbeeld: maatregelen treffen door processen, procedures of organisatiecultuur aan te passen);
- Overdragen (bijvoorbeeld: verzekering afsluiten of activiteit uitbesteden);
- Accepteren.

De OMWB heeft middels de uitvoering van het Interne Controleplan zicht op risico's en dat moet leiden tot minimalisatie van de risico's, dan wel het treffen van tijdige maatregelen.

Tabel geïdentificeerde risico's

In de afgelopen jaren zien we een verlaging van de risico's. Dit is in de 2e Burap voor het laatst bestuurlijk gerapporteerd. Eerst worden deze risico's genoemd en vervolgens toegelicht. Op basis van de actualiteit is de risicotabel voor de jaarrekening 2018 opgenomen.

Risicotabel voor de 2e Burap 2018:

Risico's	Maximale bedrag schade	Kans op optreden risico	Gewogen risico
1 Niet betalen facturen	500.000	25%	125.000
2 Arbitrage VVGB-gelden	750.000	30%	225.000
3 Sociaal beleidskader (SBK)	735.000	0%	0
4 Ziekteverzuim	200.000	30%	60.000
5 Inhuur versus vast personeel	400.000	50%	200.000
6 Transitie	500.000	80%	400.000
Totaal	3.085.000		1.010.000

Toelichting:

1. *Niet betalen facturen*

Het risico op niet betalen van facturen wordt steeds kleiner. Doordat de kosten sneller in rekening worden gebracht en er frequent met de deelnemers wordt overlegd. De eindafrekeningen worden tijdig voorgelegd aan de deelnemers en daarbij wordt een bevestiging van het saldo gevraagd. In samenhang met het accountantsproces. Naar verwachting kan dit risico voor 2019 lager worden ingeschat. *Voor de jaarrekening 2018 wordt dit risico lager ingeschat.*

2. *Arbitrage VVGB-gelden*

De verwachting bij de 2e Burap was dat er eind 2018 duidelijkheid zou komen over de VVGB-gelden. De arbitrage zaak over de VVGB-gelden is afgerond, maar dit heeft niet tot een oplossing geleid. Feitelijk is geen inhoudelijke uitspraak gedaan. Het bestuur beraadt zich momenteel op vervolgstappen. *Dit risico is niet gewijzigd ten opzichte van de 2e Burap.*

3. *Sociaal beleidskader (SBK)*

Het wegvallen van het in de begroting 2018 opgenomen bedrag voor SBK van € 735.000, is in de Burap budgettair neutraal verwerkt. Daarom is de kans van optreden van het risico teruggebracht naar 0%. Om consistentie met de begroting 2018 te houden is dit risico vermeld in de tabel. *Dit risico komt te vervallen.*

4. *Ziekteverzuim*

De ervaring van de afgelopen jaren geeft aan dat er geen bijzonderheden zijn wat betreft het ziekteverzuim. Om deze reden is een minimaal bedrag als risico opgenomen. Hoewel in juli / augustus 2018 het ziekteverzuim wat was opgelopen is het gemiddelde ziekteverzuim over 2018 beneden de 5% gebleven. *Dit risico wordt bijgesteld naar 25% op basis van de ervaringen uit het verleden.*

5. *Inhuur versus vast personeel*

Uitgangspunt van de OMWB is dat de taken worden verricht door eigen personeel. Als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt is het niet mogelijk om op korte termijn

het personeelsbestand – bovenop de vastgestelde formatie voor het primaire proces van 228 FTE - op het gewenste niveau van de werkprogramma's te krijgen. Dat betekent dat we afhankelijk zijn van de inhuur van derden voor de uitoefening van de taken. Deze externe inzet is duurder dan de uitvoering met eigen personeel. Vandaar dat dit is opgenomen in de risicotabel. *Dit risico is met € 100.000 toegenomen door de grotere afhankelijkheid van derden voor de realisatie van het werkpakket.*

6. *Transitie*

De reorganisatie is in 2017 doorgevoerd en alle medewerkers zijn geplaatst. Nu zal moeten blijken dat de medewerkers hun rol binnen de organisatie kunnen oppakken. De verwachting is dat dit niet in alle individuele gevallen gaat lukken. Met het bestuur is afgesproken dat voorkomende gevallen als transitiekosten worden verantwoord in het jaar waarin het besluit tot transitie wordt genomen. Op voorhand zijn door het bestuur hiervoor geen extra middelen verstrekt. *Dit risico is ten opzichte van de 2e Burap wat lager ingeschat.*

Actualisatie in het kader van de jaarrekening 2018

7. *Problematiek arbeidsmarkt*

Als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt is de OMWB niet in staat om de vacatures binnen de vastgestelde formatie van 228 fte in te vullen. Dit in aanvulling op het risico genoemd onder 5. Hierdoor moet inhuur bij derden plaatsvinden. Deze uitvoeringsuren zijn duurder dan die van eigen personeel. Als uitgegaan wordt van 20.000 uur, dan bedraagt het maximale risico daarmee € 200.000.

8. *Invoering MWB-norm*

Als gevolg van de invoering van de MWB-norm hebben deelnemers die boven de norm zitten de mogelijkheid om af te schalen. Voor dit risico is € 1.000.000 aangehouden met een kans van 50%. Door deels een flexibele schil aan te houden hoeft dit geen structureel risico te zijn. Minder omzet is dan ook minder personeel.

9. *Vennootschapsbelasting*

De Belastingdienst heeft medio april 2019 aangegeven dat de OMWB waarschijnlijk op onderdelen vennootschapsbelastingplichtig is. In gezamenlijkheid met andere omgevingsdiensten worden de vervolgstappen in beeld gebracht. De financiële impact is beperkt tot € 100.000 met een kans van 25%.

Op basis van het voorgaande en een actuele inschatting van de huidige risico's is het eindbeeld voor de jaarrekening 2018 als volgt:

Risico's	Maximale bedrag schade	Kans op optreden risico	Gewogen risico
1 Niet betalen facturen	200.000	25%	50.000
2 Arbitrage VVGB-gelden	750.000	30%	225.000
3 Sociaal beleidskader (SBK)	735.000	0%	0
4 Ziekteverzuim	200.000	25%	50.000
5 Inhuur versus vast personeel	500.000	50%	250.000
6 Transitie	500.000	50%	250.000
7 Problematiek arbeidsmarkt	200.000	50%	100.000
8 Invoering MWB-norm	1.000.000	50%	500.000
9 Vennootschapsbelasting	100.000	25%	25.000
Totaal	4.185.000		1.450.000

Weerstandratio

De weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve. De algemene reserve bedraagt per ultimo 2018 € 1.474.000. Uitgaande van het actuele risicoprofiel van € 1.450.000 is de weerstandratio 1,02. Dit wordt gekwalificeerd als 'voldoende'. In de jaarrekening 2017 bedroeg de weerstandratio 3,6. Als gevolg van de afwikkeling van SBK is het weerstandsvermogen in 2018 afgenomen.

Financiële kengetallen

Het BBV vereist in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen. Doel daarvan is inzicht te geven in de financiële positie van de organisatie.

Tabel financiële kengetallen

Financiële kengetallen	Jaarrekening 2018	Begroting 2018	Jaarrekening 2017
Netto schuldquote	-9,3%	4,2%	-18,6%
Solvabiliteitsrisico	43,0%	15,0%	54,8%
Structurele exploitatieruimte	4,2%	1,4%	8,8%
Grondexploitatie*	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit*	nvt	nvt	nvt

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen, en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en aflossingen op de exploitatie. Netto wil zeggen dat van de schulden eventueel uitgezette gelden zijn afgetrokken. De schuldenlast wordt vervolgens uitgedrukt in een percentage van de begrotingsomvang exclusief mutaties reserves. Een negatief percentage geeft aan dat er per saldo geen sprake is van een nettoschuld, maar van een positief saldo. De netto schuldquote is afgenomen ten opzichte van de jaarrekening 2017.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan hoe groot het aandeel is van het eigen vermogen in het totaal van de passiva. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de OMWB in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio is het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Hoe hoger deze ratio, hoe groter de weerbaarheid van de organisatie. De solvabiliteit is iets afgenomen ten opzichte van de jaarrekening 2017.

Structurele exploitatieruimte

Door het zuiveren van de incidentele lasten en baten en de mutaties in de reserves, ontstaat het beeld in hoeverre er sprake is van een structureel sluitende begroting. De structurele lasten en baten worden in dit kengetal uitgedrukt als een percentage van de totale baten (voor mutaties reserves) van het betreffende jaar.

Onderlinge verhouding kengetallen

Voor de relevante kengetallen zien we verslechtering ten opzichte van de jaarrekening 2017, maar de overallconclusie is dat de balanspositie van de OMWB solide is.

2.2.2 Financiering

In de financieringsparagraaf wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van de financieringsfunctie. Dit zijn de activiteiten die te maken hebben met het aantrekken en beheren van de financiële middelen. De paragraaf is verplicht bij de begroting en jaarrekening, en hangt samen met de *Wet Financiering decentrale overheden* (Wet Fido). De uitvoering van de financieringsfunctie dient uitsluitend de publieke taak. Het beheer is risicomijndend en mede gericht op het voldoen aan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Schatkistbankieren

Overheden mogen sinds 2014 tegoeden uitsluitend bij het Rijk of andere decentrale overheden wegzetten. Dit is primair bedoeld om de staatsschuld terug te dringen. De OMWB heeft gedurende het gehele boekjaar 2018 te maken gehad met overschotten aan liquide middelen. Deze overschotten zijn dagelijks afgeroomd naar de schatkist. Op de lopende rekening blijft steeds maximaal € 250.000 beschikbaar. Hiermee blijft de OMWB binnen de vastgestelde limiet. Met uitzondering van het derde kwartaal 2018. Zie ook de toelichting op de balans.

Wet Fido

De OMWB moet rekening houden met twee normen op het gebied van financiering: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Met de kasgeldlimiet stelt de wet Fido een norm voor het maximumbedrag voor de financiering van de bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar). De kasgeldlimiet voor gemeenschappelijke regelingen is 8,2% van het begrotingstotaal van de primitieve begroting.

Voor de berekening van de kasgeldlimiet komen de volgende posten in aanmerking:

- de opgenomen gelden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van minder dan één jaar
- de schuld in rekening-courant
- de voor een termijn van korter dan één jaar ter bewaring in de kas gestorte gelden van derden
- overige geldleningen die geen onderdeel zijn van de vaste schuld

Deze posten worden verminderd met het gezamenlijk bedrag van:

- de contante gelden in kas
- de tegoeden in rekening-courant
- de overige uitstaande gelden met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar

De kasgeldlimiet is voor 2018 berekend op € 2.457.000. Gedurende 2018 is de kasgeldlimiet niet overschreden. De kwartaalgemiddelden voor 2018 bedroegen:

Kwartaal 1	€ 7.762.000 CR
Kwartaal 2	€ 10.170.000 CR
Kwartaal 3	€ 12.499.000 CR
Kwartaal 4	€ 7.204.000 CR

De renterisiconorm is het maximumbedrag dat de dienst jaarlijks aan renteherziening en aflossing van de langlopende schuld mag hebben. Voor de OMWB betekent dit dat jaarlijks niet meer dan 20% van het begrotingstotaal mag worden afgelost op leningen. In 2018 is ruimschoots binnen deze limiet gebleven.

Leningen en kredietfaciliteiten

De per balansdatum resterende schuld is als volgt:

Verstrekker	schuld ultimo 2018	Jaarlijkse aflossing	Rente
BNG	€ 700.000	€ 700.000	0,8%

Bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) heeft de OMWB naast bovenstaande lening - die in 2019 volledig is afgelost - een kredietfaciliteit van afgerond € 2,2 miljoen.

2.2.3 Bedrijfsvoering

Inleiding

In het jaar 2018 werden de activiteiten van de afdeling bedrijfsvoering voor een groot deel bepaald en beïnvloed door de aanbesteding en implementatie van (onderdelen van) SPEER. In de terugblik voor 2018 staat SPEER dan ook centraal. Daarna wordt er ingegaan op andere behaalde resultaten.

Project SPEER

Het project SPEER omvat de vervanging, aanschaf en uitbreiding van systemen in het kader van de softwarematige ondersteuning van de operationele en bedrijfsvoeringprocessen van de OMWB. Een project dat in omvang en complexiteit uniek is voor de OMWB. De uitrol van software in het kader van SPEER grijpt in op verschillende processen binnen de OMWB en heeft aldus effect op de organisatie.

Aanbesteding/gunning

Voor de bedrijfsvoeringonderdelen (met name HRM en Financiën) was er al eerder een besluit genomen om te gaan werken met AFAS Profit.

In september is definitief gegund aan de ROXIT groep (Squit 20/20 met Brein zaakstelsel). Dit betekent dat de ontwikkeling van het VTH deel en het DMS/zaakstelsel in één hand komt te liggen. Hiermee zet de OMWB een forse stap voorwaarts in het beter zaakgericht werken en de informatievoorziening en zijn we beter voorbereid op de mogelijke gevolgen van de intrede van de Omgevingswet.

Implementatie

De implementatie van AFAS heeft de afgelopen maanden plaatsgevonden. Bij de start van de implementatie was het doel om per 1 januari de financiële administratie live te krijgen. Deze doelstelling is behaald. Daarnaast is er voor HRM een digitale ontwikkelagenda opgesteld die moet leiden tot een moderner HR-systeem.

Voor Squit 20/20 is de implementatie eind 2018 gestart. De livegang staat gepland medio juni 2019. In 2019 zullen ook de meeste werkzaamheden zoals procesinrichting en opleidingen plaatsvinden. De werkzaamheden lopen op schema, maar vergen veel inzet van medewerkers binnen bedrijfsvoering en het primaire proces.

Overige relevante resultaten per vakgebied:

Algemeen/AVG

Met ingang van 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing in Nederland. De OMWB heeft zich op deze regelgeving voorbereid. Met behulp van een extern bureau is een inventarisatie uitgevoerd naar de stand van zaken van de privacy binnen de OMWB. Daardoor is duidelijk geworden op welke punten we reeds voldoen aan de nieuwe privacywetgeving en welke maatregelen er nog getroffen moeten worden. Aan de hand van deze rapportage is een plan van aanpak opgesteld waarin alle verbeterpunten zijn geprioriteerd. De meest urgente acties zoals het aanstellen van een Functionaris Gegevensbescherming, het opstellen van een verwerkingenregister en een privacyverklaring zijn in 2018 reeds afgerond. De komende periode worden de acties uit het plan van aanpak verder uitgevoerd.

Financiën

Nieuwe accountant

In 2018 heeft een succesvol aanbestedingstraject plaatsgevonden voor de nieuwe accountant. Na 5 jaar Deloitte is het nu aan EY om onze jaarrekening te controleren. Het Algemeen Bestuur heeft hiertoe op 4 juli 2018 besloten.

Informatievoorziening

Een belangrijk onderdeel was ook de verbetering van de informatievoorziening. In 2018 is hiermee gestart. De deelnemers ontvangen nu maandelijks een financieel inzicht in de realisatie van het werkprogramma en de extra opdrachten buiten werkprogramma. De verwachting is dat de informatievoorziening naar een hoger plan getild kan worden als het nieuwe bedrijfsvoeringssysteem is geïmplementeerd in combinatie met het nieuwe VTH-systeem. Vooruitkijkende naar 2019 en verder betekent dit een hele nieuwe impuls voor BI (business intelligence) wat betreft de programmering en ondersteuning van de deelnemers, alsook uiteraard de interne organisatie.

Belastingplicht vennootschapsbelasting

De Belastingdienst heeft, na een langdurig traject, medio april 2019 aangegeven dat de OMWB waarschijnlijk op onderdelen vennootschapsbelastingplichtig is. In gezamenlijkheid met andere omgevingsdiensten worden de vervolgstappen in beeld gebracht.

HRM

Organisatieontwikkeling

In 2018 heeft de OR ingestemd met de zogenaamde ontwikkelgesprekken. In deze gesprekken staat de ontwikkeling van de medewerker centraal middels een open gesprek waarin afspraken worden gemaakt over de prestaties, loopbaan-, kennis- en competentieontwikkeling, en te volgen opleiding en training, en andere activiteiten. In 2019 wordt voor het eerst volgens deze methodiek gewerkt.

Het MD-traject is in 2018 gestart met een drietal bijeenkomsten met daaropvolgend een aantal coachgesprekken met afdelingshoofden en teammanagers. In 2019 komt dit traject tot een einde en zal de balans worden opgemaakt.

Strategisch personeelsbeleid

De krapte op de arbeidsmarkt zorgt er ook voor dat het lastig is om geschikte mensen binnen te halen. Dit probleem speelt bij alle drie de omgevingsdiensten in Noord-Brabant. In september is hiertoe een opdracht gegeven aan een externe projectleider. Onze eigen arbeidsmarktcommunicatie is versterkt, we maken beter gebruik van diverse (digitale) kanalen.

Opleiding medewerkers

In 2018 is het Avans+ traject Omgevingskunde echt gestart, waarbij medewerkers een Hbo-bachelor getuigschrift kunnen behalen. Hiermee kunnen zij een belangrijke ontwikkelstap maken binnen onze organisatie.

De training politiek bestuurlijke sensitiviteit heeft een vervolg gekregen waarbij ook collega's van de opdrachtgevers zijn betrokken. Dit zal een positieve bijdrage leveren aan de samenwerking met onze opdrachtgevers op politiek gevoelige dossiers.

Vervoersplan

Begin 2018 is een nieuw vervoersplan geïntroduceerd. Dit is goed ontvangen en is in het vierde kwartaal geëvalueerd. Er is algemene tevredenheid over dit nieuwe plan.

Documentaire Informatievoorziening

Eind 2018 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de archiefverordening OMWB. Dit was een noodzakelijke inhaalslag. Daarnaast is er door het Dagelijks Bestuur ingestemd met het vervangingsbesluit archiefbescheiden. Dit besluit zorgt voor digitalisering van ons archief.

Communicatie

In maart 2018 heeft de OMWB zijn website geheel vernieuwd. De sterk verouderde website onderging zowel inhoudelijk als qua lay-out een forse gedaantewisseling. De website, het nieuwe visitekaartje, geeft invulling aan belangrijke kernwaarden van de OMWB: samenwerkingsgericht, zichtbaar en aanspreekbaar. Zo staat voor een range aan onderwerpen duidelijk vermeld welke contactpersonen onze samenwerkingspartners hiervoor kunnen benaderen. In de tevens vernieuwde huisstijl is de nadruk meer gelegd op de symboliek van de circulaire economie.

Daarnaast is het intranet vernieuwd en in september live gegaan; hier staan dezelfde kernwaarden centraal. Interne samenwerkingsverbanden kunnen via een interactieve tool zelf hun samenwerking vormgeven op het intranet en hun expertises delen. Medewerkers van het primaire proces zijn nadrukkelijk betrokken bij de totstandkoming en het actueel houden van het nieuwe intranet.

3 Jaarrekening

3.1 Balans ultimo boekjaar

Activa (bedragen x € 1.000)	31 december 2018	31 december 2017
Vaste activa		
Materiele vaste activa	569	697
Investerings met een economisch nut	569	697
Totaal vaste activa	569	697
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	6.166	8.889
Vorderingen op openbare lichamen	2.137	2.482
Uitzettingen in 's rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	4.029	6.407
Liquide middelen	206	141
Banksaldi	206	141
Overlopende activa	1.242	2.862
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek doel		
• Van overige Nederlandse overheidslichamen	22	1
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen		
• Vooruitbetaalde facturen	542	498
• Nog te ontvangen BTW	121	602
• Nog te ontvangen posten	17	509
• Afrekeningen werkprogramma's	539	1.252
Totaal vlottende activa	7.614	11.892
Totaal generaal	8.182	12.589

Passiva (bedragen x € 1.000)

31 december 2018

31 december 2017

Vaste Passiva

Eigen vermogen				
Reserves		3.568		6.894
Algemene reserve	1.474		2.841	
Bestemmingsreserve huisvesting	90		113	
Bestemmingsreserve meetstations	297		0	
Gerealiseerd resultaat	1.707		3.940	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer		700		1.400
Onderhandse leningen van: • Binnenlandse banken	700		1.400	
Totaal vaste passiva		4.268		8.294

Vlottende passiva

Kortlopende schulden		992		1.223
Netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	992		1.223	
Overlopende passiva		2.923		3.072
Vooruitgefactureerde bedragen	0		26	
Nog te betalen posten	842		1.909	
Afrekeningen werkprogramma's	851		0	
Afdr. Loonheffing en netto salarissen	1.230		1.137	
Totaal vlottende passiva		3.915		4.295

Totaal generaal

8.182

12.589

3.2 Het overzicht van baten en lasten

Lasten (bedragen x € 1.000)	2018 begroting voor wijziging	2018 begroting na wijziging	2018 realisatie	verschil
Primair proces				
Personeelslasten				
Salarissen	17.126	15.819	15.861	-42
Reiskosten	0	0	0	0
Overige personeelskosten	134	134	224	-90
Inhuurbudgetten	0	3.525	2.836	689
Detacheringsinkomsten	0	0	-125	125
Subtotaal	17.260	19.478	18.795	683
Afschrijvingen				
Afschrijvingen	436	226	217	9
Subtotaal	436	226	217	9
Huisvesting en organisatie				
Huisvesting en facilitaire kosten	165	189	114	75
Externe werkplekken	62	62	62	0
Tractie	59	59	72	-13
ICT budgetten	98	98	67	31
Subtotaal	384	408	316	92
Overige kosten				
Laboratoriumkosten	600	600	1.437	-837
Milieumetingen	584	584	382	202
SSIB/BRIKS	400	0	171	-171
Luchtqualiteitsmetingen/E-noses	75	75	87	-12
Subtotaal	1.659	1.259	2.077	-818
Algemene kosten				
Indexering lasten	24	54	0	54
Subtotaal	24	54	0	54
Totaal lasten primair proces	19.763	21.425	21.405	20

Lasten (bedragen x € 1.000)	2018 begroting voor wijziging	2018 begroting na wijziging	2018 realisatie	verschil
-----------------------------	-------------------------------	-----------------------------	-----------------	----------

Overhead

Personeelslasten

Salarissen	4.218	4.307	3.455	852
Reiskosten	554	554	532	22
Overige personeelskosten	631	631	998	-367
Inhuurbudgetten	138	0	525	-525
Detacheringsinkomsten	0	0	-31	31
Subtotaal	5.541	5.492	5.479	13

Huisvesting en organisatie

Huisvesting en facilitaire kosten	980	980	1.004	-24
Accountantskosten / overigen	441	441	415	26
ICT budgetten	2.246	2.456	1.975	481
Subtotaal	3.667	3.877	3.393	484

Algemene kosten

Indexering lasten	51	51	0	51
Huis op Orde	0	500	455	45
Uitbetalen resultaat	0	4.210	0	4.210
Databeheer	0	300	6	294
Subtotaal	51	5.061	461	4.600

Totaal lasten overhead	9.259	14.430	9.332	5.098
-------------------------------	--------------	---------------	--------------	--------------

Overig

Rentekosten	20	20	13	7
Onvoorzien	150	150	0	150
Vennootschapsbelasting	75	0	0	0
Subtotaal	245	170	13	157

Totaal lasten overig	245	170	13	157
-----------------------------	------------	------------	-----------	------------

Baten (bedragen x € 1.000)	2018 begroting voor wijziging	2018 begroting na wijziging	2018 realisatie	verschil
Programmadeel 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving	17.973	18.869	20.428	1.559
Programmadeel 2: Advies en Projecten	6.110	6.836	5.280	-1.556
Programmadeel 3: Collectieve taken structureel	1.387	1.654	1.556	-98
Programmadeel 4: Buiten Werkprogramma	2.870	3.024	3.671	647
Programmadeel 4: Overige exploitatiekosten	1.345	610	699	89
Totaal baten	29.685	30.993	31.634	641
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	418	-5.032	884	5.916
Stortingen reserves	-420	-297	0	297
Onttrekkingen reserves	23	5.330	823	-4.507
Totaal reserves	-397	5.033	823	-4.210
Gerealiseerd resultaat	21	0	1.707	1.707

3.3 Toelichtingen

3.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld op basis van het BBV.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balansonderdeel anders is vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen en schulden als gevolg van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Bijvoorbeeld componenten als overlopende verlofaanspraken.

Het BBV schrijft voor dat kosten van overhead afzonderlijk worden begroot en verantwoord. De totale kosten van overhead voor de hele organisatie worden aan de lastenkant in één overzicht gepresenteerd. Volgens de definitie van het BBV worden tot de overhead gerekend "Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces".

Gelet op deze definitie worden de volgende kosten tot de overhead gerekend:

- leidinggevenden primair proces
- bestuurszaken en bestuursondersteuning
- managementondersteuning primair proces
- financiën, toezicht en controle op de eigen organisatie
- informatievoorziening en automatisering, m.u.v. direct toe te rekenen kosten
- HRM
- facilitaire zaken en DIM
- inkoop
- juridische zaken
- interne en externe communicatie

In het exploitatieoverzicht 2018 zijn de kosten van overhead afzonderlijk gepresenteerd.

Bedragen in de tabellen zijn opgenomen in duizendtallen; in de toelichtingen zijn de bedragen niet afgerond.

Balans

Vaste activa

Investerings met een economisch nut

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden zijn op de betreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

De investeringen worden vanaf het jaar volgend op het moment van ingebruikname lineair afgeschreven op basis van de verwachte gebruiksduur. Er wordt geen rekening gehouden met een eventuele restwaarde. De afschrijvingstermijnen worden jaarlijks bij de begroting vastgesteld en zijn in de tabel verderop in deze toelichting opgenomen. Bij de waardering is in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het boekjaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden.

Vlottende activa

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening is bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Passiva

Vaste schulden

Vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Tabel met de gehanteerde afschrijvingstermijnen

Gebouwen en kantoren	40 jaar
Idem, semi-permanente situatie	20 jaar
Transportmiddelen	7 jaar
Bestelauto / meetdienst	8/10 jaar
Aanhangers	15 jaar
Automatisering: PC's en printers	3-5 jaar
Automatisering: bekabeling	20 jaar
Automatisering: servers, netwerkcomponenten, verbindingen	5 jaar
Automatisering: software, centrale databases, maatwerk	5 jaar
Automatisering: smartphones	2 jaar
Grote systemen zonder onderhoudscontract	4 jaar
Grote systemen met onderhoudscontract	8 jaar
Meubilair en inventaris	10 jaar
Technische installaties	15 jaar

3.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2018

Vaste activa

Materiële vaste activa

Investerings met een economisch nut

De materiële vaste activa met een economisch nut bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Huisvesting	365	362
Automatisering	42	101
Tractie / wagenpark	78	111
Machines, apparaten en installaties/technische apparatuur	84	122
Totaal	569	697

Van het verloop van de boekwaarde kan het volgende overzicht worden gegeven:

	Boekwaarde per 31-12-2017	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde per 31-12-2018
Huisvesting	362	77	0	74	0	0	365
Automatisering	101	20	0	80	0	0	42
Tractie / wagenpark	111	0	0	33	0	0	78
Machines, apparaten en installaties/technische apparatuur	122	138	0	38	138	0	84
Totaal	697	235	0	225	138	0	569

Onder de bijdragen van derden zijn de inkomsten van de provincies opgenomen en overige bijdragen die direct gerelateerd zijn aan de investering.

Onder de afwaarderingen staan de noodzakelijk geachte duurzame waardeverminderingen vermeld. Beiden waren in 2018 niet aan de orde.

De investeringen 2018 waren als volgt te specificeren:

Omschrijving investering	Restant-krediet 2017	Krediet 2018	Beschikbaar 2018	Uitgaven 2018	Restant-krediet 2018
1. Vervanging Opel Combo / Suzuki GV	5	0	5	0	5
2. Vervanging Citroën klachtenauto	3	0	3	0	3
3. Vervanging Meubilair en werkplekken	31	0	31	77	0
4. Vervanging 2 dienstauto's klachtendienst	25	0	25	0	25
5. Vervanging buswagen Mercedes	70	0	70	0	70
6. Aanschaf mobiele telefoons 2018	0	20	20	20	0
7. Vervanging koffieautomaten 2018	0	41	41	0	41
8. Vervanging vrachtwagen	0	110	110	0	110
9. Diverse meetapparatuur team M&O	0	150	150	138	12
Totaal	134	321	455	235	266

De niet bestede restantkredieten per 31 december 2018 gaan over naar het boekjaar 2019, met uitzondering van de nummers 1, 2 en 9.

In 2018 heeft vervanging meubilair plaatsgevonden tot een bedrag van € 77.000. Dit was een hogere uitgave dan voorzien, als gevolg van arbo-omstandigheden. Dit is gemeld in de tweede bestuursrapportage. Voor het overige zijn geen bijzonderheden te melden. De vervanging van het wagenpark gaat deels in 2019 plaatsvinden. Vandaar de overheveling van die budgetten.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Stand 31-12-2018	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Vorderingen openbare lichamen	2.149	12	2.137	2.482
Uitzetting in 's rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	4.029	0	4.029	6.407
Totaal	6.178	12	6.166	8.889

Vorderingen op openbare lichamen

Onder de debiteuren zijn begrepen de vorderingen inzake de ter discussie staande VVGB gelden voor een bedrag van € 140.000. De arbitrage hierover is afgerond, maar heeft niet geleid tot een afwikkeling van deze post. Aangezien de arbitrage heeft aangegeven niet tot een bindend advies te kunnen komen. Daarom maakt dit risico onderdeel uit van het benodigde weerstandsvermogen.

Van de overige posten was een groot deel per medio maart 2019 afgewikkeld. Door de aanscherping van het debiteurenbeleid is voor oninbaarheid een beperkte voorziening gevormd van € 12.000 (2017 € 17.000). Deze voorziening is toereikend.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist (schatkistbankieren)

Dit betreft het per 31 december 2018 uitstaand saldo in de schatkist.

Sinds medio 2015 worden overtollige middelen in het kader van schatkistbankieren in de vorm van een rekening-courantverhouding bij het Rijk afgestort.

Voor het boekjaar 2018 bedraagt het drempelbedrag € 250.000. Door het instellen van een automatische afroaming van het banksaldo is aan de eisen voldaan. In het derde kwartaal is één bedrag net ontvangen na het moment van automatisch afroemen, hierdoor heeft een beperkte overschrijding plaatsgevonden. Het bedrag aan middelen dat voor het drempelbedrag door de gemeente buiten 's Rijks schatkist is aangehouden was per ultimo van het kwartaal:

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	205	185	263	155
Ruimte onder het drempelbedrag	45	65	0	95
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	13	0

Vlottende activa

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Banksaldo BNG	206	141
Totaal	206	141

Ultimo 2018 had de dienst een tegoed bij de BNG van afgerond € 206.000.

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	22	1
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.220	2.861
Totaal	1.242	2.862

Van de nog te ontvangen voorschotbedragen kan het volgende verloopoverzicht worden gegeven.

	Saldo 01-01-2018	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2018
Project luchtkwaliteitsberekening	1	64	43	22
Totaal	1	64	43	22

Nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen

	Saldo 01-01-2018	saldo 31-12-2018
Eindafrekeningen gemeenten	1299	539
Af: voorziening betwiste facturen	-47	0
Subtotaal	1.252	539
BTW		121
Vooruitbetaalde facturen	498	542
Nog te ontvangen bedragen	509	17
Totaal	2.861	1.220

Eindafrekeningen gemeenten

Dit betreft de eindafrekeningen over 2018 die in januari 2019 naar de deelnemers zijn gestuurd. Ter bevestiging van deze saldi is bij de deelnemers een confirmatie opgevraagd en ontvangen. Een voorziening wordt niet noodzakelijke geacht.

BTW

Het bedrag aan BTW ad € 121.000 betreft de aangifte over het laatste kwartaal 2018. De facturering van de doorschuif-btw is vanaf 2018 komen te vervallen op basis van landelijke ontwikkelingen.

Vooruitbetaalde facturen

Dit betreffen facturen die in 2018 zijn ontvangen, maar waarvan (een deel) van de kosten betrekking heeft op het boekjaar 2019.

Nog te ontvangen bedragen

Hier zijn verantwoord diverse opbrengsten over 2018 die per einde van het boekjaar nog niet (volledig) waren gefactureerd.

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de dienst bestaat uit het totaal van alle reserves per 31 december, aangevuld met het resultaat over het boekjaar. Zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves worden tot het eigen vermogen gerekend.

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Algemene reserve	1.474	2.841
Reserve huisvesting	90	113
Reserve meetstations	297	0
Gerealiseerd resultaat boekjaar 2018	1.707	0
Gerealiseerd resultaat boekjaar 2017	0	3.940
Totaal	3.568	6.894

Het boekjaar 2018 sluit met een te bestemmen positief resultaat van € 1.707.000 (2017 voordelig resultaat van € 3.940.000). Overeenkomstig het BBV is dit saldo afzonderlijk op de balans opgenomen. Bij de vaststelling van de jaarrekening zal een voorstel tot bestemming van dit resultaat worden gedaan.

Het verloop van de reserves over het boekjaar was als volgt:

	Saldo 1-1-2018	Resultaat bestemming 2017	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2018
Algemene reserve	2.841	-567	0	800	1.474
Reserve huisvesting	113	0	0	23	90
Reserve meetstations	0	297	0	0	297
Totaal	2.954	-270	0	823	1.861

Algemene reserve

De algemene reserve is een buffer voor exploitatietekorten en het opvangen van risico's. Vanuit de resultaatbestemming 2017 is een bedrag van € 1.367.000 onttrokken aan de algemene reserve als gevolg van de afwikkeling SBK. Daarnaast is een bedrag van € 800.000 toegevoegd voor budgetoverheveling naar 2018. Dit zelfde bedrag is als onttrekking aan de algemene reserve opgenomen.

Reserve huisvesting

Het doel van de reserve 'huisvesting' is het egaliseren van de huurkosten over de contractperiode. In de eerste twee jaar van het contract werden er geen huurkosten in rekening gebracht door de verhuurder. Om de kosten te egaliseren over de looptijd werd er de eerste twee jaar gestort in de reserve huisvesting. De resterende jaren van het huurcontract (t/m 2022) wordt uit de reserve onttrokken.

Reserve meetstations

Vanuit de overgebleven middelen van de Provincie is vanuit de resultaatbestemming 2017 de reserve meetstations gevormd. Deze bestemmingsreserve is ter continuering van de meetstations (het betreft investeringsintensieve locaties). Op grond van de beschikbare budgetten was er geen beroep op deze reserve noodzakelijk.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Van de vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer is de specificatie als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Bank Nederlandse gemeenten à 0,8%	700	1.400
Totaal	700	1.400

Over het boekjaar is € 6.000 aan rentelasten verantwoord op bovenstaande schuld (2017: € 11.700). De restantschuld wordt volgens het aflossingsschema in 2019 volledig afgelost.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	992	1.223
Overlopende passiva	2.923	3.072
Totaal	3.915	4.295

Ultimo 2018 was er, evenals in 2017, door de goede liquiditeitspositie geen noodzaak om kasgeldleningen op te nemen.

Overlopende passiva

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Vooruit gefactureerde bedragen	0	26
Nog te betalen posten	842	1.909
Afdracht loonheffing, netto salarissen ca.	1.230	1.137
Afrekeningen werkprogramma's	851	0
Totaal	2.923	3.072

Niet uit de balans blijvende vorderingen en verplichtingen

Personele verplichtingen

Op grond van het BBV mogen geen voorzieningen worden gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Om die reden wordt geen post voor personele verplichtingen opgenomen op de balans.

Het tegoed aan vakantiedagen bedraagt per 31 december 2018 afgerond 2.160 dagen (2017: 2.300 dagen). Dit betekent in geld uitgedrukt een verplichting van circa € 546.000.

(Lease)verplichtingen

Een deel van de activa is aangeschaft via een leasecontract. Dit betreffen:

- Kopieer- en printapparatuur: betreft leasecontract via Equalit/Canon. Dit contract loopt tot en met juni 2020 en bedraagt jaarlijks € 7.000
- IT-infrastructuur en omgeving: Hiervoor is in 2012 een overeenkomst afgesloten met Equalit. De jaarlijkse kosten hiervan bedragen afgerond € 1,5 miljoen. De overeenkomst heeft als ingangsdatum 1 januari 2013 en is voor onbepaalde tijd afgesloten en kent een opzegtermijn van 3 jaar
- Dienstauto's: voor 4 auto's is een leasecontract afgesloten. De jaarlijkse leasekosten bedragen circa € 10.000

In 2018 zijn contracten gesloten voor de IT met Afas en Roxit, de jaarlijkse kosten hiervan bedragen afgerond respectievelijk € 50.000 en € 100.000.

Huurovereenkomst

De jaarlijkse huurverplichting voor het pand (incl. parkeerplaatsen) in Tilburg bedraagt circa € 600.000. De huurovereenkomst is aangegaan voor een periode van 10 jaar met als einddatum 31 december 2022.

Inkoopverplichtingen

In de kadernota rechtmatigheid heeft de commissie BBV de stellige uitspraak gedaan dat meerjarige contracten – in het kader van Europese regels – in de toelichting op de jaarrekening opgenomen moeten worden voor het volle bedrag waarover het contract is afgesloten. De OMWB verleent opdrachten aan milieukundige adviesbureaus op basis van het actuele werkaanbod vanuit de opdrachtgevers en specifieke casuïstiek. Hiervoor zijn geen meerjarige contracten afgesloten met bedoelde bureaus, enkel jaarcontracten.

3.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018

De begroting 2018 sloot na wijziging met een saldo van € 0. Bij de tweede bestuursrapportage is melding gemaakt dat een aantal budgetten niet volledig besteed zouden worden. Als prognose van het resultaat is € 950.000 gemeld. Het jaarrekeningresultaat volgens balans bedraagt € 1.707.000.

Nadere toelichting op de lasten primair proces

De bijstelling van de lasten en baten is conform de besluitvorming van het algemeen bestuur. In het boekjaar 2018 zijn drie begrotingswijzigingen vastgesteld. Hierna worden de belangrijkste verschillen toegelicht. Waarbij eerst de lasten van het primaire proces worden toegelicht; vervolgens die van de overhead.

Personeelkosten	2018 begroting na wijziging	2018 realisatie
Primair proces		
Salarissen	15.819	15.861
Reiskosten	0	0
Overige personeelskosten	134	224
Inhuurbudgetten	3.525	2.836
Detacheringsinkomsten	0	-125
Subtotaal personeelslasten	19.478	18.795

De grootste afwijking op de personeelslasten betreft de lagere inhuur derden dan begroot voor een bedrag van € 689.000. Hier zien we een vergelijkbare ontwikkeling op de arbeidsmarkt als voor het vaste personeel. Het is in de praktijk lastig om goede werknemers te vinden. Hierdoor kunnen ook niet alle activiteiten voor de werkprogramma's en daarbuiten worden uitgevoerd.

De overige onderdelen van de personeelslasten wijken nauwelijks af van de bijgestelde begroting.

Personeelkosten	2018 begroting na wijziging	2018 realisatie
Afschrijvingen	226	217
Totaal	226	217

De afschrijvingen zijn nagenoeg conform de bijgestelde begroting.

Huisvesting en organisatie	2018 begroting na wijziging	2018 realisatie
Primair proces		
Huisvesting en facilitaire kosten	189	114
Externe werkplekken	62	62
Tractie	59	72
ICT budgetten	98	67
Subtotaal huisvesting en organisatie	408	316

In totaal zijn de kosten op dit onderdeel ruimschoots binnen de ramingen gebleven.

Overige kosten	2018 begroting na wijziging	2018 realisatie
Laboratoriumkosten	600	1.437
Milieumetingen	584	382
SSIB / BRIKS	0	171
Luchtkwaliteitsmeting/E-noses	75	87
Subtotaal Overige kosten	1.259	2.077

Toelichting:

- De laboratoriumkosten worden doorbelast aan de deelnemers. De corresponderende baten zijn opgenomen onder deelprogramma 4
- De onderuitputting op milieumetingen wordt veroorzaakt doordat er minder kapitaallasten zijn gerealiseerd dan begroot. Een deel van de kosten heeft betrekking op huisvesting en personele kosten, en zijn daarom niet verantwoord onder de genoemde overige kosten. De totale kosten, dus inclusief de huisvesting en personele kosten, zijn doorbelast aan de Provincie Noord-Brabant als onderdeel van deelprogramma 4
- Vanaf 2019 wordt SSIB uitgevoerd door de ODBN. Vanuit de deelnemers ontvangen wij hiervoor een bedrag van € 266.000. De betreffende kosten zijn bij de ODBN in rekening gebracht. Het resterende onderdeel van de kosten (€ 266.000 minus € 171.000) betreft salarissen en maken onderdeel uit van de salariskosten
- De kosten voor luchtkwaliteitsmetingen / E-noses zijn bijna conform de begroting

Algemene kosten	2018 begroting na wijziging	2018 realisatie
Primair proces		
Indexering lasten	54	0
Subtotaal algemene kosten	54	0

Bij de tweede bestuursrapportage 2018 is gemeld dat dit begrote bedrag niet wordt ingezet.

Nadere toelichting op de lasten overhead

Personeelslasten	2018 begroting na wijziging	2018 realisatie
Overhead		
Salarissen	4.307	3.455
Reiskosten	554	532
Overige personeelskosten	631	998
Inhuurbudgetten	0	525
Detacheringsinkomsten	0	-31
Subtotaal personeelslasten	5.492	5.479

Toelichting:

- In de begroting is voor de overhead één salarisbudget opgenomen, voor vast en flexibel personeel. In 2018 zijn er behoorlijk wat vacatures geweest. Om deze reden zijn diverse medewerkers ingehuurd om het werk doorgang te kunnen laten vinden. Door efficiënt te werken is € 250.000 op de post salarissen en inhuur overgehouden
- We zien een overschrijding bij de overige personeelskosten. Dit hangt samen met de kosten voor mobiliteit
- Voor het overige zijn er geen bijzonderheden te melden

Huisvesting en organisatie	2018 begroting na wijziging	2018 realisatie
Overhead		
Huisvesting en facilitaire kosten	980	1.004
Accountantskosten/overigen	441	415
ICT budgetten	2.456	1.975
Subtotaal huisvesting en organisatie	3.877	3.393

Toelichting:

- Voor huisvesting en facilitaire kosten zijn geen bijzonderheden te vermelden
- Bij de accountantskosten / overigen is voor de accountant een bedrag verantwoord van € 140.000. Hiervan heeft € 44.000 betrekking op de afwikkeling controlekosten 2017 door Deloitte; €46.500 is voor de accountantscontrole 2018 door EY en een bedrag van € 50.000 betreft de kosten voor fiscale advisering voor o.a. vennootschapsbelasting
- Voor deze kosten valt de onderschrijding op de ICT-budgetten op. Dit hangt samen met project SPEER. Zoals gemeld bij de inleiding is de implementatie van het ICT-project doorgeschoven naar medio 2019
- Voor het overige zijn er geen bijzonderheden te melden

Voor de algemene kosten wordt het volgende overzicht verstrekt:

Algemene kosten	2018 begroting na wijziging	2018 realisatie
Overhead		
Indexering lasten	51	0
Huis op orde	500	455
Uitbetalen resultaat	4.210	0
Data beheer	300	6
Subtotaal algemene kosten	5.061	461

Toelichting:

- Indexering lasten is niet besteed, zoals gemeld bij de tweede bestuursrapportage
- Ten aanzien van Huis op Orde - dat bestuurlijk in 2018 is afgewikkeld - wordt het volgende overzicht verstrekt:

Huis op orde	2018 begroting na wijziging	2018 realisatie
Bestedingen:		
Juridisch / arbitrage		30
Advies Seinstra / MWB-norm		86
Website		15
Subtotaal	100	131
IT architectuur		41
IT inkooptrajecten		25
IT POC Equalit		89
IT Uren SPEER		169
Subtotaal	400	324
Totaal	500	455
Resteert		45

- Uitbetalen resultaat 2017 heeft conform het besluit van het Algemeen Bestuur uit 2018 plaatsgevonden. Echter dit bedrag is **niet** verantwoord in de exploitatierekening (op grond van het BBV). De hierop betrekking hebbende onttrekking aan de reserve is om deze reden ook gecorrigeerd in de exploitatierekening
- Budget databeheer is in 2018 niet / nauwelijks besteed

Nadere toelichting op de lasten overig

Rente kosten

Rente	2018 begroting na wijziging	2018 realisatie
Rentekosten	20	13
Totaal	20	13

Onvoorzien

In de programmaverantwoording wordt inzicht gegeven in het gebruik van de post onvoorzien.

In de begroting 2018 was voor onvoorzien een bedrag van € 150.000 opgenomen. Zoals gerapporteerd bij de tweede bestuursrapportage 2018 is dit bedrag niet noodzakelijk gebleken. Dit bedrag is onderdeel van het jaarrekeningresultaat.

Vennootschapsbelasting

Voor 2018 is geen rekening gehouden met kosten voor de vennootschapsbelasting.

Overzicht incidentele baten en lasten

Onder de incidentele baten en lasten zijn de kosten opgenomen voor Huis op Orde (begroot € 500.000; gerealiseerd in 2018 € 455.000); databeheer (begroot € 300.000; gerealiseerd in 2018 € 6.000).

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

In de jaarrekening 2018 is één structurele onttrekking aan de reserve huisvesting opgenomen voor een totaalbedrag van € 23.000. Ten opzichte van de begroting 2018 is de storting in de reserve meetstations voor een bedrag van € 297.000 niet via de exploitatierekening verwerkt, maar op grond van de resultaatbestemming 2017 direct in het eigen vermogen. Zie hiervoor pagina 40.

3.3.4 Toelichting op de baten

Baten	2018 begroting na wijziging	2018 realisatie
Programmadeel 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving	18.869	20.428
Programmadeel 2: Advies en projecten	6.836	5.280
Programmadeel 3: Collectieve taken structureel	1.654	1.556
Programmadeel 4: Buiten werkprogramma	3.024	3.671
Programmadeel 4: Overige exploitatiekosten	610	699
Totaal baten	30.993	31.634

Programmadeel 1: vergunning verlening, toezicht en handhaving

De baten zijn € 1.559.000 hoger dan begroot (8%). Dit wordt deels verklaard door een verschuiving met programmadeel 2 (wettelijke taken, versus verzoektaken). En deels doordat bij de raming van de begroting is uitgegaan van een gemiddeld tarief. De OMWB brengt bij de deelnemers de werkzaamheden in rekening tegen gedifferentieerde tarieven, variërend van MBO tot een specialistentarief. In de praktijk zien we een verschuiving optreden naar de wat hogere tarieven. Hierdoor is het werkelijk in rekening gebrachte tarief circa € 1,00 per uur hoger. Uitgaande van de genoemde 324.000 aan declarabele uren betekent dit een hogere omzet van ruim € 300.000. Verder zijn er geen bijzondere afwijkingen. De vastgestelde werkprogramma's zijn grotendeels uitgevoerd.

Programmadeel 2: Advies en Projecten

De baten zijn € 1.556.000 lager dan begroot (-23%), betreft verschuiving deels naar programma 1 (wettelijke taken). Ook heeft de krapte op de arbeidsmarkt ertoe geleid dat niet alle verzoektaken uitgevoerd konden worden. Wel is er strak gestuurd op de realisatie van de werkprogramma's. Deze zijn dan ook grotendeels uitgevoerd.

Programmadeel 3: collectieve taken structureel

De collectieve taken zijn – in tegenstelling tot voorgaande jaren - in rekening gebracht bij de deelnemers op basis van de realisatie van de uren. Per saldo is er een onderbesteding geweest van het collectieve programma van € 100.000.

De bijdrage voor SSIB is verantwoord onder programmadeel 3. Met ingang van 2018 worden de hiermee samenhangende activiteiten uitgevoerd door de ODBN.

Programmadeel 4: Overige exploitatiebaten

In totaal € 736.000 hogere baten. Deze zijn als volgt te verklaren:

- 1) Meer taken uitgevoerd buiten het werkprogramma;
- 2) Dit geldt ook voor de externe kosten die afzonderlijk bij de opdrachtgevers in rekening zijn gebracht.

3.4 Overzicht baten en lasten per taakveld 2018

Baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten
0 Bestuur en ondersteuning		
0.4 Overhead		9.332
0.5 Treasury		
0.8 Overige baten en lasten		13
0.9 Vennootschapsbelasting		
0.10 Mutaties reserves	823	
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten		
7 Volksgezondheid en milieu		
7.4 Milieubeheer	31.634	21.405
Saldo van baten en lasten op taakvelden	32.457	30.751

3.5 Publicatieverplichting op grond van de WNT

Uit hoofde van de WNT moet de bezoldiging van alle topfunctionarissen worden verantwoord, ook als de norm niet is overschreden. Dit geldt ook voor externe topfunctionarissen, ongeacht de duur van het dienstverband of de periode van de inhuur. Van overige medewerkers moet alleen een vermelding plaatsvinden bij overschrijding van de norm.

Van elke topfunctionaris en van elke andere functionaris, die in het betreffende jaar een totale bezoldiging heeft ontvangen hoger dan de maximale bezoldigingsnorm, moet de organisatie op grond van de WNT en het gewijzigde artikel 28 BBV in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening het volgende opnemen:

- De beloning
- De belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding
- De voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn
- De functie of functies
- De duur en omvang van het dienstverband in het verslagjaar
- De beloning in het voorgaande jaar
- Een motivering voor de overschrijding van de maximale bezoldigingsnorm (dit geldt ook voor externe topfunctionarissen)

Van topfunctionarissen moet bovendien ook de naam openbaar worden gemaakt. Bij de niet-topfunctionarissen is dit niet verplicht en kan worden volstaan met het noemen van de functie(s).

Onderstaande verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op OMWB van toepassing zijnde regelgeving. Dit is het algemene WNT-maximum. Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor de omgevingsdienst is € 189.000 voor topfunctionarissen met een dienstverband.

Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Bezoldiging in het kader van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (beloningen regulier)

Op grond van het voorgaande is de volgende persoon als topfunctionaris van de OMWB te kwalificeren.

	De heer Van Mourik
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 124.746,20
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.238,08
Subtotaal	€ 142.984,28
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 189.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.
Totale bezoldiging 2018	€ 142.984,28
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.

Gegevens 2017

Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/03 – 31/12
Deeltijdfactor 2017 in fte	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 101.172,19
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 14.168,20
Totale bezoldiging 2017	€ 115.340,39

De heer Van Mourik is voor onbepaalde tijd aangesteld als algemeen directeur van de OMWB. Op basis van het aan deze functie verleende mandaat, is hij te kwalificeren als topfunctionaris in het kader van de WNT.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionaris met een dienstbetrekking heeft geen dienstbetrekking bij meerdere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan met ingang van 1 januari 2018).

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

De WNT bezoldiging over 2017 van de heer van Mourik zoals opgenomen in de WNT verantwoording is aangepast ten opzichte van de WNT bezoldiging 2017 zoals opgenomen in de jaarrekening 2017. Over 2017 was de beloning plus belastbare onkostenvergoedingen onjuist bepaald. Abusievelijk was een loongrondslag-component meegenomen in de totale bezoldiging. De beloning plus belastbare onkostenvergoedingen bedroeg € 101.172 in plaats van de in de verantwoording 2017 opgenomen bedrag van € 115.078. De WNT bezoldiging is als gevolg hiervan aangepast van € 129.247 naar € 115.340. Deze wijziging heeft niet geleid tot een onverschuldigde betaling.

De leden van het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur krijgen uit hoofde van hun

functie als bestuurslid bij de OMWB geen bezoldiging. Zij ontvangen geen onkostenvergoeding van de OMWB.

Naam topfunctionaris	Functie
P. Depla	AB- en DB-voorzitter
R. Palmen	AB- en DB-lid
J. Klijs	AB- en DB-lid
T. Weterings	AB- en DB-lid
J. van den Hout	AB- en DB-lid
R. van den Belt	AB- en DB-lid
G. van der Put	AB- en DB-lid
B. Schellekens	AB- en DB-lid
P. Bouman	AB-lid
A. van de Heijning	AB-lid
E. Wilmsen	AB-lid
J. van Cranenbroek	AB-lid
H. van Tilborg	AB-lid
P. van der Velden	AB-lid
P. Kok	AB-lid
B. van Beers	AB-lid
R. Jansen	AB-lid
G. de Kok	AB-lid
R. Dujardin	AB-lid
K. van Aert	AB-lid
W. van Hees	AB-lid
M. Hofkens	AB-lid
A. Zwarts	AB-lid
F. Hartevelde	AB-lid
H. Wierikx	AB-lid
R. Augusteijn	AB-lid
M. van der Poel	AB-lid
J. van Aart	AB-lid
S. Verhoeven	AB-lid
P. Smit	AB-lid
S. Huisman	AB-lid
M. Fränzel	AB-lid
T. Theunis	AB-lid
K. Koenraad	AB-lid
I. Raaijmakers	AB-lid
L. Matthijssen-DeJong	AB-lid
R. Lazeroms	AB-lid
M. Jacobs	AB-lid
E. Daandels	AB-lid
M. de Gelder	AB-lid
S. Adriaansen	AB-lid
J. van Agtmaal	AB-lid
I. Koedoot	AB-lid
J. de Beer	AB-lid
P. Kok	AB-lid

Publicatieverplichting uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Volgens de WNT zal voor elke topfunctionaris moeten worden vermeld:

- De uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband
- De naam, functie of functies die tijdens het dienstverband zijn bekleed
- Het jaar waarin het dienstverband is beëindigd

Er is sprake van een maximum norm voor ontslagvergoedingen voor topfunctionarissen, die niet mag worden overschreden.

In 2018 hebben ter zake geen uitkeringen plaatsgevonden.

4 Toelichting op de controleverklaring

Het algemeen bestuur heeft in 2018 EY benoemd tot externe accountant van de OMWB. EY controleert de jaarrekening vanaf het boekjaar 2018. Dat is inclusief het rechtmatigheidsonderzoek. Voor de accountantscontrole op rechtmatigheid is een normenkader door het algemeen bestuur vastgesteld in december 2018.

*Zichtbaar samen werken
aan een schone, veilige
en duurzame leefomgeving*

**Omgevingsdienst Midden-
en West-Brabant**

Spoorlaan 181, 5038 CB Tilburg

Postbus 75, 5000 AB Tilburg

013 206 01 00

info@omwb.nl
www.omwb.nl

Aan het algemeen bestuur van de
Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
Postbus 75
5000 AB TILBURG

Eindhoven, 19 juni 2019

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Op 18 juni 2019 hebben wij de status en uitkomsten van de controle van de jaarrekening 2018 besproken met de leden van de auditcommissie. De uitkomsten van de controle zijn door ons vastgelegd in de concept versie van het accountantsverslag 2018, gedateerd 19 juni 2019. Wij zijn voornemens om, na afronding van de laatste (interne) reviewwerkzaamheden en uitgaande van de bevindingen op dit moment, voor of op 3 juli 2019 een goedkeurende controleverklaring te verstrekken bij zowel de getrouwheid als rechtmatigheid van de jaarrekening 2018. Als gevolg van het uitlopen van de controlewerkzaamheden hebben wij deze tijd nodig om de werkzaamheden en het controledossier af te kunnen ronden. Wij zijn met de auditcommissie overeengekomen om het proces inzake de jaarrekeningcontrole na afronding van de werkzaamheden samen met hen te evalueren.

Tot het geven van nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. H.E. Oostdijk RA

**Gemeenschappelijke
Regeling Omgevingsdienst
Midden- en West-Brabant
Uitkomsten controle en
overige informatie 2018**

Rapportage aan het algemeen bestuur
CONCEPT 19 juni 2019

OUTSTANDING:
· Interne afronding en reviews dossier

Ernst & Young Accountants LLP
Prof.Dr.Dorgelolaan 12
5613 AM Eindhoven, Netherlands
Postbus 455
5600 AL Eindhoven, Netherlands

Tel: +31 88 407 10 00
Fax: +31 88 407 48 00
ey.com

Het algemeen bestuur van de
Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
Postbus 75
5000 AB TILBURG

Eindhoven, concept 19 juni 2019

kenmerk

Uitkomsten controle en overige informatie 2018

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Het doet ons genoegen u verslag uit te brengen omtrent de uitkomsten van onze accountantscontrole van de jaarrekening 2018 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant. In het hoofdstuk Kernpunten uit onze rapportage vindt u een samenvatting van de belangrijkste uitkomsten van onze controle.

In de paragraaf Onze analyse van het resultaat 2018 van het hoofdstuk Uitkomsten jaarrekeningcontrole geven wij onze mening over de kwaliteit van het resultaat en significante transacties en/of ongebruikelijke mutaties op de balans of resultaatrekening.

De paragraaf Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle van het hoofdstuk Uitkomsten jaarrekeningcontrole biedt informatie over de gesignaleerde kernpunten van de controle en overige punten.

In de paragrafen daarna gaan wij in op de kwaliteit van de interne beheersorganisatie en op onze conclusie met betrekking tot de rechtmatigheid.

De bijlagen bevatten informatie over onze werkwijze, de reikwijdte van de accountantscontrole en de eventuele inzet van deskundigen, de kwaliteit van de interne beheersorganisatie en de controleverschillen.

De huidige veranderingen in het accountantsberoep, mede geïnitieerd door onze beroepsgroep NBA, de politiek en de Autoriteit Financiële Markten (AFM), gericht op verbetering van de kwaliteit en versterking van de onafhankelijkheid, ondersteunen wij volledig. In dit verband onderstrepen wij het belang van het voeren van een open en eerlijke dialoog met u als lid van het algemeen bestuur. Dit vormt een essentieel onderdeel van het controleproces en van de corporate governance als geheel.

Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant.

Dit verslag is uitsluitend bestemd voor gebruik door het algemeen en dagelijks bestuur en mag niet door anderen worden gebruikt.

Wij stellen het op prijs een en ander persoonlijk toe te lichten of eventuele vragen omtrent deze of andere met de controle verband houdende zaken te beantwoorden.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. H.E. Oostdijk RA
Externe Accountant

Ernst & Young

Inhoudsopgave

Kernpunten uit onze rapportage	4	Bijlagen	19
Uitkomsten jaarrekeningcontrole	5	Controleaanpak	
Onze analyse van het resultaat 2018		Jaarverslag	
Onze analyse van de financiële positie 2018		Onafhankelijkheid	
Onze analyse van de gehanteerde grondslagen		Verklaring van verantwoordelijkheden	
Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle		Controleverschillen	
Kwaliteit beheersorganisatie	14	Totaal aantal pagina's in dit rapport: 29	
Overwegingen met betrekking tot fraude en het risico op management override			
Bevindingen interne beheersing en automatisering			
Rechtmatigheidsbeheer	16		

Kernpunten uit onze rapportage

Kernpunt	Uitkomst
Oordeel ten aanzien van getrouwheid	Wij zijn voornemens om, na afronding van onze laatste werkzaamheden, een goedkeurend oordeel te verstrekken inzake de getrouwheid van de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (hierna: OMWB). Dit betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva per 31 december 2018, in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
Oordeel ten aanzien van rechtmatigheid	Wij zijn voornemens om, na afronding van onze laatste werkzaamheden, een goedkeurend oordeel te verstrekken inzake de rechtmatigheid. Dit betekent dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving.
Bevindingen ten aanzien van de WNT-verantwoording	Wij hebben de WNT-verantwoording van OMWB gecontroleerd met inachtneming van het Controleprotocol WNT. Wij kunnen concluderen dat de opgenomen toelichting in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen.
Ongecorrigeerde controleverschillen	In totaal resteren in de jaarrekening 2018 geen ongecorrigeerde controleverschillen, welke de rapporteringstolerantie overschrijden.
Jaarverslag is opgesteld in overeenstemming met het BBV en bevat geen materiële inconsistenties met de jaarrekening	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het BBV is opgesteld en met de jaarrekening verenigbaar is en het jaarverslag in het licht van de tijdens het onderzoek van de jaarrekening verkregen kennis en begrip omtrent de gemeenschappelijk regeling en haar omgeving geen materiële onjuistheden bevat.
Belangrijke voorwaarde: ongewijzigde vaststelling	Wij zijn er bij ons oordeel van uitgegaan dat het algemeen bestuur de nu overlegde jaarrekening ongewijzigd vaststelt. Indien er nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve vorm van de jaarrekening dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.
Procesevaluatie	Het jaar 2018 is het eerste jaar dat wij als accountant van uw gemeenschappelijke regeling optreden. Wij hebben de contacten met uw organisatie als positief ervaren. Wel stellen wij vast dat de wederzijdse voorbereidingen van de jaarrekeningcontrole (oplevering van het jaarrekeningdossier) voor verbetering vatbaar is. Wij evalueren de samenwerking na afronding van de werkzaamheden in het kader van de controle van de jaarrekening 2018.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van het resultaat 2018

Uw resultaat nader besproken

Het gerealiseerd resultaat over het jaar 2018 bedraagt € 1.707.000 voordelig, ten opzichte van een begroot saldo van € 0.

Het resultaat over 2018 ten opzichte van de gewijzigde begroting kan als volgt worden weergegeven.

Resultaat 2018 ten opzichte van de gewijzigde begroting			
Bedragen x € 1.000	Gewijzigde begroting 2018	Realisatie 2018	Afwijking ten opzichte van de gewijzigde begroting
Totale lasten	36.025	30.750	(5.275)
Totale baten	30.992	31.634	(642)
Totaal saldo van baten en lasten	(5.033)	884	5.917
Vennootschapsbelasting	-	-	-
Mutaties in reserve	5.033	823	(4.210)
Gerealiseerd resultaat	0	1.707	1.707

Uw begrotingsbeheer

In de jaarrekening is in de paragraaf Overzicht van baten en lasten (pagina 36 tot en met 39) een analyse opgenomen van het gerealiseerde resultaat ten opzichte van de gewijzigde begroting. De lasten met de belangrijkste en meest opvallende afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting kunnen als volgt worden weergegeven.

Omschrijving afwijking	Voordelig	Nadelig
Bedragen x € 1.000		
1. Inhuur personeel	689	
2. Laboratoriumkosten		837
3. Milieumetingen	202	
4. Overhead (inclusief ICT)	888	
5. Onvoorzien	150	
6. Uitbetaling resultaat 2017	4.210	
7. Overige		27
Totaal	6.139	864
Saldo afwijking ten opzichte van gewijzigde begroting	5.275	

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van het resultaat 2018

Begrotingsbeheer

Zoals het overzicht op de voorgaande pagina laat zien, zijn er op onderdelen relatief grote verschillen tussen de begrote lasten (na begrotingswijzigingen) en de gerealiseerde lasten. In totaliteit komen de werkelijke lasten € 5,2 miljoen lager uit dan de gewijzigde begroting.

Uit de toelichting in de jaarrekening blijkt dat hiervoor twee belangrijke oorzaken zijn. Allereerst is een deel van de uitgaven in het ICT-project SPEER doorgeschoven naar 2019, omdat het implementatietraject meer tijd vraagt dan voorzien. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2018 wordt voorgesteld het niet bestede budget door te schuiven naar 2019. Een andere belangrijke reden voor de onderschrijding van de lasten hangt samen met de inhuur van personeel. Als gevolg van tekorten op de arbeidsmarkt is het moeilijk gebleken om voldoende extern personeel aan te trekken, waardoor de kosten voor de inhuur van extern personeel achter zijn gebleven op de begroting. Dit heeft ook druk gezet op de capaciteit van de organisatie om de werkprogramma's, zoals overeengekomen met de deelnemers, uit te voeren.

De hoger dan begrote laboratoriumkosten (€ 837.000) kennen een budgetneutraal effect aangezien deze kosten één-op-één worden doorbelast aan de deelnemers. De corresponderende baten zijn verantwoord onder deelprogramma 4. De reden van de forse overschrijding van de laboratoriumkosten is gelegen in het feit dat de onderliggende werkzaamheden door de gemeenten vooraf lastig in te schatten zijn. Derhalve is besloten deze niet in de primaire begroting op te nemen. Een suggestie is om deze gedurende het jaar wel alvast te verwerken middels een begrotingswijziging, ook al zijn deze lasten budgetneutraal.

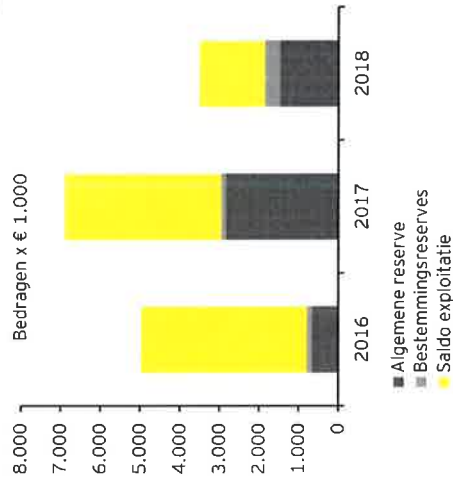
Tot slot merken wij op dat in de begrotingscijfers 2018 de uitbetaling van het resultaat over 2017 (aan de deelnemers) als last via de exploitatie is verwerkt. Deze uitbetaling dient echter via een rechtstreekse balansboeking te worden verwerkt. In de jaarrekening 2018 is de juiste verwerkingswijze toegepast, en verklaart hiermee het verschil ad € 4,2 miljoen met de gewijzigde begroting.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van de financiële positie 2018

Analyse van de financiële positie

Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per jaareinde 2018 volgens de jaarrekening € 3,5 miljoen en heeft zich vanaf 2016 als volgt ontwikkeld.

Het eigen vermogen ultimo 2018 ad € 3,5 miljoen bestaat voor € 1,5 miljoen uit de algemene reserve, voor € 0,4 miljoen uit bestemmingsreserves en het restant ad € 1,7 miljoen betreft het resultaat 2018.

De algemene reserve is in 2018 met € 1,4 miljoen gedaald als gevolg van de schikking die in 2017 is getroffen met de Regionale Milieudienst West-Brabant met betrekking tot het Sociaal Beleidskader (SBK). De financiële afwikkeling hiervan heeft in 2018 plaatsgevonden ten laste van de algemene reserve. De bestemmingsreserves zijn met € 0,3 miljoen gestegen, voornamelijk als gevolg van het instellen van de nieuwe bestemmingsreserve meetstations. Van het jaarrekeningresultaat 2017 (€ 3,9 miljoen, gezuiverd voor de eenmalige last met betrekking tot de financiële afwikkeling SBK: € 5,3 miljoen) is in 2019 € 4,2 miljoen terugbetaald aan de deelnemers, conform besluitvorming door het algemeen bestuur.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van de financiële positie 2018

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In het jaarverslag is onder andere de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" opgenomen, welke informatie bevat over de risico's welke door het bestuur van OMWB worden onderkend. Tevens is beschreven hoe de risico's zich hebben ontwikkeld ten opzichte van de tweede bestuursrapportage.

Om adequaat en effectief te kunnen anticiperen op financiële risico's, zonder iedere keer een beroep te moeten doen op de deelnemers, houdt OMWB een algemene reserve aan (het weerstandsvermogen). OMWB streeft naar een voldoende weerstandscapaciteit, hetgeen naar de normen van de OMWB een weerstandratio tussen 1,0 en 1,4 inhoudt. Op basis van de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" stellen wij vast dat de weerstandratio in 2018 sterk is gedaald, van 3,6 in de jaarrekening 2017 naar 1,02 in de jaarrekening 2018. Dit komt enerzijds door een daling van de algemene reserve (daling van het weerstandsvermogen) en anderzijds door een stijging van de geïdentificeerde risico's (+ € 1,0 miljoen). De weerstandratio blijft nog wel net binnen de gestelde streefwaarde.

Wij merken volledigheidshalve op dat de bepaling en inschatting van de risico's zoals opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing de verantwoordelijkheid is van het dagelijks bestuur. We benadrukken dat deze paragraaf niet aan accountantscontrole onderhevig is. Het vaststellen van het risicoprofiel en het daarbij behorende weerstandsvermogen is dan ook een samenspel tussen dagelijks en algemeen bestuur.

OMWB heeft per 31 december 2018 een solvabiliteit van 43% (2017: 54%).

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van de financiële positie 2018

Financiering

OMWB heeft externe financiering in de vorm van een lening bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Het restant van deze lening bedraagt per 31 december 2018 € 700.000. In 2019 wordt de laatste tranche afgelost.

Zoals blijkt uit de paragraaf Financiering is in 2018 de kasgeldlimiet niet overschreden. Er is daarnaast geen sprake van een overschrijding van de renterisiconorm.

Vanaf de invoering van de wet verplicht schatkestbankieren zijn alle decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Per 31 december 2018 heeft OMWB een bedrag van € 4.029.000 (2017: € 6.407.000) uitgezet in de schatkist.

OMWB heeft in de toelichting bij de jaarrekening adequaat gerapporteerd over het schatkestbankieren. Hierbij blijkt dat het drempelbedrag in het derde kwartaal is overschreden. De relatief kleine overschrijding is veroorzaakt doordat er na de dagelijkse afstorting van de overtollige middelen nog een aantal bedragen zijn binnengekomen die een te hoog eigen banksaldo veroorzaakten. Hoewel hiermee formeel gezien sprake is van een rechtmatigheidsfout zijn er geen financiële consequenties en is er geen sprake van een financiële onrechtmatigheid (de verschuldigde rente over de beperkte tijdelijke overschrijding is van te voren verworpen). Om deze reden hebben wij deze onrechtmatigheid niet opgenomen in ons overzicht met controleverschillen. Wij hebben vastgesteld dat hierover adequaat is gerapporteerd in de jaarrekening.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van de gehanteerde grondslagen

Aanvaardbaarheid van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Naar onze mening zijn de door het dagelijks bestuur gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. Dit geldt tevens voor het tijdstip waarop die transacties hebben plaatsgevonden, de periode waarin zij zijn verantwoord en de desbetreffende toelichtingen in de jaarrekening.

Kwaliteit jaarverslag

Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig de wet is opgesteld en verenigbaar is met de jaarrekening. Verder hebben wij vastgesteld dat de verplichte paragrafen zijn toegevoegd.

Wel merken wij op dat de indeling van het "overzicht van baten en lasten" in de jaarrekening 2018 nu niet geheel de indeling (aggregatieniveau) van de begroting 2018 volgt. Aangezien de indeling in de jaarrekening slechts een nadere uitsplitsing is, is dit niet direct fout, want de informatieverstrekking is uiteindelijk gelijk. Wel adviseren wij in het vervolg de indeling van het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening gelijk te houden aan de begroting, zodat de jaarstukken "zuiver" de begroting volgen.

Significante schattingsposten

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening. Als accountant van het algemeen bestuur beoordelen wij deze door het dagelijks bestuur gemaakte schattingen. Wij kunnen ons met deze schattingen verenigen.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Naleving Europese aanbestedingsregels	Wet normering topinkomens (WNT)
<p>Bepaalde onrechtmatigheden geconstateerd ten aanzien van de naleving van de Europese aanbestedingsregels.</p> <p>Als onderdeel van de controle op de rechtmatigheid van handelen vragen wij uw organisatie om jaarlijks een inkoopanalyse uit te voeren. Hierin wordt nagegaan of bij de inkoop voldaan is aan de aanbestedingsregels. OMWB heeft de interne aanbestedingsregels niet opgenomen in het normenkader, zodat onze controle primair toeziet op naleving van de Europese aanbestedingsregels.</p> <p>Het dagelijks bestuur heeft in 2018 een inkoopanalyse opgesteld. Hierbij is voor de gehele inkoopmassa over 2018 getoetst of voldaan is aan de Europese aanbestedingsrichtlijnen. Wij hebben geconstateerd dat één inkooptraject niet conform de Europese aanbestedingsregels is aanbesteed. De geconstateerde fout is lager dan de rapporteringstolerantie en heeft geen invloed op ons oordeel inzake rechtmatigheid.</p> <p>Wij merken op dat de rechtmatigheidscontrole (zogenoemde inkoopanalyse) bij OMWB voor verbetering vatbaar is. Tijdens de interimcontrole stelden wij reeds vast dat de uitgevoerde werkzaamheden en overwegingen, welke ten grondslag liggen aan de conclusies, onvoldoende inzichtelijk worden vastgelegd. Bij de jaarrekeningcontrole was de tijdige voorbereiding van de inkoopanalyse voor verbetering vatbaar. Wij hebben de inkoopanalyse pas in een relatief laat stadium ontvangen.</p>	<p>Over 2018 voldaan aan de WNT; toelichting op de WNT in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen Eisen</p> <p>Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingevoerd. Op basis van deze wet is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector in dienstverband en bij ontslag wettelijk gemaximeerd.</p> <p>Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt naast de maximering een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen, indien zij de maximale bedragen van topfunctionarissen overschrijden.</p> <p>In het kader van de jaarrekening 2018 heeft u een analyse uitgevoerd van de topfunctionarissen binnen uw organisatie. Tevens heeft u vastgesteld of er functionarissen zijn die een hogere bezoldiging dan de gestelde maxima kennen. Deze informatie heeft u opgenomen in de toelichting op de jaarrekening. Wij hebben de juistheid en volledigheid van deze toelichting gecontroleerd en hebben vastgesteld dat de toelichting voldoet aan de daaraan te stellen eisen.</p> <p>Wel merken wij op dat er in 2018 foutenstelsel heeft plaatsgevonden op de WNT-verantwoording 2017. Dit foutstelsel is - conform artikel 5d van de Uitvoeringsregeling WNT - verwerkt en toegelicht in de WNT-verantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening 2018.</p>

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Wet normering topinkomens - Anticumulatiebepaling

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT. In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris, vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is. Dit hebben wij in onze controleverklaring ook kenbaar gemaakt.

Met betrekking tot deze gegevens is het de verantwoordelijkheid van de instelling om navraag te doen bij de - op grond van de WNT regelgeving, binnen de organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking - in hoeverre deze leidinggevende topfunctionaris tevens een dienstbetrekking heeft bij meerdere WNT-plichtige instelling(en) als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris. Indien dit het geval is dient de leidinggevende topfunctionaris bij iedere WNT-instelling waarbij hij een dienstbetrekking heeft te informeren over de overige WNT-instellingen waar bij hij een dienstbetrekking heeft, zodat dit door de WNT-instellingen openbaar kan worden gemaakt. Deze meldplicht geldt alleen voor de topfunctionaris als hij minstens een van deze dienstbetrekkingen is aangegaan op of na 1 januari 2018.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Vennootschapsbelastingplicht

Op basis van interne analyse geen sprake van Vpb-plicht; definitief standpunt Belastingdienst op dit moment nog niet bekend

Met ingang van 1 januari 2016 is de Vpb-plicht voor overheidsondernemingen van kracht. Als gevolg van deze nieuwe wetgeving is voor overheidsbedrijven – waaronder OMWB – vanaf 2016 mogelijk sprake van Vpb-plicht. Er is sprake van Vpb-plicht indien en voor zover er een onderneming wordt gedreven.

OMWB heeft – onder begeleiding van een externe belastingadviseur – de (financiële) gevolgen van de invoering van de Vpb-plicht in kaart gebracht. Op basis van de uitgevoerde analyse stelt OMWB zich op het standpunt dat zij niet Vpb-plichtig is. Ten aanzien van de activiteiten voor deelnemers is OMWB van mening dat aanspraak gemaakt kan worden op de samenwerkingsvrijstelling. Met betrekking tot de activiteiten voor niet-deelnemers stelt OMWB dat niet in concurrentie wordt getreden met regulier Vpb-plichtige lichamen. OMWB heeft in de jaarrekening 2018 derhalve een Vpb-last van nihil verantwoord.

OMWB heeft haar standpunt voorgelegd aan de Belastingdienst, maar hierop nog geen definitieve reactie ontvangen. Wij benadrukken dat de definitieve last afhankelijk is van de uiteindelijke aangifte en de goedkeuring van de Belastingdienst over de door u ingenomen standpunten.

Ten aanzien van de omzet voor niet-deelnemers onderkennen wij een risico dat de Belastingdienst een ander standpunt inneemt, waardoor deze activiteiten toch als Vpb-plichtig worden aangemerkt. De potentiële impact hiervan over de jaren 2016 t/m 2018 bedraagt naar inschatting van het dagelijks bestuur maximaal € 75.000. Omdat de Belastingdienst nog geen definitief standpunt heeft ingenomen, en gezien de argumenten van de externe belastingadviseur, kunnen wij ermee instemmen dat in de jaarrekening 2018 een vpb-last van nihil is verantwoord. In de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" is rekening gehouden met een gewogen risico van € 25.000 (het ongewogen risico bedraagt € 100.000).

Arbitrage VVGB-gelden

In december 2018 uitspraak gedaan door de arbiter; dit heeft echter niet geleid tot oplossing van het geschil tussen betrokken partijen

De taken op het terrein van de VVGB (Verklaring Van Geen Bedenkingen) zijn door de deelnemers per 1 januari 2014 overgedragen aan OMWB. De OMWB heeft daarbij met de deelnemers de afspraak gemaakt dat zij hun VVGB-gelden jaarlijks volledig doorbetalen aan de OMWB. Een aantal deelnemers weigert vooralsnog haar bijdrage (door) te betalen. Uitzondering 2018 bedraagt het openstaande saldo € 177.000. Dit bedrag is in de jaarrekening 2018 opgenomen onder de post "Vorderingen op openbare lichamen".

In december 2018 heeft de arbiter uitspraak gedaan in deze zaak. Hij heeft zich daarbij onbevoegd verklaard om over deze kwestie te oordelen. Dit betekent dat de rechtszaak is afgerond, maar dat het verschil van inzicht tussen de partijen niet is opgelost.

OMWB laat zich in deze juridische kwestie bijstaan door een externe advocaat. Deze ziet op basis van de uitspraak twee mogelijke vervolgstappen: het treffen van een minnelijke regeling, dan wel de gang naar de civiele rechter. OMWB heeft op dit moment nog geen definitief besluit genomen voor vervolgstappen.

OMWB heeft in de jaarrekening 2018 geen voorziening verantwoord voor de openstaande vorderingen inzake de VVGB-gelden ad € 177.000. Hierbij heeft het dagelijks bestuur zich mede gebaseerd op de inschatting van de externe advocaat. Wij merken op dat de definitieve afwikkeling van dit geschil met risico's omgeven is. In de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" wordt hiervoor door het dagelijks bestuur gerekend met een gewogen risico van € 225.000. Het maximale (ongewogen) risico wordt ingeschat op € 750.000.

Kwaliteit beheersorganisatie

Overwegingen met betrekking tot fraude en het risico op management override

Fraude en de naleving van wet- en regelgeving

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust zowel bij het algemeen bestuur als bij het dagelijks bestuur. Het is van belang dat het dagelijks bestuur, onder toezicht van het algemeen bestuur, sterk de nadruk legt op het voorkomen van fraude, waardoor de gelegenheden tot het plegen van fraude kunnen afnemen, alsmede op het ontmoedigen daarvan, waardoor personen ervan kunnen worden weerhouden om fraude te plegen omwille van de waarschijnlijkheid dat die wordt ontdekt en bestraft.

Onze werkzaamheden zijn niet primair gericht op het opsporen van fraudes of onregelmatigheden in uw organisatie. Indien onze werkzaamheden aanwijzingen opleveren voor opgetreden fraudes of onregelmatigheden, dan rapporteren wij u daar direct over. Dit is in 2018 niet aan de orde geweest.

Naleving wet- en regelgeving en overige

Gedurende de controle zijn geen significante punten gesignaleerd ten aanzien van feitelijke of vermoedelijke niet-nakoming van wet- en regelgeving of statuten, voor zover deze van belang worden geacht voor de mate waarin het algemeen bestuur in staat is haar taken te vervullen.

Kwaliteit beheersorganisatie

Bevindingen interne beheersing en automatisering

Interne beheersing

Bij de planning en uitvoering van de controle van de jaarrekening 2018 van uw gemeenschappelijke regeling hebben wij de interne beheersmaatregelen, welke onderdeel uitmaken van de administratieve organisatie, in onze overwegingen betrokken. Wij hebben de opzet en het bestaan van de interne beheersmaatregelen onderzocht, voor zover wij dit in het kader van de jaarrekening noodzakelijk achten en niet met het doel om een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing te geven.

De belangrijkste financiële processen die wij binnen uw organisatie onderkennen zijn:

- financieel afsluitproces
- inkoop en aanbesteding, inclusief betalingsverkeer
- verkoop en projectbeheersing
- personeel

Wij merken volledigheidshalve op dat wij de werking van de interne beheer maatregelen niet hebben getest. Wij hebben onze controleaanpak voor de jaarrekeningcontrole 2018 op een gegevensgerichte manier ingestoken. Onderdeel van deze controleaanpak is het uitvoeren gegevensgerichte detailtesten, waarbij wij de getrouwheid en rechtmatigheid van transacties binnen de reguliere processen door ons wordt vastgesteld. Onze volledig gegevensgerichte controleaanpak is onder meer ingegeven door de meer stringente eisen welke aan interne beheersmaatregelen worden gesteld. Hierdoor is een meer gegevensgerichte controleaanpak voor ons op dit moment efficiënter.

Op basis van onze tussentijdse controle is gebleken dat de processen binnen OMWB in de basis op orde zijn. Het management heeft voldoende aandacht voor interne beheersing en volgt aanbevelingen uit voorgaande jaren pro-actief op. Wij hebben geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd in de interne beheersing, voor zover dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole.

Automatisering

Onze controle was niet primair gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen opdracht van het management ontvangen. De jaarrekeningcontrole heeft echter geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

Rechtmatigheidsbeheer

Bevindingen rechtmatigheidsbeheer

Onze bevindingen in het kader van rechtmatigheid

Bij onze controle op de rechtmatigheid hebben wij aandacht gegeven aan de volgende onderwerpen:

- de begrotingsrechtmatigheid
- de kredietrechtmatigheid
- het misbruik-en-oneigenlijk-gebruikcriterium
- de niet-financiële beheershandelingen

Begrotingscriterium

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium toetsen wij of het budgetrecht van het algemeen bestuur is gerespecteerd. Wij beoordelen bij onze controle de overschrijdingen ten opzichte van de begrote lasten per programma. Dit betreft enkel de lasten omdat hierop een beoordeling en rapportering van de accountant wordt gevraagd vanuit de Kadernota Rechtmatigheid.

Het algemeen bestuur autoriseert de begroting (en begrotingswijzigingen) en geeft daarmee toestemming voor de uitvoering van het beleid en de daarvoor benodigde middelen. Het is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur om begrotingswijzigingen tijdig te signaleren en te rapporteren aan het algemeen bestuur. Door een goede inrichting van de planning-en-controlcyclus zorgt het dagelijks bestuur ervoor dat de begroting en budgetten worden bewaakt en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan het algemeen bestuur, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen.

Indien desondanks budgetten worden overschreden en niet meer gedurende het jaar kunnen worden voorgelegd aan het algemeen bestuur, is strikt genomen sprake van een onrechtmatigheid. Deze overschrijdingen hoeven echter niet in alle gevallen te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Voor een juiste oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door het algemeen bestuur geformuleerde beleid, deze wordt gecompenseerd door hogere opbrengsten of kostenoverschrijdingen bij openeinderregelingen. Deze overschrijdingen dienen te worden weergegeven in de jaarrekening en kunnen door het vaststellen van de jaarrekening alsnog door het algemeen bestuur worden geautoriseerd.

Rechtmatigheidsbeheer

Bevindingen rechtmatigheidsbeheer

Wij zijn nagegaan of de financiële beheershandelingen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door het algemeen bestuur geautoriseerde begroting. Wij constateren dat op totaal lastenniveau de totale lasten ter hoogte van € 35.025.000 de gewijzigde begroting ter hoogte € 36.025.000 onderschrijden. De totale onderschrijding van de lasten bedraagt € 1.000.000. Er is derhalve geen sprake van een overschrijding van de geautoriseerde begroting.

De afwijkingen van de baten en lasten op subcategorieniveau zijn in de jaarrekening op pagina 36 tot en met 39 toegelicht.

Kredieten

Wij zijn nagegaan of de investeringen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door het algemeen bestuur geautoriseerde kredieten. Wij stellen vast dat er geen sprake is van kredietoverschrijdingen, met uitzondering van de vervanging van het meubilair. Daar is sprake van een overschrijding van € 46.000. In de tweede bestuursrapportage is deze overschrijding reeds deels (voor € 28.000) kenbaar gemaakt.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Er zijn geen bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

Rechtmatigheidsbeheer

Bevindingen rechtmatigheidsbeheer

Niet-financiële beheershandelingen vallen buiten de scope van rechtmatigheidscontrole. Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard vallen buiten de scope van de rechtmatigheidscontrole door de accountant. De accountant toetst deze handelingen en beslissingen niet inhoudelijk door gegevensgericht onderzoek. Volstaan wordt in dit kader met het beoordelen van het interne systeem van risicoafwegingen. Binnen dit systeem moeten voorwaarden zijn geschapen om risico's goed te kunnen beoordelen en in de tijd te kunnen volgen.

Wij hebben ons een beeld gevormd over de wijze van totstandkoming van de inventarisatie van de risico's en de getrouwe weergave van de hieruit mogelijk voortvloeiende financiële gevolgen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag.

Daarnaast hebben wij gericht geïnformeerd naar de lopende procedures waarbij OMWB betrokken is, teneinde indicaties te verkrijgen over de eventuele risico's op dit vlak. Op grond hiervan beschikken wij niet over aanwijzingen die een nader onderzoek naar de (financiële) gevolgen noodzakelijk maakt.

Bijlagen

Controleaanpak	19
Jaarverslag	21
Onafhankelijkheid	22
Verklaring van verantwoordelijkheden	24
Controleverschillen	26

Bijlage - Controleaanpak

Controleaanpak en -uitvoering

Controleaanpak en -uitvoering

Wij hanteren een volledig gegevensgerichte controleaanpak. Daarnaast beschikken wij als organisatie over verschillende kwaliteitsborgingsmaatregelen. Dit geheel tezamen leidt tot een kwalitatief goede controle. In ons controleplan en dit verslag is voor elk bijzonder aandachtsg gebied in onze controle terug te lezen wat de kernpunten in onze controle zijn geweest die hebben bijgedragen aan de kwaliteit in onze controle.

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het management over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen is een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2018 onderkend.

Aan de volgende punten werd extra aandacht besteed in het kader van onze controleaanpak:

- Schattingen en toelichtingen in de jaarrekening
- Overlopende posten in de jaarrekening
- (Aanbestedings)rechtmatigheid
- Wet normering topinkomens

Bijlage – Controleaanpak

Goedkeurings- en rapporteringstoleranties

De met u afgesproken goedkeurings- en rapporteringstoleranties

Het algemeen bestuur stelt de goedkeuringstolerantie vast, die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren. De goedkeuringstolerantie is vastgesteld door het dagelijks bestuur en vervolgens ter besluitvorming gebracht van het algemeen bestuur.

Op grond van de jaarrekening 2018 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 307.500 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 922.500 (3% van de lasten). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden.

Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

Het rapporteringsbedrag, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, is door het algemeen bestuur in het controleprotocol 2018 bepaald op € 100.000.

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeel-onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	> 1 < 3%	-	> 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	> 3 < 10%	≥ 10%	-

---

Bijlage - Jaarverslag

Inleiding

In het kader van onze controle van de jaarrekening is het onze taak om na te gaan of het jaarverslag voldoet aan de voorschriften van het BBV en of het verenigbaar is met de jaarrekening, en ook om na te gaan of het jaarverslag, in het licht van de tijdens het onderzoek van de jaarrekening verkregen kennis en begrip omtrent de gemeenschappelijke regeling en haar omgeving, geen materiële onjuistheden bevat.

Vereisten jaarverslag

Uw jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording, de paragrafen en overige gegevens. Het BBV bepaalt nadere voorschriften voor het jaarverslag.

In overeenstemming met de omvang en complexiteit van de gemeenschappelijke regeling bevat het jaarverslag een evenwichtige en uitvoerige analyse van de financiële situatie op de verslagdatum, ontwikkelingen tijdens het boekjaar en inkomsten, alsmede een beschrijving van de risico's en onzekerheden. Daarnaast dient in het jaarverslag de verwachte gang van zaken te worden opgenomen.

Bijlage - Onafhankelijkheid

Onafhankelijkheid

De onafhankelijkheid van de accountant behoort tot het fundament van zijn beroep. In de maatschappelijke discussie over kwaliteitsverbetering van de controle speelt de onafhankelijkheid van accountants een belangrijke rol. Vanaf 1 januari 2014 is op alle assurance-opdrachten onder Nederlands recht de Verordening inzake Onafhankelijkheid (VIO) van toepassing. Een aantal belangrijke punten uit de VIO, die wij hieronder hebben opgenomen betreffen:

1. Langdurige betrokkenheid
2. Samenloop van dienstverlening
3. Geschenken en giften

Een strikte scheiding tussen controle- en adviesdiensten was al van kracht voor OOB's (organisaties van openbaar belang) vanaf 1 januari 2014 en kantoorrotatie is verplicht voor financiële jaren van OOB's vanaf 2016. Daarnaast kent de Europese verordening vanaf controlejaar 2016 striktere onafhankelijkheidseisen, maar ook nadere bevestigingen over onafhankelijkheid ter communicatie aan interne toezichthouders.

Op 17 juni 2016 werd een gewijzigde VIO van kracht vanwege de implementatie van Verordening (EU) nr. 537/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

Langdurige betrokkenheid

Om alle schijn van afhankelijkheid te vermijden, kunnen de externe accountant en (senior) managers in het team maximaal zeven achtereenvolgende jaren in het team actief zijn. Daarna zullen zij intern roteren.

Onze betrokkenheid in jaren laat het volgende beeld zien:

- drs. H.E. Oostdijk RA, Externe accountant, betrokken sinds boekjaar 2018;
- M.-J.F. van de Rijt MSc RA, Manager, betrokken sinds boekjaar 2018.

Dit betekent dat de komende jaren nog geen sprake is van verplichte rotatie.

Bijlage - Onafhankelijkheid

Wij brengen u tijdig op de hoogte van belangrijke teamwisselingen. Intern beschikken wij over overdrachtsprocedures, zodat u geen hinder ondervindt van een teamwisseling.

Samenloop van dienstverlening

Ten aanzien van OOB's is de combinatie van wettelijke controles en overige dienstverlening volledig verboden, met uitzondering van met name genoemde overige assurance-diensten. Voor niet-OOB's, zoals Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant, is bepaald dat samenloop is geoorloofd als de non-assurance-dienst niet van materiële invloed is op het assurance-object. Als er wel materiële invloed is geldt in beginsel een verbod, behalve wanneer de non-assurance-dienst niet:

- subjectief of niet-routinematig is of;
- een verwerkingswijze in het assurance-object ten gevolge heeft waarvan het assurance-team twijfelt of deze verwerkingswijze passend is of;
- leidt tot een bedreiging uit hoofde van belangenbehartiging.

Geschenken en giften

Zoals met u is overeengekomen, informeren wij u hierbij over de door ons ontvangen respectievelijk verstrekte geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid boven € 100. Deze zijn er niet geweest.

Bijlage – Verklaring van verantwoordelijkheden

Verantwoordelijkheid

Conform de aan ons verleende opdracht hebben wij de jaarrekening 2018 van OMWB gecontroleerd. Het is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur om de jaarrekening op te maken in overeenstemming met het BBV. Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te geven over de jaarrekening.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Fraude en naleving wet- en regelgeving

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude en het naleven van wet- en regelgeving (hierna: onregelmatigheden) berust zowel bij het algemeen bestuur als bij dagelijks bestuur. Het is van belang dat het dagelijks bestuur, onder toezicht van het algemeen bestuur, sterk de nadruk legt op het voorkomen van fraude en onregelmatigheden, waardoor de gelegenheden tot het plegen van fraude en onregelmatigheden kunnen afnemen, alsmede op het ontmoedigen daarvan, waardoor personen ervan kunnen worden weerhouden om fraude en onregelmatigheden te plegen omwille van de waarschijnlijkheid dat die wordt ontdekt en bestraft.

Onze controle dient zodanig te worden gepland en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang als gevolg van fouten of fraude bevat. Door de beperkingen die inherent zijn aan een controle, bestaat er een onvermijdbaar risico dat sommige afwijkingen in de financiële overzichten niet zullen worden ontdekt, zelfs wanneer de controle naar behoren is gepland en uitgevoerd overeenkomstig de Standaarden.

Bijlage - Verklaring van verantwoordelijkheden

Onze controlewerkzaamheden omvatten mede de volgens Standaard 240 en 250 vereiste werkzaamheden, zoals brainstorming, het verzamelen van informatie met het oog op het vaststellen van en reageren op het risico van fraude en het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden gericht op het risico van het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het management, met inbegrip van inzage in journaalboekingen, beoordeling van schattingen en evaluatie van zakelijke redenen voor significante ongebruikelijke transacties. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar het hoofdstuk Kwaliteit beheersorganisatie.

Letter of representation

Wij vragen de directie op datum van afgifte controleverklaring om een letter of representation. Afhankelijk van de specifieke situatie van de gemeenschappelijke regeling kunnen aan onze standaard letter of representation aanvullende paragrafen worden toegevoegd.

Bijlage - Controleverschillen

Overzicht van gecorrigeerde controleverschillen

Geconstateerde verschillen	Overeenstemming met het BBV dienen te worden opgenomen of gerapporteerd.
Gecorrigeerde controleverschillen	

Tijdens onze controle inventariseren wij verschillen tussen enerzijds bedragen, classificaties, presentatie en toelichting van jaarrekeningposten die de gemeenschappelijke regeling heeft opgenomen of gerapporteerd en anderzijds bedragen, classificaties, presentatie of toelichting zoals die naar onze mening in overeenstemming met het BBV dienen te worden opgenomen of gerapporteerd.

Geen van de door ons geconstateerde verschillen overtreft de overeengekomen rapporteringstolerantie.

Bijlage - Controleverschillen

Overzicht van gecorrigeerde controleverschillen

Gecorrigeerde controleverschillen
Tijdens onze controle inventariseren wij verschillen tussen enerzijds bedragen, classificaties, presentatie en toelichting van jaarrekeningposten die de gemeenschappelijke regeling heeft opgenomen of gerapporteerd en anderzijds bedragen, classificaties, presentatie of toelichting zoals die naar onze mening in overeenstemming met het BBV dienen te worden opgenomen of gerapporteerd.

Wij lichten de gecorrigeerde verschillen boven de overeengekomen rapporteringstolerantie (€ 100.000) onderstaand nader toe.

Gecorrigeerde verschillen		
Post/omschrijving van de toelichting	Bedrag in €	Toelichting controleverschil
Verwerking uitbetaling resultaat 2017 in 2018	4.210.000	In de concept jaarrekening 2018 is de uitbetaling van het resultaat over 2017 (in 2018) via de exploitatie verwerkt. Hierdoor zijn zowel de baten als de lasten in 2018 te hoog verwerkt. De uitbetaling van het resultaat 2017 dient in 2018 via een rechtstreekse balansboeking te worden verwerkt. Dit is aangepast in de definitieve jaarrekening.
WNT-bijlage		In 2018 heeft fouterstel plaatsgevonden op de WNT-verantwoording 2017. Dit fouterstel is - conform artikel 5d van de Uitvoeringsregeling WNT - verwerkt en toegevoegd in de WNT-verantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening 2018.
Jaarrekening		De correcties vloeien voort uit de juiste interpretatie van de complexe wet- en regelgeving aangaande de WNT en de verantwoording hierop in de jaarrekening. Wij hebben geen bevindingen ten aanzien van de daadwerkelijk uitbetaalde vergoedingen.
		Diverse aanpassingen in de toelichtingen in de jaarrekening teneinde te voldoen aan het BBV.

Bijlage - Controleverschillen

Overzicht van ongecorrigeerde controleverschillen

Gevoerde controle	Geconstateerde verschillen	Uitleg

Ongecorrigeerde controleverschillen

Er is geen sprake van ongecorrigeerde controleverschillen boven de rapporteringstolerantie.

Commissie

Voorstel algemeen bestuur

Datum vergadering:	3 juli 2019	Datum:	19 juni 2019
Agendapunt:	7	Datum DB-besluit:	12 juni 2019
Aantal bijlagen:	2		
Onderwerp:	Vaststellen begroting 2020		

SAMENVATTING VOORSTEL

Aan het algemeen bestuur wordt voorgesteld de begroting 2020 vast te stellen. Tevens wordt gevraagd in te stemmen met de reactie vanuit het dagelijks bestuur op de ingekomen zienswijzen.

Een groot aantal ingekomen zienswijzen vertoont overeenkomsten. Vandaar dat deze reacties gebundeld zijn en er per zienswijze een inhoudelijke reactie is gegeven. Deze werkwijze is gelijk aan die bij de begroting 2019. Specifieke punten vanuit de deelnemers zijn aanvullend opgenomen in het zienswijzenoverzicht.

Het dagelijks bestuur stelt voor om tot een andere normering van de Algemene Reserve te komen, zoals o.a. aangekondigd in de Kaderbrief voor 2020. Het voorstel is om de Algemene Reserve in lijn te brengen met de omvang van de omzet, door middel van een percentage van de omzet. Dit is als beslispoint bij de vaststelling van de begroting opgenomen en gemotiveerd in dit voorstel.

VOORGESTELDE BESLISSING

Voorgesteld wordt:

1. De begroting 2020 vast te stellen;
2. In te stemmen met de reactie vanuit het dagelijks bestuur op de ingekomen zienswijzen van de deelnemers op de ontwerpbegroting 2020;
3. Een normeringsmodel voor de Algemene Reserve gebaseerd op 5% van de omzet, met een bandbreedte van plus en min 1%;
4. De vastgestelde begroting 2020 voor 1 augustus 2019 ter kennis te brengen van het ministerie van BZK;
5. De deelnemers schriftelijk te informeren over de op 3 juli 2019 vastgestelde begroting 2020, inclusief de ingekomen zienswijzen van de deelnemers en de inhoudelijke reactie daarop.

WAT IS DE AANLEIDING?

De ontwerpbegroting 2020 is eind maart 2019 aangeboden aan de deelnemers. De deelnemers zijn conform de Wet gemeenschappelijke regelingen in de gelegenheid gesteld zienswijzen in te dienen. De termijn voor het indienen van een zienswijze is gesteld op 1 juni 2019, waarmee we voldoen aan de wettelijke termijnen.

Vervolgens moet de vastgestelde begroting 2020 tijdig ingestuurd worden bij het toezichthoudende orgaan, het Ministerie van BZK. De vastgestelde begroting 2020 moet voor 1 augustus 2019 ingediend zijn om binnen het kader van het repressief toezicht te blijven vallen.

Het dagelijks bestuur stelt voor om te komen tot een andere wijze van berekening van de Algemene Reserve. Een wijze die meer in lijn ligt met de financiële omvang van onze dienst. Hiermee wordt een robuust fundament gelegd voor de toekomst en komt de financiële stabiliteit en voorspelbaarheid voor de deelnemers ten goede.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Met de vaststelling van de begroting 2020 wordt het beleidsmatige- en financiële kader vastgelegd voor het komende jaar. Op een transparante wijze wordt inzicht gegeven op welke wijze en met welke middelen de dienst in 2020 uitvoering gaat geven aan de voorliggende maatschappelijke opgaven.

WAT IS ER GEDAAN?

Zienschwijzen

In de afgelopen periode zijn van de deelnemers zienschwijzen ontvangen. Deze zijn geclusterd naar inhoud en voorzien van een reactie namens het dagelijks bestuur. In een enkel geval heeft de zienschwijze geleid tot een bijstelling van de begroting 2020, hetgeen is aangegeven bij de reactie. Alle zienschwijzen, voorzien van inhoudelijke reactie, zijn als bijlage bij dit voorstel opgenomen.

Van een fors aantal deelnemers zijn de zienschwijzen gebaseerd op een raadsvoorstel dat in de periode tussen verspreiding van deze stukken en de vergadering van het algemeen bestuur nog behandeld moet worden door de gemeenteraad. Bij zo'n 10 deelnemers is het besluitvormingsproces reeds afgerond en zijn de zienschwijzen definitief. Mocht er bij de definitieve besluitvorming belangrijke wijzigingen plaatsvinden in de zienschwijzen zal dit staande de vergadering worden meegedeeld.

Normeringsmodel

Naast de zienschwijzen wordt het algemeen bestuur voorgesteld om tot een ander normeringsmodel van de Algemene Reserve te besluiten. Op grond van o.a. de Financiële Verordening 2018 is dit de bevoegdheid van het algemeen bestuur. De afgelopen jaren is de omvang van de Algemene Reserve gebaseerd op het risicomodel. Dit vindt zijn grondslag in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Afhankelijk van de uitkomst van de weerstandsratio werd de Algemene Reserve al dan niet als toereikend beschouwd.

Hoewel het aantal en de omvang van de risico's van de OMWB de afgelopen jaren is afgenomen (denk o.a. aan de afwikkeling van het SBK), is de omvang van de omzet juist gestegen. Dit is aanleiding geweest voor het dagelijks bestuur om tot een nadere beschouwing van de Algemene Reserve te komen. Een reserve die qua omvang en bestendigheid past bij de OMWB. Dit is aangekondigd in de Kaderbrief 2020 die op 1 februari aan de deelnemers is verstuurd en is toegelicht in de brief van 21 maart 2019 bij het versturen van de ontwerpbegroting 2020.

Het voorstel is om een normeringsmodel toe te passen voor de omvang van de Algemene Reserve. Als norm voor de berekening van de omvang van de Algemene Reserve wordt 5% van de omzet aangehouden, met een min en een plus van 1%. De ondergrens in het normeringsmodel is dan 4% en de bovengrens is 6%. Uitgaande van de begroting 2020 komt dit neer op € 1.638.000 voor de Algemene Reserve. De ondergrens is dan € 1.310.000 en de bovengrens € 1.966.000. Indien buiten deze bandbreedte wordt getreden betekent dit aanvulling door de deelnemers, dan wel het terugbetalen van het verschil aan de deelnemers. Dit model is meer voorspelbaar dan een model gebaseerd op risico's. De dienst werkt risicogericht en vanuit dit oogpunt is het logisch dat de dienst de normale bedrijfsrisico's zelf kan en moet opvangen. Door het hanteren van een bandbreedte in het normeringsmodel is het mogelijk om financiële stabiliteit en voorspelbaarheid voor de deelnemers te realiseren.

Overigens blijven de relevante (financiële) risico's transparant toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

WAT ZIJN DE FINANCIËLE GEVOLGEN?

Er zijn geen financiële gevolgen te vermelden. Het nieuwe normeringsmodel voor de Algemene Reserve leidt niet tot terugbetaling of verrekening met de deelnemers.

Begrotingswijziging bijgevoegd? ja X nee

VERVOLGTRAJECT OP BESLUITVORMING?

De deelnemers worden geïnformeerd over de vastgestelde begroting 2020, inclusief de reactie op de zienschwijzen en de normering van de Algemene Reserve.

De vastgestelde begroting 2020 wordt tijdig ingediend bij het ministerie.

INSPRAAK EN COMMUNICATIE

Via de website van de OMWB worden de bestuursbesluiten bekendgemaakt.

BIJLAGEN

- Bijlage 1 : Begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023;
Bijlage 2 : Inhoudelijk overzicht zienswijzen, inclusief reactie DB

Begroting 2020

en meerjarenraming 2021-2023

12 juni 2019

2020

Inhoudsopgave

1	Algemeen	3
1.1	Voorwoord	4
1.2	Aanbieding en verantwoording	5
1.3	Financiële uitgangspunten	6
2	Beleidsbegroting	9
2.1	Het programmaplan	10
2.1.1	Interne en externe trends en ontwikkelingen	11
2.1.2	Beleidskaders	21
2.2	Programmabegroting	22
2.2.1	Overzicht algemene dekkingsmiddelen	24
2.2.2	Overzicht kosten van overhead	24
2.2.3	Het bedrag voor onvoorzien	24
2.3	Paragrafen	25
2.3.1	Financiering	25
2.3.2	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	26
2.3.3	Bedrijfsvoering	32
3	Financiële begroting	35
3.1	Uiteenzetting financiële positie en toelichting	36
3.2	Begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023	37
4	Toelichting op de begroting 2020	40
4.1	Toelichting op de baten	41
4.2	Toelichting op de lasten	41
4.3	(Vervangings)investeringen 2020	44
4.4	Toelichting op de meerjarenraming	45
	Bijlage 1: Specificatie bijdrage per deelnemer 2020	47
	Bijlage 2: Verloop reserves	49
	Bijlage 3: Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld	50
	Bijlage 4: Tarieven	51

1 Algemeen

1.1 Voorwoord

Met vreugde bieden wij u de begroting 2020 aan. Een sluitende begroting.

Voor het derde achtereenvolgende jaar is er sprake van groei in taken en activiteiten. Intussen kunnen en mogen we spreken van een structurele groei. Relatief nieuwe thema's als klimaat, energie en circulaire economie scheppen nieuw werk. Samen met de deelnemers, tevens onze opdrachtgevers, zetten wij ons in voor duurzaamheid. De nieuwe Omgevingswet biedt in dit opzicht ook waardevolle kansen en mogelijkheden.

De veranderingen vragen van de OMWB ook vernieuwing in werkwijzen en organisatieprocessen. We leven steeds meer in een digitale samenleving. Data vormen een belangrijke basis om ons bestaande werk slimmer en effectiever te organiseren. Deze veranderingen zullen we grotendeels met een gelijkblijvend budget moeten realiseren. De OMWB zet in op het voorkomen van milieu incidenten en wanneer die aan de orde zijn de gevolgen daarvan te beperken. Dit betekent dat wij een slag maken van de achterkant naar de voorkant van de keten. Dat wil zeggen: voorkomen is beter dan genezen. Wij zullen meer nadruk leggen op risicogericht werken, van regelgericht naar risicogericht is de beweging. Risicogericht werken heeft kans van slagen wanneer onze data op orde zijn. Daarnaast willen wij onze doelen en resultaten ook bereiken door een branchegerichte aanpak. Daarvan is ketengericht milieutoezicht een belangrijk onderdeel.

Samen met onze strategische partners werken wij aan een veilige, schone, duurzame en gezonde samenleving. Onder de stimulerende leiding van ons bestuur en onze opdrachtgevers. Wij zijn een dienst die zich breed wil inzetten voor de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Daarvoor beschikken wij over veel kennis en expertise. De komende jaren willen wij onze kennis en data verder ontsluiten, analyseren en op basis daarvan adviezen uitbrengen. Een dienst die bij de tijd is, heeft toekomst.

Veel staat bij de toewijding en motivatie van onze medewerkers. Aan beiden bepaald geen gebrek bij de OMWB. Het is ons een eer en genoegen om de samenleving te dienen. Wij realiseren ons dat duurzaamheid een thema is dat generaties overstijgt. Door ons werk willen wij dat zichtbaar en ook merkbaar maken.

De OMWB is klaar voor 2020!

Nico van Mourik,
Algemeen directeur OMWB

1.2 Aanbieding en verantwoording

Voor u ligt de beleidsbegroting 2020, inclusief de meerjarenraming tot en met 2023. Een sluitende begroting, die is gebaseerd op de MWB-norm. Een norm die bestuurlijk is vastgesteld en een gemeenschappelijk kwaliteits- en ambitieniveau voor de regio is, inclusief een financieringsopzet.

In de afgelopen periode zien we een toename van het werkaanbod. Daar waar we voor 2019 nog uitgingen van ca. 308.000 uur aan werkpakket, zien we een groei naar ruim 340.000 uur. Een stijging van 10%. Deze stijging zet ons ook direct voor een uitdaging. Een goede, kwalitatieve personele invulling van het werkaanbod is in de huidige arbeidsmarkt niet eenvoudig. Vandaar dat wordt voorgesorteerd met grote personele wervingscampagnes. Naast werving van nieuw personeel is het houden en binden van ons personeel belangrijk. Goed werkgeverschap staat daarom hoog in het vaandel.

Om het primaire proces goed te faciliteren, is de bedrijfsvoering belangrijk. In tegenstelling tot de groei van het primaire proces is de omvang van de ondersteunende diensten qua FTE's en financiën gelijk gebleven. We verwachten een daling van de bedrijfsvoeringskosten als de IT-systemen in 2020 naar behoren functioneren.

In deze begroting 2020 is een geactualiseerd inzicht in het risicoprofiel en het weerstandsvermogen opgenomen. Daarnaast is bij deze begroting 2020 voorgesteld om – naast het risicoprofiel - te komen tot een andere normering van het weerstandsvermogen. Namelijk op basis van een percentage van de omzet. Het concrete voorstel is:

Aanpassing normering Algemene Reserve OMWB

De OMWB normeert de algemene reserve met ingang van 1 januari 2020 op een omvang van 5% (normaal niveau) van het (begrotings-/jaarrekening) totaal van de exploitatierekening met een ondergrens van 4% respectievelijk een bovengrens van 6%.

1.3 Financiële uitgangspunten

In deze paragraaf zijn de financiële uitgangspunten benoemd voor de Begroting 2020 en de Meerjarenraming 2021 – 2023. Deze uitgangspunten zijn door het Dagelijks Bestuur vastgesteld en gedeeld met de deelnemers middels de Kaderbrief 2020.

Algemene uitgangspunten

De OMWB hanteert de volgende algemene financiële uitgangspunten bij het opstellen van de Begroting:

- a. De begroting 2020 gaat uit van het bestaande beleid, rekeninghoudend met de financiële effecten van de genoemde beleidsontwikkelingen in hoofdstuk 2;
- b. De begroting 2020, inclusief de meerjarenraming 2021 – 2023, is structureel financieel sluitend;
- c. Basis voor het financieringsmodel voor de deelnemende gemeenten is de MWB-norm;
- d. Om mogelijke tegenvallers adequaat te kunnen opvangen, wordt rekening gehouden met een post onvoorzien van € 150.000;
- e. De begroting 2020 wordt opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV).

Baten

De benodigde urencapaciteit voortvloeiend uit de werkprogramma's kent de laatste jaren een gestage groei. Daar waar de begroting 2019 nog een grondslag kende van 308.000 declarabele uren, zijn de werkprogramma's voor 2019 opgeschaald naar ruim 340.000 uur. In de basis een mooie bevestiging van de stabiele en kwalitatief hoogwaardige partner die de OMWB voor de deelnemers in de loop van de tijd geworden is. Voor 2020 wordt een werkpakket verwacht vergelijkbaar aan de werkprogramma's 2019. Qua tariefstelling geldt dat deze kostendekkend en gelijk voor deelnemers en niet-deelnemers is.

Lasten

Voornaamste onderdeel van de kostenstructuur betreft de personeelskosten. Dit is circa 80% van de totale begroting en bestaat uit personeel in loondienst en externe inhuur. Dit laatste is wenselijk in termen van flexibiliteit en noodzakelijk vanwege de huidige 'krapte' van de arbeidsmarkt.

a. Personeel in loondienst:

Het personeelsbestand valt uiteen in medewerkers inzetbaar voor uitvoering van het primaire proces en medewerkers ondersteunend daaraan in de bedrijfsvoering. Op dit moment is de formatie nog niet volledig bezet en is er sprake van vacatures. Gezien de groei in de werkprogramma's 2019 is de benodigde omvang voor het primaire proces 252 fte, uitgaande van de 1.350-norm. Dit zal niet volledig met personeel in loondienst opgepakt kunnen worden, vandaar dat de formatie van de dienst gehandhaafd blijft op het niveau van 2019.

De formatie van de OMWB voor 2020 is als volgt:

Organisatieonderdelen	Formatie 2019	Formatie 2020
Primair proces	228	228
Overhead	55	55
Totaal formatie	283	283

Overzicht opbouw productieve uren (uren per fte primair proces):

Onderdeel	Totaal uren
Beschikbare uren 52 x 36 uur	1.872
Feestdagen en werkgeversdagen	50-
Beschikbare uren per jaar	1.822
Niet declarabele uren: verlof, ziekteverzuim, opleiding, werkoverleg etc.	472-
Totaal declarabele uren	1.350

b. Personeel niet in loondienst:

De OMWB streeft in beginsel naar een beperkte flexibele schil. Door de groei van het werkaanbod en de krapte op de arbeidsmarkt is deze flexibele schil wat groter.

c. Overige (materiële) kosten:

Deze worden opgenomen op basis van de meeste recente inzichten rondom de ontwikkeling van de overige kosten (huur, servicekosten, ICT-licenties, etc), rekeninghoudende met onderstaande indexering.

Indexering

Voor de indexering wordt gebruik gemaakt van de indexen uit de Macro Economische Verkenningen 2018, die zijn gepubliceerd in de septembercirculaire 2018 van het ministerie van Binnenlandse Zaken. De volgende indexen worden toegepast naar (mix van) kostensoorten:

- Prijs bruto binnenlands product 2,0%
- Loonvoet sector overheid 3,5%
- Prijs netto materiële overheidsconsumptie 1,5%

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat in de begroting 2019 rekening is gehouden met een indexatie van prijzen gebaseerd op de algemene prijsontwikkeling bruto binnenlands product (BBP) uit de septembercirculaire 2017 van 1,6%. Bijstelling van de begroting 2019 vindt plaats via het daartoe geëigende instrument van de bestuursrapportages.

Investeringsen

De OMWB kent een beperkt aantal investeringen. Het betreft dan met name vervangingsinvesteringen. Naar verwachting is het huidige niveau van investeringen toereikend.

Weerstandsvormogen

In de begroting 2020 wordt een geactualiseerd inzicht in het risicoprofiel en het weerstandsvormogen opgenomen. Daarnaast is in deze begroting 2020 voorgesteld om – naast het risicoprofiel - te komen tot een andere normering van het weerstandsvormogen op basis van een percentage van het begrotingstotaal.

Vennootschapsbelasting

Sinds enige tijd speelt een landelijke discussie met de Belastingdienst over de invoering van de vennootschapsbelasting voor omgevingsdiensten. Dit raakt uiteraard ook de OMWB. De verwachting is dat vennootschapsbelasting niet aan de orde is.

Besluit begroting en verantwoording (BBV)

De begroting 2020 is opgesteld op basis van het BBV. Hierdoor kent de begroting vanaf 2018 een onderscheid tussen primair proces en overhead. Tevens is een aantal verplichte beleidsindicatoren ingevoerd. De vorm van de begroting 2020 is gelijk aan die van 2019.

Overhead

De overhead omvat de directie en de staffuncties, maar ook de teamleiders van de productieteams, hun secretariële ondersteuning en de accountmanagers. De overhead verricht managementtaken en ondersteunende werkzaamheden voor het hele primaire proces.

2 Beleidsbegroting

2.1 Het programmaplan

De missie van de OMWB is:

Samen werken aan een schone, duurzame en veilige leefomgeving.

De visie van de OMWB is:

Door middel van vergunningverlening, toezicht en handhaving, geven we op uniforme wijze uitvoering aan de wettelijke kaders op het gebied van omgevingsrecht, in afstemming met het bevoegd gezag. Vanuit onze specialistische (milieu)kennis, geven we tevens integraal advies over uiteenlopende omgevingsvraagstukken. Onze medewerkers doen dit op een professionele, kwalitatief hoogwaardige en kostenbewuste manier. We doen dit voor de provincie Noord-Brabant en de 25 gemeenten in Midden- en West-Brabant, in samenwerking met (keten)partners. Wij zijn één van de zes landelijke Brzo omgevingsdiensten met als werkgebied de provincie Noord-Brabant.

Vanuit onze missie en visie werken we in 2020 aan:

- Adequate uitvoering van de wettelijke milieu en andere omgevingsrecht taken van de deelnemers op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Deze taken worden voor de deelnemers in mandaat of door middel van advisering uitgevoerd. Daarnaast betreft het specialistische advisering aan de deelnemers in relatie tot de kwaliteit van de leefomgeving, zodat de integrale uitvoering van deze taken door de deelnemers binnen de wettelijke kaders en de eigen beleidskaders van de deelnemers kan plaatsvinden. Het gaat daarbij vooral om advisering over ruimtelijke ordening, asbestsanering, bouw, geluid, lucht, geur, water, energie, externe veiligheid en bodem.
- De deelnemers hebben beleidsdoelen op het gebied van onder andere duurzaamheid, energie, bodem, externe veiligheid en VTH-beleid en kunnen bij het realiseren van die doelen gebruikmaken van specialistische ondersteuning. De OMWB kan een vertaling maken van landelijke ontwikkelingen en lokale wensen op milieugebied naar beleid en daaraan uitvoering geven. Per deelnemer verschillen de ambities en de fases waarin men zich bevindt in de beleidscyclus. De ene deelnemer heeft nog inzet nodig van de OMWB voor het ontwikkelen van beleid, terwijl bij de andere deelnemer het accent ligt op uitvoering van beleid. Dit geldt bijvoorbeeld voor het onderwerp duurzaamheid. De inzet van de OMWB verschilt qua aard en omvang dan ook per deelnemer. Van deze (veelal) verzoektaken is de omvang bij het opstellen van de werkprogramma's nog niet bekend. Dat vraagt van de OMWB flexibiliteit om gedurende het jaar adequaat te kunnen voldoen aan opdrachten die niet expliciet in de werkprogramma's zijn opgenomen. Deze flexibiliteit en de beschikbaarheid van een breed pakket aan specialismen geven de OMWB een belangrijke meerwaarde, in het bijzonder voor ontwikkelingen waarbij een integrale benadering van de leefomgeving steeds belangrijker wordt, zoals de komst van de Omgevingswet.

2.1.1 Interne en externe trends en ontwikkelingen

Voor 2020 signaleren we een aantal interne en externe trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op onze producten en werkwijzen.

De komst van de Omgevingswet

De Omgevingswet betekent een algehele stelselherziening voor de wet- en regelgeving, die gaat over de kwaliteit van onze fysieke leefomgeving. De herziening heeft impact op de manier van werken, de cultuur, de juridische basis en het technisch instrumentarium. Door de decentralisatie, de sturing op samenhang en de nieuwe instrumenten vinden er verschuivingen plaats tussen organisaties. De wet beoogt het vergroten van de inzichtelijkheid en het gebruikersgemak, het versnellen van de besluitvorming, meer lokale afwegingsruimte en een samenhangende benadering. Ook al wordt de definitieve inwerkingtreding medio 2021 verwacht, de deelnemers van de OMWB sorteren nu al voor.

De OMWB bereidt zich voor in nauwe samenwerking met haar deelnemers, door middel van pilots, proactieve consultaties en samenwerkingsverbanden. Het nieuwe stelsel is nog volop in ontwikkeling, diverse aanvullingswetten en uitvoeringsregelingen worden de komende tijd gepubliceerd. Bovendien worden de eerste decentrale regels opgesteld door diverse lokale overheden. De OMWB bereidt zich voor met een programma-aanpak in drie stappen:

1. *Richten*, in 2019 wordt vooral nader geanalyseerd welke gevolgen de veranderingen nu daadwerkelijk hebben, van instrumenten en systemen, tot samenwerking en cultuur;
2. *Inrichten*, 2020 wordt vooral gebruikt om de nieuwe producten vorm te geven, processen in te richten en in overleg met deelnemers te komen tot een passende producten- dienstencatalogus en werkprogramma's.
3. *Verrichten*, per 2021 moet de OMWB klaar zijn om haar werkzaamheden onder de nieuwe regelgeving te kunnen verrichten.

Naast kennis van de wet is een aanpassing van de huidige werkprogramma's en systemen nodig en worden de noodzakelijke competenties van medewerkers ontwikkeld binnen de organisatie. De generieke aspecten, waarvan alle deelnemers profijt hebben, worden bekostigd uit het programma collectieve taken van de OMWB. De specifieke activiteiten, zoals lokale projecten en activiteiten, worden door de deelnemers betaald. De wijzigingen zijn 'verweven' met het werk van met name gemeente en provincie. Dat is onder meer te zien in de volgende toelichting op de diverse aspecten van het werk van de OMWB. De Omgevingswet wordt meegenomen in het VTH-kader van de provincie Noord-Brabant en biedt mogelijkheden voor energie, duurzaamheid en de circulaire economie. Daarnaast veroorzaakt het nieuwe stelsel een 'aardverschuiving' in de ondergrondse taken zoals bodemenergie, bodembescherming en grondwaterbeheer.

Energie en klimaat

De effecten van klimaatverandering manifesteren zich mondiaal, zowel in de gebouwde omgeving als in landelijk gebied en natuurgebieden. Zo ook in Nederland; als we niets doen kan de schade door wateroverlast, hitte, droogte en overstromingen in ons land oplopen tot zo'n € 70 miljard in de periode tot 2050 (Ministerie van Infrastructuur & Milieu, Ministerie van Economische Zaken, 2017). Het Klimaatakkoord van Parijs, de klimaatwet en klimaattafels noodzaken zowel bedrijf en burger als overheid tot actie. Enerzijds wordt ingezet op klimaatmitigatie, oftewel het tegengaan van klimaatverandering door de beperking van de uitstoot van broeikasgassen, en duurzame energie. Anderzijds wordt klimaatadaptatie, oftewel de aanpassing van onze leefomgeving op de gevolgen van klimaatverandering, steeds belangrijker.

Als gevolg van het SER-Energieakkoord en het Klimaatakkoord van Parijs zien we een sterke groei van de landelijke, provinciale en lokale klimaat- en duurzaamheidsambities. Dit heeft er onder andere toe geleid dat het realiseren van energiebesparing bij bedrijven door toezicht en handhaving vanuit de OMWB de laatste jaren meer aandacht heeft gekregen. De nieuwe Informatieplicht voor bedrijven (2019) maakt informatiegestuurd toezicht op de energiebesparingsplicht effectiever. Ook is de OMWB betrokken bij stimuleringsprojecten gericht op energiebesparing zoals Green Deals. Met de komst van de Omgevingswet wordt duurzame ruimtelijke ontwikkeling en klimaatbeleid steviger verankerd in plannen en regels voor onze leefomgeving. De OMWB ondersteunt de deelnemers actief bij de kansen die de invoering biedt voor de transitie naar een klimaatneutrale leefomgeving.

In samenwerking met de deelnemers en andere partners kan de OMWB bijdragen aan een duurzame leefomgeving door deskundig advies bij ruimtelijke ontwikkelingen en door het opstellen en uitvoeren van (lokale of regionale) visies duurzaamheid, uitvoeringsprogramma's en projecten. Op energiegebied vervult de OMWB al een stevige rol, op het gebied van met name klimaatadaptatie wordt samen met gemeenten, waterschap en provincies nader verkend welke rol de OMWB hierin kan vervullen. Dit met name in relatie tot de expertise op het gebied van bodem, water en natuur die de OMWB in huis heeft. Ook hier is sprake van het vinden van een ideale mix aan instrumenten, soms is stimuleren noodzakelijk, soms is toezicht en handhaving nodig. Deze combinatie van 'wortel en stok' is een kwestie van maatwerk, waarin de OMWB haar expertise in kan zetten. In overleg met deelnemers wordt de rol van de OMWB ten aanzien van energie en klimaat de komende tijd nader vormgegeven.

Circulaire economie

De OMWB kan met haar expertise op het gebied van afval, hergebruik en milieuaspecten bij uiteenlopende inrichtingen een belangrijke rol spelen in de lokale circulaire economie. Met name bij het in beeld brengen van de kansen voor circulaire economie en het inzicht verkrijgen van de vrijkomende (aangeboden) afvalstromen kan de OMWB een rol spelen. Gezien het overkoepelende en integrale karakter van circulaire economie zijn er altijd meerdere organisaties nodig om het geheel aan mogelijkheden in beeld te brengen. Een grondige analyse van de kansen voor de circulaire economie kan dus alleen uitgevoerd worden in samenwerking met andere partijen; zowel overheid- als marktpartijen. Onder meer in samenwerking met de provincie Noord-Brabant in het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht worden de mogelijkheden van bijdragen van de OMWB aan de circulaire economie nader in beeld gebracht. Knelpunten in wet- en regelgeving kunnen mogelijk ook samen worden gesignaleerd en geanalyseerd. De OMWB heeft kennis en ervaring in huis en kan daarmee een belangrijke bijdrage leveren aan de circulaire economie. In samenwerking met andere partijen worden kansen en samenwerkingsverbanden verkend. Bestuurlijke en ambtelijke samenwerking met provincie en gemeente is hierin een belangrijke pijler.

Informatiegestuurd en risicogericht werken

Op 12 oktober 2018 heeft het Algemeen Bestuur het Gemeenschappelijk Uitvoeringskader (GUK) vastgesteld. Het GUK beschrijft de algemene uitgangspunten die door de OMWB worden gehanteerd bij de uitvoering van de VTH-milieutaak. Risicogericht werken en programmeren is hierbij het centrale uitgangspunt. De OMWB en de deelnemers maken de beweging van taakgericht naar probleem- en risicogericht werken. Dit houdt in dat inhoudelijke keuzes worden gemaakt op grond van een risicoanalyse en dat beschikbare middelen worden ingezet waar de risico's voor veiligheid, gezondheid, milieu en leefbaarheid hoger zijn.

In 2019 wordt een meerjarenprogramma branches en ketens opgesteld, evenals brancheplannen, themaplannen en ketenplannen. Tegelijkertijd wordt ervaring opgedaan met een branche-, thema- en ketengerichte aanpak. Onlosmakelijk onderdeel van deze aanpak is de gestructureerde dataverzameling. Door het registreren van de juiste data kunnen resultaten geanalyseerd worden. Op basis van deze analyse kan een uitspraak gedaan worden over de effecten van het uitgevoerde werk.

Door een goede analyse van risico's en effecten van uitgevoerd werk kunnen de juiste inhoudelijke keuzes gemaakt worden voor de inzet van middelen en het te kiezen instrumentarium voor het vervolg. Op deze manier kan de beleidscyclus gesloten worden. Aan de voorkant wordt nagedacht over de te verzamelen data. Bij de uitvoering van de VTH-werkzaamheden wordt deze data op een uniforme wijze geregistreerd, waarna de resultaten geanalyseerd kunnen worden. Bij informatiegestuurd en risicogericht werken wordt ook heel bewust de samenwerking met onze partners gezocht. Elke organisatie heeft vanuit de aard van de werkzaamheden data tot zijn beschikking. Het slim koppelen van deze data kan tot nieuwe inzichten leiden waardoor instrumenten doelmatiger kunnen worden ingezet. Het gaat uiteindelijk om de voor die situatie ideale mix van in te zetten instrumenten.

Industriële sector

Al een aantal jaren wordt gewerkt aan het vergroten van de veiligheid bij de meest risicovolle bedrijven, oftewel de bedrijven die vallen in de categorie BRZO: Besluit Risico's Zware Ongevallen en RIE-4: Richtlijn Industriële emissies. De OMWB doet dit samen met de 5 andere BRZO-omgevingsdiensten die ons land kent. Op basis van het Rijksbudget Impuls Omgevingsveiligheid (IOV) hebben provincies een Meerjarenagenda (MJA) opgesteld. Het is inmiddels duidelijk dat hier ook na 2019 volop aan zal moeten worden gewerkt. Voor het vervolg op de landelijk aflopende IOV en MJA programma's is dan ook financiering nodig.

Ontwikkelingen bij de BRZO-omgevingsdiensten en in BRZO+ verband staan niet op zich. Steeds vaker worden verbanden gelegd met andere sectoren en ontwikkelingen; binnen een BRZO en RIE-4 bedrijf is niet alleen het rechtstreeks werkende BRZO van toepassing, maar ook de Wabo en straks de Omgevingswet. Alle niet-BRZO thema's die bij andere bedrijven gelden, spelen zeker ook bij de meest risicovolle bedrijven. Te denken valt ook aan de zogenaamde 'net-niet' BRZO bedrijven; methoden en werkwijzen die zijn ontwikkeld voor de meest risicovolle bedrijven zijn net zo goed toepasbaar voor de categorie bedrijven die daar qua risico's net onder zitten. Waar BRZO-bedrijven onder de Omgevingswet één inrichting blijven, worden niet-BRZO inrichtingen onder de Omgevingswet bestempeld als een verzameling 'activiteiten', waarbij voor iedere activiteit andere procedures en regels kunnen gelden. Dit maakt aandacht voor deze categorie extra belangrijk in de transitie naar de Omgevingswet.

Ook op Rijksniveau hebben deze bedrijven inmiddels veel aandacht, net als de nog achterblijvende BRZO bedrijven. Daarvoor worden inmiddels projectmatig aanpakken geformuleerd die zeker vanaf 2020 verder lopen en worden geïmplementeerd. Dat gebeurt in BRZO+ en in 6 BRZO OD verband. Financiering daarvoor zal in 2019 voor de jaren daarna moeten worden geregeld. Gedacht kan worden aan onder andere: specifieke opleidingsprogramma's voor de VTH-specialisten, Ranking, Monitoring, informatie over achterblijvende bedrijven, ageing, ongewone voorvallen, etc.

Het programma Duurzame Veiligheid 2030 (DV2030) is in de tweede helft van 2016 door industrie, wetenschap en overheid opgestart om de veiligheid in de (petro)chemische industrie verder te maximaliseren. De ambitie van alle betrokkenen bij DV2030 is om in Nederland een vitale (petro)chemische industrie te hebben zonder noemenswaardige incidenten. Inmiddels zijn de DV2030 initiatieven in een stadium, waarin inhoudelijke bijdragen worden geleverd door alle partijen via zogenaamde Roadmaps. Die bijdragen worden ook gevraagd van de BRZO OD's en in BRZO+ verband. Gedacht moet worden aan onder andere de volgende ontwikkelingen/projecten: Veiligheidscultuur, Just-Culture, Leren van incidenten, Kennisagenda. Financiering daarvoor zal in het spoor van het vervolg op de IOV en MJA programma's moeten plaatsvinden.

Tenslotte kan worden verwacht dat de landelijke Brzo governance structuur voor de uitvoering van de taken van overheden bij Brzo bedrijven zich ook vanaf 2020 verder zal ontwikkelen. Provincies blijven bevoegd gezag, maar over de samenwerking tussen alle partners in BRZO+ verband en de samenwerking tussen de 6 Brzo OD's wordt nog steeds volop gediscussieerd.

Risicorelevante bedrijven

We hebben te maken met een zich snel ontwikkelende wereld. Technologieën en maatschappelijke ontwikkelingen met alle bijbehorende complexe facetten gaan in een razende vaart voorbij. Als toezichthoudend orgaan is het van belang deze ontwikkelingen bij te houden. Ook komt de traditionele top-down wijze van regulering en toezicht houden meer onder druk te staan. De toezichthouder kan niet alles controleren en de overheid kan het niet alleen. Het wordt steeds duidelijker dat een mix van mogelijke instrumenten (regels, geboden, verboden, vergunningen, toezicht, voorlichting, etc.) nodig is om doelen als een veilige en duurzame ontwikkeling en benutting van onze leefomgeving te behalen en te waarborgen. De Omgevingswet is één van de uitvloeisels van deze voortschrijdende ontwikkeling.

De eigen verantwoordelijkheid van bedrijven is een belangrijk uitgangspunt in wet- en regelgeving. De overheid moet in haar toezicht en vergunningverlening meer rekening houden met die eigen verantwoordelijkheid. Zo kan de overheid een bijdrage leveren aan de bewustwordingslag. Daarvoor is nodig dat overheid, burgers en bedrijfsleven met elkaar in gesprek gaan. Idealiter zou je als toezichthouder moeten kunnen reageren op dreigende problemen in plaats van dat je reageert op ontstane problemen. Hiervoor is het noodzakelijk dat overheid en bedrijfsleven transparant met elkaar in gesprek zijn.

In het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht Noord Brabant zijn enkele speerpunten benoemd. Een daarvan is inzicht in Risicorelevante Bedrijven. Dit speerpunt, waarvan de OMWB projecttrekker is, heeft inmiddels geleid tot een door 9 diensten (3 Omgevingsdiensten, 3 Veiligheidsregio's en 3 Waterschappen in de provincie Noord Brabant) ontwikkelde interventiestrategie. Deze strategie sluit naadloos aan bij de beweging die men zowel nationaal als internationaal binnen diverse domeinen waar kan nemen. Ook de Staatssecretaris heeft warme belangstelling voor de methode zoals die is ingestoken in Brabant en de Inspectieraad heeft het onderwerp inmiddels ook op de agenda geplaatst. De methodiek gaat uit van drie pijlers, te weten:

1. Het *bijbrengen* van bewustzijn;
2. Het *wijzen* op de eigen verantwoordelijkheid;
3. Het *stimuleren* van private borging, waarbij een omslag gemaakt wordt van regelgericht naar risicogericht toezicht en die gebaseerd is op gerechtvaardigd vertrouwen in plaats van wantrouwen.

Daarbij past het toepassen van maatwerk in het toezicht gericht op deze drie pijlers. Hoofddoel voor de langere termijn is een aanvaardbaar risico voor de omgeving van alle risicorelevante bedrijven in de regio Midden- en West Brabant (en de rest van Brabant). Dit hoofddoel speelt een grote rol bij het opstellen van de gezamenlijke toezichtaanpak. Er zijn circa 125 Risicorelevante Bedrijven in de regio Midden- en West-Brabant. Daar zijn meerdere gemeenten en de provincie bevoegd gezag als het gaat om de vergunningverlening en het toezicht. Het is raadzaam om niet per gemeente iets te ontwikkelen, maar werkbare regels en procedures voor de gehele regio. Dat betekent dus dat er overeenstemming moet zijn om op dezelfde manier toezicht te houden bij RRB bedrijven waarbij het hoofddoel leidend is. Om dat te bereiken zal de OMWB (samen met bijvoorbeeld de Veiligheidsregio en het Waterschap) de aanpak de komende jaren verder ontwikkelen en aanbieden aan de opdrachtgevers.

Zorgvuldige veehouderij en volksgezondheid

De provincie Noord-Brabant streeft er naar in 2020 tot de meest innovatieve, duurzame en slimme agrofoodregio's van Europa te behoren. Met respect voor de leefomgeving (natuur en milieu en voor gezondheid) en welzijn van dieren. De belangrijkste ontwikkelingen in de landbouw die van belang zijn voor onze VTH-taken vloeien voort uit de Transitie Zorgvuldige Veehouderij en de Uitvoeringsagenda Brabantse Agrofood 2020. Dit beleid gaat onder meer over mestverwerking, het sneller aanpassen van oude stallen om de emissies uit de stallen terug te dringen en het reguleren van de veedichtheid (door middel van staldering). Een pakket van voorzieningen wordt ontwikkeld om veehouders te helpen de juiste keuzes te maken en concrete stappen te zetten (flankerend beleid). Het toewerken naar een zorgvuldige veehouderij is benoemd als speerpunt van het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht. De OMWB zal in goede samenspraak en samenwerking met provincie en gemeenten op voortvarende wijze de uitvoering van de bestuurlijke besluiten inhoud en vorm geven. De OMWB controleert, op grond van een overeenkomst van de Provincie Noord-Brabant en 15 binnen het werkgebied gelegen gemeenten (voor 2018, naar verwachting worden dit er 17 voor 2020) uiterlijk tot 2021 alle binnen deze gemeenten gelegen veehouderijen in het kader van het project ITV, oftewel: Intensivering toezicht veehouderij.

In 2020 zal bijzondere aandacht worden geschonken aan de varkens- en pluimveehouderijen die hebben aangegeven uiterlijk 1 januari 2020 te zijn gestopt met het houden van varkens en/of pluimvee op grond van de landelijke gedoogregeling in het kader van het Actieplan Ammoniak. Op grond van dit Actieplan moet de omgevingsvergunning milieu op 1 januari 2020 zijn ingetrokken, indien er geen nieuwe vergunning is verleend en de stallen niet zijn aangepast. Daarnaast is in de Verordening natuurbescherming vastgelegd dat op 1 januari 2022 alle bestaande stallen (ouder dan 20 jaar bij rundvee, ouder dan 15 jaar bij overige dieren) emissiearm moeten zijn uitgevoerd. Intern staldieren is niet meer toegestaan met ingang van 1 januari 2022. Als het huisvestingssysteem uiterlijk op 1 januari 2022 moet zijn aangepast, moet er voor 1 januari 2020 een ontvankelijke en vergunbare aanvraag voor de aanpassing zijn ingediend.

De Warme sanering varkenshouderij bedoeld voor het (vrijwillig) saneren van varkensbedrijven (gelegen in gedeelte concentratiegebied II) in veedichte en (geur) belaste gebieden betekent mogelijk een toename van intrekingsverzoeken van omgevingsvergunningen milieu.

Vanwege de gevolgen van regelgeving voor veehouderijen moet er aandacht worden besteed aan de ruimtelijke ordening in het buitengebied bij gemeenten. Ook hier is een duidelijke link te zien met de bescherming en benutting van onze fysieke leefomgeving, en dus met de Omgevingswet. Op basis van vervolgonderzoeken over 'Veehouderij en gezondheid Omwonenden (VGO)' wordt aandacht besteed aan de doorwerking van deze resultaten en de (geactualiseerde) toetsingskaders die toegepast moeten worden bij de vergunningverlening en ruimtelijke plannen. Hier is te zien dat verschillende aspecten van een integraal thema, in dit geval gezondheid, bij verschillende organisaties zijn ondergebracht. Dit maakt samenwerking tussen omgevingsdienst, GGD, gemeenten en provincie steeds belangrijker.

In 2018 is door de WUR (Wageningen University & Research) een rapport uitgebracht waaruit blijkt dat het geurverwijderingsrendement van gecombineerde luchtwassers aanmerkelijk lager is dan waar tot dan toe in de Rgv (Regeling geur en veehouderij) vanuit is gegaan. De tegenvallende geurverwijdering van combiluchtwassers betekent dat omwonenden aan meer geurstoffen worden blootgesteld dan we tot nu toe veronderstelden en er is (meer) geuroverlast. Verleende vergunningen zijn hierop niet aan te passen. Een landelijke commissie gaat adviseren over het repareren van de regelgeving omtrent combiluchtwassers. Een deel van deze adviezen zal ook betrekking

hebben op de uitvoering van VTH taken. Het landelijk en provinciaal mestbeleid omvat de circulaire gedachte: mestverwerken tot een waardevol product, zonder emissies en op de juiste plaats om zo de gezondheidsrisico's te beperken. Door kennis en kunde te bundelen wordt er samengewerkt door alle betrokken partijen om te komen tot gedragen, ontvankelijke aanvragen van mestverwerkingsinitiatieven

Natuurbescherming

De OMWB voert in opdracht van de Provincie Noord-Brabant het toezicht en handhaving uit op vergunningen Wet natuurbescherming en veehouderijen met nieuwe stallen als bedoeld in de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant. Deze controles worden zoveel mogelijk integraal uitgevoerd met de Wabo-controles bij in ieder geval de ITV gemeenten. Daarnaast worden deze integrale controles nagestreefd bij de overige niet-ITV-gemeenten. Deze controles hebben niet alleen betrekking op de veehouderijen, maar worden ook uitgevoerd bij niet-veehouderij bedrijven (zoals glastuinbouw, industrie, horeca etc.; in feite alle activiteiten die een effect kunnen hebben op Natura-2000 gebieden).

In toenemende mate worden voor de Provincie Noord-Brabant controles soortenbescherming uitgevoerd bij inrichtingsgebonden activiteiten. De bevoegdheid hiervoor ligt sinds het in werking treden van de Wet natuurbescherming op 1 januari 2017 bij de provincies.

Daar waar de Wet natuurbescherming aanhaakt aan de Wabo, hebben ook gemeenten een belangrijke rol bij de uitvoering van de Wet natuurbescherming. Als mogelijk sprake is van activiteiten met negatieve effecten op wettelijk beschermde dier- en plantensoorten en/of een Natura 2000-gebied, dan dient een natuurtoets deel uit te maken van de procedure bij het verkrijgen van een omgevingsvergunning. Als blijkt dat er inderdaad negatieve effecten op beschermde soorten optreden dan dient de gemeente een Verklaring van geen bedenkingen Wet natuurbescherming bij de provincie aan te vragen. De Wet natuurbescherming haakt dan aan bij de Wabo. Ingeval van aanhaking is de gemeente ook verantwoordelijk voor het toezicht en handhaving op de naleving van de Wet natuurbescherming. Verder biedt de Wet natuurbescherming de mogelijkheid van een gebiedsgerichte Aanpak Natuur, waarbij voor delen van een gemeente een gebiedsontheffing kan worden verkregen, zodat niet voor elk initiatief een aparte procedure hoeft te worden doorlopen. Veel gemeenten zullen van zo'n gebiedsontheffing gebruik maken vanwege de voordelen voor gemeente, burger en bedrijf. Daar waar geen gebiedsontheffing van toepassing is, zal een gemeentelijk natuurtoetskader aan de orde zijn.

Verbod op asbestdaken 2024

Vanaf 2024 zijn asbestdaken die in contact staan met de buitenlucht verboden. Dit verbod geldt voor particulieren, bedrijven en (overheids)instellingen. Eigenaren van asbestdaken zijn verantwoordelijk voor de verwijdering van het asbest. Nadruk van het project "verwijdering van asbestdaken" ligt op het stimuleren van het op een maatschappelijk verantwoorde en veilige manier de asbestdaken te saneren. Gemeenten zijn er financieel bij gebaat dat er zoveel mogelijk vóór 2025 gesaneerd wordt, omdat er anders een kostbare handhavingslast ontstaat. We zien dat in onze regio de saneringsoperatie goed op gang is gekomen. Om de doelstellingen voor 2024 te behalen blijft het noodzakelijk om vaak te communiceren en op vele manieren te stimuleren dat eigenaren gaan saneren.

De OMWB heeft in 2018 voor 17 gemeenten een aanbesteding verzorgd om een inventarisatie te doen van de asbestdaken. Deze inventarisatie geeft inzicht in de omvang van de asbestdaken per gemeente en is het vertrekpunt voor vervolgacties. De

OMWB heeft een Toolbox asbestdaken ontwikkeld, die de gemeenten kan helpen projectmatig met bedrijven en particulieren te communiceren over de asbestproblematiek en verleidingsmethoden aan te bieden waardoor dakeigenaren de stap zetten op het asbestdak te gaan vervangen. Daarbij is het van belang om een goed evenwicht te vinden tussen informeren over de noodzaak van het verwijderen van de asbestdaken en het niet nodeloos ongerust maken van mensen. Met goede communicatie over de aanpak wordt tevens gestreefd om illegale verwijdering en stortingen van asbestdaken te voorkomen.

Bodem en ondergrond

We drinken water uit grondwatervoorraden, winnen grond- en bouwstoffen uit onze bodem. We vullen de ondergrondse ruimte met onder meer kabels en buizen. We winnen energie uit onze bodem via warmte- en koudeopslag, geothermie en warmtewisselaars. Onze bodem is van (toenemend) belang voor hemelwaterinfiltratie. Is letterlijk de basis voor verantwoorde landbouw en de biobased economy. Kortom: onze bodem zit vol onmisbare 'bodemschatten'. In bodemland staan ons de nodige wijzigingen in beleid en regelgeving te wachten.

De Omgevingswet verandert regels; sommige wetten en regels verdwijnen. De grootschalige landelijke bodemsaneringsoperatie (de spoedoperatie) stopt in 2020. Bodemtaken verschuiven van provincie naar gemeenten. Daarnaast zullen de klimaatverandering en de vereiste energietransitie de bodem en een goed beheer daarvan alleen maar belangrijker maken. Alles bij elkaar kunnen we met recht spreken van meerdere 'aardverschuivingen' in de ondergrondse ruimte. Daarom is de OMWB samen met haar deelnemers en met steun van 3 grote adviesbureaus het regiobreed project 'Samen de diepte in' gestart. In dit project bereiden we de warme overdracht van bodemtaken voor en ontwikkelen we bouwstenen voor de omgevingsplannen. Hierbij leggen we de verbinding met de energie- en klimaatopgaven van gemeenten. De startbijeenkomst was in januari 2019 en het project loopt tot september 2020. Verder heeft de OMWB alle deelnemers onlangs nog een speciale nieuwsbrief 'Ondergrond en Omgevingswet' gezonden om de ontwikkelingen te duiden.

Het is duidelijk dat 2020 een sleuteljaar wordt voor bodem en ondergrond. Samen met haar deelnemers brengt de OMWB in beeld wat de gevolgen zijn van het einde van de bodemsaneringsoperatie (de spoedoperatie). De wijzigingen vanuit de Omgevingswet en de Aanvullingswet bodem worden duidelijk uiteengezet door de OMWB voor alle deelnemers. Op basis hiervan worden afspraken gemaakt over de taakuitvoering van de bodemtaken die van provincie naar gemeente verschuiven. Dit is essentieel om een goede bescherming van onze waardevolle bodem en grondwater te kunnen continueren. Duidelijke afspraken over taakuitvoering, kennisborging en beheer van onze ondergrond is van belang. De bodem vormt op meerdere manieren de basis voor een duurzame toekomst.

Zeer Zorgwekkende Stoffen

Door de GenX-affaire (Chemours/ Dupont Dordrecht, GenX in drinkwater en gewassen) is de aandacht voor Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) in korte tijd enorm gegroeid. Het is duidelijk geworden dat stoffen die normaal bij productieprocessen zijn betrokken effecten kunnen hebben die ongewenst zijn en veel maatschappelijke beroering kunnen veroorzaken. Zelfs in zeer lage gehalten in lucht en water leidt de aanwezigheid van deze stoffen tot discussie, commotie en roep om maatregelen om emissie van deze stoffen naar de omgeving tegen te gaan. Welke stoffen betreft het?

- Zeer zorgwekkende stoffen: dit zijn stoffen die gevaarlijk zijn voor mens en milieu omdat ze bijvoorbeeld kankerverwekkend zijn, de voortplanting belemmeren of zich in de voedselketen ophopen. De aanwijzing van een stof als zeer zorgwekkend gebeurt op Europees niveau. Door het RIVM is een (niet-limitatieve) lijst opgesteld van inmiddels 1400 ZZS;
- Potentiële zeer zorgwekkende stoffen: stoffen die (nog) niet zijn aangewezen als zeer zorgwekkend, maar waarover gereede twijfels bestaan over de veiligheid voor mens, dier en omgeving. Deze stoffen vergen een aanpak die vergelijkbaar is met die van zeer zorgwekkende stoffen. Het RIVM heeft een lijst opgesteld waarin inmiddels ruim 300 potentiële ZZS zijn opgenomen.

In 2019 is gestart met een samenhangende en doelmatige aanpak van ZZS, met de volgende 2 accenten, namelijk een bronaanpak van (potentiële) ZZS via vergunningverlening en toezicht, en (keten)onderzoek naar de effecten van verspreiding naar de omgeving.

De resultaten voor 2020 zijn:

- ZZS Instrumenten en procedures voor:
  - bronaanpak van (potentiële) ZZS via vergunningverlening en toezicht;
  - (keten)onderzoek naar de effecten van verspreiding naar de omgeving.
- Een omgevingsdienst met ten aanzien van (potentiële) ZZS kundige adviseurs, vergunningverleners, toezichthouders en handhavers.
- Samenwerkingsvormen met de betrokken organisaties op grond van ZZS (OD's, gemeenten, PNB, waterschappen, RWS, ILT, GGD, RIVM, NVWA, drinkwaterbedrijven).

Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over de risico's voor mens en milieu bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen. In de Omgevingswet komt externe veiligheid terug in een ander jasje. We hebben het dan over 'omgevingsveiligheid'. Omgevingsveiligheid gaat over de vraag hoe we de beschikbare ruimte in Nederland veilig kunnen benutten, maar toch de risico's voor mensen door opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen zoveel mogelijk kunnen beperken.

Overheden moeten veiligheid zo vroeg mogelijk betrekken bij hun planvorming, dat is het uitgangspunt in de Omgevingswet. Daarom is het van groot belang dat gemeenten en provincie veiligheid meewegen bij het opstellen van hun omgevingsvisies. Bij het maken van omgevingsplannen moeten gemeenten eveneens rekening houden met omgevingsveiligheid. Externe veiligheid is nu nog in een groot aantal wetten en regels vastgelegd. Voor de uitvoering van deze wettelijke taken zijn vanaf 2006 financiële middelen beschikbaar gesteld door middel van rijksprogramma's (Programmafinanciering externe veiligheid en Impuls Omgevingsveiligheid). Deze middelen worden ook ingezet voor ontwikkeling, behoud en borging van kennis en expertise. Na 2019 zal het IOV-programma zeer waarschijnlijk beëindigd worden. Dit hangt af van de resultaten van het landelijk financieel lastenonderzoek dat momenteel plaatsvindt. Dit 'advies structurele financiering' onder leiding van de heer Van Belzen (Burgemeester Barendrecht)

onderzoekt de omvang van de bestuurlijke lasten met betrekking tot de taakuitvoering externe veiligheid. Daarbij zal eveneens bekeken worden hoe deze taken en activiteiten gefinancierd kunnen worden en bij welke partij het eigenaarschap ligt. Geadviseerd wordt in de gemeentelijke begroting voor 2020 ook externe veiligheid op te nemen.

De EV-specialisten van de OMWB zijn al begonnen met de voorbereiding op de omgevingswet. In de omgevingswet wordt voor de verantwoording van het groepsrisico een alternatief geïntroduceerd: de aandachtsgebieden. Voor de Brzo-bedrijven worden deze aandachtsgebieden berekend. Voor de gemeenten wordt in 2019 geïnventariseerd welke gemeentelijke bedrijven/activiteiten een aandachtsgebied zullen hebben. Gemeenten dienen de aandachtsgebieden op de omgevingsplankaart weer te geven. De gemeente kan de aandachtsgebieden aanwijzen als voorschriftengebieden. Geadviseerd wordt alvast na te gaan wat de consequenties hiervan zullen zijn en hoe de ambities t.a.v. omgevingsveiligheid in de omgevingsvisie kunnen worden vastgelegd.

Bouwunit

Per 1 juni 2017 is de OMWB gestart met de zogenoemde bouwunit. In dit bedrijfs-onderdeel worden voor de provinciale inrichtingen in ons werkingsgebied én voor de BRZO-bedrijven in het overige deel van de provincie Noord-Brabant de BRIKS-taken (bouwen, reclame, inritten, kappen en slopen) behandeld. Het begrip 'BRIKS' omvat echter alle activiteiten genoemd in artikel 2.1 en 2.2 van de Wabo, uitgezonderd de milieu-activiteiten. Het kan bijvoorbeeld ook gaan om een afwijking van het bestemmingsplan, een aanlegvergunning of monumentenvergunning. Daarnaast vallen ook sloop- en gebruiksmeldingen op grond van het Bouwbesluit onder de BRIKS-activiteiten. Voordien werd deze taak, vanaf de oprichting van de OMWB, op verzoek van de OMWB, door de gemeente Moerdijk uitgevoerd.

Naast de provinciale taken wordt de bouwunit steeds meer gevraagd voor het beoordelen van meldingen en het houden van toezicht bij totaalsloop (inclusief asbest). Door het samenvoegen van de asbesttaak (basistaak) met het melden van totaalsloop kan een efficiëntere werkwijze worden gehanteerd. Deze informatie is van groot belang om inzicht te krijgen in de afvalketen en de mogelijkheden van hergebruik (circulaire economie). De landelijke ontwikkelingen met name op het gebied van private kwaliteitsborging zorgen er voor dat de OMWB terughoudend is met het oppakken van deze taak voor gemeenten. Zolang er geen duidelijkheid is over de gevolgen en afstemming heeft plaatsgevonden met de gemeenten worden alleen opdrachten aanvaard die een structureel karakter hebben en/of gerelateerd kunnen worden aan bouwplannen van bedrijven. Het gaat dan immers om inrichtingen die toch al bij de OMWB voor het aspect milieu ter behandeling aanwezig zijn. Door de BRIKS-staken erbij te pakken kan een completer 'dossier' afgeleverd worden. Zeker als meerdere aspecten min- of meer tegelijkertijd spelen, zoals bouwen en milieu. Daarnaast heeft de OMWB de ambitie om oog en oorfunctie te vervullen voor het onderdeel brandveiligheid bij bestaande bouw.

2.1.2 Beleidskaders

De OMWB is een organisatie voor milieu en duurzaamheid, die in opdracht van de provincie en gemeenten taken realiseert. We voeren deze hoofdzakelijk wettelijke taken deels in (onder)mandaat namens de deelnemers uit. De beleidskaders voor deze uitvoering worden door de deelnemers als volgt bepaald:

1. Voor de toezicht- en handhavingstaak bepaalt elke deelnemer in een beleidsdocument (probleemanalyse en prioriteiten) de jaarlijkse doelstellingen. Daarbij wordt voldaan aan landelijke kwaliteitscriteria. Conform deze criteria wordt voor de toezicht- en handhavingstaken van deze deelnemers jaarlijks een handhavingsuitvoeringsprogramma opgesteld. Dit zoveel als mogelijk op basis van een samenhangend systeem van evaluatiegegevens van de uitvoering van het programma in het voorgaande jaar, een probleemanalyse en prioritering, rekening houdend met de aard en het naleefgedrag van bedrijven.
2. Voor vergunningverlening en wettelijke taken op het gebied van de specialismen (bodem, geluid, etc.) zijn de wettelijke eisen (waaronder ook lokale regelgeving) maatgevend, tenzij specifieke beleidsdoelstellingen zijn geformuleerd. Dit geldt eveneens voor de adviestaken. Voor de beleidstaken (ontwikkeling en uitvoering) zijn de lokale kaders leidend.

De OMWB streeft naar een uniforme wijze van uitvoering geven aan de wettelijke kaders op het gebied van milieu en omgevingsrecht. Hierbij werken we samen met onze deelnemers aan meer uniformiteit van werkprocessen, samenwerking tussen vergunningverleners, toezichthouders en juristen en efficiëntie en effectiviteit van gekozen werkwijzen.

Voor een goede borging van de VTH-taken zijn onze uitgangspunten:

- *Verantwoordelijkheid en vertrouwen:* Veiligheid en milieu zijn primair de eigen verantwoordelijkheid van bedrijven. Vertrouwen moet verdiend worden.
- *Risicogestuurd toezicht:* Toezicht vindt risicogestuurd plaats. Het meeste toezicht vindt plaats bij bedrijven met hoge risico's; minder toezicht vindt plaats bij bedrijven met een laag risico.
- *Prioritering preventief toezicht:* Frequentie en tijdsbesteding toezicht worden bepaald door naleefgedrag, klachtenpatroon, oordeel toezichthouder/vergunningverlener, complexiteit en omgeving.
- *Actuele vergunningen:* Vergunningen van bedrijven moeten actueel en handhaafbaar zijn. Nieuwe wetgeving en richtlijnen worden tijdig geïmplementeerd.
- *Integrale benadering bedrijven:* Vergunningverlening, toezicht, handhaving, externe veiligheid en andere specialismen werken samen in hun benadering van bedrijven. Bedrijven worden in hun omgeving gezien.

De basis voor het programma is het basistakenpakket, de MWB-norm, de aangeleverde werkprogramma's van gemeenten en provincie, de afspraken met de andere Brabantse omgevingsdiensten en de afspraken voor de landelijke uitvoering Brzo- en RIE4-taken (Brzo-OD's).

2.2 Programmabegroting

De programmabegroting bestaat uit 4 programmadelen:

- Programmadeel 1: vergunningverlening, toezicht en handhaving
- Programmadeel 2: adviezen en projecten
- Programmadeel 3: collectieve taken
- Programmadeel 4: overige exploitatiekosten

De programmaonderdelen worden hieronder nader toegelicht.

Programmadeel 1: vergunningverlening, toezicht en handhaving

Programmadeel 1 bestaat uit de wettelijke taken op het terrein van milieu, de zogenaamde VTH-milieutaken. Voor dit programmadeel vormt de in de vergadering van het AB van 15 december 2017 vastgestelde MWB-norm samen met het Gemeenschappelijk Uitvoeringskader en het LPF voor de niet-inrichtinggebonden taken de basis. De kaders van de MWB-norm en de NIG-taken zijn leidend zijn voor de uitvoering van de wettelijke basistaken.

Voor ongeveer 33.000 inrichtingen waarvan ruim 7.500 basistaakbedrijven, verschillende evenementen en het buitengebied:

- verleent de OMWB jaarlijks circa 600 vergunningen;
- beoordeelt de OMWB circa 1.500 meldingen;
- voert de OMWB circa 5.200 controles uit.

Hieruit vloeien bezwaar- en beroepprocedures, handhaving (circa 600 handhavingzaken) en strafrechtelijke onderzoeken voort. Van de circa 8.500 milieuklachten en ongewone voorvallen, wordt in de regel 35 procent binnen en 65 procent buiten kantoor tijd ingediend. Naast de controles bij bedrijven beoordelen we ook meldingen in het kader van het *Besluit bodemkwaliteit* en in het kader van asbest en houden we toezicht op basis van deze meldingen.

Programmadeel 2: adviezen en projecten

In programma 2 brengen deelnemers aan de hand van het werkprogramma de advies-taken op het terrein van milieu en overige taken uit het omgevingsrecht in. Deze zogenaamde verzoektaken omvatten de (milieu)metingen, adviezen en projecten op het gebied van bijvoorbeeld Brzo, geluid, bodem, (afval)water, lucht, asbest, communicatie, juridische zaken, bouwtaken, ruimtelijke-planvormingsprocessen, externe veiligheid, duurzaamheid, energie en omgevingsbeleid. Deze taken hebben vaak een wettelijke grondslag, zijn onderdeel van beleidsambities of bieden de opdrachtgever toegevoegde waarde.

In 2020 verwachten we op basis van uitgevoerde werkprogramma's van voorgaande jaren verzoeken en vragen voor onderzoek en advies af te handelen op het terrein van:

- het verbod op asbestdaken;
- milieuadvisering voor RO;
- energie;
- aanleg van gesloten bodem- en energiesystemen;
- onderzoek en advies afvalwater;
- toezicht afvalwater bij horeca;
- programma luchtkwaliteit, preventieve geluidsmetingen en onderzoek naar de aanwezigheid van legionella in koeltorens;
- implementatie en doorontwikkeling van GIS;
- begeleiding in de voorbereiding op de *Omgevingswet*.

Programmadeel 3: collectieve taken

Het programma voor de collectieve taken, inclusief resultaatverplichtingen, wordt jaarlijks door de deelnemers vastgesteld. Jaarlijks wordt samen met de klankbordgroep bestaande uit deelnemers het collectieve takenprogramma opgesteld en gemonitord. Alle onderdelen (activiteiten en projecten) in het programma worden met duidelijke kaders projectmatig uitgevoerd. Aan de hand van voortgangsrapportages worden de deelnemers geïnformeerd.

Het programma bestaat grofweg uit twee onderdelen, namelijk: Structurele onderwerpen en incidentele onderwerpen.

De structurele onderwerpen bestaan uit:

- opstellen en monitoren van het programma;
- klachten- en crisisorganisatie, inclusief de 24/7 bereikbaarheid;
- de BPO projecten;
- (bestuurlijke) samenwerking met partners, zoals OM, veiligheidsregio, waterschappen, andere omgevingsdiensten;
- data ontwikkeling ten behoeve van informatiedelen en risicogericht werken.

De meer incidentele projecten hebben betrekking op:

- het voorbereiden van ketengerichte aanpak;
- het voorbereiden van de branchegerichte aanpak.

Programmadeel 4: overige exploitatiekosten

In programma 4 zijn de werkzaamheden die buiten voorgaande programma's vallen ondergebracht. Het gaat hierbij om de levering van producten en diensten aan zowel deelnemers als niet-deelnemers via derden. Het betreft hier onder andere de kosten voor luchtkwaliteitsmetingen, laboratoriumkosten en kosten van e-noses. Ook subsidieprojecten zijn in dit programma opgenomen. De kosten van de levering alsmede de incidentele kosten (kosten om te komen tot contractafspraken) en structurele kosten (kosten voor coördinatie en overhead) van de organisatie worden aan de deelnemers doorbelast.

2.2.1 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Het BBV schrijft een overzicht algemene dekkingsmiddelen voor. Hierin worden de algemene dekkingsmiddelen zoals lokale heffingen, algemene uitkering, dividend et cetera nader toegelicht. Voor de OMWB zijn deze niet van toepassing.

2.2.2 Overzicht kosten van overhead

Het BBV schrijft voor dat kosten van overhead afzonderlijk worden begroot en verantwoord. De totale kosten van overhead voor de gehele organisatie worden aan de lastenkant in één overzicht gepresenteerd. Volgens de definitie van het BBV worden tot de overhead gerekend *"Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces"*.

Gelet op deze definitie worden de volgende kosten tot de overhead gerekend:

- leidinggevenden primair proces;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- managementondersteuning primair proces;
- financiën, toezicht en controle op de eigen organisatie;
- informatievoorziening en automatisering, m.u.v. direct toe te rekenen kosten;
- HRM;
- facilitaire zaken en DIM;
- inkoop;
- juridische zaken;
- interne en externe communicatie.

In het exploitatieoverzicht 2020 zijn de kosten van overhead afzonderlijk gepresenteerd.

2.2.3 Het bedrag voor onvoorzien

Evenals in voorgaande begrotingen is voor 2020 een bedrag voor onvoorzien opgenomen van € 150.000. Dit bedrag wordt toereikend geacht.

2.3 Paragrafen

In het BBV is een zevental verplichte paragrafen benoemd. Voor de OMWB zijn de volgende paragrafen van toepassing:

- financiering;
- weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- bedrijfsvoering.

Deze worden hierna verder toegelicht.

2.3.1 Financiering

In deze paragraaf gaan we in op ontwikkelingen en uitgangspunten voor de kasgeldlimiet, de rente, de geldleningen en het treasury-beleid. De doelstellingen van de treasury-functie zijn in het Treasurystatuut Omgevingsdienst Midden- en West Brabant (2018) opgenomen. De voornaamste doelstellingen zijn het beperken van financiële risico's en het verbeteren van het renteresultaat. In het statuut zijn verder de spelregels vastgelegd voor de treasury-functie en diverse uitgangspunten voor het risicobeheer.

Schatkistbankieren

Overheden moeten sinds 2014 tegoeden uitsluitend bij het Rijk of andere decentrale overheden wegzetten. Dit is primair bedoeld om de staatsschuld terug te dringen. Gelet op de huidige wijze van bevoorschotting verwacht de OMWB gedurende het jaar voldoende liquide middelen te hebben. Dagelijks worden tegoeden die boven de limiet van € 250.000 uitkomt automatisch afgestort naar de schatkist.

Leningen en kredietfaciliteiten

Voor de financiering van de investeringen 2020 en volgende jaren zal naar verwachting geen extra langlopende lening noodzakelijk zijn. Het investeringsniveau is beperkt en kan met eigen middelen worden gefinancierd.

Bij de BNG heeft de OMWB een kredietfaciliteit van € 0,8 miljoen. De verwachting is dat dit toereikend is.

Rentevisie

Hoewel de investeringen qua omvang beperkt zijn, is het voor verantwoorde financieringsbeslissingen vereist om een goede inschatting van de renteontwikkelingen te maken. Onderscheiden worden rente voor kortlopende leningen (≤ 1 jaar) en rente voor langlopende leningen (≥ 1 jaar). De ontwikkeling van de korte rente is afhankelijk van de inflatie. De hoogte van de lange rente wordt vooral bepaald door de economische groei. Voor de begroting 2020 is gekozen voor een rente van 0% tot 1% voor kortlopende leningen en 1% tot 2% voor de langlopende leningen.

Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten voor het renterisicobeheer:

- geen overschrijdingen van de renterisiconorm conform de Wet financiering decentrale overheden;
- afstemming van nieuwe leningen/uitzettingen op de financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- maximale afstemming van de rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting op de actuele rentestand en de rentevisie.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet stelt de Wet Fido een norm voor het maximumbedrag voor de financiering van de bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar). De kasgeldlimiet voor gemeenschappelijke regelingen is 8,2% van het begrotingstotaal.

Voor de berekening van de kasgeldlimiet komen de volgende posten in aanmerking:

- de opgenomen gelden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van minder dan één jaar;
- de schuld in rekening-courant;
- de voor korter dan één jaar ter bewaring in de kas gestorte gelden van derden, en overige geldleningen die geen onderdeel zijn van de vaste schuld.

Deze posten worden verminderd met het gezamenlijk bedrag van:

- de contante kasgelden;
- de tegoeden in rekening-courant;
- de overige uitstaande gelden met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar.

Rentetoerekening

Op grond van het BBV dient de paragraaf financiering inzicht te geven in:

- de rentelasten;
- het renteresultaat;
- de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen en projecten.

In de begroting 2020 is een bedrag voor rente opgenomen van € 10.000. Dit bedrag is de som van de verschuldigde rente op de leningen en de eventuele bankkosten, rente kort geld, etc. Rentebaten worden niet verwacht, gezien de lage tot nihil rentestand.

2.3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt het weerstandsvermogen van de OMWB toegelicht en afgezet tegen de geïdentificeerde risico's.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is het vermogen om niet begrote, en substantiële financiële tegenvallers op te kunnen vangen. Het weerstandsvermogen geeft de robuustheid van de financiële huishouding weer. De beoordeling daarvan vergt inzicht in de omvang van de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen bestaat uit de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de berekende benodigde weerstandscapaciteit op basis van het vastgestelde risicoprofiel.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit (risicoprofiel)}}$$

Als beleidsdoelstelling voor het weerstandsvermogen is een ratio voor het weerstandsvermogen opgenomen. De OMWB streeft naar een ratio van 1,0-1,4. In het algemeen wordt een ratio van 0,8 tot 1,0 als matig bestempeld; een ratio boven 1,4 als ruim voldoende.

Weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen van een organisatie om de financiële gevolgen van de onderkende risico's te kunnen dekken: onbenutte ruimte in de reguliere begroting, vrij aanwendbare reserves en eventuele stille reserves die te gelde kunnen worden gemaakt.

De OMWB beschikt over twee reserves:

- *Algemene reserve*
De geraamde stand van de Algemene Reserve per 1-1-2020 bedraagt € 1.474.000.
- *Reserve huisvesting*
Deze bestemmingsreserve heeft per 1 januari 2020 een saldo van ca € 67.000. Omdat ieder jaar een vrijval plaatsvindt ten gunste van de exploitatie en deze vrijval is verwerkt als dekkingsmiddel in de begroting 2020 en de meerjarenramingen, is deze reserve niet inzetbaar voor de weerstandscapaciteit.

Benodigde weerstandscapaciteit op basis van het risicoprofiel

De geïnventariseerde risico's met daarbij het ingeschatte maximum schadebedrag en de inschatting van de kans op optreden, leveren gezamenlijk de omvang van de benodigde weerstandscapaciteit op.

Geinventariseerde risico's

Voor 2020 is deze risico-inventarisatie geactualiseerd. Dit leidt tot de volgende risico's:

Risico's	Maximale bedrag schade	Kans op optreden risico	Gewogen risico
1. Niet betalen facturen	200	25%	50
2. Arbitrage VVGB-gelden	750	30%	225
3. Ziekteverzuim	200	25%	50
4. Inhuur versus vast personeel	500	50%	250
5. Transitie	500	50%	250
6. Problematiek arbeidsmarkt	200	50%	100
7. Invoering MWB-norm	1.000	50%	500
8. Vennootschapsbelasting	100	25%	25
Totaal	3.450		1.450

Bedragen x € 1.000

Beoordeling beschikbaar weerstandsvermogen

Op basis van de beschikbare weerstandscapaciteit, die op basis van de begroting per ultimo 2020 € 1.474.000 bedraagt en de berekende benodigde weerstandscapaciteit op basis van het risicoprofiel, kan het weerstandsvermogen als volgt worden berekend.

$$€ 1.474.000 / € 1.450.000 = 1,02$$

Risicoprofiel voldoende

Toelichting op de risico's

1. Niet betalen facturen door verschillen van inzicht tussen opdrachtgever en opdrachtnemer

In de afgelopen jaren zijn regelmatig discussies geweest over het al dan niet betalen van facturen. De laatste jaren is dit beduidend minder het geval. Desondanks wordt voorzichtigheidshalve rekening gehouden met een risico op niet betalen. De maximale omvang hiervan wordt thans op € 200.000 ingeschat en de kans op optreden wordt op 25 procent ingeschat.

Maatregelen

De OMWB communiceert frequent en tijdig met de deelnemers over de realisatie van de werkprogramma's. Hierbij worden afspraken e.d. beter vastgelegd.

2. Arbitragetrajecten VVGB

Drie gemeenten betwisten het besluit van het algemeen bestuur over de besteding van de VVGB-gelden. Hiervoor liep een arbitragetraject; dit heeft niet geleid tot een standpunt. Ten tijde van het samenstellen van de begroting loopt de OMWB het risico dat als de drie gemeenten in het gelijk worden gesteld, de OMWB ook de andere deelnemers de VVGB-gelden moet teruggeven. De maximum schade wordt ingeschat op € 750.000, met een kans op optreden van 30% en derhalve een gewogen risico van € 225.000.

Maatregelen

Komen tot bestuurlijke afwikkeling van de VVGB-gelden.

3. *Ziekteverzuim*

Wij houden in ramingen rekening met een ziekteverzuim van maximaal 4,5 procent. Een hoger ziekteverzuim verwachten wij niet, maar het risico is niet uit te sluiten. Daarbij zien we een landelijke ontwikkeling van langer ziekteverzuim als gevolg van burn-out en dergelijke. De maximale kosten van vervanging door meer ziekteverzuim dan geraamd, schatten wij in op € 200.000. De kans wordt ingeschat op maximaal 25%.

Maatregelen

Het management reageert alert op ziektemeldingen. Dit wordt ondersteund met specifieke software. Langdurig verzuim krijgt extra aandacht en we bevorderen succesvolle re-integratie.

4. *Inhuur versus eigen personeel*

In de begroting van de OMWB is het uitgangspunt dat de taken worden verricht door eigen personeel. Als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt is het niet mogelijk om op korte termijn het personeelsbestand op het niveau van de begroting te krijgen (252 FTE). Dat betekent dat we afhankelijk zijn van de inhuur van derden voor de uitoefening van de taken. Deze externe inzet is duurder dan de uitvoering met eigen personeel. Vandaar dat dit is opgenomen in de risicotabel.

Maatregelen

Dit risico is te ondervangen door aanneming van eigen personeel. Beperkende factor hierbij is de arbeidsmarkt. Vandaar dat gezamenlijk met de twee andere Omgevingsdiensten in Brabant wordt bekeken hoe we onze positie op de arbeidsmarkt kunnen verbeteren. Daarbij wordt opgemerkt dat een flexibele schil ook voordelen heeft zodat sneller kan worden op- en afgeschaald als het werkaanbod wijzigt.

5. *Transitie organisatie*

De eisen die aan onze organisatie en medewerkers worden gesteld verandert snel. Dit is aan de ene kant gericht op de inhoud van het werk, aan de andere kant zien we dat ook andere vaardigheden worden gevraagd. In de opleidingen wordt hier volop aandacht aan besteed. Medewerkers zullen hun rol binnen de organisatie kunnen oppakken. De verwachting is dat dit niet in alle individuele gevallen gaat lukken. Het risico dat hiermee samenhangt wordt ingeschat op € 500.000 met een kans van maximaal 50%. Dit risico is verlaagd als gevolg van de verdere doorontwikkeling van de organisatie (was 80%).

Maatregelen

Het uitvoeren van een correct en zorgvuldig personeelsbeleid, waaronder een adequaat opleidingsprogramma.

6. *Problematiek arbeidsmarkt*

Als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt is de OMWB niet in staat om de vacatures binnen de vastgestelde formatie van 228 fte in te vullen. Dit is aanvulling op het risico genoemd onder 4. Hierdoor moet inhuur bij derden plaatsvinden. Deze uitvoeringsuren zijn duurder dan die van eigen personeel. Als uitgegaan wordt van 20.000 uur, dan bedraagt het maximale risico daarmee € 200.000.

Maatregelen

Strakke budgettering en margesturing zijn maatregelen om dit risico in voldoende mate te mitigeren.

7. Invoering MWB-norm

De begroting is opgesteld op basis van de MWB-norm. Enerzijds betekent dit dat een aantal gemeenten dient toe te groeien naar een aanvaardbaar minimum niveau voor de inrichting gebonden taken op basis van het gevalideerde IB-bestand 2.0, anderzijds is er een aantal gemeenten dat op dit moment een hogere ambitie heeft dan het aanvaardbaar minimumniveau. Deze gemeenten hebben het recht om deze ambitie met jaarlijks maximaal 25% af te schalen. De OMWB loopt hier een risico. De kans wordt ingeschat op maximaal 50%.

Maatregelen

Een deel van de formatie wordt aangehouden als flexibele schil. Hierdoor is de OMWB in staat om af te schalen als het werkaanbod vanuit de deelnemers achterblijft. Daarnaast het onderhouden van contacten met de opdrachtgevers en goede afspraken maken rondom werkpakketten met bestuurlijk commitment.

8. Vennootschapsbelasting

De OMWB is – gesteund door de fiscaal adviseur – van mening dat zij niet vennootschapsbelastingplichtig is. Dit ligt voor bij de belastingdienst ter bevestiging. Deze bevestiging is nog niet ontvangen, vandaar het risico van € 100.000 (met een kans van 25%).

Maatregelen

Het adequaat volgen van de fiscale positie, gesteund door externe deskundigheid op dit onderdeel.

Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

Risicomangement

Risicomangement is het effectief omgaan met de kansen en bedreigingen die de realisatie van de organisatiedoelstellingen kunnen beïnvloeden. Hiervoor is het van belang dat er een continu proces wordt ingericht van identificeren, prioriteren en beheersen. Hierdoor kunnen goed onderbouwde keuzes gemaakt worden met betrekking tot:

- Welke risico's gedragen kunnen worden?
- Welke beheersmaatregelen kunnen getroffen worden?
- Welke middelen moeten, ter afdekking van risico's, gereserveerd worden?

De wijze waarop met risico's wordt omgegaan kent de volgende alternatieven:

- vermijden (bijvoorbeeld: stoppen met bepaalde activiteiten);
- beheersen (bijvoorbeeld: maatregelen treffen door processen, procedures of organisatiecultuur aan te passen);
- overdragen (bijvoorbeeld: verzekering afsluiten of activiteit uitbesteden);
- accepteren.

De OMWB heeft middels de uitvoering van het Interne Controleplan zicht op risico's en dat moet leiden tot minimalisatie van de risico's, dan wel het treffen van tijdige maatregelen.

Normering weerstandsvermogen

Op basis van het BBV is het verplicht om op basis van risico-inschatting een kwalificatie te geven van de omvang van het weerstandsvermogen. Dat is hierboven toegelicht. Voor de normering van het weerstandsvermogen in relatie tot de deelnemers heeft het Dagelijks Bestuur besloten om het Algemeen Bestuur een afzonderlijk voorstel te doen. Dit voorstel voor de normering komt er in de kern op neer dat 5% van het (begrotingstotaal/jaarrekening)totaal van de exploitatierekening wordt aangehouden als weerstandsvermogen. Daarbij wordt een onder- en een bovengrens voorgesteld van respectievelijk 4% en 6%. Binnen deze bandbreedte is het weerstandsvermogen toereikend vanuit de optiek van het Dagelijks Bestuur.

Financiële kengetallen

Het BBV schrijft voor dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een aantal verplichte kengetallen moet worden opgenomen. Doel daarvan is inzicht te geven in de financiële positie van de organisatie.

Financiële kengetallen

Financiële kengetallen	Jaarrekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Netto schuldquote	-9,3%	-3,1%	-2,9%
Solvabiliteitsratio	43,0%	31,2%	30,9%
Structurele exploitatieruimte	-7,5%	0,0%	-0,1%
Grondexploitatie*	-	-	-
Belastingcapaciteit*	-	-	-

*niet van toepassing voor de OMWB

Netto schuldquote (en netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen)

Het BBV schrijft hier feitelijk twee kengetallen voor. Vanwege het ontbreken van verstrekte leningen zijn de twee kengetallen voor de OMWB identiek. De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en aflossingen op de exploitatie. Netto wil zeggen dat van de schulden eventueel uitgezette gelden zijn afgetrokken. De schuldenlast wordt vervolgens uitgedrukt in een percentage van de begrotingsomvang exclusief mutaties reserves. Een negatief percentage geeft aan dat er per saldo geen sprake is van een netto schuld, maar een positief saldo.

Solvabiliteitsratio

Met de solvabiliteit wordt aangegeven hoe groot het aandeel is van het eigen vermogen in het totaal van de passiva. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de OMWB in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger deze ratio, hoe groter de weerbaarheid van de organisatie.

Structurele exploitatieruimte

Door het zuiveren van de incidentele lasten en baten en de mutaties in de reserves, ontstaat het beeld in hoeverre er sprake is van een structureel sluitende begroting. De structurele lasten en baten worden in dit kengetal uitgedrukt als een percentage van de totale baten (voor mutaties reserve) van het betreffende jaar. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

2.3.3 Bedrijfsvoering

Deze paragraaf geeft inzicht in de beleidsvoornemens voor de bedrijfsvoering. Naast de reguliere activiteiten zijn voor bedrijfsvoering vanuit het primaire proces een aantal majeure ontwikkelingen relevant:

- *De omgevingswet*
Deze ingrijpende wetwijziging heeft binnen de bedrijfsvoering op meerdere plaatsen effect op de werkzaamheden onder andere het Digitaal Stelsel Omgevingswet;
- *De vernieuwing informatievoorziening*
Na de vervanging van de diverse systemen in 2019 en het aanpassen van werkwijzen wordt in 2020 de informatievoorziening doorontwikkeld. Denk ook aan ontwikkelingen als Business Intelligence (BI), Informatiegestuurd werken en Datawarehousing.

Human Resource Management

De komst van de Omgevingswet is daarin de grootste verandering. Deze wet vraagt van onze medewerkers een actievere opstelling als adviseur. Dit betekent ontwikkelen van het zittend personeel (vaardigheden en competenties), alsook werven van nieuw personeel.

Er is momenteel krapte op het aanbod in de arbeidsmarkt. Voor de OMWB is het van groot belang zich te profileren als een moderne, aantrekkelijke werkgever met goede arbeidsvoorwaarden, ontwikkelmogelijkheden en een duurzame inzetbaarheid van het personeel. Hierbij past een modern personeelsbeleid. Op grond van het bovenstaande richt HR zich in 2020 op:

Opleiden en ontwikkelen

We bereiden onze medewerkers voor op de komst van de Omgevingswet en daarmee samenhangende veranderingen. We gaan onze medewerkers waar mogelijk zelf opleiden. We investeren veel in talentontwikkeling om te blijven voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1.

Strategische personeelsplanning

De capaciteit en kwaliteit van ons personeelsbestand dient ingezet te worden daar waar het nodig is. Flexibiliteit in het personeelsbestand (in-, door- en uitstroom) is van groot belang en afgestemd op wat nodig is om ons werkprogramma en aanvullende opdrachten te kunnen uitvoeren. Om dit te realiseren leggen we de focus op strategische personeelsplanning. Interne mobiliteit, maar ook het begeleiden van medewerkers naar externe organisaties maakt hiervan onderdeel uit.

Informatietechnologie

In 2018 en 2019 wordt een belangrijke transformatie en vernieuwing gerealiseerd in het ICT-landschap van de OMWB. Zodat we volledig digitaal, rechtmatig en archiefwaardig kunnen werken en klaar zijn voor toekomstige ontwikkelingen.

Aansluitend zal in 2020 op basis van het nieuwe ICT-landschap de voorbereiding op de implementatie van de *Omgevingswet* en met name het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) vorm moeten krijgen. Ook risicogericht werken maakt hier onderdeel van uit. Deze ontwikkeling zal een belangrijke impact hebben op de informatievoorziening voor samenwerking met de deelnemers en de ketenpartners. Tevens zullen daarmee extra eisen worden gesteld aan de onderliggende ICT-systemen. Gebaseerd op de huidige inzichten zal daarbij vanaf 2019/2020 de focus moeten liggen op:

- doorontwikkeling tot een integrale objecten- en activiteitenregistratie;
- digitale beschikbaarheid en toegankelijkheid van VTH-informatie op tactisch en strategisch (beleids)niveau;
- nieuwe digitale opbouw van documenten en dossiers, mede gebaseerd op thema's binnen de Omgevingswet en verdere specificering daarvan;
- (gestandaardiseerde) gegevensuitwisseling met ketenpartners;
- aansluiting op landelijke voorzieningen c.q. het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Communicatie

Wij hechten aan goede communicatie met onze stakeholders. De afgelopen jaren is hierin veel geïnvesteerd. Denk aan het digitale relatiemagazine OMWB[In Beeld] voor bestuurlijke en ambtelijke relaties en de in 2018 vernieuwde website. In 2020 verwachten we dat de in 2019 te ontwikkelen online strategie zijn vruchten afwerpt. De bekendheid is vergroot en onder andere de arbeidsmarkt weet ons beter te vinden. Intern weten we elkaar door kennisdeling beter te vinden.

Financiën en Control

De rode draad voor het team Financiën en Control is de organisatie en externe partners te ondersteunen met een goede financiële informatievoorziening en risicomanagement. Belangrijke pijler hierin is het nieuwe ICT-systeem AFAS dat op 1 januari 2019 operationeel is geworden. Met dit systeem zal de administratie op een efficiëntere en effectievere manier worden gevoerd.

Financieel beleid

In instrumentele zin zijn alle onderdelen van het financiële beleid actueel en waar nodig door het algemeen bestuur vastgesteld. Een actueel beleid is een randvoorwaarde voor een goede bedrijfsvoering, advisering en P&C-producten. We houden dit beleid actueel, en waar het algemeen bestuur de regels moet vaststellen, zullen we dit vroegtijdig aan het algemeen bestuur ter besluitvorming voorleggen.

Budgetbeheersing en informatievoorziening (reviews)

Sturing en beheersing van de financiën zijn relevant en heeft prioriteit voor de OMWB. Het nieuwe financiële systeem zal hieraan verder bijdragen. Hierdoor zullen de op te leveren interne en bestuurlijke rapportages wederom een verbeterslag ondergaan.

Planning- en controlcyclus

In de planning-en-controlcyclus zijn producten als de kadernota, jaarrekening, begroting en bestuursrapportages opgenomen. In het spoorboekje planning en control staan deze producten inclusief datum van oplevering. Door volgens deze structuur te werken, krijgt het bestuur deze producten op tijd en met een goede kwaliteit ter besluitvorming voorgelegd.

Interne controle

Binnen de OMWB is een Intern Controleplan vastgesteld. Hierin zijn de belangrijkste financiële processen uitgewerkt op basis van een risicoanalyse. Inmiddels is de interne controle een vast onderdeel van het team Financiën en Control. Vanuit de interne controle zijn de meest risicovolle processen gecontroleerd. Met de hieruit voortkomende bevindingen kunnen we tijdig bijsturen.

3 Financiële begroting

3.1 Uiteenzetting financiële positie en toelichting

Algemeen

De exploitatiebegroting bevat de verwachte baten en lasten voor het boekjaar 2020. Daarbij is de Kaderbrief 2020 als uitgangspunt gehanteerd. Aangezien de begroting 2020 in dezelfde periode is opgesteld als de jaarrekening 2018 is zoveel mogelijk met deze actuele kennis rekeninggehouden.

De financiële uitgangspunten zijn verder vermeld in voorgaande paragraaf, hetgeen een samenvatting is uit de eerder met het bestuur gedeelde Kaderbrief 2020.

Geprognosticeerde begin- en eindbalans voor het begrotingsjaar

Hiervoor wordt verwezen naar het onderdeel 4.4; toelichting op de meerjarenraming. Daar zijn, voor een betere vergelijking, de betreffende bedragen afgezet tegen de meerjarencijfers tot en met 2022.

Investerings/verloop van de reserves en voorzieningen

De voorgenomen investeringen zijn meerjarig toegelicht onder paragraaf 4.3., inclusief een berekening van de daarbij behorende afschrijvingen. Ook voor de reserves is een meerjarig overzicht opgenomen.

In bijlage 2 is het verloop van de *reserves* weergegeven. De OMWB heeft geen voorzieningen, anders dan een voorziening voor dubieuze debiteuren.

3.2 Begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023

Het overzicht van baten is als volgt:

Baten	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Meerjarenbegroting		
				2021	2022	2023
Deelprogramma 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving deelnemersbijdrage	20.428	19.389	19.656	19.743	19.831	19.831
Deelprogramma 2: Advies en Projecten	5.280	6.832	8.958	8.958	8.958	8.958
Programmadeel 3: Collectieve taken	1.556	1.680	1.556	1.556	1.556	1.556
Programmadeel 4: Buiten werkprogramma	3.671	1.247	1.391	1.391	1.391	1.391
Programmadeel 4: Overige exploitatiebaten	699	610	1.184	1.184	1.184	1.184
Totaal baten	31.634	29.758	32.743	32.831	32.919	32.919
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	884	-23	-23	-23	-21	0
Stortingen reserves	-297	-	-	-	-	-
Onttrekkingen reserves	1.120	23	23	23	21	-
Totaal reserves	823	23	23	23	21	-
Totaal baten	32.458	29.781	32.766	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.707	0	0	0	0	0

Bedragen x € 1.000

Het overzicht van de lasten primair proces is als volgt:

Lasten	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Meerjarenbegroting		
				2021	2022	2023
Primair proces						
Personeelslasten						
Salarissen	15.861	17.775	18.351	18.351	18.351	18.351
Reiskosten	-	563	574	574	574	574
Overige personeelskosten	224	139	142	142	142	142
Inhuurbudgetten	2.836	382	2.380	2.380	2.380	2.380
Detacheringsinkomsten	125-	-	-	-	-	-
Subtotaal	18.795	18.859	21.447	21.447	21.447	21.447
Rente en afschrijvingen						
Afschrijvingen	217	210	235	234	250	183
Subtotaal	217	210	235	234	250	183
Huisvesting en organisatie						
Huisvesting en facilitaire kosten	114	132	135	135	135	135
Externe werkplekken	62	63	64	64	64	64
Tractie	72	79	81	81	81	81
ICT budgetten	67	122	124	124	124	124
Subtotaal	316	396	404	404	404	404
Overige kosten						
Laboratoriumkosten	1.437	600	600	600	600	600
Milieumetingen	382	480	506	506	506	506
SSIB	171	-	-	-	-	-
Luchtkwaliteitsmetingen/ E-noses	87	76	78	78	78	78
Subtotaal	2.077	1.156	1.184	1.184	1.184	1.184
Algemene kosten	-	-	-	-	-	-
Subtotaal	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten primair proces	21.405	20.621	23.270	23.269	23.285	23.218

Bedragen x € 1.000

Het overzicht van de kosten overhead is als volgt:

Lasten	Realisatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Overhead						
Personeelslasten						
Salarissen	3.455	4.112	4.721	4.721	4.721	4.721
Reiskosten	532	-	-	-	-	-
Overige personeelskosten	998	821	837	837	837	837
Inhuurbudgetten	525	-	-	-	-	-
Detacheringsinkomsten	31-	-	-	-	-	-
Subtotaal	5.479	4.933	5.558	5.558	5.558	5.558
Huisvesting en organisatie						
Huisvesting en facilitaire kosten	1.004	863	880	880	880	880
Facilitaire kosten	-	151	154	154	154	154
Accountantskosten / overigen	415	479	489	489	489	489
ICT budgetten	1.975	2.584	2.266	2.355	2.424	2.470
Subtotaal	3.394	4.077	3.789	3.878	3.947	3.993
Algemene kosten						
Huis op Orde	455	-	-	-	-	-
Uitbetalen resultaat	-	-	-	-	-	-
Databeheer	6	-	-	-	-	-
subtotaal	461	-	-	-	-	-
Totaal lasten overhead	9.334	9.010	9.347	9.436	9.505	9.551
Overig						
Rentekosten	13	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	150	150	150	150	150
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Subtotaal	13	150	150	150	150	150
Totaal lasten overig	13	150	150	150	150	150
Totaal lasten	30.751	29.781	32.766	32.854	32.939	32.918

Bedragen x € 1.000

Op grond van het BBV wordt inzicht verschaft in de structurele en incidentele baten en lasten voor de OMWB. In het volgende overzicht wordt dit weergegeven:

	2020		2021		2022		2023	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Structureel	32.743	32.766	32.831	32.854	32.919	32.939	32.919	32.918
Incidenteel	-	-	-	-	-	-	-	-

Bedragen x € 1.000

4 Toelichting op de begroting 2020

4.1 Toelichting op de baten

De baten van de OMWB bestaan voor het grootste deel uit bijdragen van onze deelnemers voor diensten en producten die zij afnemen. De baten zijn gebaseerd op de omvang van de werkprogramma's 2019. Daarbij zien we een aanzienlijke toename van het aantal verzoektaken de laatste jaren. In bijlage 1 zijn de bijdragen voor 2020 per deelnemer gespecificeerd weergegeven.

Vaststellen tarieven

Op basis van de exploitatiebegroting zijn de gemiddelde kosten per tariefgroep en de uurtarieven te berekenen. Deze tarieven zijn in bijlage 4 opgenomen. In de begroting 2020 is bij de baten rekening gehouden met een stijging van 3% (dit is een gewogen percentage gebaseerd op de stijging van de loonkosten 3,5% en de materiële budgetten van 2%). Deze 3% is ook doorberekend in de uurtarieven. Het gemiddelde tarief voor 2020 bedraagt afgerond € 92,20 (tarief 2019 € 89,50). Daarbij opgemerkt dat de uurtarieven op basis van de deskundigheid zijn. Zie bijlage 4 voor een specificatie van de tarieven.

4.2 Toelichting op de lasten

Voor de begroting 2020 worden de ramingen van de kosten vergeleken met die van 2019. Het gaat hierbij om wijzigingen die van structurele aard zijn. Waar nodig zijn de verschillen nader toegelicht.

Personeelkosten	Begroting 2019	Begroting 2020
Primair proces		
Salarissen	17.775	18.351
Reiskosten	563	574
Overige personeelskosten	139	142
Inhuurbudgetten	382	2.380
Subtotaal personeelskosten	18.859	21.447

Bedragen x € 1.000

De stijging in de salariskosten van € 576.000 kan als volgt worden gespecificeerd:

- Voor de indexering is rekening gehouden met 3,5% voor 2020;
- Aan garantietoelagen SBK is een bedrag geraamd in totaliteit van € 377.000 voor het primaire proces;
- Voor 2019 heeft een herijking plaatsgevonden van de inschaling van de 228 FTE op basis van de actualiteit en aanwezige kennis en ervaring.

De reiskosten:

- De reiskosten voor het primaire proces werden eerder begroot onder de overhead. Dit is gecorrigeerd in de begroting 2020;
- Voor wat betreft het budget zijn geen bijzonderheden te vermelden (index 2%).

De overige personeelskosten:

- Geen bijzonderheden; betreft met name kosten voor opleidingen

De stijging van de inhuurbudgetten wordt veroorzaakt door:

- De formatie is gebaseerd op 228 fte. Het werkaanbod is circa 34.000 uur hoger dan met deze formatie bewerkstelligd kan worden (252 fte), dit betreft circa 23/24 FTE. Hiervoor is een inhuurbudget opgenomen, uitgaande van een gemiddeld inkooptarief van € 70 per uur. In totaal is € 2.380.000 aan inhuurbudget opgenomen.

Rente en afschrijvingen	Begroting 2019	Begroting 2020
Rentekosten	-	-
Afschrijvingen	210	235
Totaal rente- en afschrijvingen	210	235

Bedragen x € 1.000

De rente en afschrijving:

- Meerjarig zijn de afschrijvingen inbeeld gebracht bij het meerjareninvesteringsprogramma;
- De rente is verantwoord onder treasury (ca € 10.000).

Huisvesting en organisatie	Begroting 2019	Begroting 2020
Primair proces		
Huisvesting en facilitaire kosten	132	135
Externe werkplekken	63	64
Tractie	79	81
ICT budgetten	122	124
Subtotaal huisvesting en organisatie	396	404

Bedragen x € 1.000

De kosten van huisvesting en organisatie:

- De stijging hangt samen met de indexering van 2,0%;
- Geen bijzonderheden.

Overige kosten	Begroting 2019	Begroting 2020
Laboratoriumkosten	600	600
Milieumetingen	480	506
BRIKS	-	-
Luchtkwaliteitsmeting/E-noses	76	78
Totaal Overige kosten	1.156	1.184

Bedragen x € 1.000

De overige kosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

- Indexering van 2%;
- De overige kosten hangen direct samen met de in rekening te brengen bedragen bij deelnemers en niet-deelnemers. Derhalve een budgetneutraal effect.

Lasten Overhead	Begroting 2019	Begroting 2020
Personeelslasten		
Salarissen	4.112	4.721
Reiskosten	-	-
Overige personeelskosten	821	837
Inhuurbudgetten	-	-
Detacheringsinkomsten	-	-
Subtotaal	4.933	5.558

Huisvesting en organisatie		
Huisvesting en facilitaire kosten	863	880
Facilitaire kosten	151	154
Accountantskosten / overigen	479	489
ICT budgetten	2.584	2.266
Subtotaal	4.077	3.789

Totaal lasten overhead	9.010	9.347
-------------------------------	--------------	--------------

Bedragen x € 1.000

De kosten van overhead worden afzonderlijk in de begroting verantwoord:

- Voor de indexering is 2% toegerekend op de materiële budgetten;
- De salariskosten van accountmanagement stonden eerst onder primair proces en zijn nu verantwoord onder bedrijfsvoering. Dit verklaard de stijging, bovenop de index;
- De overige personeelskosten zijn verlaagd met de reiskosten voor het primair proces, zie toelichting aldaar;
- ICT-budget is verlaagd als gevolg van efficiënte en nieuwe inrichting van het IT-landschap. Er is tevens rekening gehouden met ontwikkelingen datamanagement.

Overige kosten Overhead	Begroting 2019	Begroting 2020
Rentekosten	-	-
Onvoorzien	150	150
Vennootschapsbelasting	-	-
Subtotaal overige kosten	150	150

Bedragen x € 1.000

Onvoorzien

Voor de verplichte post onvoorzien is in de begroting een bedrag opgenomen van € 150.000. Dit bedrag is ongewijzigd ten opzichte van 2019 en wordt toereikend geacht.

4.3 (Vervangings)investeringen 2020

In 2020 zal een aantal bedrijfsmiddelen opnieuw aangeschaft of vervangen moeten worden. Het uitgangspunt is dat het algemeen bestuur met het vaststellen van de begroting 2020 goedkeuring verleent aan het onderstaande overzicht (vervangings) investeringen.

Alleen investeringen groter dan € 10.000 worden geactiveerd. Vervangingen of aanschaffingen onder deze grens verantwoordt de exploitatie. Met het vaststellen van de begroting worden ook de vermelde afschrijvingstermijnen voor investeringen vastgesteld. De afschrijvingen vinden plaats na ingebruikname (afhankelijk van het actief het jaar volgend op de investering).

Investeringen	2019	2020	2021	2022	2023
Huisvesting	-	100	-	50	100
Communicatiemiddelen	200	-	-	200	-
Wagenpark*	305	-	150	-	150
Technische apparatuur	-	75	-	-	75
TOTAAL	505	175	150	250	325

* is inclusief restantkredieten 2018

Bedragen x € 1.000

Bij vervanging van activa wordt nut en noodzaak afgewogen. Niet altijd kan vervanging plaatsvinden tegen de geraamde aanschafwaarden, wat betekent dat de werkelijke lasten afwijken van de in bovenstaande tabel opgenomen jaarlasten. Substantiële afwijkingen melden we bij de bestuursrapportages.

Afschrijvingstermijnen

Bij investeringen worden de volgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

Tabel met de gehanteerde afschrijvingstermijnen	Jaren
Huisvesting	10
Communicatiemiddelen	3
Wagenpark	7
Technische apparatuur	15

4.4 Toelichting op de meerjarenraming

Algemeen

Naast de begroting 2020 is een meerjarenraming tot en met 2023 opgenomen. Ook bevat de begroting – op basis van het BBV - een geprognosticeerde begin- en eindbalans en een raming van de financiële gevolgen, waaronder de baten en de lasten van het bestaande en het nieuwe beleid.

De meerjarenraming is opgenomen in de overzichten in hoofdstuk 3. De meerjarenraming is opgesteld op basis van de prijzen 2020. Er heeft voor volgende jaren geen indexering plaatsgevonden. Het meerjarig ingroeimodel MWB-norm voor de inrichtinggebonden taken is bijgesteld voor de toegroei naar het professioneel aanvaardbaar uitvoeringsniveau.

Geprognosticeerde begin- en eindbalans

Hierna is de geprognosticeerde begin- en eindbalans weergegeven voor zowel het begrotingsjaar als de meerjarenraming.

Activa	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Immateriële vaste activa	-	-	-	-	-	-
Materiële vaste activa	569	932	872	788	788	931
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-
Totaal vaste activa	569	932	872	788	788	931
Openbare lichamen	2.137	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Uitzettingen rijkschatkist	4.029	1.421	1.458	1.519	1.498	1.355
Overige vorderingen	-	-	-	-	-	-
Uitzettingen met looptijd < 1 jaar	6.165	3.421	3.457	3.518	3.497	3.354
Liquide middelen (banksaldo)	206	250	250	250	250	250
Overige overlopende activa	1.242	1.293	1.293	1.293	1.293	1.293
TOTAAL ACTIVA	8.182	5.896	5.872	5.849	5.828	5.828
Passiva	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Algemene reserve	1.474	1.474	1.474	1.474	1.474	1.474
Bestemmingsreserve huisvesting	90	67	44	21	-	-
Bestemmingsreserve meetstations	297	297	297	297	297	297
Resultaat boekjaar vóór bestemming	1.707	-	-	-	-	-
Eigen vermogen	3.568	1.838	1.815	1.792	1.771	1.771
Voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Vaste schulden	700	-	-	-	-	-
Viottende schulden < 1 jaar	992	1.012	1.011	1.011	1.011	1.011
Overlopende passiva	2.922	3.046	3.046	3.046	3.046	3.046
TOTAAL PASSIVA	8.182	5.896	5.872	5.849	5.828	5.828

Bedragen x € 1.000

Bijlage 1: Specificatie bijdrage per deelnemer 2020

Toelichting op de deelnemersbijdrage 2020 (gebaseerd op de MWB-norm)

Gemeente	Begroting 2020			totaal	SSIB	Totaal generaal
	P1	P2	P3			
Alphen-Chaam	298.684	31.853	26.908	357.445	7.725	365.170
Altena	536.045	39.196	57.791	633.032	7.725	640.757
Baarle-Nassau	280.380	22.948	22.581	325.909	7.725	333.634
Bergen op Zoom	780.710	786.807	39.298	1.606.814	7.725	1.614.539
Breda	1.537.518	445.411	104.870	2.087.800	7.725	2.095.525
Dongen	242.266	39.275	20.778	302.319	7.725	310.044
Drimmelen	376.738	160.946	36.114	573.798	7.725	581.523
Etten-leur	326.451	58.567	34.270	419.288	7.725	427.013
Geertruidenberg	234.639	75.775	21.330	331.744	7.725	339.469
Gilze en Rijen	274.165	47.721	31.934	353.820	7.725	361.545
Goirle	153.303	77.580	12.771	243.654	7.725	251.379
Halderberge	397.274	155.168	38.455	590.898	7.725	598.623
Heusden	309.043	84.575	26.664	420.282	7.725	428.007
Hilvarenbeek	409.563	93.464	31.203	534.230	7.725	541.955
Loon op Zand	192.136	69.945	27.492	289.573	7.725	297.298
Moerdijk	953.677	575.101	54.838	1.583.616	7.725	1.591.341
Oisterwijk	321.515	155.662	38.274	515.450	7.725	523.175
Oosterhout	646.902	216.455	59.903	923.259	7.725	930.984
Roosendaal	676.869	258.978	67.223	1.003.070	7.725	1.010.795
Rucphen	207.733	15.760	22.707	246.200	7.725	253.925
Steenbergen	360.732	128.877	36.164	525.773	7.725	533.498
Tilburg	1.692.290	801.100	115.207	2.608.597	7.725	2.616.322
Waalwijk	442.617	122.328	38.835	603.780	7.725	611.505
Woensdrecht	191.950	76.040	17.693	285.683	7.725	293.408
Zundert	358.587	47.360	49.886	455.834	7.725	463.559
Totaal gemeenten	12.201.787	4.586.891	1.033.189	17.821.867	193.125	18.014.992
Provincie	7.453.747	4.370.732	522.542	12.347.021	65.990	12.413.011
Totaal bijdrage 2020	19.655.534	8.957.623	1.555.731	30.168.888	259.115	30.428.003

Toelichting:

- 1) De bedragen voor programma 1 voor de wettelijke basistaken zijn conform de MWB-norm zoals die uitgewerkt en opgenomen is in de bestuurlijk goedgekeurde werkplannen voor 2019;
- 2) Voor enkele gemeenten geldt een toegroei-model voor de MWB-norm. Dit is verwerkt in de meerjarenbegroting in programma 1;
- 3) De definitieve invulling van deze bijdragen per deelnemer vindt plaats aan de hand van de bestuurlijk vast te stellen werkprogramma's. Bij de eerste bestuursrapportage 2020 wordt dit financieel vertaald en vastgelegd middels een begrotingswijziging als daar aanleiding toe is;
- 4) Betreft de bijdragen van de deelnemers inclusief SSIB (in totaliteit 259.000). De uitvoering van SSIB vindt plaats door de ODBN. De OMWB betaalt derhalve deze vaste bijdrage door aan de collega omgevingsdienst. In het overzicht is deze bijdrage SSIB opgenomen.

De bijdrage per deelnemer, inclusief ingroeimodel MWB-norm en inclusief bijdrage SSIB, ziet er meerjaria als volgt uit:

Begroting meerjarig				
Gemeente	2020	2021	2022	2023
Alphen-Chaam	365.170	374.455	383.741	383.741
Altena	640.757	648.392	656.026	656.026
Baarle-Nassau	333.634	343.324	353.013	353.013
Bergen op Zoom	1.614.539	1.614.539	1.614.539	1.614.539
Breda	2.095.525	2.095.525	2.095.525	2.095.525
Dongen	310.044	310.044	310.044	310.044
Drimmelen	581.523	581.523	581.523	581.523
Etten-leur	427.013	427.013	427.013	427.013
Geertruidenberg	339.469	339.469	339.469	339.469
Gilze en Rijen	361.545	361.545	361.545	361.545
Goirle	251.379	251.379	251.379	251.379
Halderberge	598.623	598.623	598.623	598.623
Heusden	428.007	428.007	428.007	428.007
Hilvarenbeek	541.955	541.955	541.955	541.955
Loon op Zand	297.298	297.298	297.298	297.298
Moerdijk	1.591.341	1.591.341	1.591.341	1.591.341
Oisterwijk	523.175	523.175	523.175	523.175
Oosterhout	930.984	930.984	930.984	930.984
Roosendaal	1.010.795	1.010.795	1.010.795	1.010.795
Rucphen	253.925	263.979	274.034	274.034
Steenbergen	533.498	538.233	542.969	542.969
Tilburg	2.616.322	2.616.322	2.616.322	2.616.322
Waalwijk	611.505	611.505	611.505	611.505
Woensdrecht	293.408	293.408	293.408	293.408
Zundert	463.559	509.801	556.044	556.044
Totaal gemeenten	18.014.992	18.102.634	18.190.276	18.190.276
Provincie	12.413.011	12.413.011	12.413.011	12.413.011
Totaal bijdragen	30.428.003	30.515.645	30.603.287	30.603.287

Bijlage 2: Verloop reserves

Het verwachte verloop van de reserves is als volgt:

Staat van reserves 2020 - 2023	Algemene reserve	Reserve huisvesting	Reserve meetstations
Stand per 1-1-2020	1.474	67	297
Onttrekking 2020		-23	-
Stand per 1-1-2021	1.474	44	297
Onttrekking 2020		-23	-
Stand per 1-1-2022	1.474	21	297
Onttrekking 2020		-21	-
Stand per 1-1-2023	1.474	-	297
Onttrekking 2020		-	-
Stand per 1-1-2024	1.474	-	297

Bedragen x € 1.000

Algemene reserve

De stand van de Algemene Reserve bedraagt naar verwachting per 1-1-2020
€ 1.474.000.

Reserve huisvesting

De mutaties in de reserve huisvesting zijn conform de meerjarenplanning, zoals in eerdere begrotingen vastgelegd. Per eind 2022 zal de reserve volledig zijn uitgenut.

Reserve Meetstations

De stand van de reserve meetstations bedraagt naar verwachting per 1-1-2020
€ 297.000.

Bijlage 3:

Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld

Baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten
0 Bestuur en ondersteuning		
0.4 Overhead		9.347
0.5 Treasury		-
0.8 Overige baten en lasten		150
0.9 Vennootschapsbelasting		
0.10 Mutaties reserves	23	
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten		
7 Volksgezondheid en milieu		
7.4 Milieubeheer	32.743	23.270
Saldo van baten en lasten op taakvelden	32.766	32.766

Bedragen x € 1.000

Bijlage 4: Tarieven

Lasten Overhead	Begroting 2020 uurtarief	Begroting 2019 uurtarief
Milieu		
MBO	€ 75,20	€ 73,00
HBO	€ 92,70	€ 90,00
HBO+	€ 110,25	€ 107,00
Specialisten	€ 110,25	€ 107,00
Klachten	€ 92,70	€ 90,00
Klachten buiten kantoortijd	€ 125,75	€ 122,00
BOA	€ 53,50	€ 52,00
BOA buiten kantoortijd	€ 71,10	€ 69,00

Overig Wabo

Bouwmedewerker (MBO)	€ 71,10	€ 69,00
Bouwmedewerker (HBO)	€ 82,50	€ 80,00
Bouwmedewerker (Specialist)	€ 95,80	€ 93,00

Milieu

MBO buiten kantoortijd **	€ 95,80	€ 93,00
HBO buiten kantoortijd **	€ 121,50	€ 118,00
HBO+ buiten kantoortijd **	€ 143,20	€ 139,00
Specialisten buiten kantoortijd **	€ 143,20	€ 139,00

Overig Wabo

Bouwmedewerker (MBO) buiten kantoortijd **	€ 90,65	€ 88,00
Bouwmedewerker (HBO) buiten kantoortijd **	€ 106,10	€ 103,00
Bouwmedewerker (Specialist) buiten kantoortijd **	€ 124,65	€ 121,00

* *tarieven buiten kantoortijd. Als kantoortijden worden aangehouden de maandagen tot en met de vrijdagen van 7.00 tot 22.00 uur. Alle overige tijdstippen zijn buiten kantoortijd. We hanteren een opslagpercentage van 30% op de tarieven voor werkzaamheden buiten kantoortijd.*

** *Tarieven buiten kantoortijd (+30%).*

Lijst van veel gebruikte afkortingen en termen binnen de OMWB

AB	Algemeen Bestuur	IB	Inrichtingenbestand
DB	Dagelijks Bestuur	WNT	Wet Normering Topinkomens
AO	Ambtelijk Overleg	BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
MT	Management Team	BV	Bedrijfsvoering
ATO	Afdelingsteam Overleg	Wgr	Wet Gemeenschappelijk Regeling
MD	Management Development	DVO	Dienstverleningsovereenkomst
SSiB	Samen Sterk in Brabant	ODBN	Omgevingsdienst Brabant Noord
BRZO	Bedrijf Risico Zware Ongevallen	ODZOB	Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant
GR	Gemeenschappelijke Regeling	ITV	Intensieve Veehouderij
Burap	Bestuursrapportage		
Marap	Maandrapportage		
T1 (ect.)	Termijnrapportages		
OD	Omgevingsdienst		
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst		
WP	Werkprogramma		
CT	Collectieve Taken		
VTH	Vergunningverlening Toezicht & Handhaving		
VV	Vergunningverlening		
T&H	Toezicht & Handhaving		
P1	Wettelijke basistaken		
P2	Verzoektaken		
P3	Collectieve Taken		
P4	Buiten Werkprogramma		
BOR	Besluit Omgevingsrecht		
GUK	Gemeenschappelijk Uitvoeringskader		
FAG	Financiële Adviesgroep		
ROK	Regionaal Operationeelkader		
RUN	Regionaal Uitvoeringsniveau		
IOV	Impuls Omgevingsveiligheid		
OW	Omgevingswet		
IPO	Interprovinciaal provinciaal overleg		
BPO	Brabants Programma Omgevingsveiligheid		
3D	3-Directeuren Overleg		
OR	Ondernemingsraad		
GO	Georganiseerd Overleg		
PNB	Provincie Noord-Brabant		
AM	Accountmanagement		
TM	Teammanagers		
TB	Technisch Beraad		
HoO	Huis op Orde		
P&C	Planning & Control		
NIG	Niet Inrichtingsgebonden Taken		
MWB-norm	Midden- en West-Brabant Norm		
SBK	Sociaal Beleidskader		
VVGB	Verklaring van geen Bedenkingen		
LPF	Level Playing Field		

*Zichtbaar samen werken
aan een schone, veilige
en duurzame leefomgeving*

**Omgevingsdienst Midden-
en West-Brabant**

Spoorlaan 181, 5038 CB Tilburg

Postbus 75, 5000 AB Tilburg

013 206 01 00

info@omwb.nl
www.omwb.nl

Ingediende (concept) zienswijzen met reactie

(verwerkt tot en met 19 juni, alle deelnemers opgenomen)

versie 19-06-2019

	Zienswijzen	Deelnemer	Reactie DB
1	In de kaderbrief geeft de OMWB aan de richtlijn voor invoering van productprijzen niet over te nemen. De OMWB stelt dat de MWB-norm is gebaseerd op prijs x hoeveelheid. Dit is volgens de OMWB de basis voor de productprijzen die de OMWB hanteert. Wij verzoeken u dit explicieter in de begroting 2020 op te nemen en bij de eindafrekening ook uit te gaan van deze MWB-norm.	Bergen op Zoom Etten-Leur Halderberge Moerdijk Roosendaal Rucphen Geertruidenberg Oosterhout Drimmelen Zundert	De MWB-norm zoals in de begroting is opgenomen, wordt en is nader uitgewerkt in de jaarlijkse werkplannen van de OMWB. In de werkplannen is p x q gespecificeerd opgenomen. De afrekening vindt plaats op de door deelnemers vastgestelde werkplannen.
2	Wij plaatsen vraagtekens bij de voordelen van een branchegerichte aanpak en de wijze waarop dit wordt aangepakt. Graag zouden we willen zien hoe zich dit verhoudt tot een risicogerichte aanpak op basis van een risicoanalyse.	Bergen op Zoom	De branchegerichte aanpak is gebaseerd op de risicoanalyse voor de regio MWB. In de werkplannen zijn de branches genoemd en gebudgetteerd op basis van de risicoanalyse. Voor 2019 en 2020 gaat het om vier speerpunten.
3	Wij plaatsen vraagtekens bij de voordelen van een branchegerichte aanpak en de wijze waarop dit wordt aangepakt. <i>Wij vragen een betere onderbouwing.</i>	Halderberge Roosendaal Rucphen Etten-Leur Oosterhout Drimmelen Zundert	De branchegerichte aanpak is gebaseerd op de risicoanalyse voor de regio MWB. In de werkplannen zijn de branches genoemd en gebudgetteerd op basis van de risicoanalyse. Voor 2019 en 2020 gaat het om vier speerpunten. De verantwoording over de inzet van de OMWB voor alle taken vindt plaats via de Termijnrapportages, waarin activiteiten, productiviteit en geldmiddelen worden verantwoord.
4	Benoem expliciet een gewogen indexcijfer (gemiddelde index van loon en prijs) waarmee in de begroting rekening is gehouden. Op onderdelen is het indexcijfer duidelijk, maar dat geldt niet voor het gewogen gemiddelde dat het uurtarief bepaalt. Wij geven de OMWB bovendien mee te kijken welke index daadwerkelijk gerealiseerd is ten opzichte van de indexen uit de macro-economische verkenningen en bij significante afwijkingen meenemen in het volgende begrotingsjaar.	Bergen op Zoom Breda Etten-Leur Halderberge Moerdijk Roosendaal Rucphen Woensdrecht Geertruidenberg Oosterhout Drimmelen Zundert	De OMWB hanteert net zoals de gemeenten het gewogen indexcijfer op basis van de circulaire van het ministerie van BZK. Het gewogen indexcijfer van 3% is opgenomen in de begroting 2020. Dit is gebaseerd op 3,5% loonstijging en een prijsstijging van 2,0% voor materiële kosten. Aangezien de salariskosten circa 75%-80% bedragen van de totale lasten is (afgerond) 3% de gewogen index.

5	Benoem expliciet dat de financiële gevolgen van de beleidsontwikkelingen uit hoofdstuk 2 niet zijn meegenomen in de conceptbegroting 2020 maar dat dit wel tot uitdrukking komt in de met de deelnemers op te stellen werkprogramma's 2020. In paragraaf 1.3 (algemene uitgangspunten, onder a) staat dat in de begroting 2020 wel rekening is gehouden met de beleidseffecten.	Bergen op Zoom Breda Etten-Leur Halderberge Moerdijk Roosendaal Rucphen Geertruidenberg ABG gemeenten Oosterhout Drimmelen Zundert	De wettelijke basistaken zijn opgenomen in de begroting 2020. Voor de verzoektaken zijn de ervaringscijfers over de afgelopen jaren opgenomen. Niet in de begroting maar in de werkplannen leggen de deelnemers de aard en de omvang van hun verzoektaken vast, inclusief eventuele financiële gevolgen voor beleidsontwikkelingen.
6	Zorg voor een zichtbare aansluiting met de omzetten uit de conceptbegroting 2020 en de bijlagen waarin de bijdragen van de deelnemers zijn opgenomen. Dit is nu niet het geval. De verklaring betreft de doorbelasting van SSiB (samen sterk in het buitengebied). Wij hechten eraan de specificatie altijd te laten aansluiten op de bovenliggende gegevens.	Bergen op Zoom Breda Etten-Leur Halderberge Moerdijk Roosendaal Rucphen Steenbergen Woensdrecht Geertruidenberg ABG gemeenten Oosterhout Drimmelen Zundert	Wij zijn het hier mee eens. Wij zullen er voor zorgen dat in de begroting de bijdrage voor SSiB zichtbaar is opgenomen in bijlage 1. Bijlage 1 van de begroting is aangepast.
7	Bij de specificatie van de deelnemersbijdrage 2020 (bijlage 1) staat ten onrechte dat deze is gebaseerd op de MWB-norm. De deelnemersbijdrage 2020 is berekend op grond van het werkprogramma 2019 + indexering. Uitgangspunt blijft de MWB-norm. Om dit tot uitdrukking te laten komen vragen wij om aan de tabel van bijlage 1, conform de begroting 2019, een kolom MWB-norm toe te voegen en de tekst van toelichting 1 aan te passen.	Bergen op Zoom Breda Etten-Leur Halderberge Moerdijk Roosendaal Rucphen Geertruidenberg Oosterhout Drimmelen Zundert	De begroting 2020 is gebaseerd op de bestuurlijk vastgestelde werkprogramma's voor 2019. Deze werkprogramma's zijn voor de wettelijke basistaken gebaseerd op de MWB-norm. De verzoektaken zijn qua omvang gebaseerd op ervaringscijfers, c.q. afspraken met individuele deelnemers.
8	Zorg dat voor iedere deelnemer de onderbouwing van de deelnemersbijdrage in 2020 beschikbaar en duidelijk onderverdeeld is in verplichte deelnemersbijdrage en gedeelte gebaseerd op het werkprogramma. Er staan hierover een aantal onduidelijkheden in	ABG gemeenten	Wij zullen aan dit verzoek voldoen bij het opstellen van de werkplannen 2020. Overigens zullen wij de gemeente zo spoedig mogelijk een mondelinge toelichting geven op de indeling in de

	<p>bijlage 1 en 2 die specificaties geven van de bijdrage per deelnemer:</p> <p>a. In bijlage 1 staat dat het de toelichting op de deelnemersbijdrage 2020 is (gebaseerd op de MWB-norm). Het bedrag in P2 hoort niet bij de MWB-norm en wordt wel opgeteld. Daarnaast dient boven de laatste kolom in plaats van 'P4', 'totaal' te staan.</p> <p>b. In bijlage 2 staat de bijdrage per deelnemer inclusief ingroeimodel MWB meerjarig. Ook in deze bijdragen is het bedrag van P2 opgenomen. Dit is niet juist.</p>		<p>begroting, zoals wij inmiddels al aan diverse gemeenten, tot hun genoegen, hebben gedaan.</p>
9	<p>Bij de specificatie van de deelnemersbijdrage 2020 (bijlage 1) staat in toelichting 4 vermeld dat de definitieve invulling van deze bijdragen per deelnemer plaatsvindt aan de hand van de bestuurlijk vast te stellen werkprogramma's. Wij behouden ons het recht voor van deze bijdrage af te wijken bij de definitieve invulling van het werkprogramma 2020 conform de GR.</p>	<p>Bergen op Zoom Breda Halderberge Roosendaal Rucphen Geertruidenberg ABG gemeenten Oosterhout Drimmelen Zundert</p>	<p>Wij nemen hiervan nu kennis. Dit punt is aan de orde bij het opstellen van de werkplannen.</p>
10	<p>Zorg dat de tekstuele toelichting van bijlage 1 in overeenstemming is met de feitelijke opzet van de deelnemersbijdrage.</p>	<p>Woensdrecht</p>	<p>Volgens ons is er sprake van overeenstemming.</p>
11	<p>Maak in de begroting inzichtelijk wat de (financiële) gevolgen zijn van de aangekondigde en inmiddels doorgevoerde efficiency verbeteringen.</p>	<p>Bergen op Zoom Breda Etten-Leur Halderberge Moerdijk Roosendaal Rucphen Geertruidenberg Oosterhout Drimmelen Zundert</p>	<p>In de begroting 2020 is bij bedrijfsvoering het efficiencyvoordeel van 0.3 miljoen euro in verband met ICT/kantoorautomatisering opgenomen.</p>
12	<p>Stel in overleg met de deelnemers een aantal beleidsindicatoren vast en neem die vanaf begrotingsjaar 2021 jaarlijks op in de begroting en jaarrekening.</p>	<p>Bergen op Zoom Halderberge Moerdijk Roosendaal Rucphen Woensdrecht ABG gemeenten Oosterhout</p>	<p>Het opstellen van beleidsindicatoren is aan de deelnemers omdat zij het bevoegde gezag zijn mbt de beleidsaspecten.</p>

		Drimmelen zundert	
13	Met betrekking tot de afbouwregeling heeft het college nog geen besluit genomen om in 2020 wel of geen gebruik te maken van de afbouwregeling van 25% van het ambitieniveau boven de MWB-norm. Over dit punt zullen wij u zo spoedig mogelijk informeren, uiterlijk bij uitvraag van het werkprogramma 2020.	Breda	Van deze mededeling nemen wij nu kennis. Dit is aan de orde bij het opstellen van de werkplannen.
14	Bij toelichting 3 is niet inzichtelijk welke gemeenten gebruik maken van het afbouwmodel en in de meerjarenbegroting is geen rekening gehouden met deze afbouwmogelijkheid.	Geertruidenberg	Op een enkele gemeente na is geen gebruik gemaakt van het zogenoemde afbouwmodel. Wel is er een aantal gemeenten die minder verzoektaken inbrengen, overigens tegenover veel meer gemeenten die meer verzoektaken inbrengen. De afbouwmogelijkheid heeft overigens alleen betrekking op Programma 1. Het besluit voor een eventuele afbouw dient jaarlijks te geschieden en wel voor 1 oktober.
15	Benoem de wijze waarop de OMWB omgaat met het risico dat verzoektaken niet kunnen worden uitgevoerd door de krappe arbeidsmarkt in relatie met het toenemende werkaanbod en stel een afwegingskader op voor het prioriteren van verzoektaken.	Breda	Het DB heeft in zijn vergadering van 12 juni 2019 een afwegingskader bepaald. Dit wordt in het bestuursvoorstel bij de Eerste burap 2019 voorgelegd aan het AB op 3 juli 2019.
16	De raad vraagt in deze zienswijze ook aandacht voor de inzichtelijkheid van het besluitvormingsproces van uw orgaan, niet alleen voor de deelnemers maar ook voor burgers. Met het oog daarop zouden de bestuurlijke stukken van uw regeling algemeen toegankelijk moeten zijn via uw website. Wij verzoeken u daarom – voor zover u dat niet al doet - in elk geval de volgende stukken te publiceren op uw website: <ul style="list-style-type: none"> a. statuten (de gemeenschappelijke regeling); b. samenstelling van de bestuurlijke organen; c. jaarstukken (kaderbrief, begroting en jaarrekening e.d.); d. agenda's en stukken van de vergaderingen van het algemeen bestuur (voor zover openbaar). Wij zijn ons er van bewust dat met name dit laatste een extra administratieve last voor u betekent, maar zijn er van overtuigd dat dit een minimale hedendaagse voorwaarde is voor transparantie van het bestuur, wat in het belang is van iedereen.	Breda	Wij zijn het met dit verzoek eens en zullen waar nodig onze website op onderdelen nog aanvullen.
17	In hoofdstuk 1 is een passage gewijd aan het weerstandsvermogen van de OMWB. Hierin wordt voorgesteld dat de OMWB met ingang	Dongen	De huidige reserve is gebaseerd op de omvang van de risico's en niet in generieke zin genormeerd.

	van 1 januari 2020, dit normeert op een omvang van 5% (normaal niveau) van het (begrotings-/jaarrekening) totaal van de exploitatierekening. Dit met een ondergrens van 4% respectievelijk een bovengrens van 6%. Voor zover ons bekend was de omvang van de reserve tot nu toe altijd maximaal 5% van de omzet. Er wordt niet toegelicht waarom dit wijzigingsvoorstel wordt gedaan en waarom dit in de begroting voor 2020 is opgenomen. In deze vorm lijkt dit hier niet op zijn plaats en wij zouden het op prijsstellen als dit uit de ontwerpbegroting wordt verwijderd.		Het DB stelt aan het AB op 3 juli 2019 voor de normering voor de reserve aan te passen.
18	In hoofdstuk 2 worden de (beleids)ontwikkelingen voor 2020 genoemd. Hierin bevinden zich een aantal ontwikkelingen die van invloed (kunnen) zijn op de begroting van de deelnemers voor dit jaar en mogelijk ook de daarop volgende jaren. Het zou op prijs worden gesteld als in de financiële paragraaf kan worden benoemd, welke een facultatief karakter hebben en welke voortvloeien uit een wettelijke verplichting. Indien hierbij een globale raming van de hiermee gepaard gaande kosten kan worden vermeld, zouden de deelnemers deze al bij de vaststelling van de eigen begroting kunnen meenemen. Is het mogelijk om dit bij de volgende begrotingen mee te nemen?	Dongen	Dit verzoek zal worden gehonoreerd. Sterker, daarmee is al een start gemaakt. In april 2019 hebben met de deelnemers de gesprekken over de werkplannen 2020 al plaatsgevonden, waardoor de gemeenten in hun eigen begroting tijdig en adequaat rekening kunnen houden met eventuele nieuwe ontwikkelingen.
19	Er wordt opgemerkt dat de OMWB de aanwezige vacatures moeilijk kan invullen. Hierdoor is het risico aanwezig dat de OMWB haar werkzaamheden in de programma's 1 t/m 3 niet meer volledig of tijdig kan uitvoeren. Is de verwachting dat dit risico volledig door de inhuur van derden kan worden afgedekt?	Dongen	In de 2e Burap van de OMWB wordt steeds inzicht gegeven in de mate waarin de werkplannen kunnen worden uitgevoerd en ook, zo dit aan de orde is, welke maatregelen genomen worden om de werkplannen zo veel en zo goed mogelijk uit te voeren.
20	In vervolg op vraag 3 kan worden opgemerkt dat het in dienst nemen en opleiden van trainees, mogelijk het personeelstekort kan verminderen. Hiervoor zou een beleid kunnen worden geformuleerd en zouden middelen beschikbaar kunnen worden gesteld. Is dit een potentieel beleidsvoornemen?	Dongen	Er is bij de OMWB beleid gericht op het in dienst nemen van trainees. Daarop wordt al uitvoering gegeven. Bij het bepalen van de bestemming van het positief voordeel over het jaar 2018 wordt door het DB voor de AB vergadering van 3 juli 2019 een voorstel gedaan voor het oplossen van de arbeidsmarktproblematiek.
21	De OMWB is opgericht voor de uitvoering van het wettelijk vastgelegde basistakenpakket (VTH milieu). In de conceptbegroting wordt een groei in taken en activiteiten, grotendeels buiten dit takenpakket, geschetst. Dit roept minimaal de schijn op van een voornemen tot taakuitbreiding. Het verzoek is dat de OMWB zich primair richt op het wettelijke basistakenpakket. Wij zijn geen voorstander van taakuitbreiding.	Etten-Leur Halderberge Roosendaal Rucphen Oosterhout Drimmelen Zundert	Taakuitbreiding vindt plaats op basis van wet- en regelgeving voor zo ver het de wettelijke basistaken betreft. Voor de verzoektaken geldt dat gemeenten zelfstandig kunnen besluiten welke taken zij al dan niet opdragen aan de dienst.

22	We maken gebruik van de mogelijkheid om ook in 2020 de extra inzet voor programma 1 (verplicht pakket) verder af te schalen. Hiermede wordt het ambitieniveau voor programma 1 meer in lijn gebracht met de MWB norm. We verzoeken u P1 te verlagen naar € 310.000,-.	Etten-leur	Wij nemen nu kennis van deze mededeling. Bij het opstellen van het werkplan 2020 zal besproken en vastgesteld worden of de wens realistisch is, gezien de hoogte van het bedrag dat de gemeente inbrengt. Ook omdat de wettelijke basistaken op grond van het BOR en bestuurlijke besluitvorming van het AB uitgangspunt zijn.
23	Gelijktijdig met de indiening van de begroting 2020 behoort de OMWB een Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 aan te leveren. Dit biedt de gemeenteraad de mogelijkheid zijn zienswijze op betreffend beleidsplan van de OMWB kenbaar te maken.	Halderberge	De OMWB heeft bij de begroting 2020 een meerjaren financieel perspectief geboden. Het is aan de bevoegde gezagen om beleidsplannen vast te stellen.
24	In de richtlijnen t.b.v. de Kaderbrief is aangegeven dat er een meerjarenbeleidsplan opgesteld dient te worden conform de regionale nota Verbonden Partijen. Deze hebben we niet ontvangen. In de begroting 2020 wordt wel melding gemaakt van nieuwe trends en ontwikkelingen die naar onze mening thuishoren in een meerjarenbeleidsplan. Wij verzoeken het AB nogmaals om een meerjarenbeleidsplan op te stellen.	Roosendaal ABG gemeenten	Dit punt is reeds afgedaan bij de Kaderbrief. De nota Verbonden Partijen heeft geen zeggingskracht voor de OMWB. De dienst OMWB stelt geen beleidsplannen op, dat doet het bevoegde gezag.
25	Specifiek stemmen wij niet in met de voorgestelde loonsverhoging van 3,5%. Deze wijkt substantieel af van loonsverhogingen van andere gemeenschappelijke regelingen (2 tot 2,5%).	Halderberge Zundert	De OMWB volgt de circulaire van BZK, die ook voor de gemeenten gelden.
26	De raad is positief over de in de begroting en de organisatie van de OMWB doorgevoerde verbeteringen in de afgelopen jaren;	Oisterwijk	Dit compliment nemen wij graag in ontvangst en zeggen de raad van Oisterwijk dank voor het vertrouwen. Wij zetten ons er voor in dat vertrouwen ook in 2020 geheel waar te maken.
27	De raad verzoekt het algemeen bestuur van de OMWB het voordelige resultaat van de jaarrekening, na overheveling van de specifieke budgetten, aan de deelnemers uit te keren.	Oisterwijk	Het DB doet het AB hiervoor op 3 juli 2019 een voorstel.
28	PS stemmen in met de ontwerpbegroting 2020 van de OMWB.	PNB	Met dank nemen wij kennis van dit positieve bericht.
29	De ontwerpbegroting 2020 sluit niet volledig aan bij het provinciale budget.	PNB	Dit is juist, omdat het werkplan 2020 omvangrijker is dan de begroting.
30	Betrek belanghebbenden bij het klanttevredenheidsonderzoek.	Woensdrecht	De OMWB stelt geen klanttevredenheidsonderzoeken in. Bij toezichthoudende organisaties is dat niet gebruikelijk. Wel spreekt de OMWB periodiek met zowel de deelnemers als maatschappelijke organisaties

			over de kwaliteit van de uitvoering van taken en werkzaamheden van de OMWB.
31	In deze en volgende begrotingen van het OMWB moet inzichtelijk blijven wat de structurele deelnemersbijdrage conform de MWB-norm is en wat daarnaast de incidentele bijdrage voor dat jaar is.	Heusden	Wij zullen aan dit verzoek in de begroting 2021 explicieter dan die in 2020 voldoen.
32	De raad vraagt aandacht voor de financiële uitdagingen waar gemeenten mee kampen. Groei van de bijdrage van gemeenten aan de GR is geen vanzelfsprekendheid. De raad dringt er op aan dat de GR nieuw beleid financiert door bestaand beleid te schrappen of te verminderen.	Oosterhout	Wij nemen van deze mededeling, met begrip overigens, kennis. Programma 1 omvat de wettelijke basistaken. Die zijn leidend voor de bekostiging van de dienst. In het opdragen van de verzoektaken heeft de gemeente een autonome verantwoordelijkheid. Overigens leert de praktijk, dat uitvoering van taken door OMWB goedkoper is dan dat een individuele gemeente die zelf uitvoert. Dit heeft te maken met het schaalvoordeel van de OMWB.
33	Ook vraagt de raad of er, vanwege de genoemde financiële druk, vanaf de begroting 2021 een nullijn kan worden gehanteerd.	Oosterhout	Dit kan de OMWB niet garanderen, bijvoorbeeld alleen al niet omdat de dienst geen invloed heeft op het aantal vergunningaanvragen die ingediend worden.
34	De gemeenteraad gaat er vanuit dat het bestuur de begroting vaststelt met inachtneming van deze zienswijze en dat de raad hierover wordt geïnformeerd, met daarbij een verantwoording aan welke onderdelen van zijn zienswijze is tegemoetgekomen en aan welke onderdelen niet en waarom.	Bergen op Zoom Breda Etten-leur Halderberge Moerdijk Steenbergen Oosterhout Drimmelen	Dit is al vele jaren de reguliere gang van zaken.
35	De MWB norm is de basis van de financieringssystematiek. Van belang is dat de efficiëntie en effectiviteit hiervan wordt gemonitord en geëvalueerd nu de effecten hiervan duidelijk worden. Met name de nut en noodzaak van deze norm tav de behaalde resultaten dient te worden bepaald. Overeengekomen is dat uiterlijk 2021 de norm zal worden geëvalueerd. Als de effecten nu voldoende duidelijk zijn kan naar ons inzicht de evaluatie nu reeds worden opgepakt.	Zundert	Zoals afgesproken evalueren we de MWB-norm in 2021. Er is nu geen reden om de evaluatie naar voren te halen.

Voorstel algemeen bestuur

Datum vergadering:	3 juli 2019	Datum:	19 juni 2019
Agendapunt:	8	Datum DB-besluit:	12 juni 2019
Aantal bijlagen:	2		
Onderwerp:	Eerste bestuursrapportage 2019 en 1e begrotingswijziging 2019		

SAMENVATTING VOORSTEL

Twee maal per jaar brengt de OMWB een bestuursrapportage, kortweg Burap, uit aan het algemeen bestuur. Deze eerste Burap betreft de periode van 1 januari tot 1 mei 2019. De Burap geeft weer hoe het staat met de uitvoering van de financiële begroting 2019, als ook een inhoudelijke beleidstoelichting.

In de eerste Burap zijn twee belangrijke zaken verwerkt, namelijk:

- a. de uitbreiding van het werkpakket op basis van de vastgestelde werkprogramma's voor 2019;
- b. de verwerking van het jaarrekeningresultaat 2018 voor de overheveling van het ICT- & Databeheerbudget en een aanvullend budget voor de arbeidsmarktproblematiek.

VOORGESTELDE BESLISSING

Voorgesteld wordt:

1. Kennis te nemen van de Eerste Bestuursrapportage 2019;
2. In te stemmen met het bestuurlijk afwegingskader voor de uitvoering van werkplannen 2019;
3. Vast te stellen de 1^e begrotingswijziging 2019.

TOELICHTING EN OVERWEGINGEN

1. Eerste Bestuursrapportage 2019

Jaarlijks brengt de OMWB over de periode van 1 januari tot 1 mei de Eerste Bestuursrapportage uit aan het algemeen bestuur. In de Burap wordt ingegaan op zowel de inhoudelijke als financiële ontwikkelingen van de dienst. In het bijzonder wordt aandacht gegeven aan de afwijkingen ten opzichte van de begroting 2019. Bij de bijstelling van de begroting is rekening gehouden met twee belangrijke ontwikkelingen, te weten:

- a. de uitbreiding van het werkpakket op basis van de vastgestelde werkprogramma's voor 2019;
- b. de overheveling van het ICT/Databeheer-budget vanuit 2018 en een aanvullend budget voor de arbeidsmarktproblematiek.

a. Uitbreiding werkpakket

Het gestelde vertrouwen van de deelnemers leidt tot een werkpakket van 342.000 uur. In de begroting 2019 is uitgegaan van een personele capaciteit van 308.000 uur. De toename van het werkaanbod vraagt extra personele capaciteit, zowel vast als flexibel. Gezien de huidige arbeidsmarkt is dit niet eenvoudig. De bezette formatie voor het primaire proces bevindt zich thans op ca. 208 fte ten opzichte van het begrootte aantal van 228 fte. Het werkaanbod van 342.000 is omgerekend circa 253 fte. Zie hier de uitdaging voor onze dienst! Zie verder "bestuurlijk afwegingskader".

b. ICT/Databeheer-budget en arbeidsmarktproblematiek

Vanuit het jaarrekeningresultaat 2018 worden de niet bestede budgetten in 2018 voor de ICT en Databeheer overgeheveld naar 2019. Respectievelijk betreft dit een bedrag van € 500.000 en € 300.000. Daarnaast wordt een deel van het jaarrekeningresultaat aangewend voor de eerder benoemde arbeidsmarktproblematiek en oplossen personele capaciteit voor een bedrag van € 700.000. Hiervoor worden wervingscampagnes gevoerd en worden de kosten voor training en

begeleiding van nieuwe medewerkers betaald. Ook wordt rekening gehouden met het feit dat de nieuwe medewerkers nog niet direct 100% declarabel zijn voor de dienst.

2. Bestuurlijk afwegingskader voor de uitvoering werkplannen 2019

Op basis van de door de deelnemers goedgekeurde werkplannen 2019 dient rekening te worden gehouden met 342.000 declarabel te maken uren. Door extra inzet voor werving van nieuw, vast en tijdelijk personeel kunnen naar verwachting maximaal 335.000 declarabele uren worden gemaakt in 2019. Het verschil, in casu tekort, waarmee rekening dient te worden gehouden is 7.000 declarabele uren. In de tweede Burap kunnen we exacter zijn over de cijfers en feiten, omdat we nu de eerste vijf maanden van 2019 hebben geëxtrapoleerd. De grootste knelpunten doen zich voor in toezicht agrarisch en afvalbranche, met een bandbreedte van 2500 tot 4500 uren.

Het dagelijks bestuur stelt voor bij het eventueel niet kunnen leveren van voldoende uren in 2019 het volgende afwegingskader door de dienst te laten hanteren:

- 1) De wettelijke basistaken gaan voor op niet wettelijke basistaken;
- 2) Verzoektaken die in de werkprogramma's 2019 zijn opgenomen gaan voor op de verzoektaken die na 1 januari 2019 zijn ingekomen, tenzij er sprake is van een risico voor het milieu;
- 3) Opdrachten en/of verzoeken buiten het werkprogramma (programma 4 van de OMWB) worden in beginsel niet in behandeling genomen, tenzij die de wettelijke kerntaken VTH en/of het milieu schaden;
- 4) Noodzakelijke hercontroles worden zo veel mogelijk administratief afgehandeld, veldtoezicht bij hercontroles beperkt zich tot risicovolle feiten en/of omstandigheden en/of bedrijven;
- 5) Ketengericht milieutoezicht wordt beperkt tot de (hoogst)noodzakelijke werkzaamheden, gebaseerd op de risicomatrix voor MWB.

Onzeker is op dit moment hoe de werkvoorraad vergunningverlening voor de agrarische sector zich in het tweede halfjaar van 2019 zal ontwikkelen. Dit in verband met de zogenoemde stoppersregeling, die per 1 januari 2020 van kracht wordt.

Dit bestuurlijke afwegingskader wordt praktisch uitgewerkt in overleg met iedere deelnemer (afzonderlijk). Dit gebeurt aan de hand van zowel de 1^e als 2^e termijnrapportage, omdat in de termijnrapportages een overzicht wordt gegeven van zowel productiecijfers en financiën per deelnemer. Feitelijk komt dit er op neer dat aan de (financiële) knoppen van de verzoektaken het meeste gedraaid kan worden. Dit heeft te maken met het feit dat de meeste deelnemers de OMWB in termen van het totaal beschikbare financiële (jaar)budget aansturen.

3. 1^e Begrotingswijziging 2019

Het voorstel heeft tot gevolg dat voor het jaar 2019 een 1^e begrotingswijziging wordt aangeboden. Wij stellen u voor de 1^e begrotingswijziging vast te stellen.

WAT ZIJN DE FINANCIËLE GEVOLGEN?

Het voorstel heeft tot gevolg dat voor het jaar 2019 een 1^e begrotingswijziging wordt aangeboden.

Begrotingswijziging bijgevoegd?   XX   ja;   nee;

VERVOLGTRAJECT OP BESLUITVORMING?

Na vaststelling van de 1^e begrotingswijziging 2019 zal deze ter kennisgeving naar het ministerie van binnenlandse zaken worden gestuurd.

INSPRAAK EN COMMUNICATIE

Nvt.

BIJLAGEN

Bijlage 1 : Eerste Bestuursrapportage 2019
Bijlage 2 : 1^e begrotingswijziging 2019

Eerste bestuurs- rapportage 2019

12 juni 2019

2019

Inhoudsopgave

1	Inleiding en bestuurlijke samenvatting	3
2	Programmaverantwoording	5
3	Financiële ontwikkelingen	8
4	Bedrijfsvoering	15
5	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	18
	Bijlage 1:	
	Specificatie bijdrage per deelnemer na eerste wijziging 2019	21
	Lijst van veel gebruikte afkortingen en termen binnen de OMWB	22

1. Inleiding en bestuurlijke samenvatting

Voor u ligt de eerste bestuursrapportage 2019 (hierna: Burap). De grondslag voor de Burap vormen de financiële afwikkeling van de jaarrekening 2018 en de exploitatie-ontwikkeling met peildatum 1 mei 2019. De uitkomsten van deze rapportage worden meegenomen in de eerste begrotingswijziging 2019 en voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

Het verloop van het te verwachten resultaat 2019 is als volgt:

Begroting 2019		0
1. Baten 2019	2.401	
2. Lasten 2019	3.901	
3. Ontrekking reserves	1.500	
Begroting 2019 na eerste wijziging		0

alle bedragen * € 1.000

Ad 1. Baten

Op basis van de bestuurlijk vastgestelde werkprogramma's van onze deelnemers is de omzet bijgesteld met € 2,4 miljoen. Het totaal aan gevraagde urencapaciteit vanuit deze werkprogramma's is 342.000 uur. Bij de begroting 2019 werd nog uitgegaan van 308.000 uur. Een forse toename van het werkpakket dus.

Ad 2. Lasten

Als gevolg van de toename van het werkpakket, zoals hierboven is geschetst, is een aanvullend budget opgenomen voor inhuur personeel. Een bewuste keuze om gebruik te maken van inhuur derden. Deels om voldoende flexibel te blijven als het gaat om het op- en afschalen van het werkpakket, deels omdat de huidige arbeidsmarkt 'krap' is waardoor het moeilijk is om aan vast personeel te komen. Ter indicatie: de vastgestelde formatie voor het primaire proces bedraagt 228 FTE; per 1 mei 2019 is de bezetting 208 FTE. Daarom is een aanvullend inhuurbudget opgenomen van € 2,4 miljoen. Voorzichtigheidshalve is geen marge ingerekend voor het inhuurbudget.

De problematiek van de arbeidsmarkt is eerder bestuurlijk gedeeld. Vandaar dat door het Dagelijks Bestuur bij de jaarrekening 2018 is voorgesteld om een budget van € 700.000 vanuit het jaarrekeningresultaat beschikbaar te stellen. Dit budget is voorzien in de 1e begrotingswijziging voor 2019 en voorziet in kosten voor werving, opleiding en inwerken van nieuwe medewerkers. Als gevolg van deze arbeidsmarktproblematiek is de verwachting dat we maximaal 335.000 uur met de beschikbare capaciteit kunnen realiseren. Om tot gewogen keuzes te komen, wordt bestuurlijk een afwegingskader voorgelegd.

Naast extra budget voor de arbeidsmarktproblematiek heeft het Dagelijks Bestuur voorgesteld om vanuit het jaarresultaat 2018 een bedrag van € 500.000 over te hevelen voor de implementatie van het nieuwe IT-systeem, als onderdeel van het project SPEER. Ook is bestuurlijk onderkend dat onze dienst 'datagedreven' gaat werken. Dit vraagt een impuls voor dataontwikkeling. Bestuurlijk is voorgesteld om hiervoor een bedrag van € 300.000 beschikbaar te stellen.

Ad 3. Onttrekking reserves

Bij de onttrekking aan de reserves is een bedrag van € 1,5 miljoen voorzien. Dit bestaat uit het voorstel van het Dagelijks Bestuur bij de afwikkeling van de jaarrekening 2018:

- € 700.000 voor het oplossen van personele capaciteit;
- € 500.000 voor integrale ICT vernieuwing, project SPEER;
- € 300.000 voor dataontwikkeling.

Actuele financiële ontwikkelingen

Naast de bovengenoemde ontwikkelingen noemen we:

- CAO-ontwikkelingen: in de begroting 2019 is rekening gehouden met een CAO-stijging van 1,6%. Op dit moment zijn er nog geen nieuwe CAO-afspraken, de signalen zijn dat er een hogere CAO-stijging zal komen.

2. Programmaverantwoording

Inleiding

De deelnemers hebben elk een individueel werkprogramma voor de OMWB opgesteld. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de accountmanagers van de OMWB. Naast deze werkprogramma's wordt het programma voor de collectieve taken door de OMWB uitgevoerd. Een aantal deelnemers heeft meer (verzoek)taken in het werkprogramma opgenomen dan op grond van de begroting was gepland. In de begroting 2019 is opgenomen dat in totaal voor 308.000 uur aan werkzaamheden aan de OMWB wordt opgedragen. De omvang van het opgedragen werk is op dit moment 342.000 uur. Door extra inzet voor werving van nieuw, vast en tijdelijk personeel kunnen naar verwachting maximaal 335.000 declarabele uren worden gemaakt in 2019. Het verschil, in casu tekort, waarmee rekening dient te worden gehouden is circa 7.000 declarabele uren. In de tweede Burap kunnen we exacter zijn over de cijfers en feiten. Omdat we nu de eerste vijf maanden van 2019 hebben geëxtrapoleerd. De grootste knelpunten doen zich voor in toezicht agrarisch en afvalbranche, met een bandbreedte van 2500 tot 4500 uren.

Informatiegestuurd- en risicogericht werken

Op 12 oktober 2018 heeft het Algemeen Bestuur het Gemeenschappelijk Uitvoeringskader (GUK) vastgesteld. Het GUK beschrijft de algemene uitgangspunten die door de OMWB worden gehanteerd bij de uitvoering van de VTH-milieutaak. Risicogericht werken en programmeren zijn hierbij het centrale uitgangspunt. De OMWB en de deelnemers maken de beweging van taakgericht naar probleem- en risicogericht werken. Dit houdt in dat inhoudelijke keuzes worden gemaakt op grond van een risicoanalyse en dat beschikbare middelen worden ingezet waar de risico's voor veiligheid, gezondheid, milieu en leefbaarheid hoger zijn.

In 2019 wordt ervaring opgedaan met een branche- en themagerichte aanpak bij: risicorelevante bedrijven, intensivering toezicht veehouderijen, LPG tankstations, afval, energie, glastuinbouw, garagebedrijven, tankstations zonder LPG. Bij het ketengerichte milieutoezicht wordt in 2019 de aandacht gericht op: asbest, grond- en bouwstoffen, meststoffen (co-vergisting), mobiel breken en drugsdumpingen.

Onlosmakelijk onderdeel van deze aanpak is de gestructureerde dataverzameling. Door het registreren van de juiste data kunnen resultaten geanalyseerd worden. Op basis van deze analyse kan een uitspraak gedaan worden over de effecten van het uitgevoerde werk. Door een goede analyse van risico's en effecten van uitgevoerd werk kunnen de juiste inhoudelijke keuzes gemaakt worden voor de inzet van middelen en het te kiezen instrumentarium voor het vervolg. Op deze manier kan de beleidscyclus gesloten worden. Aan de voorkant wordt nagedacht over de te verzamelen data. Bij de uitvoering van de VTH-werkzaamheden wordt deze data op een uniforme wijze geregistreerd, waarna de resultaten geanalyseerd kunnen worden. Bij informatiegestuurd- en risicogericht werken wordt ook heel bewust de samenwerking met onze partners gezocht. Elke dienst heeft vanuit de aard van de werkzaamheden data tot zijn beschikking. Het slim koppelen van deze data kan tot nieuwe inzichten leiden waardoor instrumenten doelmatiger kunnen worden ingezet. Het gaat uiteindelijk om de voor die situatie ideale mix van in te zetten instrumenten.

Ontwikkelingen en de werkplannen 2020

Samen met de deelnemers is gestart met het opstellen van de werkprogramma's 2020. Naast de doorvertaling van de MWB-norm en het risicogericht programmeren zoals hierboven beschreven, hebben de volgende ontwikkelingen de aandacht:

1. Bodem en ondergrond
  2. Energie en klimaat
  3. De omgevingswet
  4. Omgevingsveiligheid
  5. De agrarische sector
-
1. Bodem en ondergrond. Dit thema is van belang bij een aantal maatschappelijke opgaven die op de gemeenten afkomen, waaronder: klimaatadaptatie, waterhuishouding, drinkwatervoorziening, voedselzekerheid en gezondheid, grondstoffenwinning. Bovendien verschuift vanaf 2021 de bevoegdheid voor de bodemtaken van de provincie naar de gemeente.
  2. Energie en klimaat. Om de gemeenten te kunnen ondersteunen in de energietransitie ligt het accent voor de OMWB onder meer op het uitvoeren van energietoezicht voor de basistaakbedrijven en de uitbreiding voor de categorie A en B1 bedrijven, het actualiseren van vergunningen, het opbouwen en versterken van onze informatiepositie en de ondersteuning van de gemeenten bij het aangaan van zogenoemde green deals met maatschappelijke organisaties en op bedrijfsterreinen.
  3. De Omgevingswet. De opgaven van en voor de OMWB samen met de provincie en de gemeenten in het kader van de Omgevingswet zijn: het aanpassen en vernieuwen van onze VTH-instrumenten, het versterken van onze adviesfunctie in visie- en planvorming (omgevingsvisie en omgevingsplannen van gemeenten) en het monitoren van trends, ontwikkelingen en ontwikkeling/analyses van onze databestanden.
  4. Omgevingsveiligheid. Door stedelijke verdichting, toename van het vervoer van gevaarlijke stoffen (met name op het spoor) maar ook door nieuwe energiebronnen zoals waterstof, LNG (aardgasstations) blijft omgevingsveiligheid een belangrijk thema met impact op gewenste ruimtelijke ontwikkelingen.
  5. Agrarische sector. De agrarische sector wordt geconfronteerd met een groot aantal ontwikkelingen, waaronder de emissiearme huisvesting, de stoppersregeling, de warme sanering varkenshouderijen, nieuwe Best Beschikbare Technieken maar ook de asbestdaken.

Het Algemeen Bestuur is over alle actuele ontwikkelingen op 5 april 2019 uitvoerig geïnformeerd.

Arbeidsmarktproblematiek

Met het vertrouwen van de deelnemers in de OMWB is het opgedragen werk de laatste jaren aanzienlijk gegroeid. Om deze werkzaamheden te kunnen uitvoeren heeft de OMWB vele nieuwe collega's geworven. Hierbij is ingezet op de 3 V's: "verjonging, vervrouwning en verkleuren".

Door de economische groei, de vergrijzing en de ontgroening in de samenleving is het werven van nieuwe collega's een forse uitdaging gebleken. Door het opzetten van een communicatiecampagne bij onder andere de HAS is het gelukt om meerdere starters aan te nemen. Op korte termijn betekent dit een extra inspanning om de starters verder op te leiden en in te werken.

Voor de agrarische sector en voor de afvalbranche is de wervingsactie nog niet voor 100% geslaagd. De komende tijd blijft de inzet onverminderd hoog.

3. Financiële ontwikkelingen

3.1 Programmabegroting

Zoals in de inleiding verwoord, is bij de bijstelling van de begroting 2019 rekening gehouden met de afwikkeling van het jaarrekeningresultaat 2018 en de ontwikkelingen rondom de vastgestelde werkprogramma's voor 2019. Deze financiële wijzigingen zijn onderdeel van de eerste begrotingswijziging 2019. Een sluitende begroting is en blijft het (bestuurlijke) uitgangspunt!

De voorgestelde bijstelling van de begroting 2019 is als volgt:

Baten	2019 Begroting voor wijziging	2019 Mutaties eerste wijziging	2019 Begroting na eerste wijziging
Totaal baten	29.758	2.401	32.159
Totaal lasten	29.781	3.901	33.682
Resultaat	-23	-1.500	-1.523
Stortingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	23	1.500	1.523
Totaal reserves	23	1.500	1.523
Gerealiseerd resultaat	0	0	0

alle bedragen * € 1.000

3.2 Toelichting op de baten

Baten	2019 Begroting voor wijziging	2019 Mutaties eerste wijziging	2019 Begroting na eerste wijziging
Deelprogramma 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving	19.389	-430	18.959
Deelprogramma 2: Advies en Projecten deelnemersbijdrage	6.832	1.865	8.697
Deelprogramma 3: Collectieve taken	1.680	-170	1.510
Deelprogramma 4: Buiten werkprogramma	1.247	1.240	2.487
Deelprogramma 4: Overige exploitatiebaten	610	-104	506
Totaal baten	29.758	2.401	32.159

alle bedragen * € 1.000

Toelichting:

De baten zijn bijgesteld op basis van de bestuurlijk vastgestelde werkprogramma's voor 2019 en rekening houdende met de bekende opdrachten buiten het werkprogramma. In totaliteit komt dit werkpakket uit op circa 342.000 uur. Dit is een ambitieus programma als we kijken naar de beschikbare personele capaciteit; zie ook toelichting bij de lasten primaire proces.

De facturering van de voorschotten op het werkprogramma vindt plaats op 2 momenten. Het eerste voorschot is op basis van de begroting 2019 in januari bij de deelnemers in rekening gebracht. Het tweede voorschot volgt in juli 2019 op basis van deze Burap. In de bijlage treft u de bijgestelde bijdragen per deelnemer aan. De aanvullende opdrachten buiten werkprogramma worden op de reguliere wijze in rekening gebracht bij de (niet-) deelnemers.

Tot slot wordt opgemerkt dat er een aanpassing heeft plaatsgevonden voor de collectieve taken (P3) naar aanleiding van de overheveling van de taken SSIB aan de ODBN. De bijdrage SSIB is per deelnemer toegelicht in bijlage 1. Tevens is voor de deelnemende gemeenten op basis van het besluit van het Algemeen Bestuur van 4 juli 2018 een bedrag van € 100.000 toegevoegd in verband met het beheer van het inrichtingenbestand. Beide onderdelen zijn opgenomen in de bijlage 1.

3.3 Toelichting op de lasten

Als eerste wordt ingegaan op de lasten voor het primaire proces, daarna volgen de overhead en overige lasten.

Lasten	2019 Begroting voor wijziging	2019 Mutaties eerste wijziging	2019 Begroting na eerste wijziging
--------	-------------------------------------	--------------------------------------	--

Primair Proces

Personeelslasten

Salarissen	17.775	0	17.775
Overige personeelskosten	139	0	139
Inhuurbudgetten	382	2.375	2.757
Subtotaal	18.296	2.375	20.671

Afschrijvingen

Afschrijvingen	210	-10	200
Subtotaal	210	-10	200

Huisvesting en organisatie

Huisvesting	132	0	132
Externe werkplekken	63	0	63
Vervoersmiddelen	79	0	79
ICT budgetten	122	0	122
Subtotaal	396	0	396

Overige kosten

Laboratoriumkosten	600	0	600
Milieumetingen	480	26	506
Luchtkwaliteitsmetingen/E-noses	76	0	76
Subtotaal	1.156	26	1.182

Totaal lasten primair proces	20.058	2.391	22.449
-------------------------------------	---------------	--------------	---------------

alle bedragen * € 1.000

Toelichting:

De uitbreiding van het werkpakket vraagt om extra personele capaciteit. Dit wordt voortvarend door onze dienst opgepakt. Op onderdelen worden mooie resultaten behaald, maar op andere onderdelen ervaren we een "krappe" arbeidsmarkt. Desondanks is personele capaciteit geraamd voor de uitvoering van de volledige werkprogramma's. Voorzichtigheidshalve is gekozen voor een budgetneutrale bijstelling van het inhuurbudget.

Bij de tweede Burap zal een actuele doorrekening worden gemaakt van het personele budget op basis van de bezetting van het vaste personeel (begroot 228 FTE en bezetting per 1 mei 2019 van 208 FTE) en het inhuurbudget. Eventuele bijstelling van de budgetten zal dan worden voorgesteld.

De omvang van het salarisbudget in relatie tot de werkprogramma's kent een zeker risicoprofiel met een aantal variabelen. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is dit nader toegelicht.

Tot slot twee kleine posten waar een aanpassing is voorgesteld. Het betreft de overheveling van € 10.000 aan rentekosten naar het onderdeel overige lasten. De bijstelling van € 26.000 van het budget milieumetingen om op het juiste niveau van het programma voor de provincie te komen.

De lasten van de overhead laten de volgende opbouw zien:

Lasten	2019 Begroting voor wijziging	2019 Mutaties eerste wijziging	2019 Begroting na eerste wijziging
Overhead			
Personeelslasten			
Salarissen	4.112	0	4.112
Reiskosten	563	0	563
Overige personeelskosten	821	700	1.521
Subtotaal	5.496	700	6.196
Huisvesting en organisatie			
Huisvesting	863	0	863
Facilitaire kosten	151	0	151
Advies en accountantskosten	479	0	479
ICT budgetten	2.584	800	3.384
Subtotaal	4.077	800	4.877
Totaal lasten overhead	9.573	1.500	11.073

alle bedragen * € 1.000

Toelichting:

Bij de overige personeelskosten is het aanvullende budget opgenomen voor de arbeidsmarktproblematiek van € 700.000. Omwille van het centraal bewaken van dit budget is ervoor gekozen om dit onder te brengen bij de overhead, in plaats van bij het primaire proces. Dit mede ingegeven vanuit de externe kosten die gemaakt moeten worden voor werving, advertenties en selectie e.d.

De ICT-budgetten zijn opgehoogd met een bedrag van € 800.000. Dit bedrag bestaat uit twee onderdelen:

- 1) Overheveling van ICT-budget van € 500.000 vanuit 2018. Dit als gevolg van de langere implementatietijd die is benodigd voor een zorgvuldige overgang van de IT-systemen. De deelnemers worden over de voortgang van project SPEER separaat geïnformeerd.
- 2) Een overheveling van € 300.000 voor dataontwikkeling. Data is een van de belangrijkste pijlers waarop we als dienst gebruik van kunnen maken om efficiënte uitvoering van onze processen te garanderen op de langere termijn.

De overige lasten zijn als volgt opgenomen:

Lasten	2019 Begroting voor wijziging	2019 Mutaties eerste wijziging	2019 Begroting na eerste wijziging
--------	-------------------------------------	--------------------------------------	--

Overhead

Overige lasten

Rentekosten	0	10	10
Onvoorzien	150	0	150
Subtotaal	150	10	160

Totaal lasten overig	150	10	160
-----------------------------	------------	-----------	------------

alle bedragen * € 1.000

Toelichting:

Voor de overige kosten zijn er geen afwijkingen te melden. De bijstelling van € 10.000 heeft betrekking op de rentekosten welke zijn overgeheveld vanuit de afschrijvingskosten.

3.4 Reserves

Lasten	2019 Begroting voor wijziging	2019 Mutaties eerste wijziging	2019 Begroting na eerste wijziging
Stortingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	23	1.500	1.523
Totaal reserves	23	1.500	1.523

alle bedragen * € 1.000

Toelichting:

Bij de onttrekking aan de reserves is een bedrag van € 1,5 miljoen voorzien. Dit bestaat uit het voorstel van het Dagelijks Bestuur, inclusief resultaatbestemming jaarrekening 2018:

- € 700.000 voor het oplossen van personele capaciteit;
- € 500.000 voor integrale ICT vernieuwing, project SPEER;
- € 300.000 voor dataontwikkeling.

Het restantresultaat 2018 van € 207.000 wordt voorgesteld toe te voegen aan de Algemene Reserve.

3.5 Investeringsprogramma

In onderstaand overzicht worden de voorgenomen investeringen weergegeven:

(Vervangings)investeringen	Restantkrediet 2018	Krediet 2019	Herziening 2019	Beschikbaar 2019	Afschrijving v.a. 2020
Vervanging 2 dienstauto's klachtendienst	25	0	-25	0	0
Vervanging buswagen Mercedes	70	0	-70	0	0
Vervanging vrachtwagen	110	0	-110	0	0
Vervanging meetwagen bodem	0	70	-70	0	0
Overigen	30	0	-30	0	0
Vervanging wagenpark	0	0	305	305	44
Communicatiemiddelen	0	200	0	200	67
Diverse meetapparatuur*	0	150	-150	0	0
Vervanging koffieautomaten	0	9	-9	0	0
Dataloggers meethuisjes	0	40	-40	0	0
Totaal	235	469	-199	505	110

* dekking vanuit de subsidie meetstations (bijdrage van derden)

alle bedragen * € 1.000

Toelichting:

Het investeringsprogramma is bijgesteld op basis van de actuele stand van zaken vanuit de jaarrekening 2018. Vandaar de kolom 'herziening 2019' in het overzicht.

Vervolgens is een aantal budgetten voor vervanging van auto's geclusterd in één budget voor het wagenpark. Dit is onderdeel van het beschikbare budget voor 2019. Hier staat ook een bedrag geraamd voor de communicatiemiddelen. Dit betreft het vervangen van de mobiele telefoons. Uitlevering van deze telefoons staat gepland voor het tweede kwartaal 2019.

4. Bedrijfsvoering

Deze paragraaf geeft inzicht in de stand van zaken van alle majeure ontwikkelingen binnen bedrijfsvoering. En deze ontwikkelingen bestaan naast alle reguliere werkzaamheden die (goed) uitgevoerd moeten worden. De volgende onderwerpen zijn voor nu vermeldenswaardig:

- Vernieuwing informatievoorziening;
- Human Resource Management;
- Communicatie;
- Financiën en Control.

Vernieuwing informatievoorziening (SPEER)

Dit programma heeft in de uitwerking invloed op systemen, werkwijzen en processen en heeft derhalve enorm veel impact op de gehele organisatie. Het is voor de bedrijfsvoering van de organisatie de meest ingrijpende operatie sinds het ontstaan van de OMWB. Het programma kent vier onderdelen:

- Vervanging VTH applicatie;
- Organisatie gegevensmanagement;
- Vervanging en verbetering bedrijfsvoeringapplicatie;
- Migratie.

Ad a. Vervanging VTH applicatie

Eind 2018 is gegund aan de Roxit-groep. De applicatie Squit 20/20 inclusief het zaakstelsel Brein worden in 2019 geïmplementeerd. Deze kernapplicaties zijn een (noodzakelijke) verbetering en maken ons (meer) gereed voor de omgevingswet. In eerste instantie werd gedacht aan een live gang medio juni, ondertussen is door diverse omstandigheden de live gang verschoven naar eind 2019. De wijze waarop dit project wordt aangepakt (eigen key users, grote mate van betrokkenheid van eigen medewerkers in de implementatie) moet zorgen voor een gedragen oplossing.

Ad b. Organisatie gegevensmanagement

Gegevensmanagement is de gehele organisatie rondom data, van data-ontwikkeling tot aan (technisch) databeheer en informatievoorziening. In de afgelopen periode zijn er meerdere initiatieven ontplooid om gegevensmanagement binnen de OMWB vorm te geven. Er is een onderzoek uitgevoerd naar Informatie Gestuurd Werken (zie hoofdstuk 2 programmaverantwoording). Er is een visie op de ontwikkeling van datagedreven werken opgesteld en een externe partij heeft gekeken naar data warehousing. Op dit moment worden alle initiatieven samengepakt en zal er op korte termijn (rond de zomer) een marsroute worden opgesteld voor het verder vormgeven van gegevensmanagement, en worden er technische tools aangeschaft om (meer) datagedreven te gaan werken.

Ad c. Vervanging en verbeteren bedrijfsvoeringapplicatie

Sinds 1 januari 2019 maken we gebruik van AFAS ERP. Het HRM gedeelte was al eerder in gebruik, het financiën gedeelte is sinds kort live. Voor de (door-) ontwikkeling is er een roadmap AFAS opgesteld. Steeds meer processen worden zo gedigitaliseerd, met als doel meer efficiency en gebruikersgemak.

Ad d. Migratie

Om zaken en documenten uit vorige applicaties te behouden en beschikbaar te laten blijven in de nieuwe applicaties is er door een gerenommeerde externe partij een migratiestrategie ontwikkeld. Een vrij complex project aangezien documenten in veel versies en plaatsen opgeslagen zijn. Voor de live gang van het VTH pakket zullen de zaken en documenten overgezet moeten worden. Dit betekent dat aan het eind van 2019 de migratie afgerond moet zijn.

Human Resource Management

Inspanningen arbeidsmarkt

De krapte op de arbeidsmarkt is evident. Het kost veel energie om vacatures vervuld te krijgen. Het team HRM heeft de eerste maanden van het jaar ondersteund bij het plaatsen van meerdere vacatures. Binnen de afdeling uitvoering zijn een aantal vacatures vervuld met onder andere starters en ander vast personeel.

De OMWB heeft een project opgestart om de op zich goed werkende arbeidsmarktcommunicatie verder te verfijnen. Daarnaast wordt op dit onderwerp actief de samenwerking gezocht met de twee andere Brabantse OD's en OD.nl.

De Wet normalisering rechtspositie ambtenaren

De wet gaat in op 1 januari 2020, wat inhoudt dat alle voorbereidingen daartoe in 2019 afgerond moeten zijn. De OMWB heeft zich ondertussen aangesloten bij de CAR UWO (CAO gemeenten). Er is een projectgroep gevormd die tot doel heeft alle aanpassingen in het personeelshandboek en eventuele wijziging naar arbeidsovereenkomsten te regelen. Communicatie richting leidinggevenden en medewerkers is essentieel. We liggen op schema in dit project.

Opleiden en ontwikkelen

De OMWB stelt zich tot doel om medewerkers toegerust te laten zijn op hun (toekomstige) taak. We investeren veel in de opleiding van onze mensen.

Eind 2019 wordt er een grote inspanning geleverd om medewerkers op te leiden in de nieuwe systemen, per medewerker 24 uur. Key-users krijgen een intensievere opleiding.

Daarnaast staan onder andere de volgende concernbrede opleidingen op stapel, of zijn uitgevoerd:

- het vervolg op politiek bestuurlijke sensitiviteit;
- de in-company training taal- en schrijfvaardigheid;
- het HBO traject (AVANS+) gaat het tweede jaar in;
- het vervolg op het management development traject.

Daarnaast zijn er persoonlijke opleidingsplannen om medewerkers voor te bereiden op de omgevingswet of te laten voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1.

In Brabant gaan de OD's gebruik maken van het LMS, het Leer Management Systeem. Doel hierbij is om (laagdrempelig) een ruim aanbod aan opleidingen aan te bieden aan alle medewerkers.

Ontwikkelgesprekken

Eind 2018 is besloten om de huidige HR-cyclus ('regeling resultaat en planningsgesprek' en 'voortgangsgesprek') aan te passen. Er is gekozen voor een vorm die meer aansluit bij onze 'lerende organisatie': een ontwikkelgesprek waar de ontwikkeling van de medewerker centraal staat en waar niet primair de resultaten voorop staan. Leidinggevende en medewerker gaan op een andere manier met elkaar in gesprek. Op dit moment vindt de communicatie plaats, onder andere door een film en presentaties in de teams. De implementatie loopt op schema.

Communicatie

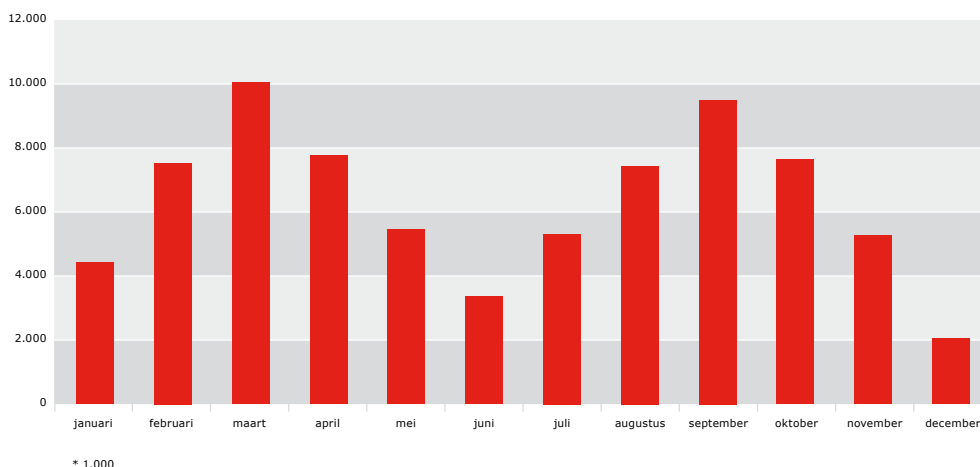
In 2018 zijn de internetsite en intranet vernieuwd. De interne informatievoorziening heeft een boost gekregen door het creëren van specifieke themapagina's. Narrowcasting gaat ingezet worden als informatiebron voor de medewerkers. Om de externe exposure te vergroten houden we in september 2019 een OMWB on tour, waarbij stakeholders kennis kunnen maken met de OMWB. En in het najaar gaan we werken met een nieuwe online strategie.

Financiën en Control

Op 1 januari 2019 is AFAS operationeel geworden. Met dit systeem zal de administratie op een efficiëntere en effectievere manier worden gevoerd. Vanaf dit moment kan en zal de ondersteuning naar de eigen organisatie en de deelnemers ook financieel technisch een volgende slag maken.

Liquiditeitssaldo en kasgeldlimiet

Begin 2019 is de geldlening volledig afgelost. De dienst is schuldenvrij. Verder zien we dat een tijdige facturatie en inning van de facturen bijdraagt aan positieve saldi voor de liquide middelen. Zie onderstaande grafiek (inclusief prognose voor de komende maanden).

5. Weerstandvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt ingegaan op de actuele risico's in relatie tot de paragraaf uit de begroting 2019. Hierbij is aansluiting gezocht bij de paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing uit de jaarrekening 2018 en de begroting 2020. Dit zijn immers documenten vanuit de Planning & Control cyclus die tegelijkertijd op de bestuurlijke tafels liggen.

In deze Burap vindt een actualisatie van de risico's plaats en wordt er een (nieuw) totaaloverzicht gepresenteerd.

Onderstaand een overzicht uit de begroting 2019 van de belangrijkste risico's:

Risico's	Maximaal bedrag schade	Kans op optreden risico	Gewogen risico
1 Niet betalen facturen	500.000	25%	125.000
2 Arbitrage VVGB-gelden	750.000	30%	225.000
3 Ziekteverzuim	200.000	30%	60.000
4 Invoering MWB-norm	1.000.000	50%	500.000
5 Transitie organisatie	500.000	80%	400.000
Totaal	2.950.000		1.310.000

De ontwikkeling van de risico's geeft vervolgens het volgende beeld per 1 mei 2019:

Risico's	Maximaal bedrag schade	Kans op optreden risico	Gewogen risico
1 Niet betalen facturen	200.000	25%	50.000
2 Arbitrage VVGB-gelden	750.000	30%	225.000
3 Ziekteverzuim	200.000	25%	50.000
4 Inhuur versus vast personeel	500.000	50%	250.000
5 Transitie	500.000	50%	250.000
6 Problematiek arbeidsmarkt	200.000	50%	100.000
7 Invoering MWB-norm	1.000.000	50%	500.000
8 Vennootschapsbelasting	100.000	25%	25.000
Totaal	3.450.000		1.450.000

Toelichting op risico's

1. Niet betalen facturen

Bij het opmaken van de eindafrekeningen kan het voorkomen dat door verschillen van inzicht er discussie is over de juistheid van de te betalen facturen. Dit risico wordt jaarlijks kleiner, voornamelijk als gevolg van het sneller opstellen van de eindafrekeningen en het beter en tijdiger informeren van de deelnemers.

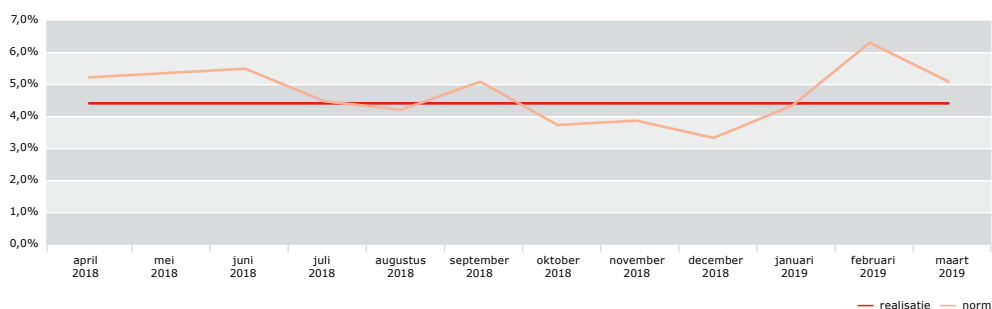
2. Arbitrage VVGB-gelden

De arbitrage zaak over de VVGB-gelden is nog niet afgerond.

3. Ziekteverzuim

De ervaringen van de afgelopen jaren geven aan dat er geen bijzonderheden zijn wat betreft het ziekteverzuim. Om deze reden is een minimaal bedrag als risico hiervoor opgenomen. Zie hieronder voor het verloop.

Grafiek verloop ziekteverzuim:

We zien een iets oplopend ziekteverzuim in de eerste maanden van 2019. De effecten hiervan nemen we mee bij de tweede bestuursrapportage.

4. Inhuur versus vast personeel

In de begroting van de OMWB is het uitgangspunt dat de taken worden verricht door eigen personeel. Als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt is het niet mogelijk om op korte termijn het vaste personeelsbestand op het niveau van de werkprogramma's te krijgen (342.000uur = 253 FTE). Dat betekent dat we afhankelijk zijn van de inhuur van derden voor de uitoefening van de taken boven het niveau van de 228 FTE (begrote vaste formatie). Deze externe inzet is duurder dan de uitvoering met eigen personeel. Vandaar dat dit is opgenomen in de risicotabel.

5. Transitie

De reorganisatie is in 2017 doorgevoerd en alle medewerkers zijn geplaatst. Nu zal moeten blijken dat de medewerkers hun rol binnen de organisatie kunnen oppakken. De verwachting is dat dit niet in alle individuele gevallen gaat lukken.

6. Problematiek arbeidsmarkt

Als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt is de OMWB niet in staat om de vacatures binnen de vastgestelde formatie van 228 fte in te vullen. Dit is aanvulling op het risico genoemd onder 4. Hierdoor moet inhuur bij derden plaatsvinden. Deze uitvoeringsuren zijn duurder dan die van eigen personeel. Bij de tweede bestuursrapportage zullen de financiële gevolgen nader worden geanalyseerd op basis van de actuele realisatie.

7. *Invoering MWB-norm*

De begroting is opgesteld op basis van de MWB-norm. Enerzijds betekent dit dat een aantal gemeenten dient toe te groeien naar een aanvaardbaar minimum niveau voor de inrichting gebonden taken op basis van het gevalideerde IB-bestand 2.0, anderzijds is er een aantal gemeenten dat op dit moment een hogere ambitie heeft dan het aanvaardbaar minimumniveau. Deze gemeenten hebben het recht om deze ambitie met jaarlijks maximaal 25% af te schalen. De OMWB loopt hier een risico. De kans wordt ingeschat op maximaal 50%.

8. *Vennootschapsbelasting*

De OMWB is – gesteund door de fiscaal adviseur – van mening dat zij niet vennootschapsbelastingplichtig is. Recent is bekend geworden dat de Belastingdienst hier op voorhand niet mee instemt. Vervolgstappen/-scenario's worden nu in beeld gebracht. Vandaar het risico van € 100.000 (met een kans van 25%). Hierover wordt bij de tweede bestuursrapportage meer duidelijkheid verwacht.

Belangrijk hierbij op te merken dat het genoemde risico rondom de CAO-ontwikkelingen hierin niet is verwerkt. In de huidige begroting 2019 is uitgegaan van een CAO-stijging van 1,6%. Er is nog geen nieuwe CAO vastgesteld voor gemeenteambtenaren, maar de signalen die ons bereiken gaan uit van een hogere stijging. Zodra de CAO is vastgesteld zal de financiële impact worden berekend en verwerkt in de tweede Burap.

Bijlage 1

Specificatie bijdrage per deelnemer na eerste wijziging 2019

Gemeente	deelnemersbijdrage primaire begroting 2019 P1	Eerste burap 2019 aanvulling werkprogramma's		Deelnemersbijdrage 2019 na eerste burap 2019					
		2019	P3 inrichtingen- bestand	P1	P2	P3	totaal	SSIB	Totaal generaal
Alphen-Chaam	280.340	47.061	3.398	266.250	30.925	26.124	323.299	7.500	330.799
Altena	603.958	3.328	7.396	513.020	38.054	56.108	607.182	7.500	614.682
Baarle-Nassau	267.567	36.001	3.208	255.073	22.280	21.923	299.276	7.500	306.776
Bergen op Zoom	1.460.185	103.541	3.787	757.971	763.890	38.153	1.560.014	7.500	1.567.514
Breda	2.071.050	43.486	6.926	1.492.736	432.438	101.816	2.026.990	7.500	2.034.490
Dongen	268.526	30.194	2.294	235.210	38.131	20.173	293.514	7.500	301.014
Drimmelen	506.490	54.203	3.892	365.765	156.258	35.062	557.085	7.500	564.585
Etten-leur	435.556	24.588	3.608	316.943	56.861	33.272	407.076	7.500	414.576
Geertruidenberg	316.337	11.339	1.906	227.805	73.568	20.709	322.082	7.500	329.582
Gilze en Rijen	329.260	18.767	2.988	266.180	46.331	31.004	343.515	7.500	351.015
Goirle	145.844	96.987	1.226	148.838	75.320	12.399	236.557	7.500	244.057
Halderberge	551.783	24.052	5.352	385.703	150.649	37.335	573.687	7.500	581.187
Heusden	358.631	53.593	3.317	300.042	82.112	25.887	408.041	7.500	415.541
Hilvarenbeek	403.223	119.397	3.550	397.634	90.742	30.294	518.670	7.500	526.170
Loon op Zand	228.345	58.443	1.851	186.540	67.908	26.691	281.139	7.500	288.639
Moerdijk	1.630.495	90.924	5.420	925.900	558.350	53.241	1.537.491	7.500	1.544.991
Oisterwijk	489.614	16.118	2.205	312.150	151.128	37.159	500.437	7.500	507.937
Oosterhout	914.473	15.350	4.745	628.060	210.150	58.158	896.368	7.500	903.868
Roosendaal	988.893	12.537	4.998	657.154	251.435	65.265	973.854	7.500	981.354
Rucphen	194.798	23.104	2.845	175.900	15.301	22.046	213.247	7.500	220.747
Steenbergen	558.205	49.405	4.561	345.627	125.123	35.111	505.861	7.500	513.361
Tilburg	2.544.492	12.388	8.014	1.643.000	777.767	111.851	2.532.618	7.500	2.540.118
Waalwijk	621.768	31.766	3.692	429.725	118.765	37.704	586.194	7.500	593.694
Woensdrecht	286.861	4.197	2.198	186.359	73.825	17.178	277.362	7.500	284.862
Zundert	362.859	35.679	6.623	303.247	45.981	48.433	397.661	7.500	405.161
Totaal	16.819.554	447.165	100.000	11.722.832	4.453.292	1.003.096	17.179.220	187.500	17.366.720
Provincie	11.081.614	969.853	-	7.236.648	4.243.429	507.322	11.987.399	64.068	12.051.467
Totaal bijdrage 2019	27.901.168	1.417.018	100.000	18.959.480	8.696.721	1.510.418	29.166.619	251.568	29.418.187
Aanvullende opdrachten provincie		1.500.000					1.500.000		1.500.000
Aanvullende opdrachten gemeenten		85.000					85.000		85.000
Subsidie IOV + luchtkwaliteitsmetingen	691.768	465.490					226.278		226.278
Provincie Noord-Brabant milieumetingen exploitatie	610.000	104.000					506.000		506.000
Provincie Noord-Brabant onderzoek en analysekosten	480.000	120.000					600.000		600.000
Provincie Noord-Brabant e-noses	75.000	-					75.000		75.000
Subtotaal overige baten	1.856.768	1.135.510	-	-	-	-	2.992.278	-	2.992.278
Totaal baten	29.757.936	2.552.528	100.000	18.959.480	8.696.721	1.510.418	32.158.897	251.568	32.410.465

Lijst van veel gebruikte afkortingen en termen binnen de OMWB

AB	Algemeen Bestuur	IB	Inrichtingenbestand
DB	Dagelijks Bestuur	WNT	Wet Normering Topinkomens
AO	Ambtelijk Overleg	BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
MT	Management Team	BV	Bedrijfsvoering
ATO	Afdelingsteam Overleg	Wgr	Wet Gemeenschappelijk Regeling
MD	Management Development	DVO	Dienstverleningsovereenkomst
SSiB	Samen Sterk in Brabant	ODBN	Omgevingsdienst Brabant Noord
BRZO	Bedrijf Risico Zware Ongevallen	ODZOB	Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant
GR	Gemeenschappelijke Regeling	ITV	Intensieve Veehouderij
Burap	Bestuursrapportage		
Marap	Maandrapportage		
T1 (ect.)	Termijnrapportages		
OD	Omgevingsdienst		
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst		
WP	Werkprogramma		
CT	Collectieve Taken		
VTH	Vergunningverlening Toezicht & Handhaving		
VV	Vergunningverlening		
T&H	Toezicht & Handhaving		
P1	Wettelijke basistaken		
P2	Verzoektaken		
P3	Collectieve Taken		
P4	Buiten Werkprogramma		
BOR	Besluit Omgevingsrecht		
GUK	Gemeenschappelijk Uitvoeringskader		
FAG	Financiële Adviesgroep		
ROK	Regionaal Operationeelkader		
RUN	Regionaal Uitvoeringsniveau		
IOV	Impuls Omgevingsveiligheid		
OW	Omgevingswet		
IPO	Interprovinciaal provinciaal overleg		
BPO	Brabants Programma Omgevingsveiligheid		
3D	3-Directeuren Overleg		
OR	Ondernemingsraad		
GO	Georganiseerd Overleg		
PNB	Provincie Noord-Brabant		
AM	Accountmanagement		
TM	Teammanagers		
TB	Technisch Beraad		
HoO	Huis op Orde		
P&C	Planning & Control		
NIG	Niet Inrichtingsgebonden Taken		
MWB-norm	Midden- en West-Brabant Norm		
SBK	Sociaal Beleidskader		
VVGB	Verklaring van geen Bedenkingen		
LPF	Level Playing Field		

*Zichtbaar samen werken
aan een schone, veilige
en duurzame leefomgeving*

**Omgevingsdienst Midden-
en West-Brabant**

Spoorlaan 181, 5038 CB Tilburg

Postbus 75, 5000 AB Tilburg

013 206 01 00

info@omwb.nl
www.omwb.nl

Eerste begrotings- wijziging 2019

2019

Inleiding

Op 4 juli 2018 is door u de begroting 2019 inclusief meerjarenraming 2020-2022 vastgesteld.

Voor u ligt de eerste begrotingswijziging 2019 ter besluitvorming op 3 juli 2019.

Toelichting eerste begrotingswijziging 2019

Deze begrotingswijziging is gebaseerd op het voorstel van de vaststelling van de jaarrekening 2018 en het daarbij behorende voorstel tot de resultaatbestemming. Voor de bestuurlijke toelichting op deze begrotingswijziging wordt verder verwezen naar de eerste bestuursrapportage 2019 die door het dagelijks bestuur op 12 juni is vastgesteld. De financiële bijstelling heeft hoofdzakelijk betrekking op de omzet en de daarbij behorende kosten die worden bijgesteld op basis van de begin 2019 bestuurlijk vastgestelde werkprogramma's.

De bijgestelde bijlage I behorende bij de eerste bestuursrapportage 2019, zijnde de specificatie van de bijdrage per deelnemer voor 2019, is toegevoegd aan de eerste bestuursrapportage 2019. Dit is de basis voor de tweede voorschotfactuur welke begin juli 2019 aan de deelnemers wordt toegezonden.

Eerste begrotingswijziging 2019

Exploitatie 2019

Baten	2019 Begroting voor wijziging	2019 Mutaties eerste wijziging	2019 Begroting na eerste wijziging
Deelprogramma 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving	19.389	-430	18.959
Deelprogramma 2: Advies en Projecten	6.832	1.865	8.697
Deelprogramma 3: Collectieve taken	1.680	-170	1.510
Deelprogramma 4: Buiten werkprogramma	1.247	1.240	2.487
Deelprogramma 4: Overige exploitatiebaten	610	-104	506
Totaal baten	29.758	2.401	32.159

alle bedragen * € 1.000

Lasten	2019 Begroting voor wijziging	2019 Mutaties eerste wijziging	2019 Begroting na eerste wijziging
--------	-------------------------------------	--------------------------------------	--

Primair proces

Personeelslasten

Salarissen	17.775	0	17.775
Overige personeelskosten	139	0	139
Inhuurbudgetten	382	2.375	2.757
Subtotaal	18.296	2.375	20.671

Afschrijvingen

Afschrijvingen	210	-10	200
Subtotaal	210	-10	200

Huisvesting en organisatie

Huisvesting	132	0	132
Externe werkplekken	63	0	63
Vervoersmiddelen	79	0	79
ICT budgetten	122	0	122
Subtotaal	396	0	396

Overige kosten

Laboratoriumkosten	600	0	600
Milieumetingen	480	26	506
Luchtkwaliteitsmetingen/E-noses	76	0	76
Subtotaal	1.156	26	1.182

Totaal lasten primair proces	20.058	2.391	22.449
-------------------------------------	---------------	--------------	---------------

alle bedragen * € 1.000

Lasten	2019 Begroting voor wijziging	2019 Mutaties eerste wijziging	2019 Begroting na eerste wijziging
--------	-------------------------------------	--------------------------------------	--

Overhead

Personeelslasten

Salarissen	4.112	0	4.112
Reiskosten	563	0	563
Overige personeelskosten	821	700	1.521
Subtotaal	5.496	700	6.196

Huisvesting en organisatie

Huisvesting	863	0	863
Facilitaire kosten	151	0	151
Advies en accountantskosten	479	0	479
ICT budgetten	2.584	800	3.384
Subtotaal	4.077	800	4.877

Totaal lasten overhead	9.573	1.500	11.073
-------------------------------	--------------	--------------	---------------

alle bedragen * € 1.000

Lasten	2019 Begroting voor wijziging	2019 Mutaties eerste wijziging	2019 Begroting na eerste wijziging
--------	-------------------------------------	--------------------------------------	--

Overig

Rentekosten	0	10	10
Onvoorzien	150	0	150
Subtotaal	150	10	160

Totaal lasten overig	150	10	160
-----------------------------	------------	-----------	------------

Totaal lasten	29.781	3.901	33.682
----------------------	---------------	--------------	---------------

alle bedragen * € 1.000

Resultaat	2019 Begroting voor wijziging	2019 Mutaties eerste wijziging	2019 Begroting na eerste wijziging
Totaal baten	29.758	2.401	32.159
Totaal lasten	29.781	3.901	33.682
Resultaat	-23	-1.500	-1.523

Stortingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	23	1.500	1.523
Totaal reserves	23	1.500	1.523

Gerealiseerd resultaat	0	0	0
-------------------------------	----------	----------	----------

alle bedragen * € 1.000

Inhuurbudget

Het bestuur wordt gevraagd om voor de bijgestelde omzet, het inhuurbudget aan te passen.

Overheveling budgetten/onttrekking reserve

Het Dagelijks Bestuur heeft bij de jaarrekening 2018 voorgesteld om budgetten voor een bedrag van € 1,5 mln over te hevelen naar 2019. De eerste bestuursrapportage is bijgesteld met de overgehevelde budgetten en de onttrekking uit de reserve.

*Zichtbaar samen werken
aan een schone, veilige
en duurzame leefomgeving*

**Omgevingsdienst Midden-
en West-Brabant**

Spoorlaan 181, 5038 CB Tilburg

Postbus 75, 5000 AB Tilburg

013 206 01 00

info@omwb.nl
www.omwb.nl

Voorstel algemeen bestuur

Datum vergadering:	3 juli 2019	Datum:	19 juni 2019
Agendapunt:	10	Datum DB-besluit:	12 juni 2019
Aantal bijlagen:	2		
Onderwerp:	Stemverhouding in het algemeen bestuur		

SAMENVATTING VOORSTEL

Provinciale Staten van Noord-Brabant hebben op 22 februari 2019 in meerderheid een motie aangenomen, waarin wordt gevraagd aan het algemeen bestuur ter bespreking voor te leggen het voorstel om de huidige stemverhouding in de Gemeenschappelijke Regeling aan te passen naar een verhouding die recht doet aan de financiële inbreng van elke afzonderlijke deelnemer. Het college van Gedeputeerde Staten vraagt de inhoud van de motie in het Algemeen Bestuur van de OMWB aan de orde te stellen.

VOORGESTELDE BESLISSING

Het dagelijks bestuur stelt aan het algemeen bestuur voor de inhoud van de motie te bespreken in de vergadering van 3 juli 2019.

WAT IS DE AANLEIDING?

Provinciale Staten van Noord-Brabant hebben op 22 februari 2019 een motie aangenomen, waarin gesteld wordt dat de provincie (door het principe one man one vote), beperkte invloed heeft op het beleid van de Omgevingsdiensten, terwijl de provincie de grootste financiële bijdrage levert aan de drie Omgevingsdiensten in Brabant. In de motie wordt ook opgemerkt dat bij andere Omgevingsdiensten de stemverhouding in het algemeen bestuur is gerelateerd aan de financiële bijdrage van de deelnemers. Gevraagd wordt dit onderwerp te agenderen voor een vergadering van het algemeen bestuur met als doel dat voor 1 januari 2020 een voorstel bij alle deelnemers ligt om de Gemeenschappelijke Regeling zo te wijzigen dat de huidige stemverhouding wordt aangepast naar een verhouding die recht doet aan de financiële inbreng van elke deelnemer (een gewogen stemverhouding)

Overwegingen van het dagelijks bestuur / motivatie voorgestelde beslissing

Voor de bespreking van dit onderwerp willen wij u de volgende overwegingen meegeven:

- De financiële bijdrage van de provincie aan de OMWB is jaarlijks ruim 40% van de totale omzet van de OMWB. De gezamenlijke gemeenten brengen bijna 60% in van de jaarlijkse omzet.
- Tot nu toe is in de afgelopen 6 jaar niet gebleken dat er sprake is c.q. zou zijn van een beperking van invloed van de provincie op hetgeen de OMWB uitvoert.
- Ook is er tot nu toe geen verschil van inzicht geweest tussen enerzijds de provincie en anderzijds de gemeenten als het gaat om het bepalen en vaststellen van de kaders voor de uitvoering van beleid. Die zijn steeds in goed overleg en in overeenstemming met elkaar vastgesteld.
- De stemverhouding zoals in de motie wordt aangegeven en voorgesteld geldt bij de OMWB reeds voor de jaarlijkse begroting, de begrotingswijzigingen en de jaarrekening. Daarmee heeft de provincie de invloed zoals voorgesteld op de belangrijkste instrumenten om sturing te geven en verantwoording te vragen op de bedrijfsvoering binnen de OMWB. Hierbij kan worden opgemerkt dat deze stemverhouding in de praktijk niet hoeft te worden toegepast omdat er in het AB steeds een grote mate van overeenstemming bestaat over de voornoemde bestuursvoorstellen.

- Krachtens het algemeen delegatiebesluit zijn veel bevoegdheden van het algemeen bestuur overgedragen aan het dagelijks bestuur, waardoor de besluitvorming in dat gremium plaatsvindt en niet in het algemeen bestuur.
- Het wijzigen van de Gemeenschappelijke Regeling is een intensief proces, omdat alle deelnemers een eventueel wijzigingsvoorstel expliciet door hun gemeenteraad dienen goed te keuren. Wanneer één deelnemer dat niet doet dan komt de wijziging niet tot stand.

WAT ZIJN DE FINANCIËLE GEVOLGEN?

Begrotingswijziging bijgevoegd? ja; X nee;

VERVOLGTRAJECT OP BESLUITVORMING?

Nadat het algemeen bestuur op 3 juli 2019 een besluit heeft genomen zal het College van GS daarvan in kennis worden gesteld.

INSPRAAK EN COMMUNICATIE

Via de website van de OMWB worden de bestuursbesluiten bekendgemaakt.

BIJLAGEN

Bijlage 1 : Motie van de VVD fractie van 22 februari 2019
Bijlage 2 : Brief van GS van 4 april 2019.

Stemverhoudingen

Provinciale Staten van Noord-Brabant in vergadering bijeen op 22 februari 2019

Overwegende dat:

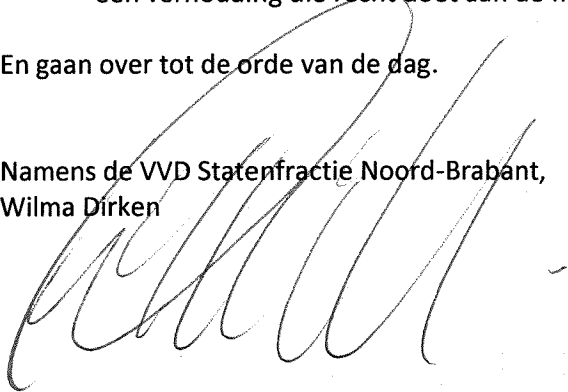
- In de provincie Noord-Brabant bij alledrie de omgevingsdiensten op grond van de tekst van de geldende gemeenschappelijke regeling in het AB het principe geldt van "one man, one vote";
- In de afgelopen bestuursperiode door Provinciale Staten regelmatig is gesproken over de beperkte invloed die de provincie Noord-Brabant daardoor heeft op het beleid van de omgevingsdiensten;
- De provincie de grootste financiële bijdrage levert aan elk van de drie Brabantse omgevingsdiensten;
- In andere provincies voorbeelden bestaan van gemeenschappelijke regelingen waarbij de stemverhouding in het AB gerelateerd is aan de (financiële) bijdrage van de deelnemers;
- De bijdrage die de provincie Noord-Brabant aan elk van de drie omgevingsdiensten levert een andere stemverhouding dan "one man one vote" zou rechtvaardigen;
- Voor een wijziging van de stemverhouding een wijziging van de gemeenschappelijke regeling van elke afzonderlijke omgevingsdienst is vereist.

Vragen het college:

- Zich in te zetten om zo snel mogelijk de stemverhouding te agenderen in een vergadering van het Algemeen Bestuur van elke Brabantse omgevingsdienst, met als doel dat er uiterlijk 1 januari 2020 een voorstel bij alle deelnemers ligt om de Gemeenschappelijke Regeling van de drie omgevingsdiensten zo te wijzigen, dat de huidige stemverhouding wordt aangepast naar een verhouding die recht doet aan de financiële inbreng van elke afzonderlijke deelnemer.

En gaan over tot de orde van de dag.

Namens de VVD Statenfractie Noord-Brabant,
Wilma Dirken

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
Dagelijks Bestuur
Postbus 75
5000 AB TILBURG

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Stemverhouding in algemeen bestuur omgevingsdiensten

Geacht bestuur,

Graag vragen wij uw aandacht voor het volgende.

In de vergadering van 22 februari 2019 hebben de Provinciale Staten een motie aangenomen om zo snel mogelijk de stemverhouding te agenderen in de vergaderingen van het Algemeen Bestuur van iedere Brabantse omgevingsdienst.

Uw directie is ambtelijk reeds van de motie op de hoogte. Wij geven gehoor aan de wens van de directie om het verzoek op schrift te stellen en aan uw bestuur te richten.

Doel is, zoals u kunt lezen, dat er uiterlijk 1 januari 2020 een voorstel bij alle deelnemers ligt om de Gemeenschappelijke Regelingen van de drie omgevingsdiensten zo te wijzigen, dat de huidige stemverhouding wordt aangepast naar een verhouding die recht doet aan de financiële inbreng van elke deelnemer.

Volledigheidshalve sluiten wij de motie M1 bij. Voor de overwegingen waarom valt veel te zeggen. Indien u het op prijs stelt, is er overigens ook een overzicht beschikbaar van de stemverhoudingen bij de omgevingsdiensten in het land. Gewogen stemverhoudingen worden veelvuldig toegepast.

Graag zouden wij van u vernemen wanneer het thema stemverhouding in het Algemeen Bestuur kan worden geagendeerd.

Datum

4 april 2019

Ons kenmerk

C2243222/4504258

Uw kenmerk

Contactpersoon

L.P.N. (Louis) de Gier

Telefoon

(073) 680 81 55

Email

ldgier@brabant.nl

Bijlage(n)

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

M.J. van den Dries,
programmamanager Omgevingsrecht (ORO), VTH en EV

In verband met geautomatiseerd verwerken is dit document digitaal ondertekend.

Datum

4 april 2019

Ons kenmerk

C2243222/4504258

voorstel algemeen bestuur

Datum vergadering:	3 juli 2019	Datum:	19 juni 2019
Agendapunt:	11	Datum DB-besluit:	12 juni 2019
Aantal bijlagen:	1		
Onderwerp:	Verantwoording programma collectieve taken 2018		

SAMENVATTING VOORSTEL

Op 15 december 2017 werd door uw bestuur het programma vastgesteld voor het uitvoeren van de collectieve taken in 2018. Dit programma is in 2018 uitgevoerd. De verantwoording daarvan treft u aan in bijgevoegd verantwoordingsverslag.

VOORGESTELDE BESLISSING

Voorgesteld wordt kennis te nemen van het Verantwoordingsverslag op de uitvoering van het programma collectieve taken 2018.

WAT IS DE AANLEIDING?

Bij de start van de Omgevingsdienst in 2013 is afgesproken, dat een budget van circa € 1,3 miljoen beschikbaar is voor het uitvoeren van collectieve taken. Vanuit die collectieve taak wordt inhoud en vorm gegeven aan de uitvoering van thema's met een collectief karakter. Bij het opstellen van het programma 2018 zijn enerzijds wet- en regelgeving en anderzijds bestuurlijke kaders en uitgangspunten leidend geweest. Daarnaast is aandacht gegeven aan actuele maatschappelijke ontwikkelingen en is rekening gehouden met de bestuurlijke opdracht om sober en doelmatig te zijn in de uitoefening van de collectieve taken. De organisatie van deze uitvoering ligt in handen van de OMWB. Het programma collectieve taken wordt door uw bestuur vastgesteld.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Collectieve taken zijn taken en werkzaamheden die noodzakelijk en van belang zijn voor alle deelnemers in de OMWB. Voor de goede orde wordt opgemerkt dat de klachtendienst integraal onderdeel (een wezenlijk onderdeel zelfs) uitmaakt van het Programma collectieve taken. Door het uitvoeren van het Programma collectieve taken wordt een efficiënte en effectieve uitvoering beoogd van werkzaamheden die in het belang zijn van alle deelnemers van de OMWB.

WAT IS ER GEDAAN?

De uitvoering heeft overeenkomstig het programma plaatsgevonden. De verantwoording van deze uitvoering is opgenomen in het bij dit voorstel gevoegde verantwoordingsverslag. De opbouw van dit verantwoordingsverslag sluit aan bij het vastgestelde uitvoeringsprogramma. Tevens is in het verslag een aantal aandachtspunten en acties opgenomen voor het programma van 2019 en daarna. Die zijn samengevat:

1. Om de borging van de uitvoering te verbeteren wordt deze verankerd in de eerder vastgestelde methodiek van projectmanagement.
2. Versterking actieve betrokkenheid van de deelnemers. Bij de voorbereiding van het Programma collectieve taken 2019 is een werkgroep samengesteld met een vertegenwoordiging van de gemeenten.
3. Uitvoeren nieuwe omgevingsanalyse als basis voor het programma 2020 en verder.
4. Van een eenjarig programma naar een meerjarig programma collectieve taken. Veel activiteiten en projecten uit de collectieve taken hebben een lange doorlooptijd en worden vaak in het volgende jaar voortgezet. Er wordt eerder in het jaar gestart met het opstellen van het programma.
5. Veel aandacht voor de thema's ketentoezicht, branchegericht werken en de komst van de Omgevingswet.

Voor de inhoudelijke verantwoording wordt naar het bijgevoegde verslag verwezen.

WAT ZIJN DE FINANCIËLE GEVOLGEN?

Budgettair is de besteding ruim binnen de begroting van de collectieve taken gebleven (zie hoofdstuk 4 van het verantwoordingsverslag). Er sprake van een financieel voordeel van € 98.000,-. Dit financiële resultaat zal worden meegenomen in de jaarrekening voor 2018.

Begrotingswijziging bijgevoegd?   ja;   X   nee;

VERVOLGTRAJECT OP BESLUITVORMING?

Er is geen vervolgtraject op de besluitvorming.

INSPRAAK EN COMMUNICATIE

Het verantwoordingsverslag wordt openbaar gemaakt nadat uw bestuur van het verslag kennis heeft genomen.

BIJLAGEN

Bijlage 1   : Verantwoording programma collectieve taken 2018.

Verantwoording programma collectieve taken 2018

mei 2019

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding verantwoordingsrapportage.....	3
2. Programma collectieve taken 2018.....	3
3. Samenvatting van de geboekte resultaten per project	7
4. Kosten van het programma collectieve taken 2018	25
5. Terugblik op het programma collectieve taken 2018	28

1. Inleiding verantwoordingsrapportage

Door het algemeen bestuur van de OMWB is op 15 december 2017 vastgesteld welke projecten en activiteiten zullen worden opgenomen in het Programma collectieve taken 2018. Bij het opstellen van het programma 2018 zijn enerzijds wet- en regelgeving en anderzijds bestuurlijke kaders en uitgangspunten leidend geweest. Daarnaast is aandacht gegeven aan actuele maatschappelijke ontwikkelingen en is rekening gehouden met de bestuurlijke opdracht om sober en doelmatig te zijn in de uitoefening van de collectieve taken.

In de volgende hoofdstukken is achtereenvolgens uitgewerkt:

- hoe het programma collectieve taken eruit zag (hoofdstuk 2);
- welke resultaten zijn geboekt in een beknopte samenvatting per project (hoofdstuk 3);
- wat het programma collectieve taken 2018 heeft gekost (hoofdstuk 4);
- hoe we op het programma collectieve taken 2018 terugblikken (hoofdstuk 5).

2. Programma collectieve taken 2018

Het programma collectieve taken omvatte voor 2018 de volgende projecten en activiteiten:

1. Informatie gestuurd en risicogericht werken	P1 in uren	P3 in uren	P3 in €
1. Intensivering Digitaal toezicht	*)	1080	€ 95.040,00
Subtotaal		1080	€ 95.040,00

2. Agrarische sector	P1 in uren	P3 in uren	P3 in €
1. Veehouderij (BPO-speerpunt)		350	€ 30.800,00
2. Coördinatie Support-teams/netwerk		100	€ 8.800,00
3. Kennisopbouw mestverwerkers		100	€ 8.800,00
4. Agrarisch overleg tussen de drie OD's		100	€ 8.800,00
5. Minder stikstofdepositie in Natura 2000 gebieden door betere naleving		25	€ 2.200,00
Subtotaal		675	€ 59.400,00

3. Milieucriminaliteit en aanpak drugs	P1 in uren	P3 in uren	P3 in €
1. Samen tegen dumpen (BPO-project)		800	€ 70.400,00
2. Interventieteam		400	€ 35.200,00
Subtotaal		1.200	€ 105.600,00

4. Nieuwe wet- en regelgeving	P1 in uren	P3 in uren	P3 in €
1. Programmaplan Omgevingswet		800	€ 70.400,00
2. Plan van aanpak BOR/Wet VTH		1.000	€ 88.000,00
Subtotaal		1.800	€ 158.400,00

5. Risicorelevante bedrijven	P1 in uren	P3 in uren	P3 in €
1. Risicorelevante bedrijven (BPO-project)	*)	350	€ 30.800,00
Subtotaal		350	€ 30.800,00

6. Ketenaanpak	P1 in uren Incl. 10% coördinatie	P3 in uren	P3 in €
1. Covergistingketen : Projectmatige aanpak illegaliteit binnen de covergistersketen	275	340	€ 29.920,00
2. Asbestketen: Projectmatige aanpak illegaliteit binnen de asbestketen	330	370	€ 32.560,00
3. Bodemketen: Projectmatige aanpak bodemketen (Grond)	330	370	€ 32.560,00
4. Ketentoezicht naar aanleiding van incidenten/calamiteiten of meldingen	308	180	€ 15.840,00
5. Ontwikkeling ketentoezicht op overige ketens (bouwstoffen)	275	170	€ 14.960,00
6. Verdere doorontwikkeling van ketenaanpak		120	€ 10.560,00
7. Ketten casusoverleg		200	€ 17.600,00
8. Landelijke casuskamer ODNL		40	€ 3.520,00
9. Tactische kamer ODNL		40	€ 3.520,00
10. Brabantbrede BPO-werkgroep bouwstoffen en ketens		70	€ 6.160,00
11. De landelijke werkgroep ketentoezicht bodem, bagger en bouwstoffen (KBBB)		75	€ 6.600,00
12. Ketengericht in basistoelicht	1.100		
Subtotaal	**) 2.618	1.975	€ 173.800,00

7. Samenwerking met externe partners	P1 in uren	P3 in uren	P3 in €
1. Faciliteren samenwerking : Strategisch overleg tussen management Overleg Brabantse OD's/WS-en		32	€ 2.816,00
2. Landelijk overleg Informatie gestuurde handhaving (WigH)		60	€ 5.280,00
3. Voorbereiden strategische BPO-agenda / speerpunten BPO		100	€ 8.800,00
4. Regio-overleg Bodem en Ondergrond Midden- en West-Brabant		75	€ 6.600,00
Subtotaal		267	€ 23.496,00

8. Kwaliteitsanalyses	P1 in uren	P3 in uren	P3 in €
Kwaliteitsanalyses en rapportages		880	€ 77.440,00
Subtotaal		880	€ 77.440,00

9. Energie en duurzaamheid	P1/2 in uren	P3 in uren	P3 in €
Uitvoering Plan van aanpak energie en duurzaamheid	*)	300	€ 26.400,00
Subtotaal		300	€ 26.400,00

10. Klachtendienst / crisisorganisatie	P1 in uren	P3 in uren	P3 in €
Klachtendienst structureel/incidenteel			
Intake		4.000	€ 352.000,00
Crisisorganisatie		500	€ 44.000,00
Overdracht klachtendienst		600	€ 52.800,00
Opleidingsuren crisisorganisatie		400	€ 35.200,00
Inzet coördinator intake (inschatting)		200	€ 17.600,00
Diverse projecten			
Aanbesteding A2		100	€ 8.800,00

Optimalisatie intake		100	€ 8.800,00
Inzet A2			€ 25.000
Training telefoonbehandeling: in company:			€ 3.000,00
Subtotaal		5.900	€ 547.200,00

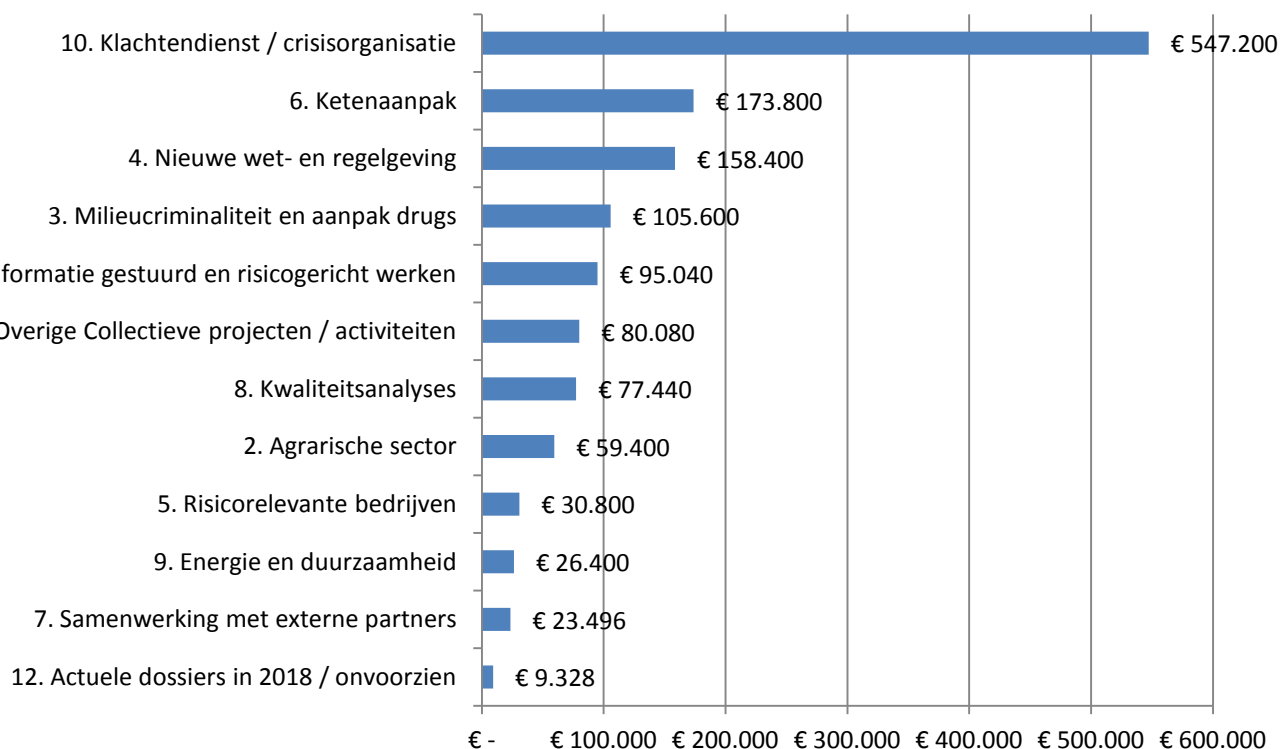
11. Overige Collectieve projecten/activiteiten	P1 in uren	P3 in uren	P3 in €
1. Asbestdaken (BPO-project)		260	€ 22.880,00
2. Programma vorming, coördinatie op de uitvoering, monitoring en verantwoording van het (collectieve) uitvoeringsprogramma		250	€ 22.000,00
3 Innovatie		400	€ 35.200,00
Subtotaal	-	910	€ 80.080,00

12. Actuele dossiers in 2018 / onvoorzien	P1 in uren	P3 in uren	P3 in €
1. Actuele dossiers in 2018 / onvoorzien		106	€ 9.328,00
Subtotaal	-	106	€ 9.328,00

TOTAAL PROGRAMMA COLLECTIEVE TAKEN 2018	P1 in uren	P3 in uren	P3 in €
Begroting CT 2018 € 1.387.000,-. Gem. uurtarief € 88,-/uur	2.618	15.443 ***) + € 28.000	€ 1.386.984

Onderstaande grafiek geeft de verdeling van het budget over de programma onderdelen weer.

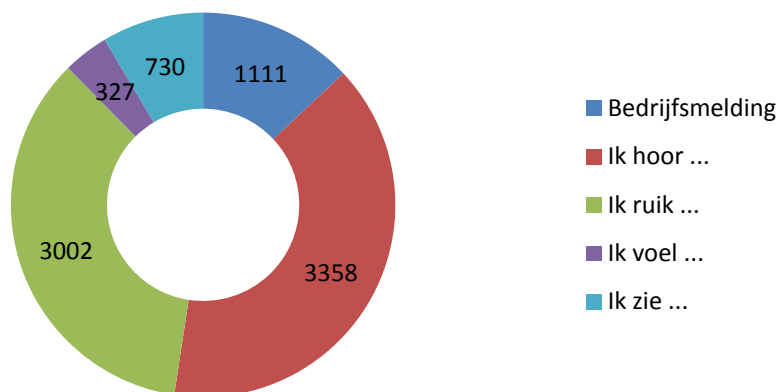
P3 in € - uitgesplitst naar programma onderdelen

Klachtendienst / crisisorganisatie – verdeling klachten en bedrijfsmeldingen

Onderstaande grafiek geeft de verdeling tussen het aantal bedrijfsmeldingen en het aantal klachten (verdeeld in vier klachtencategorieën) in 2018 weer.

Verdeling klachten en bedrijfsmeldingen 2018

3. Samenvatting van de geboekte resultaten per project

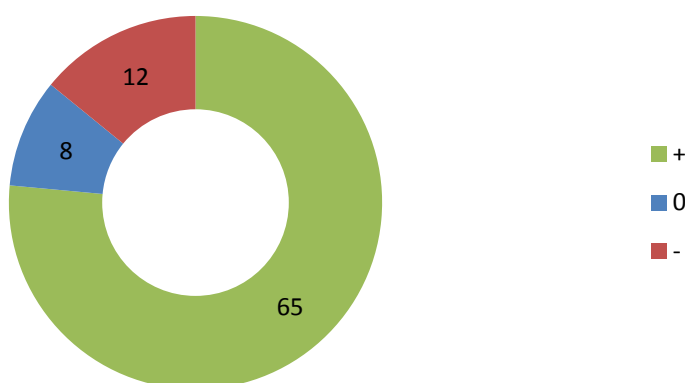
In dit hoofdstuk worden de resultaten per project of activiteit samengevat. In de kolom 'realisatie' wordt een indicatie gegeven van de mate waarin de hoofddoelstellingen bereikt zijn.

- + : De doelstelling is volledig gerealiseerd.
- 0 : De doelstelling is gedeeltelijk gerealiseerd.
- : De doelstelling is niet of zeer beperkt gerealiseerd.

Realisatie – totaal

Onderstaande grafiek geeft de verdeling tussen volledige gerealiseerde, gedeeltelijk gerealiseerde en niet of beperkt gerealiseerde doelstellingen weer.

Realisatie

In de kolom 'Toelichting' worden relevante resultaten benoemd of afwijkingen toegelicht.

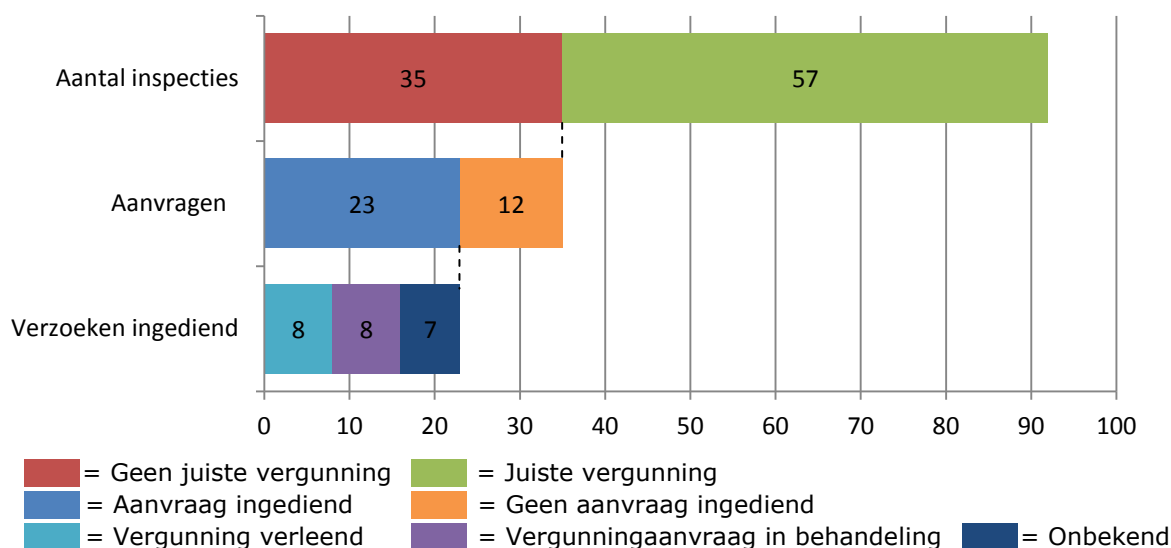
1. Informatie gestuurd en risicogericht werken		
1.1 Intensivering Digitaal toezicht		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Alle binnen dit project vallende branches beschikken over een goed gestructureerde checklist die elke toezichthouder/gebruiker goed en efficiënt vindt werken.	+	Nieuwe structuur is vormgegeven. Roadmap is opgesteld.
De OMWB is in staat om de resultaten van de checklisten te gebruiken om branche-analyses te maken.	+	Resultaten worden in 2019 geïmplementeerd.

2. Agrarische sector		
2.1 Veehouderij (BPO-speerpunt)		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting

In stand houden en uitbouwen netwerk.	+	
Actualisatie i.v.m. Best Beschikbare Technieken (BBT).	+	
Veehouderij en Volksgezondheid	+	
Stalbranden	+	
Elektronische monitoring luchtwassers	-	Vertraging doordat prioriteit gegeven is aan extra onderwerp 'problematiek geurrendement combiluchtwassers'.
Vergunningverlening innovatieve stalsystemen	0	Vertraging doordat prioriteit gegeven is aan extra onderwerp 'problematiek geurrendement combiluchtwassers'.
Onvoorziene ontwikkelingen: De problematiek rond het geurrendement van combiluchtwassers vroeg in 2018 aandacht.	+	Toegevoegd onderwerp
2.2 Coördinatie support teams / netwerk		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Aansturen individuele projecten inzake knelpunten door overlast van (intensieve) veehouderijen.	-	Er zijn vanuit de deelnemende gemeenten geen projecten aangedragen voor het supportteam.
Contacten onderhouden met ander OD's en provincie over Brabantbrede voortgang aanpak knelpunten.	-	Er is enkel overleg gepleegd met provincie en overige OD's.
2.3 Kennisopbouw mestverwerkers		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Opbouw van juridische en technische kennis over mestverwerkers	+	
Contacten onderhouden met ander OD's en provincie over ontwikkelingen op gebied van mestverwerking	+	In samenwerking met de andere Brabantse OD's is een team opgericht dat kennis verzameld en uitdraagt over mestbe- en verwerking
2.4 Agrarisch overleg tussen de drie omgevingsdiensten		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Onderlinge kennisdeling drie OD's agrarisch	+	De drie Brabantse OD's hebben een kernteam agrarisch opgericht dat technische en juridische vragen kan behandelen en die ontwikkelingen in de agrarische sector volgt en

		de OD's hierover informeert.
Gezamenlijk standpunten uitdragen naar derden.	+	
2.5 Minder stikstofdepositie in Natura 2000 gebieden door betere naleving		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Minder stikstofdepositie in Natura 2000 gebieden door betere naleving van de regels	+	In oktober 2018 is aan het BPO het resultaat van 92 inspecties van industriële bedrijven gerapporteerd. Gebleken is dat 35 van de betreffende bedrijven niet beschikten over de juiste vergunning. In het BPO is gevraagd om verslag te doen van de opvolging van de inspecties en in beeld te brengen hoeveel bedrijven legaliseerbaar zijn. Van de 35 bedrijven hebben inmiddels 23 bedrijven een aanvraag ingediend. Aan acht bedrijven is een vergunning verleend. Acht vergunningaanvragen zijn nog in behandeling. Het project is eind 2018 afgerond.

Onderstaande grafiek geeft de resultaten van 'Minder stikstofdepositie in Natura 2000 gebieden door betere naleving van de regels' weer:

3. Milieucriminaliteit en aanpak drugs

3.1 Samen tegen dumpen (BPO-speerpunt)

Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Het voorkomen van schade aan het milieu door het aantal drugsafvaldumpingen in natuur, water en milieu verder te verminderen	+	

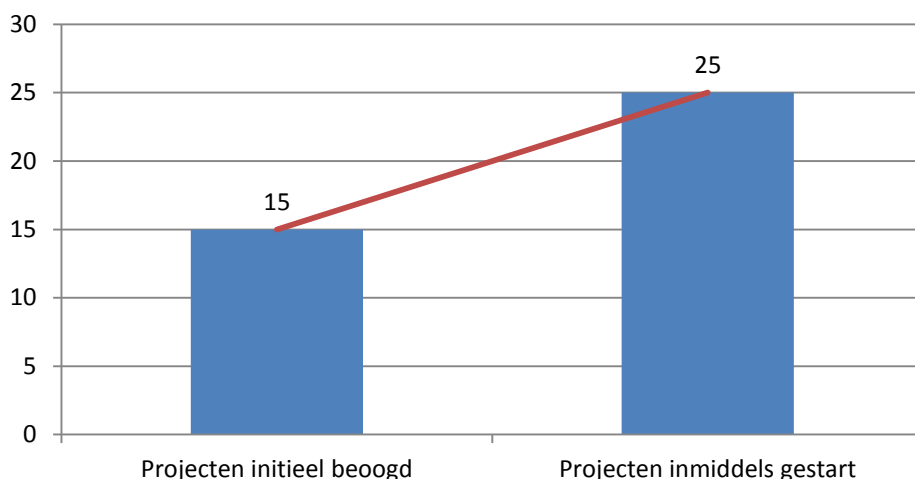
en het drugsafval milieuverantwoord en tegen de laagst mogelijke kosten op te ruimen.		
Het voorkomen van het dumpen van het afval dat uit de drugslabs vrijkomt door meer gecoördineerde inzet van het beschikbare bestuurlijke en justitiële instrumentarium en middelen, zoals preventief toezicht, opsporing, vervolging, communicatie, financiën en capaciteit.	+	
Professionele en uniforme aanpak van drugsdumpingen Brabantbreed waarbij de rol/taak van de omgevingsdiensten voor iedereen duidelijk is.	-	De rol/taak van de OMWB is in 2018 toegelicht bij onze contactambtenaren en de Officieren van Dienst Bevolkingszorg, maar de afwijkende werkwijze in de OMWB-regio is nog niet verwerkt in het Brabantbrede protocol voor de aanpak van drugsdumpingen. Na aanpassing van dit protocol (RVCS) in 2019 zal het geheel worden aangeboden voor besluitvorming aan het DB en AB.
3.2 Interventieteam		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Het in 2018 operationeel krijgen van een inzetbaar interventieteam	+	De OMWB beschikt over een Interventieteam synthetische drugs dat binnen de huidige organisatie adequaat de aan synthetische drugs gerelateerde taken kan uitvoeren.

4. Nieuwe wet- en regelgeving		
4.1 Programmaplan Omgevingswet		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Samenwerkingsverbanden met deelnemers (beoogd 15)	+	Initieel waren 15 projecten beoogd, er zijn er inmiddels 25 gestart, variërend van Omgevingsplan en Omgevingsvisie tot praktijkproef. Enkele andere projecten zijn een fase verder gebracht. In de pilots en samenwerkingsverbanden zijn de projecten over de hele linie weer een stapje verder. Er is diversiteit te zien t.a.v. de aanpak en ervaring van de voorbereidingen op de Omgevingswet bij deelnemers. Naast plannen en visies heeft dit kennis opgeleverd die in 2019 wordt uitgewerkt en gedeeld.
Kennisontwikkeling	+	Er is kennis gedeeld, wat onder meer geleid heeft tot een Stappenplan Omgevingsvergunning, factsheets en een nieuwsbrief Omgevingswet & Ondergrond, bijdragen aan het nationale project 'Staalkaarten voor Omgevingsplannen' en

		kennisdeling met deelnemers.
4.2 Plan aanpak Bor / Wet VTH		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
De OMWB voert (door een goede implementatie van het Bor) het takenpakket uit en functioneert zoals in aangegeven in het Bor en de wet VTH.	+	Na vaststelling van het Basistakenpakket en het Inrichtingenbestand 2.0 is samen met de deelnemers in 2018 veel aandacht besteed aan beleid en programmering van de niet-inrichtinggebonden taken.

Het aantal samenwerkingsverbanden met deelnemers lag 66,67% hoger dan beoogd:

Programmaplan Omgevingswet

5. Risicorelevante bedrijven		
5.1 Risicorelevante bedrijven (BPO-project)		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Samenwerking met de Veiligheidsregio intensiveren en bestendigen	+	De focus heeft in 2018 volledig gelegen op de ontwikkeling en toetsing van de naleefstrategie. Aan de orde zijn gekomen: ontwikkeling, voorlichting en toetsing. Deze strategie is in overleg met (o.a. en met name) de VRMWB verder vorm gegeven. Zo is er ook voorlichting over gegeven. Onder andere tijdens een landelijke BRZO+ congres, het CEO Forum, intern en het jaarcongres Relevant. Tevens is begonnen met het toetsen in de praktijk door middel van het uitvoeren van een pilot. Tot slot is er capaciteit inzet geplegd op de organisatie van een

		inspiratiebijeenkomst (voor bestuurders en ondernemers) over het onderwerp risicorelevante bedrijven, cultuur en gedrag. Het overleg tussen OMWB en VRMWB / BRMWB verliep binnen dit project goed en mede gelet op de inzet op de operationele zijde is minder aandacht geschonken aan het bewerkstelligen van een structureel overleg en vastleggen van werkafspraken.
Naleefgedrag koppelen aan veiligheidsgegevens	-	
Onderzoek doen naar het in beeld brengen van stoffen die vergund zijn	0	

6. Ketenaanpak		
6.1 Covergistingketen : Projectmatige aanpak illegaliteit binnen de covergistersketen		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Het organiseren van (keten)toezicht binnen de keten van de covergisting daar waar de grootste risico's te verwachten zijn.	+	<ul style="list-style-type: none"> Afgerond samenwerkingproject met de NVWA: Risicovolle vergisters op milieu regelgeving gecontroleerd. Samenwerkingsproject afgerond met Openbaar Ministerie en Politie (zaak Grizzlybeer). Daarin de Brabantbrede coördinatie uitgevoerd m.b.t. het controleren van agrarische bedrijven waar mestsilo's worden verhuurd aan mesthandelaren.
Inzichtelijk maken van de covergistersketen met behulp van het barrièremodel http://www.barrieremodellen.nl/co-vergisting .	+	Het barrièremodel is gepubliceerd op www.barrieremodellen.nl .
Inzichtelijk maken hoe de OMWB haar informatiepositie op de covergistingketen kan opbouwen en onderhouden. Alsmede hoe en met welke middelen/methoden hier tactische en operationele analyses op kunnen worden uitgevoerd.	+	
Uitvoeren van een tactische analyse op de covergistersketen en hieruit de top X duiden.	+	Uitgevoerd en rapportage met top X covergisterketen en risicovolle handelaren opgesteld.
Vorbereiden (incl operationele analyse) van minimaal 2 ketenacties op actoren binnen de regionale top x. Hiervan is bij voorkeur minimaal 1 ketenacties in samenwerking met ketenpartners uitgevoerd.	+	
Organiseren van de uitvoering van de ketenacties. (uitvoering ten laste van P1.)	+	
Evaluatie van de tactische analyse en de acties	-	Dit wordt in 2019 uitgevoerd

(incl. operationele analyse).		
Op basis van de evaluatie een voorstel maken voor het werkprogramma 2019 ev voor het organiseren en laten uitvoeren van regulier ketentoezicht (organisatie/evaluatie P3 en uitvoering P1.).	-	Dit wordt in 2019 uitgevoerd
6.2 Asbestketen: Projectmatige aanpak illegaliteit binnen de asbestketen		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Het organiseren van (keten)toezicht binnen de asbestketen daar waar de grootste risico's te verwachten zijn.	+	Voor de asbestketen (specifiek: asbestdaken) is een project doorlopen om een gezamenlijke aanbesteding te doen voor de inventarisatie van de asbestdaken. 17 gemeenten hebben aan deze aanbesteding deelgenomen. Na gunning in november 2018 is het project in december gestart. De oplevering van de inventarisatierapporten per gemeente loopt door tot mei 2019. Gedurende het project heeft de OMWB gewerkt aan een plan om, na oplevering van de inventarisatierapporten, de gemeenten te kunnen faciliteren bij het vervolgtraject: het informeren van burgers en bedrijven om ze te bewegen hun asbestdak te saneren en vervangen. In de tweede helft van 2018 zijn met diverse gemeenten gesprekken gevoerd om samen op te trekken bij de saneringsactiviteiten. Op het gebied van de asbestdaken heeft de OMWB ook afstemming gezocht met de omgevingsdiensten ODBN en ODZOB en de Provincie Noord-Brabant om kennis te delen en samen op te trekken. Hieraan wordt in 2019 een vervolg gegeven.
Inzichtelijk maken van de asbestketen met behulp van het barrièremodel	+	
Uitvoeren van een tactische analyse op de asbestketen en hieruit de top X duiden.	+	
Vorbereiden (incl operationele analyse) van minimaal 2 ketenacties op actoren binnen de regionale top x. Hiervan is bij voorkeur minimaal 1 ketenacties in samenwerking met ketenpartners uitgevoerd.	+	
Organiseren van de uitvoering van de ketenacties. (uitvoering ten laste van P1.)	+	
Evaluatie van de tactische analyse en de acties (incl. operationele analyse).	-	Inhoudelijk is het project door het ontdekken van het fenomeen 'acceptanten van asbest

		<p>ontrokken aan toezicht' deels veranderd. Hierop is verder onderzocht en is getracht aan te haken en af te stemmen met diverse andere projecten of werkgroepen. Er is bereidheid om hier in verder te gaan.</p> <p>De planning is dus op onderdelen niet gehaald omdat de inhoud / scope is veranderd.</p>
6.3 Bodemketen: Projectmatige aanpak bodemketen (Grond)		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Het organiseren van (keten)toezicht binnen de bodemketen daar waar de grootste risico's te verwachten zijn.	+	<p>Het barrièremodel is afgerond en gepresenteerd.</p> <p>De focus is gelegd bij de niet-melders. Er is een inventarisatie uitgevoerd naar intermediairs met een niet vergunde grondopslag (freeriders).</p> <p>Er is één uitgebreide risicogerichte ketenactie (Roodloop) uitgevoerd bij een bodemintermediair die nagenoeg alle schakels binnen de grondstroomketen in handen heeft.</p>
Vorbereiden (incl. de operationele analyse) en organiseren van de uitvoering van de (gezamenlijke) ketenacties. (uitvoering ten laste van P1).	+	
Evaluatie van de tactische analyse en de acties (incl. operationele analyse).	+	
Op basis van de evaluatie een voorstel maken voor het werkprogramma 2019 ev. voor het organiseren en laten uitvoeren van regulier ketentoezicht (organisatie/evaluatie P3 en uitvoering P1).	0	<p>Voortschrijdend inzicht in Gelderland (voorbeeldproject) heeft geleid tot een andere insteek van het project: het heeft meer rendement te focussen op de niet-melders. Dit jaar wordt ervaring opgedaan met een grote niet-melder. Tevens zijn dit jaar intermediairs geselecteerd met onvergunde grondopslag (freeriders) die in aanmerking komen voor toezicht in 2019.</p>
6.4 Ketentoezicht naar aanleiding van incidenten/calamiteiten of meldingen		
Deelproject A: Kunststofafval		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Zicht krijgen op het probleem en de risico's als gevolg van het Chinese importverbod.	+	<p>Het maximale is eruit gehaald, meer kan de OMWB eigenstandig niet doen. Er is samenwerking nodig en die is opgestart met de provincie.</p> <p>De rol van de OMWB beperkt zich voor 2019 dus tot meedenken en waar nodig adviseren. Verder zal de OMWB trends en ontwikkelingen volgen op het gebied van de productie en verwerking van kunststof afval.</p>
Verkleinen van de risico's die met het afvoeren van kunststof afval gepaard gaan.	-	Het is lastig zicht te krijgen waar de risico's zich kunnen manifesteren.

<p>Afstemmen met stakeholders om te bezien of er maatregelen mogelijk zijn, gericht op het verminderen van de productie van kunststof afval.</p>	<p>+</p>	<p>In het kader van dit project is afstemming gezocht met diverse andere omgevingsdiensten, binnen en buiten Brabant. Ook is er contact geweest met Omgevingsdienst.nl. Deze contacten hebben niets opgeleverd: geen van de betreffende omgevingsdiensten houdt zich bezig met de plastic problematiek. Vervolgens is er overleg geweest met de Provincie Noord-Brabant. De PNB is in het najaar van 2018 een project gestart om een bredere netwerkanalyse te doen op het gebied van plastic afval. Het is de bedoeling supermarkten en fabrikanten in de verpakkingsindustrie te benaderen en na te gaan of samenwerking mogelijk is met als doel de productie van kunststof verpakkingen te verminderen en kunststof verpakkingen beter scheidbaar en recyclebaar te maken. De PNB stelt er prijs op als de OMWB als aanspreekpunt namens de Brabantse omgevingsdiensten wil fungeren en wil deelnemen aan deze netwerkanalyse.</p>
--	----------	--

6.4 Ketentoezicht naar aanleiding van incidenten/calamiteiten of meldingen
Deelproject B: Thermisch Gereinigde Grond (TGG)

Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
<p>Voorkomen van bodem-, grondwater- en oppervlaktewaterverontreinigingen a.g.v. nieuwe toepassingen van TGG.</p>	<p>+</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Memo van OMWB, afgestemd met ODBN, ODZOB, waterschappen, DCMR en RWS voor VTH-overleg van PNB over problematiek thermisch gereinigde grond. • Advies voor gedeputeerde Van den Hout over inzet bij overleggen over TGG i.k.v. Deltaprogramma Rivieren. • Instemming PNB en 4 Brabantse waterschappen met memo OMWB. • Verzoek van PNB aan OMWB het initiatief nemen een gesprek te beleggen met de betrokken overheidsinstanties bij de 2 grootschalige Ruimte voor de Rivierprojecten in Brabant waar veel TGG is toegepast. • Concept Tijdelijke maatstaf voor aanvullend onderzoek van TGG beschikbaar mede opgesteld door OMWB met RWS, ILT, DCMR en enkele andere OD's.
<p>Zodra een tijdelijke "maatstaf" beschikbaar is, deze bij voorgenomen toepassingen van TGG voor te schrijven.</p>	<p>-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Besluitvorming over Tijdelijke maatstaf duurt langer dan verwacht. Definitieve tijdelijke maatstaf verwacht in februari 2019. • Het advies aan de gemeenten is uitgesteld tot na het gereedkomen van de definitieve Tijdelijke maatstaf. Planning: 1e kwartaal

		2019. Toch is al veel ruchtbaarheid gegeven aan het voornemen en is zodoende bij veel gemeenten al bekend dat er problemen kunnen rijzen bij de toepassing van TGG.
6.5 Ontwikkeling ketentoezicht op overige ketens (Mobiel breken)		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Barrièremodel voor mobiel breken (werkstructie). Tijdens controle gedurende dit project met name ook kijken naar het soort puin: komt dit van de locatie of is dit extern aangeleverd? Wordt dit puin later hergebruikt of gaat het naar een derde? In het laatste geval, hoe wordt er getransporteerd? Ook controleren of de hoeveelheid (volume) gelijk is en blijft aan de vooraf ingediende kennisgeving. Als hier vanaf geweken wordt, waarom is dat dan?	+	Barrièremodel is opgesteld en kan gepubliceerd worden. Tevens is er een kental gemaakt voor de "basis" werkzaamheden van mobiel breken. Deze is tot stand gekomen door het werken met digitale checklisten. De checklisten zijn geëvalueerd en daar waar nodig aangepast. Tevens is er voor de werkzaamheden een processchema opgesteld. Dit kan overgedragen worden aan kwaliteitszorg voor borging in het kwaliteitssysteem.
6.6 Verdere doorontwikkeling van ketenaanpak		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Het doel is het doorontwikkelen van de ketenaanpak zodat dat leidt tot een (nog) effectievere aanpak.	0	Geen apart project. Dit maakt deel uit van de overige onderdelen van de ketenaanpak.
6.7 Ketencasusoverleg		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Tactisch keten casusoverleg en Landsbreed ketenspecifieke operationeel casusoverleg (vooralsnog alleen op asbest)	+	Overleggen met externe partners gevoerd zoals omgevingsdiensten, ISZW, ILT en Politie.
6.8 Landelijke casuskamer ODNL		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Stimuleren en professionaliseren van de regionale casusoverleggen.	+	De input die verkregen is ten aanzien van de Landelijke casuskamer is via verslaglegging en door mondelinge inbreng gedeeld met het Zuidelijke keten casusoverleggen. Omgekeerd zijn door de voorzitter relevante signalen en ontwikkelingen vanuit het Zuidelijk overleg gedeeld met het Landelijk overleg. Hiermee is een bijdrage geleverd aan het te realiseren resultaat en doelen.

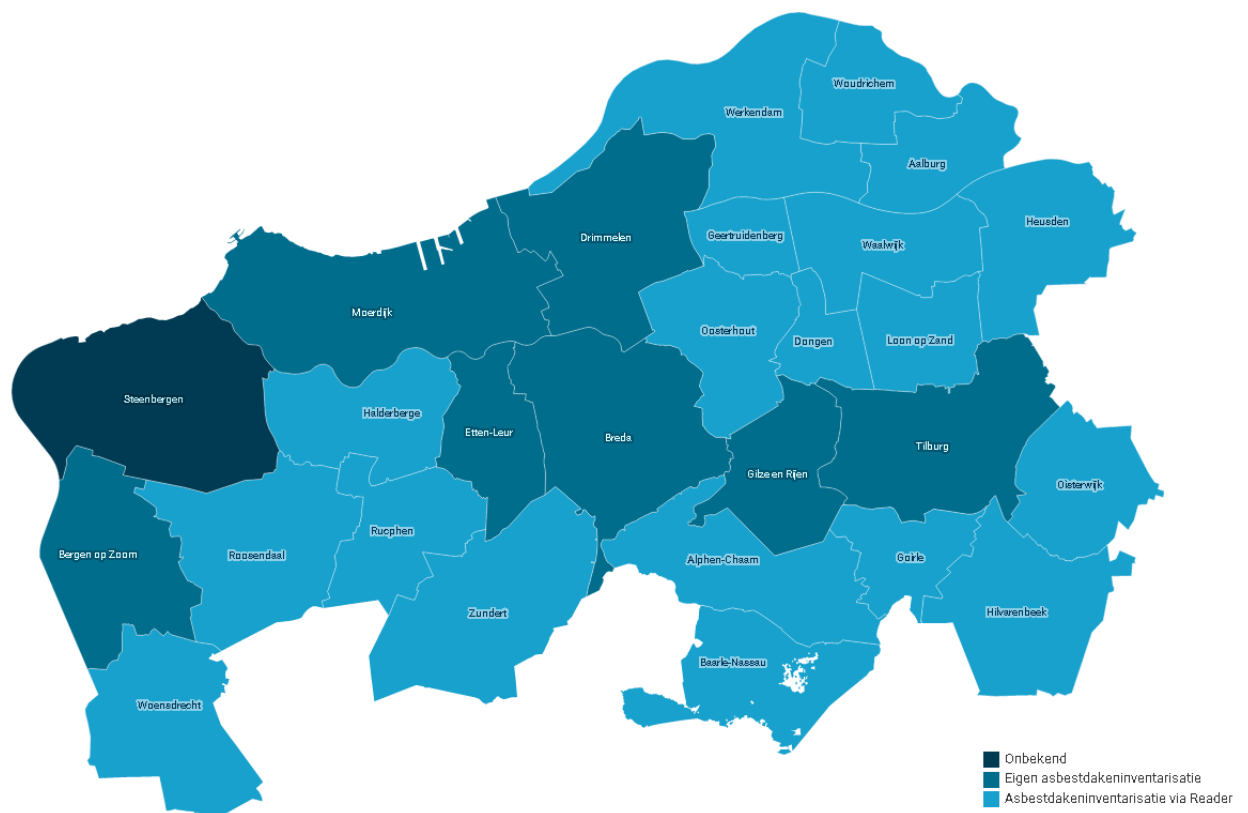
Bevorderen gelijke werkwijze, eenduidigheid in optreden, troubleshooting, afstemmen met ISZW, FP en Politie (die ook deelnemers zijn van zowel de regionale casusoverleggen als de Casuskamer).	+	
6.9 Tactische kamer ODNL		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Tactisch overleg voeren over de concrete activiteiten en projecten die landelijk in gezamenlijkheid worden of zullen worden uitgevoerd.	+	Ontwikkelingen die landelijk spelen en afstemming nodig hebben zijn gedeeld. Omgekeerd zijn door de voorzitter relevante signalen en ontwikkelingen vanuit het Zuidelijk overleg gedeeld met de Tactische kamer. Onderwerpen die aan bod gekomen zijn:
6.10 Brabantbrede BPO-werkgroep bouwstoffen en ketens		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Bevorderen van de handhaving op bouwstoffen en stimulering van ketengerichte handhaving op grondstromen.	+	
Bundelen van kennis en ervaring van handhaving bij grootschalige (infrastructurele) werken.	+	
Beschikbaar stellen van kennis en ervaring aan handhavinginstanties van het bevoegd gezag die binnen de provincie moeten handhaven bij een grootschalig (infrastructureel) werk.	+	
6.11 De landelijke werkgroep ketentoezicht bodem, bagger en bouwstoffen (KBBB)		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Door samenwerking het zicht op de ketenrisico's verbeteren, toezichtstrategieën in de bodem en grondketen afstemmen en de keten als geheel versterken.	+	Door periodiek overleg met de betrokken partijen is er beter zicht op de ketenrisico's en er is gewerkt aan afgestemde toezichtstrategieën in de bodem- en grondketen.
6.12 Ketengericht in basistoezicht		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting

Het implementeren van de ervaringen uit de overige ketenprojecten in de uitvoering van het basistoezicht	+	Dit betreft uren uit P1. Deze zijn verantwoord via de T-rapportages over P1.
--	---	--

In onderstaande afbeelding is te zien welke gemeenten de asbestdakeninventarisatie via Reader / OMWB hebben gedaan, welke gemeenten een eigen asbestdakeninventarisatie heeft gedaan, en van welke gemeente dit onbekend is.

Asbestdakeninventarisatie

7. Samenwerking met externe partners		
7.1 Faciliteren samenwerking : Strategisch overleg tussen management Overleg Brabantse OD's/WS-en		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Organiseren, voorbereiden, notulering 3D-overleg en samenwerking, monitoring en regie m.b.t. interne afstemming.	+	<ul style="list-style-type: none"> 8 3D-overleggen 16 3C-overleggen Samenwerking monitoring, samenwerking en regie externe samenwerkingsoverleggen, is er in 2018 als extra taak bijgekomen.
Organiseren, agendering en notulering 3V-	-	De beoogde 3V-overleggen hebben niet

overleg.		plaatsgevonden omdat er bij de directeuren en voorzitters geen behoefte aan bleek te bestaan.
7.2 Landelijk overleg Informatie gestuurde handhaving (WigH)		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Landelijk uitwisseling van kennis en ervaring en ondersteuning bij implementatie / doorontwikkeling (voor en door elkaar).	-	De inhoud van de bijeenkomsten was vaak niet zoals verwacht. Daarom is er ook besloten om niet meer bij alle bijeenkomsten aan te sluiten. Ook de werkgroep zelf constateerde dat er te veel losse initiatieven waren die elkaar in de weg zaten. er is daarom gekozen om nauwer met de Brabantse omgevingsdiensten in overleg te gaan. In 2019 wordt er een nieuwe opzet bedacht. Dan wordt opnieuw bepaald of dat er wordt aangesloten bij het overleg.
7.3 Voorbereiden strategische BPO-agenda / speerpunten BPO		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Vorbereiden BPO-vergaderingen.	+	<ul style="list-style-type: none"> • Deelgenomen aan 6 bijeenkomsten APO. • 2x annotatie opgesteld voor voorzitter. • 3x adviezen opgesteld voor directeur(en).
Organiseren Inspiratiebijeenkomst risicorelevante bedrijven en cultuurverandering.	+	Organisatie van Inspiratiebijeenkomst (onder vlag BPO) is pas in 2018 met instemming van opdrachtgever gepland. Veel extra werkzaamheden.
7.4 Regio-overleg Bodem en Ondergrond Midden- en West-Brabant		
Hoofddoelen Regio-overleg	Realisatie	Toelichting
Bevordering van de informatie-uitwisseling over actualiteiten op het gebied van bodembeheer in het algemeen en in Brabant in het bijzonder.	+	In november is in de OMWB-regio het project (proeftuin) "Doen-Leren-Opschalen; Bodem en ondergrond in de Omgevingswet" gestart. In dit project gaan 6 regio's in het land aan de slag om onder begeleiding van een consortium, bouwstenen uit te werken voor regionaal bodembeleid, gemeenten goed voor te bereiden om een bodembewuste invulling te geven aan de kerninstrumenten van de Ow en te werken aan de uitwerking van de warme overdracht. De ambtelijke Kick-off heeft plaats in januari 2019 en het project loopt door tot september 2020. De twee andere Brabantse regio's (Zuidoost en Noord) nemen deel aan de Kick-off. Eind 1 ^e kwartaal zal ook een bestuurlijke bijeenkomst worden georganiseerd
Afstemming van beleidsrichtlijnen voor bodem- en ondergrond.	+	

Bevordering van de regionale uitwisseling van grond en bagger.	+	
Verstevigen van regionale contacten.	+	
Hoofddoelen Community of Practice	Realisatie	Toelichting
Bewustwording bij gemeenten en waterschappen van de veranderingen die de Omgevingswet met zich meebrengt voor bevoegdheden en verantwoordelijkheden voor bodem en ondergrond.	+	Sterke betrokkenheid bij de hierboven genoemde Proeftuin Omgevingswet in de OMWB-regio.
Vorbereiding van gemeenten op de warme overdracht van bodemverontreinigingsdossiers (incl. voorm. stortplaatsen).	+	
Brabantbrede en regionale afstemming tussen gemeenten om bodem en ondergrond in de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan te borgen.	+	

8. Kwaliteitsanalyses

8.1 Kwaliteitsanalyses en rapportages

Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Het verbeteren van de analyses en rapportages die er dienstbreed worden gemaakt, voor interne opdrachtgevers en externe opdrachtgevers.	+	Er zijn heel veel analyses gemaakt, waarvan de grootste verbetering heeft plaatsgevonden op het gebied van klachten. De analyses hebben ervoor gezorgd dat bijvoorbeeld asbest nu volledig risicogestuurd en informatiegestuurd werkt. Er is input gegeven voor provinciale jaarrapportages en voor termijnrapportages. Er zijn twee nieuwe analisten aangetrokken. Er is Brabant breed geïnvesteerd in samenwerking op dit gebied.

9. Energie en duurzaamheid

9.1 Uitvoering Plan van aanpak energie en duurzaamheid

Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Interne (door)ontwikkeling producten energie en duurzaamheid	+	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een duidelijk productenpakket voor het onderwerp energiebesparing bij bedrijven. • O.a. door deelname aan landelijke kennisnetwerken is de kennis over energiebesparing bij bedrijven verhoogd

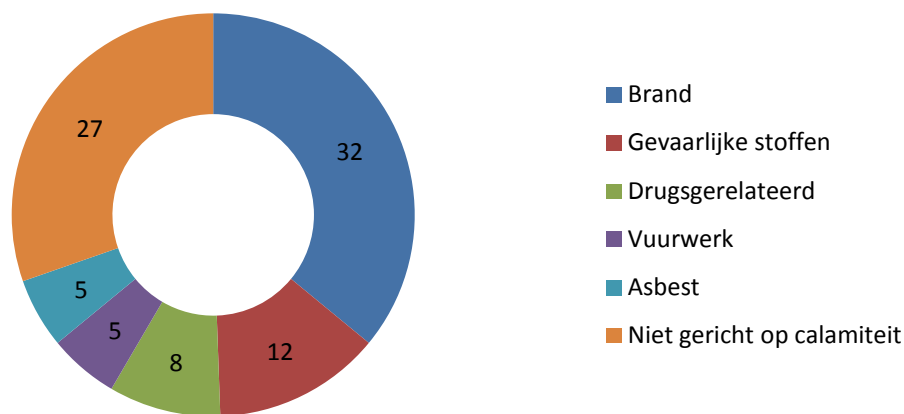
		<p>en actueel gehouden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De interne kennisdeling afstemming over de uitvoering is versterkt (overleg, Intranet etc.). • Op diverse wijzen zijn de deelnemers geïnformeerd over relevante ontwikkelingen (o.a. relatiemagazine, AO, e-mail) • De processen voor EED-beoordelingen zijn ontwikkeld, beschreven en gecommuniceerd. • Er is een concept notitie over Duurzaamheidscommunicatie opgesteld. Deze wordt in januari aan het MT voorgelegd.
Opstellen Position paper Energie en Duurzaamheid	0	Position paper is vertraagd door zoekproces naar 'de rol van de OMWB bij duurzaamheid' en tussentijdse nieuwe inzichten hierover.

10. Klachtendienst / crisisorganisatie		
10.1 Klachtendienst structureel/incidenteel		
Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Intake Klachtendienst	+	Verrichten intake van klachten en ongewone voorvallen voor alle gemeentelijke en PNB inrichtingen. Tijdens kantooruren wordt dit gedaan door medewerkers OMWB. Buiten kantooruren gebeurt dit via een callcenter A2.
Crisisorganisatie	+	<p>1 van de specifieke doelen voor 2018 was het regelen van rechtstreekse oproepen via de gemeenschappelijke meldkamer (GMK). Dit is gelukt. Er zijn vorig jaar 89 oproepen geweest via de crisistelefoon. Deze werkzaamheden worden verricht door de Managers van Dienst en vallen daardoor weg in de overhead kosten van de OMWB. In 32 gevallen was er sprake van brand, 12 keer gevaarlijke stoffen, 8 keer drugs gerelateerd, 5 keer vuurwerk en 5 keer asbest.</p> <p>De overige zaken worden per gemeente gerapporteerd bij het deel klachten en ongewone voorvallen. Hier worden ook de bijzonderheden benoemd.</p> <p>Daarnaast is er in 2018 meer contact gelegd met de diverse externe partners. Zowel met deelnemers als met de Veiligheidsregio, brandweer, GGD, Waterschap en het RIVM. Dit allemaal om een goeie afwikkeling ten tijde van crisis te bewerkstelligen.</p>
Opleiding crisisorganisatie	+	Afgelopen jaar beperkt tot aanwezigheid bij CoPi trainingen die vanuit de VR georganiseerd

		worden. Ook een dilemma training vanuit 1 van de regio's gevolgd. Dit draagt ook bij aan de juiste inzetbaarheid ten tijde van crisis. Daarnaast creëert het wederzijds begrip en (Naams)bekendheid, wat ook bevorderlijk werkt ten tijde van crisis.
Aanbesteding contract callcenter BUKT (buiten kantoor tijden)	+	Het contract met huidige partij verliep. Er moest een nieuwe aanbesteding worden gehouden (Europese wetgeving). Huidige contractspartij is wederom als beste geselecteerd. Het contract is voor 2v jaar gegund met verlengingsopties voor 2 jaar.

Verdeling oproepen via crisistelefoon:

Oproepen via crisistelefoon

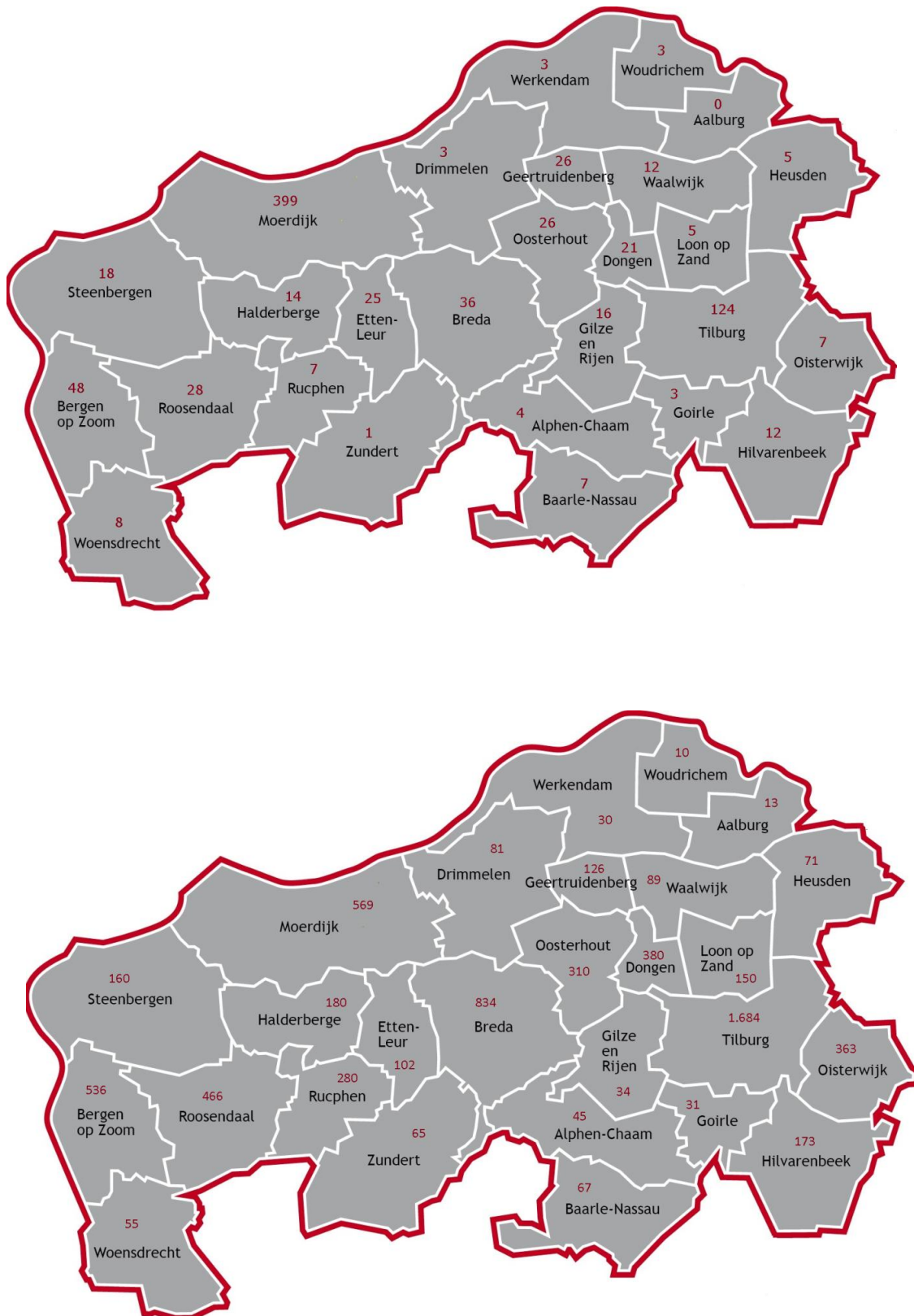

Verdeling aantal klachten en bedrijfsmeldingen over het werkgebied van de OMWB

De volgende klachten zijn meegenomen in de telling in onderstaande afbeelding:

- Wanneer de vermoedelijke veroorzaker binnen een gemeente in het werkgebied van de OMWB ligt
- Indien de vermoedelijke veroorzaker onbekend is, is de klacht meegenomen indien de locatie van de klacht in het werkgebied van de OMWB ligt

Onderstaande afbeelding toont deze verdeling van het aantal bedrijfsmeldingen:

11. Overige Collectieve projecten/activiteiten

11.1 Asbestdaken (BPO-project)

Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Het meenemen van zoveel mogelijk gemeenten in de collectieve aanbesteding van de inventarisatie van asbestdaken.	+	Er is meer ontwikkeld en opgeleverd dan in eerste instantie was bedoeld in het projectcontract, nl. de opzet van de Toolbox asbestdaken.
Het aanbesteden van een inventarisatie van asbestdaken door middel van een meervoudig offertetraject met 3 partijen	+	
Het begeleiden van de inventarisaties nadat de aanbesteding is afgerond.	0	
Zoeken naar mogelijkheden om de gemeenten te faciliteren nadat de inventarisaties zijn opgeleverd.	0	

11.2 Programma vorming, coördinatie op de uitvoering, monitoring en verantwoording van het (collectieve) uitvoeringsprogramma

Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Programma vorming, coördinatie op de uitvoering, monitoring en verantwoording van het (collectieve) uitvoeringsprogramma.	+	De uitvoering van het programma is gecoördineerd volgens de methodiek van projectmanagement. De verantwoordelijkheid voor uitvoering en voortgangsbewaking lag bij de projectleiders. Voor 2019 zijn enkele verbeterpunten geconstateerd (Zie hoofdstuk 5). Voorliggende verantwoording is ook onderdeel van de programma-onderdeel. Het Programma Collectieve Taken 2019 is opgesteld door een werkgroep waarin ook de gemeenten waren vertegenwoordigd.

11.3 Innovatie

Hoofddoelen	Realisatie	Toelichting
Start ontwikkelen werkwijze outcome gericht werken	0	Wordt in 2019 verder ontwikkeld en uitgewerkt.

4. Kosten van het programma collectieve taken 2018

De OMWB is een traject gestart om werkzaamheden steeds meer op een projectmatige manier aan te pakken. Het programma Collectieve taken 2018 is hiervan een voorbeeld. In 2018 is bij de uitvoering van de collectieve taken gestuurd op het bereiken van de resultaten en financiële uitputting. Bij het projectmatig aansturen van de projecten hoort ook het monitoren van de voortgang en het herijken van het budget. Halverwege het jaar heeft er een beperkte herijking van het budget plaatsgevonden zodat de projecten geen vertraging op zouden lopen. Hoewel geconcludeerd kan worden dat we nog verbeterstappen kunnen zetten is een groot aantal projecten binnen de projectmatige kaders uitgevoerd en afgerond. De financiële uitputting van het programma Collectieve taken (incl. herijking) zijn in onderstaande tabel verwoord. De tabel laat een onderuitputting zien van € 98.000,-. Dit wordt met name veroorzaakt door de volgende 5 projecten. Op deze projecten wordt hieronder op ingegaan.

1. Interventieteam drugs
2. Programmaplan Omgevingswet
3. Plan van aanpak BOR/Wet VTH
4. Kwaliteitsanalyses en rapportages
5. Klachten en Crisisorganisatie

Ad 1)

Het project laat een onderuitputting zien van ca. € 10.000,-. Alle resultaten van het project zijn behaald met uitzondering van de implementatie van de notitie. Hiervoor zal eerst instemming nodig zijn.

Ad2 +3)

Op basis van de tabel lijkt het of er € 23.000,- is besteed. Dit geeft echter een vertekend beeld. De resultaten en de uren zijn wel degelijk gemaakt. Echter een gedeelte van de uren is gemaakt door medewerkers uit de overhead die niet hebben geschreven op het specifieke project.

Ad 4)

Het werven en inwerken van de nieuwe (analyse) medewerker heeft in 2018 vertraging opgelopen. Dit betekent dat we afgelopen jaar een aantal (periodieke) analyses niet of minder volledig hebben uit kunnen voeren. Inmiddels is de vacature ingevuld.

Ad 5)

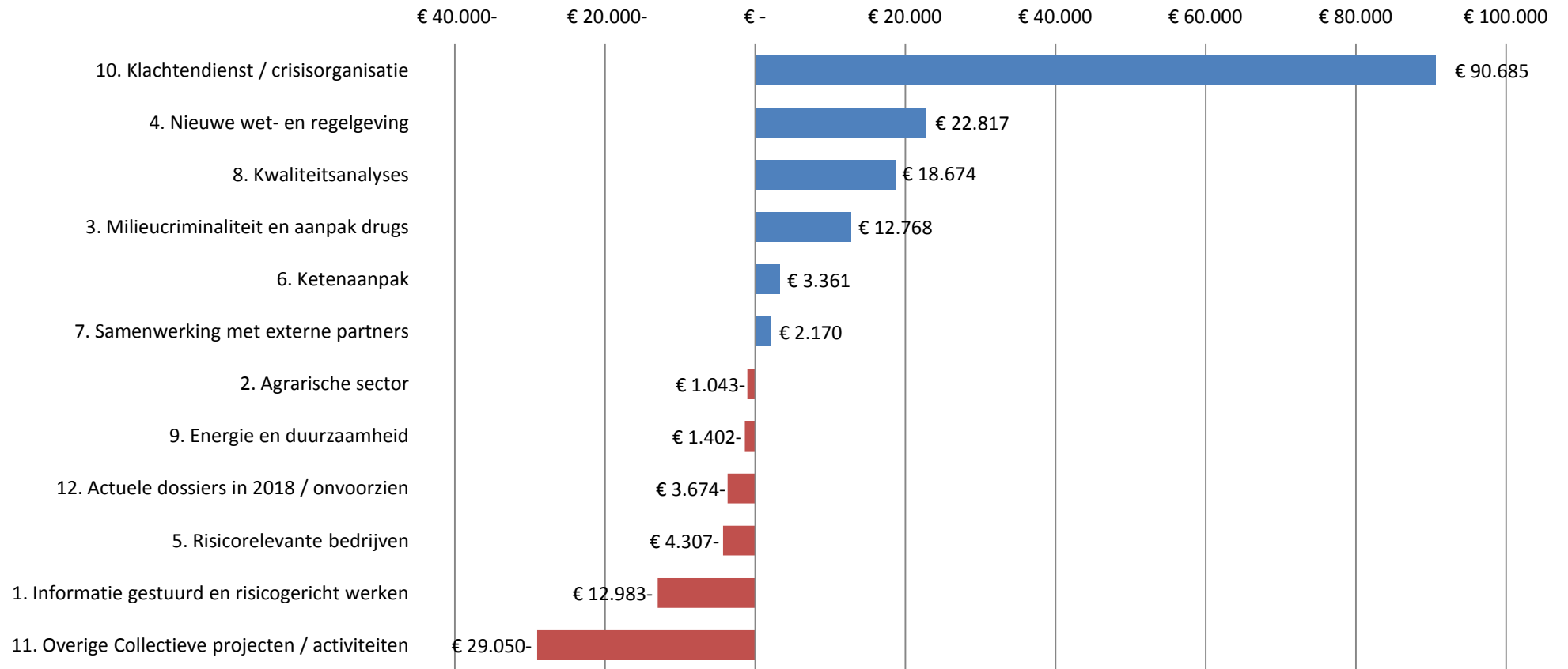
De grootste onderuitputting wordt veroorzaakt door de klachten en crisisorganisatie. De onderuitputting kan worden verklaard door de investering die binnen deze unit is gedaan om de crisisorganisatie op te bouwen en te implementeren. De nieuwe crisisorganisatie is meerdere malen onderwerp van gesprek geweest in het Ambtelijk Overleg.

OVERZICHT PROGRAMMA COLLECTIEVE TAKEN 2018 1 jan t/m 31 dec 2018

		PROJECT-NUMMER	BEGROOT oorspronkelijk	BEGROOT herzien	BEGROOT Herzien	GEREALISEERD	GEREALISEERD	RESTEREND	RESTEREND
			P3 in uren	P3 in uren	P3 in €	P3 in uren	P3 in €	P3 in uren	P3 in €
1.	Informatie gestuurd en risicogericht werken								
1.1	Intensivering Digitaal toezicht	18012927	1.080	853	€ 75.040	982	€ 88.023	130	€ 12.983
	Subtotaal		1.080	853	€ 75.040	982	€ 88.023	130	€ 12.983
2.	Agrarische sector								
2.1	Veehouderij (BPO-speerput)	18012928	350	350	€ 30.800	293	€ 30.765	57	€ 35
2.2	Coördinatie Support-teams/netwerk	18012929	100	10	€ 880	6	€ 578	5	€ 303
2.3	Kennisopbouw mestverwerkers	18012930	100	20	€ 1.760	24	€ 2.520	4	€ 760
2.4	Agrarisch overleg tussen de drie OD's	18012931	100	20	€ 1.760	19	€ 1.995	1	€ 235
2.5	Minder stikstofdepositie in Natura 2000 gebieden door betere naleving	18012932	25	25	€ 2.200	29	€ 2.586	4	€ 386
	Subtotaal		675	425	€ 37.400	371	€ 38.443	55	€ 1.043
3.	Milieucriminaliteit en aanpak drugs								
3.1	Samen tegen dumpen (BPO-project)	18012933	800	800	€ 70.400	767	€ 68.241	33	€ 2.159
3.2	Interventieteam	18012934	400	400	€ 35.200	278	€ 24.591	123	€ 10.609
	Subtotaal		1.200	1.200	€ 105.600	1.044	€ 92.832	156	€ 12.768
4.	Nieuwe wet- en regelgeving								
4.1	Programmaplan Omgevingswet	18012935	800	840	€ 73.920	709	€ 70.029	131	€ 3.891
4.2	Plan van aanpak BOR/Wet VTH	18012936	1.000	1.300	€ 114.400	1.005	€ 95.474	295	€ 18.926
	Subtotaal		1.800	2.140	€ 188.320	1.714	€ 165.503	426	€ 22.817
5.	Risicorelevante bedrijven								
5.1	Risicorelevante bedrijven (BPO-project)	18012944	350	350	€ 30.800	343	€ 35.107	7	€ 4.307
	Subtotaal		350	350	€ 30.800	343	€ 35.107	7	€ 4.307
6.	Ketenaanpak								
6.1	Covergisticsketen : Projectmatige aanpak illegaliteit binnen de covergisticsketen	18012946	340	340	€ 29.920	368	€ 32.707	28	€ 2.787
6.2	Asbestketen: Projectmatige aanpak illegaliteit binnen de asbestketen	18012947	370	370	€ 32.560	379	€ 33.713	9	€ 1.153
6.3	Bodemketen: Projectmatige aanpak bodemketen (Grond)	18012948	370	260	€ 22.880	286	€ 25.463	26	€ 2.583
6.4a	(TGG) Ketentoezicht naar aanleiding van incidenten/calamiteiten of meldingen	18012950	180	180	€ 15.840	267	€ 25.103	87	€ 9.263
6.4b	(plastic) Ketentoezicht naar aanleiding van incidenten/calamiteiten of meldingen	18012950	150	150	€ 13.200			150	€ 13.200
6.5	Ontwikkeling ketentoezicht op overige ketens (bouwstoffen)	18012951	170	170	€ 14.960	111	€ 8.902	59	€ 6.059
6.6	Verdere doorontwikkeling van ketenaanpak	18012952	120	-	€ -	13	€ 1.157	13	€ 1.157
6.7	Keten casusoverleg	18012953	200	200	€ 17.600	186	€ 17.739	14	€ 139
6.8	Landelijke casuskamer ODNL	18012955	40	40	€ 3.520	37	€ 3.722	3	€ 202
6.9	Tactische kamer ODNL	18012956	40	40	€ 3.520	48	€ 4.228	8	€ 708
6.10	Brabantbrede BPO-werkgroep bouwstoffen en ketens	18012957	70	100	€ 8.800	75	€ 6.631	26	€ 2.170
6.11	De landelijke werkgroep ketentoezicht bodem, bagger en bouwstoffen (KB88)	18012958	75	75	€ 6.600	75	€ 6.675	-	€ 75
6.13	Ketengericht in basistoets (zijn P1 uren)					P1 uren	P1 uren	P1 uren	P1 uren
	Subtotaal		2.125	1.925	€ 169.400	1.843	€ 166.039	82	€ 3.361
7.	Samenwerking met externe partners								
	Faciliteren samenwerking : Strategisch overleg tussen management Overleg Brabantse OD's/WVS-en	18012959	32	32	€ 2.816	24	€ 2.145	8	€ 671
	Landelijk overleg Informatie gestuurde handhaving (WigH)	18012961	60	60	€ 5.280	23	€ 2.081	37	€ 3.199
	Voorbereiden strategische BPO-agenda / speerpunten BPO	18012962	100	100	€ 8.800	100	€ 10.400	0	€ 1.600
	Regio-overleg Bodem en Ondergrond Midden- en West-Brabant	18012963	75	100	€ 8.800	100	€ 8.900	-	€ 100
	Subtotaal		267	292	€ 25.696	247	€ 23.526	45	€ 2.170
8.	Kwaliteitsanalyses								
8.1	Kwaliteitsanalyses en rapportages	18012965	880	880	€ 77.440	654	€ 58.766	226	€ 18.674
	Subtotaal		880	880	€ 77.440	654	€ 58.766	226	€ 18.674
9.	Energie en duurzaamheid								
9.1	Stimuleringsplan energie en duurzaamheid	18012966	300	300	€ 26.400	285	€ 27.802	15	€ 1.402
	Subtotaal		300	300	€ 26.400	285	€ 27.802	15	€ 1.402
10.	Klachtendienst / crisisorganisatie								
	Klachtendienst structureel/incidenteel								
	intake	18012968	4.000	4.000	€ 352.000	3.963	€ 285.487	37	€ 66.513
	crisisorganisatie	18012969	500	500	€ 44.000	383	€ 34.093	117	€ 9.907
	overdracht klachtendienst	18012971	600	600	€ 52.800	656	€ 58.663	56	€ 5.863
	opleidingsuren crisisorganisatie	18012972	400	400	€ 35.200	104	€ 9.278	296	€ 25.922
	inzet coördinator intake (inschatting)	18012973	200	200	€ 17.600	58	€ 5.184	142	€ 12.416
	diverse projecten								
	aanbesteding A2	18012975	100	100	€ 8.800	85	€ 7.579	15	€ 1.221
	optimalisatie intake	18012976	100	100	€ 8.800	96	€ 9.055	4	€ 255
	Inzet A2								
	Training telefoonbehandeling: in company:	18012977			€ 25.000	-	€ 47.175	-	€ 22.175
		18012978			€ 3.000	-	€ -	-	€ 3.000
	Subtotaal		5.900	5.900	€ 547.200	5.346	€ 456.515	554	€ 90.685
11.	Overige Collectieve projecten/activiteiten								
11.1	Asbestdaken (BPO-project)	18012980	260	425	€ 37.400	444	€ 42.223	19	€ 4.823
11.2	Programma vorming, coördinatie op de uitvoering, monitoring en verantwoording van het (collectieve) uitvoeringsprogramma	18012981	250	400	€ 35.200	530	€ 50.238	130	€ 15.038
11.3	Innovatie	18012982	400	-	€ -	106	€ 9.190	106	€ 9.190
11.4	brancheplannen (i/vm programma 2019)			200	€ -			200	€ -
	Subtotaal		910	1.025	€ 72.600	1.079	€ 101.650	54	€ 29.050
12.	Actuele dossiers in 2018 / onvoorzien								
12.1	Actuele dossiers in 2018 / onvoorzien	18012984	106	304	€ 26.752	308	€ 30.426	4	€ 3.674
	Subtotaal		106	304	€ 26.752	308	€ 30.426	4	€ 3.674
TOTAAL PROGRAMMA COLLECTIEVE TAKEN 2018 excd SSIB									
Begroting CT 2018 € 1.387.000,=) Gem. uurtarief €88/uur			15.593	15.594	€ 1.386.984	14.215	€ 1.284.631	1.378	€ 98.017
						Verbruikt	Verbruikt	Resterend	Resterend
Buiten programma		PROJECT-NUMMER	BEGROOT	BEGROOT	BEGROOT	GEREALISEERD	GEREALISEERD	RESTEREND	RESTEREND
			P3 in uren	P3 in uren	P3 in €	P3 in uren	P3 in €	P3 in uren	P3 in €
	SSIB 2018	18014113	3.029	3.029	€ 266.568	1.015	€ 266.568	-	€ -
	SSIB 2018 Uren geschreven in 2018					327		-	€ -
	Subtotaal		3.029	3.029	€ 266.568	1.342	€ 266.568	-	€ -
TOTAAL PROGRAMMA COLLECTIEVE TAKEN 2018 incl SSIB									
Begroting CT 2018 € 1.387.000,00 + SSIB €266.568,00 = €1.653.552,00 Gem. uurtarief €88/uur			18.622	18.623	€ 1.653.552	15.557	€ 1.551.199	1.378	€ 98.017
						Verbruikt	Verbruikt	Resterend	Resterend

Onder- en boventuitputting per programma onderdeel

5. Terugblik op het programma collectieve taken 2018

Het grootste deel van de geplande collectieve taken is uitgevoerd en de doelstellingen zijn grotendeels gerealiseerd. Toch is er een aantal verbeterpunten geconstateerd bij de uitvoering van het programma.

1. Er is behoefte aan een betere borging van de uitvoering. Dit wordt in 2019 gerealiseerd door de programmering en uitvoering te verankeren in de eerder vastgestelde methodiek van projectmanagement. Dit betekent onder meer dat de projecten worden voorbereid, uitgevoerd en gemonitord op vaste momenten en volgens vaste formats. In een periodiek projectleidersoverleg wordt de voortgang en budgetuitputting besproken. In een portfolio-overleg wordt de samenstelling en voortgang van het gehele programma bewaakt en gefaciliteerd. Tevens ontstaat hierdoor een betere koppeling tussen het Programma Collectieve Taken en de reguliere uitvoering in de werkprogramma's.
2. Gebleken is dat meer actieve betrokkenheid van de deelnemers gewenst is om het programma beter op de wensen van de deelnemers af te stemmen en. Bij de voorbereiding van het Programma Collectieve Taken 2019 is een werkgroep samengesteld een vertegenwoordiging van de gemeenten. De werkgroep heeft onder andere inhoudelijke onderwerpen aangedragen die zijn meegenomen in het nieuwe programma.
3. Bij de uitvoering van het Programma 2018 is gebleken is er behoefte is aan een nieuwe Omgevingsanalyse. Dit is een analyse onder de deelnemers naar actuele maatschappelijke uitdagingen en bestuurlijke speerpunten in relatie tot de kwaliteit van de leefomgeving. De uitkomsten van in 2019 uit te voeren Omgevingsanalyse leveren een belangrijke basis voor het Programma 2020 en verder.
4. Veel activiteiten en projecten uit de collectieve taken hebben een lange doorlooptijd en worden vaak in het volgende jaar voortgezet. Daarom zal er in 2019 een meerjarenprogramma worden opgesteld voor 2020 en daarna. Het opstellen zal eerder in het jaar gebeuren zodat dit proces beter aansluit op de begrotingscyclus.
5. Tot slot is geconcludeerd dat de thema's ketentoezicht, branchegericht werken en de komst van de Omgevingswet in het programma 2019 veel aandacht verdienen.